

လောကဇာတ်ခုံပေါ်မှာ

လူငယ်စိတ်ပညာစာအုပ်

BURMESE
CLASSIC
COM

ချစ်နိုင်
(စိတ်ပညာ)

နိုင်စာပေ ၊ စာအုပ် အမှတ် (၅)

လောကဇာတ်ခုံပေါ်မှာ

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

**"Human Life is nothing but a stage
over which the sun and the moon
function as two spotlights"**

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

ဇာတိ။ အမည်ရင်း ဦးချစ်နိုင်။ အဘ-ကျောင်းဆရာ ဦးမာတင်နှင့် အမိ ဒေါ်အေးသ၊ ဇာတိ-မကွေးတိုင်း၊ ချောက်မြို့နယ်၊ ကြီးနီကျေးရွာ။ မွေးသက္ကရာဇ်-၁၃၁၀ပြည့် နှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း ၆ရက်။ ၆-၁၂-၁၉၄၈ ဖြစ်သည်။

ပညာ။ ၁၉၆၆ခုနှစ် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းကို ချောက်မြို့၊ အထက (၁)မှ အောင်မြင်ခဲ့၏။ မန္တလေး ဝိဇ္ဇာသိပ္ပံ တက္ကသိုလ်တွင် ၁၉၆၆ မှ ၁၉၇၀ အထိ ပညာသင်ယူပြီး စိတ်ပညာဘာသာရပ်၊ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ရရှိသည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ် ဗိုလ်သင်တန်းတက်၊ ၁၉၉၈ အထိ တပ်မတော် စစ်မှုထမ်း ခဲ့သည်။ ၁၉၈၂-၈၃ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် အသုံးချစိတ် ပညာ (စစ်ဆေးရေးစိတ်ပညာ)သင်တန်း တက်ရောက် အောင်မြင်သည်။

စာပေ။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်မှ စတင်၍ စာနယ်ဇင်းများတွင် ဆောင်းပါးများ ရေးသားသည်။ အနှစ် ၂၀ အတွင်း ဆောင်းပါးပေါင်း ၁၂၀၀ ကျော် ရေးသည်။ ဆောင်းပါး ပေါင်းချုပ်စာအုပ် ၃၀ ကျော် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ဘာသာပြန် ၂ အုပ် ပြုစုခဲ့သည်။ လူငယ်ဆိုင်ရာ အမျိုး သား စာပေဆု ချီးမြှင့်ခံရသည်။

တာဝန်။ တပ်မတော်တွင် တပ်စုများ၊ တပ်ခွဲများ၊ ဦးစီး
အရာရှိ၊ နည်းပြများ၊ စာတည်းများချုပ်၊ အမှုဆောင် အရာ
ရှိချုပ် တာဝန်များ ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ခြေလျင်တပ်ရင်း၊
ခြေမြန်တပ်ရင်း၊ ဗိုလ်ရွေးအဖွဲ့၊ စစ်ဦးစီးတက္ကသိုလ်၊ မြဝတီ
စာပေတိုက်တို့တွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ စစ်မှုထမ်းကောင်း
တံဆိပ် ချီးမြှင့်ခံရသည်။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနတွင်
ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တာဝန်ကို ၁၉၉၇ ခုနှစ်၌ ထမ်းဆောင်
သည်။ စီမံ ထူးချွန်တံဆိပ်(ပထမဆင့်) ချီးမြှင့်ခံရသည်။

မာဏိကာ

-	အမှာစာ	-
၁။	ရေဆန်တိုလည်း လှော်ရမှာပဲ	၁
၂။	စိတ်ကူးနဲ့လက်တွေ့	၁၀
၃။	နှိုးကြလော့၊ ထကြလော့	၁၈
၄။	ချစ်သောဗေဒါ အားမာန်ပါ၏	၂၅
၅။	လောကဇာတ်ခုံပေါ်မှာ	၃၄
၆။	စိတ်ဆန္ဒတန်ခိုး နှိုးလော့	၄၂
၇။	ရသ၏ အသုံးချတန်ဖိုး	၅၀
၈။	တိုင်းတာမပြနိုင်သော်လည်း မြင်သာသိသာသောစေတနာ	၅၈
၉။	စာဖတ်ကျင့်	၆၇
၁၀။	စာဖတ်ပါ	၇၅
၁၁။	စာပေနှင့်မွေ့လျော်	၈၄
၁၂။	ခေတ်မီရမှာက ပညာဗဟုသုတ	၉၄

၁၃။	ထိရောက်တွင်ကျယ်သော နည်းနာများ	၁၀၈
၁၄။	ပညာထွန်းကားကျယ်ပြန့်ရေးသို့	၁၁၆
၁၅။	သူ့လမ်းသူသွား ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွား	၁၂၄
၁၆။	ကလဲ့စား	၁၃၁
၁၇။	တိုးတက်ချင်လျှင် ပြုပြင်	၁၄၂
၁၈။	နားထောင်ခဲ့ရသည့်အထဲက ရွှေများ	၁၅၂
၁၉။	ဥတ္တံအထက ရွှေရတုအကြို	၁၆၀
၂၀။	စာပေဟောပြောပွဲ ကျောက်ဖြူ ရမ်းဗြဲ တောင်ကုတ်သံတွဲ	၁၆၉
၂၁။	စာရေးဆရာဆိုသူများ	၁၇၉
၂၂။	ရင်လှိုင်းခတ်သံ	၁၈၇
၂၃။	မုဒိတာပန်းခင်း	၁၉၆
၂၄။	နတ်မတောင်မှ ညေဝတီသို့	၂၀၄
၂၅။	ချစ်စရာဂီတအနုပညာ	၂၁၂
၂၆။	သူတကာပျော်ပါစေ	၂၂၁
၂၇။	တစ္ဆေခြောက်သလား	၂၄၃

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)၏ အမှာစာ

ချစ်သမီးမေလေးသို့ ပေးစာပုံစံဖြင့် နှစ်ပေါင်း
နှစ်ဆယ်နီးပါး မဂ္ဂဇင်းစာမျက်နှာများတွင် ရင်ဖွင့်ပြီး
ရေးသောစာများသည် အရေအတွက် နှစ်ရာကျော်ခဲ့ပြီ။
“ **ချစ်လို့ပြောတာမှတ်ပါ** ” အမည်ဖြင့် ၁၉၉၆ ခုနှစ်က
ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်အဖြစ် စတင်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ “ **ချစ်လို့
ပြောတာမှတ်ပါ(၂)** ” ၊ “ **ထိပ်ဆုံးဆီသို့** ” ၊ “ **ပညာသည်
တန်ခိုးကိုဖန်ဆင်း၏** ” ၊ “ **လူတိုင်း၏ခေါင်းပေါ်တွင်
ကောင်းကင်ရှိသည်** ” ၊ “ **သာလွန်လှပတဲ့မနက်ဖြန်** ”
ဟူသော စာအုပ်များ ဆက်လက်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ (၆)
အုပ်ရှိခဲ့ပြီ။ ဤစာအုပ်သည် သတ္တမတွဲဟုဆိုလျှင်လည်း
ရသည်။ သီးခြားသီးသန့် “ **လောကဇာတ်ခုံပေါ်မှာ** ”
အကြောင်းဟု ပြောလျှင်လည်း မှန်သည်။

အထက်ပါစာအုပ်တို့၌ အမှာစာ ရေးသားချီးမြှင့်
ပေးခဲ့ကြသော ချစ်ခင်လေးစားရသည့် စာရေးဆရာများ
ကို ဤနေရာမှ အမှတ်တရ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဖော်ပြပါ
ရစေ . . . (ထူးခြားတိုက်ဆိုင်ချက်တစ်ခုကား အားလုံး
အမည်အသီးသီးတွင် ‘ **တင်** ’ ပါကြသည်။)

၁။ ဒေါက်တာတင်ထွန်းဦး

၂။ ဒေါက်တာမတင်ဝင်း

၃။ မစန္ဒာ (ဒေါ်ချိုချိုတင်)

၄။ လယ်တွင်းသားစောချစ် (ဦးတင်လှိုင်)

လူငယ်လူရွယ် ဆယ်ကျော်သက်များအတွက်
ရွယ်စူး၍ အလေးအနက် အမွန်အဖူး စေတနာ အထူး
ထားရှိပြီး ရေးခဲ့ပါသည်။ အထက်ဖော်ပြပါ နိုင်ငံကျော်
စာရေးဆရာကြီးများက ချီးကျူးထောက်ခံသဖြင့် ပိုမို
ဂုဏ်တင့်ခဲ့ပါသည်။ စာအုပ်များလည်း ထုတ်သမျှ
လက်ကျန်မရှိ ကုန်ပါသည်။ စာဖတ်ပရိသတ်၏ နှစ်သက်
အားပေးမှုကို ရခဲ့ပါသည်။ ဖတ်ရှုအားပေးကြသော စာပေ
မြတ်နိုးသူအားလုံးကို စာရေးသူက ကျေးဇူးတင်လှပါ
ကြောင်း လေးစားစွာ ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၂၉-၂-၂၀၀၄

(၁)

ရေဆန်ကိုလည်း လှော်ရမှာပဲ

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

ဦးဦးရဲ့ အစ်မတစ်ဝမ်းကွဲ တစ်ယောက်ဟာ သမီးနှစ်ယောက်နဲ့အတူ ထောက်ကြန့်မှာ အိမ်လေး သေးသေးငှားပြီး နေထိုင်ကြပါတယ်။ သူ့ခင်ပွန်းက ဆုံးပါး သွားတာ ကြာပါပြီ။ သားကြီးက စစ်သား။ အိမ်ထောင် ကျပြီး ပြည်နယ် တစ်ခုမှာ ရှိလေရဲ့။ သားငယ်က ရန်ကုန် က မုန့်တိုက်တစ်ခုမှာ မုန့်ဖုတ်၊ စားပွဲထိုးအလုပ်လုပ်ရင်း သူဌေးစီစဉ်ပေးတဲ့ အလုပ်သမားတန်းလျားမှာ နေတယ်။ သမီးနှစ်ယောက်က အထည်ချုပ်စက်ရုံမှာ အလုပ်လုပ်ကြ တယ်။ အိမ်ထောင် မရှိကြဘူး။ ရွာမှာနေကြစဉ်က

၂

လောကဇာတ်ခုံပေါ်မှာ

ဆယ်တန်း မအောင်ခဲ့တဲ့ သမီးနှစ်ယောက်နဲ့ ရန်ကုန် လာပြီး အလုပ်လုပ်နေထိုင်ကြရတာ သားအမိသုံးယောက် ပေါ့။ ဆင်းဆင်းရဲရဲ ရရစားစားဘဝ။

ခုတော့ အထည်ချုပ်စက်ရုံတွေ တချို့ရပ်နား သွားခဲ့ရပြီဆိုတော့ သမီး နှစ်ယောက် အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်ရှာပေမှာပဲ။ အသက် ၆၀ နီးနေတဲ့ မုဆိုးမ အစ်မ ဖြစ်သူလည်း ဆင်းရဲချို့တဲ့ရှာပေမှာပဲ။ တောရွာမှာ နေခဲ့ စဉ်ကလည်း ဆင်းရဲခဲ့တယ်။ မြို့မှာ အလုပ်လာပြီး လုပ်ကြ စဉ်မှာလည်း ရုန်းကန်ကြရတယ်။ အခု အခါမျိုးမှာ အစ်မ ကြီးတစ်ယောက် ခက်ခဲနှမ်းပါးရှာပေလိမ့်မယ်။

အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှာ အလုပ်အကိုင် အခွင့် အလမ်းတွေ ပေါများလို့ အလုပ်ကိုသာ တကယ်ကြိုးကြိုး စားစားလုပ်ရင် အလုပ်မရှားလှပါဘူး။ ပင်ပင်ပန်းပန်း အလုပ်ကြမ်းကိုတော့ လုပ်ရမှာပေါ့လေ။ ရောက်ရာဘဝ ကျရာနေရာ ပျော်ပိုက်အောင် နေကြရမှာပဲလို့ စဉ်းစား မိပါတယ်။ ဦးဦးက ရာထူးကြီးကြီးရနေလို့ ဇိမ်ကျနေတာမို့ ဒီလိုစဉ်းစားနိုင်တာပါတော့ မထင်လေနဲ့သမီးရေ။ စစ် သားဘဝနဲ့ စစ်မြေပြင်မှာ ၁၇ နှစ်ကျော်နေလာခဲ့တာပါ။ စစ်သက် ၂၇ နှစ်ကျော်ကျော် အမှုထမ်းခဲ့ရာမှ ကောင်း ကောင်းဆိုးဆိုး မညည်းမညူ ထမ်းရွက်ခဲ့တာ မိမိရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေ သိကြပါတယ်။ လားရှိုး၊ နောင်ချို၊ ဗထူး၊ ကလေးမြို့များမှာ ၁၇ နှစ်ကျော် နေခဲ့ပါတယ်။

မြို့ဆိုတာ အမည်ခံသာဖြစ်ပြီး တောထဲ တောင်ထဲ
လှုပ်ရှားသွားလာနေရတာပါ။ ဥပမာ လားရှိုးလို့ဆိုပေမယ့်
နမ္မတူ၊ ဘော်တွင်း၊ မန်တုံ၊ မုန်းရင်၊ နမ့်ဟိုင်း၊ မုန်းတပ်၊
နားဆိုင်း၊ နမ့်မြော်၊ မန်ဆန်ရေ ကျ၊ မုံးပါး၊ မိုင်းလီ၊ သိန္နီ၊
မုန်းယော်စတဲ့ နေရာတွေပါ။ နေထိုင်ကျင်လည်ခဲ့ရတာ။

မိမိရဲ့ အလုပ်ဟာ ပျော်စရာကောင်းချင် ကောင်း
မယ်။ ပျင်းစရာ ကောင်းချင်ကောင်းမယ်။ ဒါပေမယ့်
တာဝန်ကျလာတဲ့အလုပ်ကို ပျော်ရွှင်အောင် စိတ်ကို ပြုပြင်
ရတာပဲသမီး။ ကောင်းတဲ့လူတွေနဲ့ တွဲရချင် တွဲရတယ်။
မကောင်းတဲ့ လူအချို့နဲ့အတူ လုပ်ကိုင်ရတဲ့အခါလည်း
ရှိတယ်။ အကောင်းအဆိုး၊ အနိမ့်အမြင့်တွေကို သည်းခံ
ပြီး ဖြတ်သန်းရပေမှာပဲလို့ ခံယူသင့်ပါတယ်။ ဘာမှ
မကြောက်ပါဘူး။

ကိုယ်တာဝန်ကျတဲ့ အလုပ်ကို မနှစ်သက်ကြတဲ့
လူက ၈၀ရာခိုင်နှုန်း ရှိတယ်လို့ အနောက်တိုင်းအလုပ်ခွင်
သုတေသနတစ်ခုရဲ့ ရလဒ်က ဆိုသတဲ့။ ဟုတ်မှာပဲ။
အလုပ်အကိုင်ပြောင်းလို့ လွယ်ကြတာကိုး။ အနောက်နိုင်ငံ
တွေမှာမှ မဟုတ်ပါဘူး။ ဦးဦးဇာတိရွာက တောင်သူတွေ
လူ ၂၀၀ကျော် ရှိတာပဲ။ မေးစမ်း ကြည့်ပါလား။ နှမ်း၊
မြေပဲ၊ ပဲစင်းငုံ၊ ပြောင်းဖူး၊ ပဲကြီးနှမ်း၊ ထန်းစတဲ့ သီးပင်တွေ
စိုက်နေကြတဲ့ တောင်သူတွေ တောင်သူအလုပ်ကို
ပျော်ကြရဲ့လား မေးကြည့်။ သူတို့ထဲက ၁၆၀ကျော်

လောက်ဟာ မပျော်ဘူး ပြောကြပါလိမ့်မယ်။ မိုးကို မျှော်ကြရတာကိုး။ မိုးခေါင်ရင် ဘာအပင်မှ မရှင်သန်နိုင်ဘူး။ ပျိုးဆုံးတာပဲ။ မျိုးစေ့ ထပ်ကြရပြန်တာကိုး။

ချောက်ရေနံမြေမှာ အလုပ်ဆင်းကြတဲ့ စာရေးစာချီ၊ အလုပ်ကြမ်းသမား၊ ပိုက်ထမ်း၊ အိတ်ထမ်းအလုပ်သမားတွေ မေးကြည့်။ အလုပ်ခွင်ထဲမှာ ပျော်ရွှင်အောင် စိတ်ကိုထားတတ်တဲ့လူက အနည်းစုပါပဲ။

မိမိရဲ့ လုပ်ငန်းကို နှစ်သက်ပျော်ရွှင်စွာ မလုပ်နိုင်သူတို့ဟာ နောက်ဆုံး တစ်နေ့မှာ ရှုံးနိမ့်ကျဆုံးမှုနဲ့ ရင်ဆိုင်ကြရလိမ့်မယ်လို့ အလုပ်ခွင်အတိုင်ပင်ခံ အရာရှိ ရစ်ချတ်ဂျာမန်းဆိုသူက ပြောခဲ့ဖူးသတဲ့။ (၁၉၉၂ခု၊ မတ်လ Readers' Digest မဂ္ဂဇင်းမှ)

လူတွေဟာ သူတို့အလုပ်ခွင်ထဲမှာ မပျော်ပိုက်ချင်ကြဘူး။ ဘာကြောင့်လဲ။ သုတေသနပြုပြီး လေ့လာဆန်းစစ်ကြည့်ကြတဲ့အခါ အခြေခံအကြောင်း နှစ်ရပ်တွေ မြင်ကြရတဲ့။

- (၁) အချို့လူတွေက လူ့ဘဝမှာ အသက်ရှင်နေထိုင်ဖို့ရာ ဝမ်းစာရှာဖွေနေရတာဟာ အချိန်ဖြုန်းတီးနေတာပဲ။ အချည်းနှီးပဲ။ အဲဒါအစား မိမိတို့ဘာသာ လွတ်လွတ်လပ်လပ်နဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကို ရှာဖွေ ခံစားသင့်တာပေါ့လို့ ထင်ကြတယ်။

(၂) တချို့က မိမိလုပ်နေရတဲ့ အလုပ်အကိုင်နဲ့ မိမိမှာရှိတဲ့ ပါရမီအစွမ်းအစနဲ့ အံ့မဝင်ပါဘူး။ မိမိက အဆိုတော်ဖြစ်နိုင်တယ်။ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် ဖြစ်လောက်တယ်။ သို့မဟုတ် ကဗျာဆရာပဲ လုပ်ချင်တယ်။ တကယ်လုပ်ရတဲ့အလုပ်က အဲဒီမျှော်မှန်းချက်နဲ့ ဘာမှမဆိုင်ဘူး။ အဲသလို ခံစားကြရတယ်။

တကယ်ကတော့ အလုပ်ချည်း အချိန်ပြည့် လုပ်ကိုင်နေပြီး အပျော် အပါးတောင် လုပ်ခွင့်မရရင်တော့ ဟန်မကျသေးတာ အမှန်ပဲ။ သို့သော် ဝါသနာပါရာ စိတ်ဆန္ဒရှိတာချည်း အချိန်ပြည့်လုပ်ဆောင်နေပြီး ဘာအလုပ် ဘာတာဝန်မှ မထမ်းဆောင်ဘဲ နေဖို့ဆိုတာလည်း လက်တွေ့ဘဝမှာ ဘယ်ဖြစ်နိုင်မှာတုံး။

စိတ်ကူးယဉ်တာ ယဉ်ပါ။ ဒါပေမယ့် သဘာဝကျကျ စီမံကိန်းချပြီး မိမိဘဝကို ရွေးချယ်ပြုပြင်ရမယ်။ သစ်မရခင်စပ်ကြား ဝါးပေါင်းကွပ်ဆိုတာမျိုးလည်း လက်ခံ တတ်ရမယ်လေ။

လူဆိုတာ မိမိဘဝလမ်းကြောင်းကို တည့်မတ် ထိန်းကျောင်းနိုင်တယ်ဆိုတာ ယုံကြည်ရမယ်။ အခြေအနေအလိုက် ရေလိုက်သင့် ငါးလိုက်သင့် နေထိုင်ပြီး လုပ်ဆောင်ရင်းနဲ့ မိမိထက်သန်ရာဆီသို့ အစဉ်မပြတ်

အားစိုက်ပြင်ဆင် နေတတ်ရမယ်။ အခွင့်အခါ ပေါ်လာတဲ့ အခါ မိမိရရ ဆုပ်ကိုင်နိုင်ရမယ်။

အလုပ်လုပ်ချင်စိတ်ရှိအောင် မိမိကိုယ်ကို နှိုးဆော်ရမယ်။ အလုပ်ကို တာဝန်ကျေပွန်အောင် ကြိုးစားလိုစိတ်ရှိရမယ်။ ကိုယ့်တာဝန်ကို လေးစားတတ်ရမယ်။ ကျွန်ုပ်သည် အရာရာကို ကောင်းအောင် လုပ်သလို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း ကောင်းအောင်လုပ်၏။ သို့ဆိုလျှင် အခြားဘာမှ လုပ်စရာ မလိုတော့ချေလို့ ယွန်၊ ပေါလ်၊ ရစ်ချ်တား(၁၇၆၃-၁၈၂၆)ဆိုတဲ့ ဂျာမန်ဟာသ ပညာရှင်တစ်ဦးက ပြောဖူးသတဲ့။ အလုပ်ကောင်းရင် ကံကောင်းလာမယ်ဆိုတာ နားလည်ရပါမယ်။

အလုပ်လုပ်ခြင်းနဲ့ အပန်းဖြေခြင်း ခွဲခြားထားရမယ်။ အလုပ်ချိန်အတွင်းမှာ အလုပ်ကို ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နဲ့ တက်တက်ကြွကြွ အားရပါးရလုပ်။ အလေ့အကျင့် လုပ်ကြည့်လိုက်ပါ။ ရပါတယ်။ တော်ရုံတန်ရုံ စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်တာတွေ ပျောက်လွင့်သွားတာပဲ။ အနားယူတဲ့အခါ မိသားစုနဲ့ဖြစ်စေ၊ တီဗီ၊ ဗီဒီယိုကြည့်တာဖြစ်စေ ရုပ်ရှင် ပွဲသဘင် သွားတာဖြစ်စေ အပန်းဖြေပေါ့။ အလုပ်ကို ကြိုးစားမှ အပန်းဖြေရတာ အရသာ ပိုရှိတယ်။

တာဝန်ကို ပေါ့ပေါ့ပစ်ထားပြီး အပန်းဖြေတာ ချည်းလုပ်နေရင် အရသာ မရှိနိုင်ပါဘူး။ တာဝန်ပဲ့ကဲ့

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၇

ဆိုးကျိုးဟာ နောက်က လိုက်လာမှာပဲ။

နောက်တစ်ချက် အကြံပေးချင်သေးတာက အလုပ်ခွင်အတွင်းမှာချည်း အောင်မြင်မှု ရယူနိုင်တာ မဟုတ်ဘူး။ အလုပ်ခွင်ရဲ့ အပြင်အပမှာလည်း မိမိရဲ့ ဘဝ တက်လမ်းအတွက် အောင်မြင်မှုတွေ ရှာဖွေပါဆိုတဲ့ အချက်ပါပဲ။ ဦးဦးဟာ စစ်မှုထမ်းဘဝနဲ့ တာဝန်ထမ်း ဆောင်နေစဉ်မှာပင် ဝါသနာအရ အားလပ်ချိန်လေးတွေ မှာ စာဖတ်တယ်။ မှတ်သားတယ်။

ကိုယ်ပိုင်အချိန်လေးတွေ နေ့မှာရရ ညမှာ ရရ စာရေးလေ့ကျင့်တယ်။ အဲသလို ဝါသနာဗီဇကို နှစ်ပေါင်း များစွာ ပျိုးထောင် လေ့ကျင့်လာတော့ အသက် ၃၆ နှစ်မှာ ဆောင်းပါးရှင်အဖြစ် မဂ္ဂဇင်းတွေမှာ ပါခဲ့တယ်။ အဆက် မပြတ် ရာနဲ့ချီပြီး ဆောင်းပါးတွေ ရေး၊ ရေးပို့တာပဲ။ အသက် ၄၈ နှစ်မှာ ပထမဦးဆုံး ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ် ထုတ်ဝေနိုင်လာတယ်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝ လောက်ကတည်းက စတင်ပြီး အားလပ်ချိန်လေးတွေမှာ တရွေ့ရွေ့ ရှာဖွေဆည်းပူးခဲ့ရတဲ့ စာရေးခြင်းဝါသနာဟာ နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကြာမှ စပြီး သီးပွင့်ပါတယ်။ ကြာလိုက်တာ နော်။ ဟုတ်တယ်သမီး။ ဗီဇဝါသနာ စိတ်အားသန်တဲ့ အရာတစ်ခုကို အခု ရေတွင်းတူး အခု ရေကြည်သောက် ချင်လို့ မရဘူး။ ဇွဲနဲ့ ကြိုးစားကြရတာပါ။

ဘာမှ မကြိုးစားဘဲ အောင်မြင်သူထက် ကြိုးစား

ပြီး မအောင်မြင်သူက ပိုပြီး တန်ဖိုးရှိပါတယ်လို့ လွှဲကံ၊
 ဂျန်းစ်ဆိုတဲ့ အမေရိကန်ဘာသာရေး ပညာရှင်တစ်ဦးက
 ပြောဖူးတယ်။ ကြိုးစားတာကတော့ အချည်းနှီး ဘယ်
 တော့မှ မဖြစ်ပါဘူး။ အောင်မြင်မှုအများကြီးရတာနဲ့
 အနည်းငယ်ပဲရတာက ကံပေါ့။

အချိန်ကို စနစ်တကျနဲ့ စီမံကိန်းချပြီး အသုံးချ
 တတ်အောင် လက်ထဲမှာ မှတ်စုစာအုပ်တစ်အုပ် ထားရှိ
 ရမယ်။ စိတ်ကူးပေါ်ရာ ရေးမှတ်။ ဗဟုသုတ မှတ်သား
 စရာတွေရင် ကူးယူထား။ ပြန်ဖတ်။ စဉ်းစား။ စိတ်ကူး။
 ရည်ရွယ်ချက်ကို ရေးချမှတ်။ အဲသလို တိတိကျကျလုပ်ပြီ
 ဆိုရင် အောင်မြင်မှုလမ်းပေါ် သေချာပေါက် ရောက်လာ
 ပြီ။

စာဖတ်ခြင်းက ပြည့်ဝစေသည်။ ရေးသားခြင်း
 က တိကျစေသည်လို့ ဖရန်ဆစ်ဘေကွန်ဆိုတဲ့ အင်္ဂလိပ်
 စာပေပညာရှင်တစ်ဦးက ရေးခဲ့ဖူးတယ်။ ရေးမှတ်ပြီး
 အလုပ်လုပ်တတ်တဲ့လူဟာ တိကျစေ့စပ်တာ အမှန်ပဲ။
 စေ့စပ်တိကျရင် လုပ်ငန်းတွေ အဆင်ပြေအောင်မြင်တော့
 တာပဲလေ။ ဒါပါပဲ။

လက်တစ်ကမ်းတွင်ရှိနေသော ကြီးပွားတိုး
 တက်ရေးအခွင့်အလမ်းကို ရအောင်ယူနိုင်ခြင်းသည်
 လူ့ဘဝ၏ ကြီးကျယ်သော ပညာရပ်ဖြစ်၏တဲ့ ဆင်ဖြူ
 ယယ်လ်ဂျွန်ဆင်(၁၇၀၉-၁၇၈၄)ဆိုတဲ့ အင်္ဂလိပ်စာပေ

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၉

ပညာရှင်က ရေးခဲ့တယ်။

အခက်အခဲတွေ တွေ့ကြုံရလို့ စိတ်ညစ်ပြီး မှိုင့်
တွေနေမယ့်အစား အဲဒီအခက်အခဲ အကျပ်အတည်း
တွေက လွန်မြောက်ရုန်းထွက်နိုင်အောင် မိမိကို ပိုမိုကြီး
မားတဲ့ အားမာန်တွေ ပေါက်ဖွားစေပါကလား။ ယခင်က
ထက် ပိုပြီး ထက်သန်တဲ့ စိတ်ဇွဲ သတ္တိနဲ့ ကြိုးစားအောင်
ဖိအားပေး တွန်းတင်ပေးလိုက်ပါကလားလို့ (အကောင်း
ဘက်က လှည့်ပြီး) စဉ်းစားနိုင်ရမယ်။ လက်လျှော့အရှုံး
ပေးရင် မျောပါသွားမှာပေါ့။

အားမာန်သတ္တိနဲ့ ဆန်တက်နိုင်စွမ်း ရှိပါစေ။
စိတ်ဆောင်ရင် အောင်မြင်တာပဲလေ။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

အပျိုမမဝင်း

၂၀၀၄ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ

(၄)

စိတ်ကူးနဲ့လက်တွေ့.

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်၊ အထက်တန်း
ကျောင်းသားဘဝလောက်က ဦးဦးဟာ ကဗျာဖတ်ရ
တာကို ဝါသနာအလွန်ပါတယ်။ ကဗျာတွေကို ဖတ်
ကြည့်လို့ ကြိုက်ရင် မှတ်စုစာအုပ်တစ်အုပ်ထဲမှာ ကူးယူ
ထားလိုက်တယ်။ မကြာခဏ အဲဒီကဗျာကို ဖတ်မိတယ်။
ကြာတော့ အဲဒီကဗျာတွေကို ကျက်နေစရာ မလိုဘဲ
အလွတ်ရသွားတာပဲ။

ကဗျာဆိုတာက အရိပ်အမြွက်ပဲ ရေးဖွဲ့တာကိုး။
ကဗျာကို ရွတ်ဆို၊ ဖတ်ကြည့်ပြီး မိမိစိတ်ကူးနဲ့ ဖြန့်ပြီးတွေး
လိုက်တော့ တွေးရတာ တယ်ပြီး အရသာ ရှိတာပဲကိုး။
စာရေးတော်ကြီး ဦးသာဇံရေးတဲ့(အပြည့်အစုံ မဟုတ်ပါ)
ကဗျာဆိုရင် သမီးမေလေး ဖတ်ကြည့်လေ -

“ နဝရတ်ရည် ပတ်လည်စို့ပါလို့
ခြောက်ထပ်တည် နတ်ပြည်မြို့ဆီက
ကြည်ကြည်ပျို၊ ငွေလဝယ်
မှာမယ်ပါ တင့်ရွှေကိုယ့်။
စန်ယုန်ပွင့်ရည်
လမ်းကြိုသင့်လျှင် ညာညာမယ်သို့
ချာချာလည် မင့်မောင်ဖြင့် ရူးပြီလို့
တိမ်ဦးဝေယန် စွန်းဆီက
တစ်ခွန်းသူ့ကို ပြောလိုက်ပါ
စန္ဒာရယ် - မောလှပြီမို့ ” ။

တစ်ခွန်းသူ့ကို ပြောလိုက်ပါဆိုရမယ့် ကဗျာ
လေးကို ဆိုလို့ကောင်း ရေးလို့ကောင်း၊ တွေးလို့ကောင်း။
အထက်တန်းကျောင်းသားဘဝမှာ ကဗျာရူး
စာရူးလုပ်ရင်းနဲ့ စိတ်ကူးကလည်း ယဉ်တယ်။ ကျောင်းသူ
လေးတွေထဲက ချောချောလှလှဆိုရင် ရည်းစားဖြစ်ချင်
မိတယ်။ ရည်းစားစာ ပေးချင်သလိုလို၊ ချစ်ရေးဆိုချင်
သလိုလို စိတ်ကစားတယ်။

တကယ်တော့ ကျောင်းသားဘဝမှာ မိမိရဲ့ ပညာ ရေးလမ်းကြောင်း၊ ပညာရေးပန်းတိုင်သာ ပထမဦးစားပေး ရမယ်ဆိုတဲ့ လက်တွေ့အခြေအနေကို ခိုင်ခိုင်မာမာ နားမ လည်ဘူး။ အရေးအကြီးဆုံးအချက်ကို ယောင်ဝါးဝါးသာ သဘောထားတယ်။

ရည်းစားစာလိုလို၊ ချစ်ရေးဆိုချင်သလိုလို မရေ မရာ စိတ်ကူးယဉ်ချင်တာတွေနဲ့ အချိန်တော်တော် ဖြုန်းခဲ့ တယ်။ အကယ်၍သာ ကျောင်းစာပညာရေးကို သေသေ ချာချာ အလေးပေးခဲ့ရင် ယခုထက် အများကြီး အကျိုးရှိ မှာပေါ့။

ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်မှာ ဆန့်ကျင်ဘက် လိင်တွေအပေါ် စိတ်ဝင်စားတတ်တာကတော့ အရွယ်ရဲ့ သဘာဝပဲထင်ပါရဲ့။ အဲဒါနဲ့တင် မရပ်ဘဲ စိတ်ကူးယဉ် တာလွန်ပြီး သမီးရည်စားဖြစ်၊ ခိုးပြေး၊ စောစောအိမ်ထောင် ကျ၊ ပညာရေးတစ်ပိုင်းတစ်စနဲ့ အိမ်ထောင်ရဲ့ စီးပွားရေး တာဝန်တွေကို ရုတ်တရက်ဝင်ပြီး ထမ်းကြရတဲ့ သူငယ် ချင်းတွေလည်း ရှိခဲ့တယ်။ သူတို့ဘဝက တော်တော် ရုန်းကန်ကြရတာတယ်။ ကသီလင်တနဲ့ ပင်ပန်းဆင်းရဲ နစ်မွန်းကြရတယ်။ တစ်နှစ် နှစ်နှစ်အတွင်း သူတို့ ဒုက္ခ ရောက်ကြတဲ့ သင်ခန်းစာတွေမြင်ရမှ သံဝေဂရတယ်။

ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်သွားတယ်ဆိုရမယ်ဗျ။

ဟ - ချစ်ရေးချစ်ရာဆိုတာဟာ ပညာရေး

ချစ်နိုင်(မိတ်ပညာ)

၁၃

ပန်းတိုင်ပြီးမှ စဉ်းစားရမယ့် အရာပါတကား။

ဆယ်တန်းကို သူများတွေ အောင်သွားလို့ တက္ကသိုလ်တွေ၊ ကောလိပ်တွေ တက်နေကြပြီဆိုကာမှ ထိတ်လန့်ပြီး စာကြိုးစားခဲ့မိတယ်။ တော်ပါသေးရဲ့။ အသိ လက်ဦးလို့ ဆယ်တန်းစာမေးပွဲအောင်အောင် စာကျက်ခဲ့ မိတယ်။

တက္ကသိုလ်တက်ရတဲ့အချိန်မှာတော့ အသက် ကလည်း ဆယ့်ရှစ်နှစ် ကျော်လာပြီ။ အချစ်ရေး၊ သမီး ရည်းစားအရေးဆိုတာ ထမင်းမဝဘဲ တူနှစ်ကိုယ် တဲအို ပျက်မှာနေရရင် ဟန်မကျနိုင်ဘူးဆိုတာ နားလည်သိမြင် နေပြီ။ ဒီတော့မှ ကျောင်းစာပညာရေးကို တန်ဖိုးထားရ ကောင်းမှန်း သိလာတယ်။

ရွာက ကျောင်းနေဘက်သူငယ်ချင်း တော်တော် များများက မူလတန်းလောက်အောင်တာနဲ့ ကျောင်း ထွက်ပြီး တောသဘာဝ ယာအလုပ်၊ အိမ်အလုပ် ဝင်လုပ် ကြရပြီလေ။ နွားကျောင်း၊ ယာထွန်၊ ပဲစိုက်၊ နှမ်းနှုတ်၊ ရေခပ်၊ နွားစာကျွေး။ တောသူတောင်သားဘဝ၊ တစ် မိသားစုလုံး ပါဝင်လုပ်ကိုင်ကြရတာကိုး။

အလယ်တန်းလောက် အောင်တဲ့သူငယ်ချင်း တွေလည်း ကျောင်းထွက်သွားကြပြန်ပြီ။ သူတို့လည်း မိဘက ဆင်းရဲတော့ ရွာနဲ့ ငါးမိုင်ဝေးတဲ့ ချောက်မြို့ အထက်တန်းကျောင်းကို မပို့နိုင် မထားနိုင်ရှာဘူး။ ဒီလိုနဲ့

မိမိရဲ့ ငယ်ငယ်က ကစားဖော်သူငယ်ချင်းတွေဟာ အထက်တန်းကျောင်းကိုတောင် လူတိုင်းမရောက်လာနိုင် ကြပါဘူး။

အထက်တန်းကျောင်းမှာလည်း အခြေခံပညာ အထက်တန်းခေါ်တဲ့ ကိုးတန်းအစိုးရစစ် စာမေးပွဲကို အောင်ဖို့ရာ မလွယ်လှဘူး။ တော်တော်များများက တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ် ကျကြတယ်။

တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းခေါ်တဲ့ ဆယ်တန်းအောင် တဲ့လူဆိုတာ မိမိတို့ ကျေးရွာမှ တစ်နှစ်လျှင် တစ်ယောက်၊ နှစ်ယောက်လောက်ပဲ အောင်ကြပါကလား။ တော်တော် ကြိုးစားရမယ်ဆိုတာ သိမြင်ခဲ့တယ်။ တက္ကသိုလ်ဟာ တောရွာနဲ့ အဝေးကြီးကွယ့်။

အဖေက ကျောင်းဆရာမို့သာ မိမိကို တက္ကသိုလ် ပညာသင်ယူဖို့ မဖြစ် ဖြစ်အောင် ပို့ရရှာတာ။ ချမ်းသာ ပြည့်စုံလို့တော့ မဟုတ်ဘူး။ အဖေနဲ့အမေဟာ ချွေချွေ တာတာ ဆင်းဆင်းရဲရဲနဲ့ သားကို ပညာရေး ပေါက်မြောက် အောင် ထောက်ပံ့ကြရရှာတယ်။ ဒါကြောင့် တက္ကသိုလ် ပညာကို ဆည်းပူးရတဲ့အခါမှာတော့ စိတ်ပါ ဝင်စားစွာနဲ့ အထူးအားရုံစူးစိုက်ပြီး သင်ယူတယ်။

ပြင်ပဝါသနာက စာပေလေ့လာခြင်း။

အပျော်အပါးက ဇာတ်ပွဲ အငြိမ့်ပွဲကြည့်ရှုခြင်း၊
ဒါလောက်ပဲ။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၅

ချစ်ရေးချစ်ရာ ဦးစားမပေးသင့်ဘူးဆိုတာ ရှင်း
ရှင်းလင်းလင်း နားလည်နေပါပြီ။ အင်းပေါ့လေ။ လက်
တွေ့ကျကျ နားလည်ကျင့်သုံးမိတာ ကံကောင်းတာပဲ။

ပညာရေးပန်းတိုင်ဟာ နံပါတ်တစ်ပဲ။

ပညာရေးပြီးမှ စီးပွားရေးပန်းတိုင်။

စီးပွားရေးပန်းတိုင်ပြီးမှ အိမ်ထောင်ရေး။

အိမ်ထောင်ရေးပြီးရင် လူမှုရေးပေါ့။

အဲဒီအစဉ်အတိုင်း ပန်းတိုင်တွေကို ချမှတ်
အကောင်အထည်ဖော်မှ ဘဝအောင်မြင်မှုတွေဟာ
အဆင့်ဆင့်ချောမွေ့တယ်။ အဆင်ပြေတယ်။

ပန်းတိုင်ရှေ့နဲ့နောက်လွဲရင် မှောက်ပြီ။

ပန်းတိုင်ဦးစားပေးမှားရင်တော့ လူဟာ ဘဝ
အောင်မြင်မှု မရနိုင်တော့ဘူး။

ကျောင်းသား ကျောင်းသူဘဝမှာ ကျောင်းစာနဲ့
ပညာရေးပန်းတိုင်ကို အောင်မြင်အောင် မလုပ်ဆောင်
နိုင်ခဲ့ရင် အဲဒီဆုံးရှုံးမှုဟာ ဘဝခရီးတစ်ခုလုံးကို ခက်ခဲ
ကြမ်းတမ်းစေတော့တာပါပဲ။ ကျောင်းစာတော်ဖို့ မိမိရဲ့
အဓိက တာဝန်။

ကျောင်းပညာတက္ကသိုလ်က ဘွဲ့ဒီဂရီ မရခဲ့ပေ
မယ့် စီးပွားရေးမှာ အောင်မြင်ကြသူတွေလည်း ရှိတာပါပဲ။
ကျောင်းသင် ပညာရေးဆိုတာဟာ လောကပြင်ကျယ်
စီးပွားရှာတဲ့ နေရာမှာ ဘာမှ အထောက်အကူ မဖြစ်လှ

ပါဘူးလို့ အချို့က ပြောချင်ပြောကြမယ်။ အတိုက်အခံ မငြင်းလိုဘူး။

အဲသလို လူတွေ ရှိကောင်း ရှိပေမယ်။

ဒါက တစ်ထောင် တစ်ယောက် လူနည်းနည်း လေးပါ။ သူတို့က ခြွင်းချက်ပါ။

ယေဘုယျကတော့ အသိပညာ အတတ်ပညာ ပြည့်စုံဖို့ရာက ပထမပန်းတိုင် ဖြစ်ရမှာပဲ။ လူငယ် အများထု အတွက်က ဒါဟာ မှန်ကန်တယ်။ ပညာ မတတ်လှ ပေမယ့် စီးပွားရှာတဲ့ နေရာမှာ အောင်မြင်ပါတယ်ဆိုတဲ့ လူတွေကို သေသေချာချာ လေ့လာမေးမြန်းကြည့်ပါ။ အလကားပါ။

ပညာမလိုပါဘူးလို့ ပြောတဲ့လူ ရှိကောင်းမှ ရှိလိမ့်မယ်။

အေးဗျာ - ပညာဆုံးခန်းတိုင် မရောက်ဘဲ စီးပွားရှာခဲ့ရလို့ ဒီလောက်သာ အောင်မြင်တာပါ။ အကယ်၍သာ ကျွန်တော်ဟာ တက္ကသိုလ်က ဘွဲ့ရအောင် စာပေ လေ့လာတတ်မြောက်ခဲ့ရင် ယခုထက် မိတ်ကောင်းဆွေ ကောင်း အထောက်အကူတွေလည်းရ။ အင်္ဂလိပ်စာ အရေး၊ အဖတ်၊ အပြောတွေလည်း ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်ခဲ့ရင် ကမ္ဘာကိုပတ်ပြီး ဆက်သွယ်လုပ်ဆောင်ရတဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေမှာ အဆပေါင်းများစွာ ပိုမို အောင်မြင်မှာပဲလို့ ပြောကြသူတွေကိုသာ အများကြီး တွေ့ရပေလိမ့်မယ်။ ဟုတ်ပြီလား။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၇

စိတ်ကူးယဉ်ပါ။
စိတ်ကူးယဉ်တာကို မတားမြစ်ပါဘူး။
စိတ်ကူးယဉ် ရစ်မှူးပြီး လက်တွေ့မကျတာကို
လုပ်ဆောင်ရင်တော့ လမ်းချော်တတ်တယ်။
ဘဝဆိုတာ လက်တွေ့ကျရတယ်။
လက်တွေ့ဘဝကို ပန်းတိုင်အဆင့်ဆင့်နဲ့ အစီ
အစဉ်ရှိရှိ အကောင်အထည်ဖော်မှသာ မိမိရဲ့ ဘဝ
ခရီးတွင် အောင်မြင်မှုတစ်ခုပြီး တစ်ခုရနိုင်တယ်။ စိတ်ကူး
ဆိုတာ ဝေဝေဝါးဝါး အဝေးကို မြော်ကြည့်တာ။ လက်
တွေ့ဆိုတာ ရှေ့တည့်တည့်ရင်ဆိုင်နေရတာကို ငုံ့ကြည့်
တာ။ အမြင်နှစ်မျိုးစလုံးကို ဟန်ချက်ညီအောင် ချင့်ချိန်
ကြည့်မြင်တတ်ပါစေကွယ်။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၆-၁၂-၂၀၀၃

(၃)

နိုးကြလော့၊ ထကြလော့

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

ဦးဦးဟာ ပြီးခဲ့တဲ့ သင်္ကြန်ကာလ ရုံးပိတ်ရက်
များအတွင်း ကိုယ်ပိုင် အားလပ်ချိန်အဖြစ် ခွင့်ရတာနဲ့
ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်း၊ ချော်တွင်းကုန်းရပ်မှာရှိတဲ့ ချမ်းမြေ့
ရိပ်သာကျောင်းမှာ ရဟန်းစည်းပြီး ကုသိုလ်တရားများကို
အားထုတ်ပါတယ်။ ဟုတ်တယ်။ အသက်အရွယ် (၅၀)
ကျော်ပြီ။ တကယ်လို့ လူသက်တမ်းအပြည့်အဝ နေရ
မယ်ဆိုရင်တောင် နောက်အနှစ် (၂၀)ကျော်ပေါ့။ များများမှ
မကျန်တော့တာ။ အချိန်နည်းလှပါပြီ။

အကယ်၍သာ မြန်မာ့ရိုးရာ အစဉ်အလာ အယူ
အဆအတိုင်း ပြောကြမယ်ဆိုရင်တော့ ပထမအရွယ်

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၉

ပညာ။ အသက်ငယ်ရွယ်စဉ်မှစလို့ အသက် (၂၅)အထိ ဆိုပါစို့။ ဒုတိယ အရွယ်မှာ ဥစ္စာရှာ။ အသက်(၅၀) အရွယ်အထိ ဆိုပါစို့။ တတိယအရွယ်မှာတော့ ဘာဝနာ မဟုတ်လား။ ဦးဦးဟာ အချိန်ပြည့် တရားဘာဝနာပွားများ ကျင့်ကြံနိုင်ခြင်းတော့ မရှိပါဘူး။ အခုလို ရတောင့်ရခဲ အခွင့်အရေးမျိုးမှ (၁၀)ရက်၊ (၁၂)ရက်။

(၂၄)နာရီ အချိန်ပြည့် တရားရိပ်မှာ ခိုလှုံရ တော့ လူရောစိတ်ပါ အေးချမ်းလိုက်တာ။ ဘဝအမော တွေ၊ ပူပန်သောကတွေ၊ ဘာမှမဟုတ်တာလေးနဲ့ စိုးရိမ် ပူပန်၊ စိတ်ဆိုး ဒေါသထွက် ဖြစ်ခဲ့ပျက်ခဲ့တာမျိုးတွေဟာ ရယ်စရာအဖြစ် သေးငယ်သွားကြတယ်။ လျော့ကျ လွင့်စင်ကင်းပျောက် အဝေးသို့ ရောက်သွားကြရဲ့။

“**သတိပဋ္ဌာန်လမင်း**” ဆိုတဲ့ သံပေါက် လင်္ကာ လေးကို နေ့စဉ်ရွတ်ဆိုကြရတယ်။ သမီးမေလေး နား ထောင်ကြည့်ပါ။ သံပြိုင်ရွတ်ဆိုကြတဲ့အခါ အလွန်တရာ နားထောင်လို့ ကောင်းတာပဲ။ အသံထွက် ဖတ်ကြည့် စေလိုပါတယ်။

သတိပဋ္ဌာန်လမင်း

ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ၊ သာသနာ့ဝေဟင်၊
သတိပဋ္ဌာန်လမင်း၊ ထိန်လင်းကြည်လင်၊
ရောင်ခြည်အေးမြ၊ ဖြာကျနေစဉ်၊

နိုးသူများ၊ ရှုပွားအပူစင်။
 ကာမဂုဏ်မှောင်တိုက်၊
 အိပ်ငိုက်သူတွေ၊
 လင်ရေးမယားရေး၊ ရှုပ်ထွေးလိမ်ပွေ၊
 သားရေးသမီးရေး၊ ပူဆွေးဗျာပွေ၊
 လရောင်နှင့် တွေ့ခွင့်မကြုံပေ၊
 အပူမီး၊ ထိန်ဦးတောက်လောင်နေ။

‘လရောင်နှင့် တွေ့ခွင့်မကြုံပေ’ ဆိုတဲ့ တင်စား
 ချက် ဝင်္ကံဝတ္ထိ အလင်္ကာလေးဟာ သိပ်လှတာပဲနော်။
 အခန်းလုံ အမှောင်တိုက်ထဲမှာ အိပ်ငိုက်နေကြတဲ့ သူတွေ
 ဟာ ကောင်းကင်ဝေဟင်မှ ထိန်လင်းကြည်စင်လှတဲ့
 လမင်းကြီးရဲ့ အေးမြတဲ့ ရောင်ခြည်ကို မရှုမြင်ရ မခံစားရ။
 အေးကွယ် နိုးသူများသာလျှင် သတိပဋ္ဌာန်လမင်းကြီးကို
 ရှုပွားပြီး အပူအပင်ကင်းစင်၊ ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ကြရတယ်။
 သတိထားစရာပဲ။

သမီးမေလေး အိပ်ငိုက်မနေနဲ့နော်။

‘ဦးဦးက သမီးတို့ကို တရားဘာဝနာတွေ လာ
 ပြောပြမနေပါနဲ့။ သမီးတို့က ငယ်သေးတယ်။ မလိုသေး
 ဘူး’ လို့ စိတ်ထဲက မအောင့်မေ့နဲ့နော်။ သတိပဋ္ဌာန်
 တရားဆိုတာ ငယ်ရွယ်သူတွေအတွက်လည်း အကျိုးများ
 တာပဲ။ ကုသိုလ်တရားဆိုတာ ငယ်သူကြီးသူမဟူ ကောင်း

ချစ်နိုင်(မိတ်ပညာ)

၂၁

ကျိုးကို ပေးတာချည်းပဲ။ လူတိုင်းနဲ့သက်ဆိုင်ပါတယ်။ သို့သော် ဒီစာမှာ ကုသိုလ်ဘာဝနာ တရားကိစ္စ ဆွေးနွေး ဖော်ပြဖို့ မဟုတ်ပါဘူးကွယ်။ စကားဆက်စပ်လို့ နိဒါန်း ရှည်သွားတာပါ။ ပြောလိုတာက စောစောထဖို့ပဲ။ လိုရင်း တိုရှင်းပြောလိုက်တာ။

ချမ်းမြေ့ရိပ်သာကျောင်းမှာ နံနက်(၃)နာရီခွဲ ထကြရတယ်။ ရဟန်း၊ ရှင်လူ၊ ယောဂီအားလုံးဟာ မနက် စောစော (၃)နာရီခွဲမှာ နာရီနှိုးစက်က သာယာတဲ့ ခေါင်း လောင်းသံကြားကြရပြီ။ အားလုံးနိုးထကြ။ ဝေယျာဝစ္စ လုပ်ကိုင်ကြပြီးရင် တရားရှုမှတ်ကြ။

နံနက်(၄)နာရီ မထိုးမီမှာ တရားထိုင်သူက ထိုင်၊ စင်္ကြန်လျှောက်သူက လျှောက် တရားရှုမှတ်နေကြပြီ။ ဝီရိယနဲ့ နိုးနိုးကြားကြား ကြိုးစားကြရတယ်။ ဒါဟာ တရား ဘာဝနာကိစ္စနော်။ ည (၁၀)နာရီအထိ။

ပညာရဖို့၊ ဥစ္စာရဖို့၊ အလုပ်ကိစ္စတွေမှာရော စောစောစီးစီး လုံ့လဝီရိယနဲ့ အားထုတ်တာ ကောင်း သလား။ အေးအေးဆေးဆေး နွေးနွေးကွေးကွေးနဲ့ နောက်ကျတာ ကောင်းသလား။ လူ့ဘဝမှာ အောင်မြင် ချင်ရင် ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယ ဒီသုံးချက်နဲ့ ပြည့်စုံအောင် လုပ် ဆောင်ရတာပဲ။ ကံဆိုတာမှာ အတိတ်ကံက ပြီးခဲ့ပြီးပြီ။ ပစ္စုပ္ပန်ကံကို အကုသိုလ်ဒုစရိုက် ကင်းစင်ပြီး ကုသိုလ် ဒုစရိုက်ဖြစ်အောင် တည့်မတ်ရမယ်။ ကုသိုလ်ကံတွေ

ဖြစ်စေချင်ရင် ကံကောင်းမယ်ပေါ့။

ဝီရိယကတော့ မိမိက အားထုတ်ရတာ။ ဝီရိယ အားပျော့ရင် အောက်တန်းနောက်တန်း ကျတာပဲ။ အိပ်ငိုက်တွေဝေပြီး မွေးစက်နေရင် အထက်တန်းကို ဘယ်မှာ တက်လွမ်းနိုင်မှာလဲ။ ဇွဲလုံ့လရှိကြတဲ့ လူတွေ သာလျှင် အခက်အခဲ အမျိုးမျိုးကို ဖြတ်ကျော်ပြီး ပန်းတိုင် ကို ဝင်လာကြတာပဲ။

ဇွဲရှိပါ။ လုံ့လရှိပါ။ ဝီရိယကောင်းပါပြောရင် ဒါတွေက မမြင်ရတဲ့ စိတ္တဇနာမ်တွေဆိုတော့ ရှည်ဝေး တယ်။ အနက်ကောက်မှ အဓိပ္ပါယ်ထွက်တာတွေ။ တိတိ ကျကျ၊ ရှင်းရှင်းလွယ်လွယ်ပြောရရင်တော့ နံနက်စောစော ထပြီး အလုပ် လုပ်ကြရမယ်။ ဒါပါပဲ။

စောစောထပါ သမီးမေလေး။

ဦးဦးတို့ ငယ်ငယ်က ဇာတိမွေးရပ်ရွာမှာ လူချမ်း သာ(၂)ဦး ရှိကြတယ်။ တစ်ဦးက ဦးရေဘော် တောင်သူ၊ တစ်ဦးက ဦးရဲဒင်၊ ရေနံမြေအလုပ်သမား။ သူတို့အိမ်မှာ ဓာတ်ခဲရေဒီယို ရှိတယ်။ စက်ဘီးရှိတယ်။ နွားကြီးတွေက သိပ်လှ၊ သိပ်အားရှိတယ်။ ယာကွက်က အကျယ်ကြီး။ သရက်ပင်၊ ဆီးပင်၊ ထန်းပင်တွေလည်း အများကြီး ပိုင် တယ်။ ရွာထဲမှာ အချမ်းသာဆုံး (၂) ဦးပဲ။ သူတို့ ချမ်းသာ မှာပေါ့။ လုံ့လဝီရိယ သူများတကာထက် သာတယ်။ အမြဲ နံနက်စောစောထပြီး အလုပ်လုပ်ကြတယ်။ စီးပွားရှာတဲ့

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၂၃

နေရာမှာ အိပ်ရာစောစောထပြီး နံနက်မိုးမလင်းခင် ကျေးဌာန်သံတွေမကြားရမီ၊ စပြီး အလုပ်လုပ်တဲ့လူဟာ သူများထက် သာတာပဲ။

စောစောနိုးထ အစာရှာတဲ့ ဌာန်ဟာ အစာပိုပြီး ရတယ်ဆိုတဲ့ အနောက်တိုင်းစကားပုံရှိသေးပဲ။

ကမ္ဘာတစ်လွှားမှာ တစ်ကမ္ဘာလုံး ဆက်စပ်ရိုက်ခတ် ပြောင်းလဲနေတဲ့ ဖြစ်စဉ်ကြီးထဲမှာ အရာရာဟာ လျင်လျင်မြန်မြန် ပြောင်းလဲတိုးတက်နေတယ်။ သူများတိုင်းပြည်မှာ ပြေးပြေးလွှားလွှားနဲ့ အချိန်ကိုလူပြီး အလုပ်လုပ်နေကြတယ်။ အရာရာမှာ အပြိုင်အဆိုင်ပဲ။ ပညာနဲ့ ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်။ လောကကြီးက အညီအမျှပေးပေမယ့် နိုးနိုးကြားကြားရှိလို့ ယူတဲ့လူမှ ရနိုင်တယ်နော်။ သမီးတို့ခေတ်မှာတော့ နိုင်ငံတကာနဲ့ ဆက်သွယ်ပြီး အရာရာမှာ ရင်ဘောင်တန်းအောင် ကြိုးပမ်းကြရတဲ့ အချိန်ကာလမျိုးဖြစ်တယ်။ နိုးကြားရမယ်။

ချမ်းမြေ့ရိပ်သာမှာ (၁၂)ရက်တာ သီတင်းသီလဆောက်တည်ပြီး ရဟန်းယောဂီအဖြစ်နဲ့ နေ့စဉ်နံနက် (၃)နာရီခွဲ အိပ်ရာမှထ၊ တရားဘာဝနာ ရှုမှတ်ခဲ့ရတယ်။ ကြည်နူးအေးချမ်းတဲ့ အရသာကို ခံစားခဲ့ရတယ်။ ကြည်လင်တဲ့ စိတ်ကြောင့် ကုသိုလ်တရားတွေ တိုးပွားခဲ့တယ်။ မြင်ခဲ့တွေ့ခဲ့ရတဲ့ ဂျပန်၊ ကိုရီးယား၊ စင်ကာပူတို့မှ ရဟန်းများ အပါအဝင် သူတော်ကောင်းတွေဟာ စောစောနိုး

ထ၍ ကြိုးစားအားထုတ်နေကြတယ်။
ကိုယ်တွေ့အမြင်ကို မျှဝေတာနော်။
ချစ်သမီးမေလေးတို့ မပေါ့ဆကြနဲ့။ မပျင်းရိကြ
နဲ့။ အချိန်ကို အိပ်ငိုက် ငေးငိုင်ခြင်းဖြင့် မကုန်လွန်ပါစေနဲ့။
စောစောထကြပါ။
နိုးကြားတက်ကြွကြပါ။
အထူးသဖြင့် နံနက်ခင်းရဲ့ အလင်းရောင်
အရုဏ် မတက်မီ အိပ်ရာမှ နိုးထ၍ အလုပ်ကို ကြိုးစား
ကြပါလို့ ဦးဦးက မေတ္တာအရင်းခံနဲ့ နှိုးဆော်ပါ ရစေဗျာ။
သတိနဲ့ဝီရိယကို ပျိုးထောင်ကြပါ။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

အချစ်ဂျာနယ်

၁၁-၆-၂၀၀၁

(၄)

ချစ်သောဗေဒါ အားမာန်ပါ၏

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

၂၀၀၀ပြည့်နှစ်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးရေးရာ ကော်မတီက အမျိုးသမီးထူးချွန်ဆု ရှစ်ဆု ချီးမြှင့်ပေးခဲ့ပါတယ်။ စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင် ထူးချွန်ဆု ရရှိသွားသူကတော့ ဧရာဝတီတိုင်း၊ မအူပင်ခရိုင်၊ ညောင်တုန်းမြို့ အမှတ်(၁) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်း သတ္တမတန်းကျောင်းသူလေး မစုပုံချစ် အသက်(၁၂)နှစ် အရွယ် ရှိသူလေးဖြစ်ပါတယ်။ သမီးလေး စုပုံချစ်ဟာ မွေးရာပါ ကိုယ်လက်အင်္ဂါ ချို့တဲ့ခဲ့ပြီး ဘယ်ဘက်ခြေ

ထောက်ကလေးသာ ပါသော်လည်း ဘဝကို အနိုင်မခံ
 အရှုံးမပေးဘဲ စိတ်ဓာတ်ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင် ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။
 ပထမတန်းမှ သတ္တမတန်းအထိ အတန်းစဉ် ပထမရခဲ့
 တယ်။ သူဟာ ဒေါက်တာအုန်းကျော်၊ ဒေါ်ခင်ဆွေလဲ့တို့ရဲ့
 သမီးဦးရတနာလေး ဖြစ်ပါတယ်။ ခြေလက်အင်္ဂါ စုံတဲ့သူ
 များထက် ပိုမိုခိုင်မာတည်ကြည်တဲ့ စိတ်ဓာတ်နဲ့ ဇွဲလုံ့လနဲ့
 ဉာဏ်ရည်တို့ ရှိသူဖြစ်ပါတယ်။

လောကဓံကို ရဲရဲရင့်ရင့် ကြံ့ကြံ့ခံပြီး ဘဝတစ်ခု
 ကို အောင်မြင်ပျော်ရွှင်စွာ ဖြတ်သန်းနိုင်တဲ့ သူ့ရဲ့ခံယူချက်နဲ့
 အတွေးအမြင်ကို မြန်မာ့ရုပ်သံက သူနဲ့ တွေ့ဆုံ မေးမြန်း
 စဉ်က မစုပုံချစ် အနှစ်သက်ဆုံး ကဗျာတစ်ပုဒ်အဖြစ်
 အမှတ်တရ ရွတ်ဆိုပြတဲ့ ကဗျာလေးက ထုတ်ဖော်ပြသခဲ့
 ပါရဲ့။

“ ထိပ်ဆုံးသို့ ” လို့ အမည်ရပါသတဲ့။

“ တစ်တောင်ပေါ် တစ်တောင်ဆင့်
 တောင်အမြင့် ပတ်ခြံရံ၊
 တစ်တောင်ဆုံး ပြန်လာသူ
 တစ်လုံး ကျန်ပြန်လေသဦး
 ဖန်ဖန်လေ တောတောင်နှိုးသို့ရယ်
 ကြိုးလျှောက်ချပြန်၊
 ခါတလေ တကယ်ပန်းတပွင့်

ဆက်ပါပြီ ဆက်လေ့မ်းချင်သူ
 ရုပ်တန်းက ရုပ်မယ်ကြံ
 သမုန်ကော့ ပြစ်နိုင်မလား။

စမ့်ပိဟာသမ့်
 တစ်နေ့မှာ ဆုံးရှာရောက်ပါလိမ့်
 အားလျှော့ကာ ဆုတ်ချင်စမ်းပါနဲ့
 စိတ်နှမ်းအသားပြည့်
 ဟာသာလွှ တန်ရောအေးရယ်နဲ့

ငှက်တေးကို အာရုံဆင်လို့
 မူတသွင် အားအင်သစ်လိုက်လို့
 ချစ်နွယ်လှသလား ”

မွေးရာပါ ကိုယ်အင်္ဂါ ချို့တဲ့ရှာသူလေးဖြစ်ပေ
 မယ့် မသန်သော်လည်း စွမ်းပါသည်ဆိုတဲ့ ခံယူချက်နဲ့
 ကြိုးစားခဲ့တဲ့အတွက် အောင်မြင်မှုပန်းတိုင်များကို တစ်ခု
 ပြီးတစ်ခု ရယူဖြတ်ကျော်ခဲ့သူကလေး ဖြစ်ပါတယ်ကွယ်။
 အားကျ အတုယူစရာ ကောင်းလိုက်တာ။ သူ့ရဲ့အားမာန်
 သတ္တိကိုလည်း လေးစားစရာ ကောင်းလိုက်တာ။
 ဟုတ်တယ် သမီးရေ -

အားမာန်ပါတဲ့ ကဗျာကောင်းတွေဟာ အား
 ဆေးတိုက်ကျွေးသလို အားငယ်နှမ်းလှနေတဲ့ လူသား

တွေကို များစွာ အားတက် နိုးကြားစေတတ်ပါတယ်။ ဦးဦး
တို့လည်း ငယ်ငယ်က ပင်ပန်းခက်ခဲမှုတွေ၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါး
မှုတွေ၊ အကျပ်အတည်း အန္တရာယ်တွေနဲ့ ကြုံတွေ့ရတဲ့
အခါ စိတ်အားငယ်တဲ့ စိတ်တွေ၊ အတွေးတွေ ဝင်ခဲ့မိပါရဲ့။
ဒီအခါမှာ အကောင်းဆုံး အားဆေးကတော့ ကဗျာ။
ဆရာဇော်ဂျီရဲ့ ဗေဒါလမ်း ကဗျာတွေပဲကွယ်။ ဥပမာ -

“ ချောင်းချေကလောင်
စတင်လေက သွေး။
ရွက်လင်းယဉ် ပြိုင်ပြိုင်နဲ့
ပန်းတိုင်ကို ပန်းခိုင်ဆိုက်အောင်
အသံစိုက်ပို့လေ။ ”

အထက်ပါ ကဗျာတစ်ပုဒ်ဟာ ဆရာဇော်ဂျီရဲ့
ဗေဒါလမ်း ကဗျာအမှတ်(၁)လို့ ခေါ်ဆိုနိုင်တဲ့ “
မယ့်လမ်း ပါလား ” ကဗျာရဲ့ နိဂုံးအချုပ် ဖြစ်ပါတယ်။
၁၉၅၇-၁၉၅၉ ခုနှစ် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်
နှစ်လည်စာစောင်မှာ စတင်ဖော် ပြခဲ့တယ်။

ဆရာဇော်ဂျီ (၁၉၀၇-၁၉၉၀) အသက် အရွယ်
၅၀မှာ ရေးခဲ့တဲ့ ကဗျာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကြောက်မက်ဖွယ် အဖြစ်သနစ်မျိုးစုံနဲ့ ကြုံရတဲ့
အခါများမှာလည်း ခံနိုင်ရည်သတ္တိနဲ့ ရဲရဲရင့်ရင့် ဖြတ်သန်း
လွန်မြောက်နိုင်ပုံကို ဆရာဇော်ဂျီက “ **ရဲခဲ့သည်ပါ** ” ဆိုတဲ့
ကဗျာနဲ့ စာဖတ်သူကို အားမာန်သတ္တိ မျှဝေပေးခဲ့ပြန်

ပါတယ်။

“ ရဲခဲသည်ပေါ့ ”

“ မြစ်တန်းမှာတဲ့ လေကြမ်းဆင်။
ထန်လိုက်လေ လေမုန်တိုင်း၊
လှိုင်းကဘောင်ဘင်
တစ်လှိုင်းထွက် တစ်လှိုင်းဝင်၊
ဗေဒါခင်ဖြစ်နဲ့
ရေလှိုင်းဗလပွေ့နဲ့ မုန်တိုင်းလေ
ရေတစ်ရိုးမှာ
စိုးရွံ့မှာပဲ။
မြစ်ရိုးမှာတဲ့ မိုးသက်ဆင်။
လျှပ်ကြိုးလုံ မိုးသံထစ်၊ မိုးစစ်ဘုရင်
မိုးညစ်လို့ မြစ်မမြင်၊ ဗေဒါခင်အဖြစ်နဲ့
ရေလှိုင်း ဗလပွေ့နဲ့ မုန်တိုင်းလေ
ရေတစ်ရိုးမှာ
စိုးရွံ့မှာပဲ။
စိုးမရွံ့ တွန့်မတုန်
မိုးနှင့်လေ ရေရှုပ်ထွေး၊ ရွေးမျှမဖြုံ။
ဆန်လိုက်ပြန်တုံ၊ စုန်လိုက်ပြန်ရ

ခေါက်ပေါင်းမရေနိုင်လို့
ဗေဒါခိုင် သည်မြစ်ထဲ၊ ရဲခဲသည်ပါ။ ”

ဆရာဇော်ဂျီ
ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ နှစ်ပတ်လည်စာစောင်
(၁၉၅၇-၁၉၅၉ ခုနှစ်)

ဒီလိုကဗျာမျိုးတွေဟာ သူရဲကောင်းတွေ မွေးဖွား
အောင် အားပေး မြှင့်တင်တဲ့ အမျိုးသားအားမာန် ကဗျာ
လင်္ကာတွေလို့ ခေါ်ရပေမှာပဲ။ ဖတ်တဲ့ ရွတ်ဆိုသူအဖို့ ရဲဝံ့
ခိုင်မာတဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို တဖျတ်ဖျတ် တောက်ပြောင်အောင်
လှုံ့ဆော်နိုင်တယ်။ မုန်တိုင်းလေ၊ မိုးသက်လေတို့ကို
မတုန်မလှုပ် ရဲရဲရင့်ရင့် ရင်ဆိုင်နိုင်အောင် ရဲရင့်ခြင်းကို
နှိုးဆော်ပေါ်ပေါက်စေတယ်။

ဆရာဇော်ဂျီရဲ့ ဗေဒါလမ်း ကဗျာအမှတ်(၁၀)
ဖြစ်တဲ့ “ ပန်းပန်လျက်ပဲ ” ကတော့ ကဗျာအနေနဲ့ရော
သီချင်းအနေနဲ့ရော၊ ဝတ္ထုအနေနဲ့ရော၊ ရုပ်ရှင်အနေနဲ့ပါ
အနုပညာလက်ရာအားလုံးမှာ အောင်မြင်ကျော်ကြားမှု
သရဖူဆောင်းခဲ့တယ် ပြောရမယ်။ ရှာမှရှားတဲ့ ထူးခြားမှု။

အဲဒီကဗျာကို ၁၉၆၀ပြည့်နှစ် တက္ကသိုလ် အိုးဝေ
မဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြခဲ့တယ်။ ညီပြာပြာ လတာပြင်ခြေရင်း
အစချီတဲ့ ကဗျာပေါ့။ ဒီကဗျာကို အခြေခံပြီး ခင်နှင်းလှ
(၁၉၂၅-၂၀၀၃)က ပန်းပန်လျက်ပါဆိုတဲ့ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်

ချစ်နိုင်(မိတ်ပညာ)

၃၁

ရေးဖွဲ့ခဲ့တယ်။ စာဖတ်ပရိသတ် လေးစားနှစ်သက်ကြ ပြန်တယ်။ စာမျက်နှာတစ်ရာကျော်၊ တစ်ကျပ်တန် ဝတ္ထု။

ဒါရိုက်တာချစ်ခင်က ကောလိပ်လျင်နေဝင်း၊ မြတ် လေး၊ ကြည်ကြည်ဌေး၊ ဘေဘီနွဲ့တို့နဲ့ ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရာ အထူးပဲ အောင်မြင်ခဲ့ပြန်တယ်။ ဇာတ်ဝင်ခန်း တေးတစ် ပုဒ်အဖြစ် အထက်ပါကဗျာကို ဂီတမှူး စန္ဒရားချစ်ဆွေက “**ပန်းပန်လျက်ပါ သီချင်း**” အဖြစ် ကြည်ကြည်ဌေး သီဆို စေခဲ့ရာ ဂန္ထဝင်တွင်တဲ့ တေးသီချင်းအဖြစ် ဥဒါန်းတွင်ရစ် ပါတော့တယ်။

ပန်းပန်လျက်ပါကို ကျော်သူ၊ ဇော်ဦး၊ မိုးမိုးမြင့် အောင်တို့နဲ့ ဆေးရောင်စုံအဖြစ် ဒုတိယအကြိမ် ရုပ်ရှင် ရိုက်ကူးခဲ့ပါသေးတယ်။ ကျော်သူ၊ လွမ်းမိုး၊ ချစ်ချစ်ဇော် တို့နဲ့ ဗီဒီယိုလည်း ရိုက်ကူးခဲ့ပါသေးတယ်။ မရိုးနိုင်အောင် အခါခါ အကြိမ်ကြိမ် တင်ဆက်ခဲ့ကြတာကို ထောက်ချင့် ရင် မူလကဗျာရဲ့ အတွေးအခေါ်အင်အားဟာ ဘယ်လောက် ကြီးမားပြင်းထန်သလဲ သိနိုင်ပြီ။ အဖိနှိပ်ခံ၊ အနှိပ်စက်ခံ၊ အယက်အကန်ခံရပေမယ့် အားမာန်သတ္တိရှိအောင် နှိုးဆွ ပေးနိုင်ခဲ့တယ်။

ပန်းပန်လျက်ပါ ကဗျာထဲမှာ ပရိသတ်ရင်ထဲသို့ ထိထိမိမိရောက်ရှိ သွားလောက်အောင် ဇာတ်လမ်းအင်္ဂါ ရပ်တွေ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပါဝင်နေတယ် မေလေးရဲ့။

(၁) ဇာတ်လမ်းကျောရိုးပါတယ်။

- (၂) နောက်ခံရှုခင်းက လတာပြင်ခြေရင်း။
(၃) ခေါင်းဆောင်ဇာတ်ကောင်ပါတယ်။ ဗေဒါပင်။
(၄) ဗီလိန်လူဆိုးတွေပါတယ်။ လှိုင်း၊ အုန်းလက်ကြွေ၊ ဒီလှိုင်းလုံး၊ ဘဲအုပ်တို့ဟာ ဒီဇာတ်မှာ အားပြိုင်တဲ့ လူကြမ်းတွေ။
(၅) ဆင်းရဲလဲ မသက်သာ၊ ဆောင့်ခွဲလဲ မသက်သာ၊ ပေါ်ပြန်လဲ မသက်သာ စတဲ့ အစချီကာ ဖွဲ့ခဲ့ပါးခဲ့တာတွေက စည်းဝါးနရီ။ နိမိတ်ပုံတွေ၊ ဇာတ်လမ်း အထွတ်အထိပ်ဆီသို့ ပို့ပေးကြတဲ့ ဆင့်ကဲ ဖြစ်ရပ်တွေ။
(၆) ဘဲအုပ် အကောင်တစ်ရာ နှစ်ရာက ဗေဒါပင်လေးကို အယက်အကန် လုပ်ကြတာဟာ ဇာတ်ရိုက် အထွတ်အထိပ်ပဲ။
(၇) ဗေဒါပုံ အံ့ကိုခဲ ပန်းပန်လျက်ပဲလို့ ဆိုတဲ့ ဇာတ်သိမ်းပိုင်းဟာ ကဗျာဆရာရဲ့ အဘော်၊ အတွေးအခေါ် အယူအဆ၊ ဦးတည်ချက်ပါပဲ။

အနုပညာ အလွန်ဂုဏ်မြောက်လေတော့ ရသပေါ်လွင်တာပေါ့။ ဘဝ အဓိပ္ပာယ်ကို အားမာန်နဲ့တကွ သရုပ်ဖော်ပြသရာ ရောက်တာပေါ့ကွယ်။

ဦးဦးဟာ သာမန် စာဖတ်သူ၊ စာပေမြတ်နိုးသူတစ်ဦးမျှသာ ဖြစ်ပါတယ်ဗျာ။ လူပြိုနီးတစ်ယောက်ပါ။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၃၃

အနုပညာကို ခွဲခြားဝေဖန် သုံးသပ်တတ်သူတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ခံစားနားလည်မိသမျှကိုသာ ဝေငှတဲ့ သဘောပါ။

အားမာန်ပေးတဲ့ တေးတွေ၊ ကဗျာတွေဟာ တို့လူသားတွေအတွက် လောကကို ချစ်ခင်တတ်အောင်၊ ဘဝကို နေပျော်အောင်၊ အခက်အခဲကို ကျော်လွှားတတ်အောင် လမ်းပြရှေ့ဆောင်ကြပါတယ်။ အဲသလို ဘဝအမြင်မျိုးရအောင် စာကောင်း ကဗျာကောင်းတွေကို ရှာဖွေဖတ်ရှုပါလို့ တိုက်တွန်းရင်း နိဗ္ဗာန်ချုပ်ပါတယ်။ လောကဓံကို အနိုင်မခံ အရှုံးမပေး ပြုံးပြုံးလေးနဲ့ ဖြတ်ကျော်နိုင်ပါစေ။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

ရင်ခွင် မဝှဇင်း
လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန
နှစ် (၅၀)ပြည့် ရွှေရတု အထိမ်းအမှတ်
၂၀၀၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ

(၅)

လောကဇာတ်ခုံပေါ်မှာ

" All the world's a stage we are
merely the players."

William Shakespear

ကမ္ဘာကြီးဟာ ဇာတ်ခုံကြီးပါပဲ။ ကျွန်ုပ်တို့
အားလုံးဟာ ကိုယ်တိုင်ပါဝင် သရုပ်ဆောင်နေကြရတဲ့
ဇာတ်ကောင်မျှသာဖြစ်ပေရဲ့။

ဝိလျံ၊ နှိတ်စပီးယား

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

ဘဝဆိုတာ ဇာတ်ခုံကြီးပဲ။ ဒီဇာတ်ခုံကြီးပေါ်မှာ
ကားလိပ်ဖွင့်ပြီး ဆိုကြ၊ ကကြ၊ ရယ်ကြ၊ ငိုကြ။ အဆုံး၌

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၃၅

ဇာတ်ပေါင်းကြ၊ သို့မဟုတ် လွမ်းဆွေးကြနဲ့ပေါ့။ ဝင်လာ
တဲ့လူက ဝင်လာ။ ဆင်းသွားတဲ့လူက ဆင်းသွား။ ပျော်တဲ့
လူက ပျော်၊ သေတဲ့ လူက သေ။ တောဖွဲ့ တောင်ဖွဲ့တွေ
သီဆိုပြီး လွမ်းတဲ့လူက လွမ်း။

သူများစီစဉ်တင်ဆက်တဲ့ သဘင်၊ ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယို၊
တီဗီဇာတ်လမ်းတွေကိုကြည့်ပြီး ပရိသတ်အနေနဲ့ ထိုင်
ကြည့်ရင်း စိတ်တွင်းမှာ ဇာတ်ကောင် ဇာတ်ရုပ်တွေ သရုပ်
ဆောင်တဲ့နောက်ကို မျောပါပြီး ရယ်တဲ့အခါ ရယ်လိုက်၊
မျက်ရည်ဝဲတဲ့အခါ ဝဲလိုက်။ အမျိုးမျိုးပဲ ခံစားခဲ့ကြရဖူးပြီ။

တကယ်အရေးကြီးဆုံးက ကိုယ်တိုင်ကပြရတဲ့
ဇာတ်လမ်းမှာ အောင်မြင်လှပစွာ လှုပ်ရှားလုပ်ဆောင်ဖို့ရာ
ကသာ ပဓာနပါကလား။ သူများတွေရဲ့ အပြောအဆို၊
အငိုအကတွေနဲ့တင် မပြီးသေးဘူး။ ကိုယ့်ဇာတ်လမ်းက
ဟန်ကျပန်ကျဖြစ်ရမယ်။

ဘဝဇာတ်ခုံမှာ အဖုံဖုံအလီလီ ကပြ ပါဝင်ကြရ
ပေမယ်။ ချစ်သမီး မေလေးဟာ ကလေးဘဝ သရုပ်ဆောင်
ခဲ့တာတွေ ပြီးခဲ့ပြီ။ အပျိုပေါက် လူပျိုပေါက် ဇာတ်ကောင်
အခြေအနေ ရောက်လာပြီ။ ဆက်ပြီး တင်ဆက်ကပြ
လှုပ်ရှားရဦးမှာပဲ။ ဒါဟာ မလွဲမသွေ ရင်ဆိုင်ရဦးမယ့်
တာဝန်ပေါ့နော်။ လာခဲ့စမ်း ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက်တွေ
. . . ။

မှန်တာတွေ ရွေးချယ်လုပ်ဆောင်ရင် အောင်

မြင်မှုတွေ တွေ့ရမယ်။ လွဲမှားတာတွေ ပြုမူမိရင် ဆင်းရဲ ဒုက္ခတွေ ကြုံရလိမ့်မယ်။ ငိုပွဲ ရယ်ပွဲဆိုတာဟာ ဘဝ ဇာတ်ဆရာ ဒါရိုက်တာ စီမံညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း မသွေ မဆိုင်း လိုက်နာကြရတယ်။ တကယ့်ဘဝဇာတ်ခုံမှာတော့ စီမံညွှန်ကြားသူ ဒါရိုက်တာဆိုတာ တစ်ခြားလူ မဟုတ်ဘူးဗျ။ မိမိကိုယ်တိုင်ပဲ ဖြစ်ပေတော့တယ်။ အတ္တဟိ အတ္တနော နာထော။

လာတော့မယ်။ ဆုံးမစာတွေ လာတော့မယ်။ တချို့စာဖတ်သူက ဆုံးမစာဆိုရင် မဖတ်ချင်တော့ဘူး။ ဆရာလုပ်တယ်ထင်ရင် လက်မခံချင်တော့ဘူး။ အချို့ကတော့ အဲသလို ဆုံးမစာ ဆန်တာကိုမှ ကြိုက်ကြတယ်။ တိတိကျကျ ဆုံးမသွန်သင်တာမျိုးကို နှစ်သက် လက်ခံတယ်။ ဖတ်ချင် သိချင်ကြတယ်။ ဒီစာကတော့ ဒုတိယ အုပ်စု လူငယ်များအတွက်သာ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

တကယ်တော့ ဆုံးမစာဆန်တဲ့ ဘဝရဲ့လက်တွေ့သင်ခန်းစာတွေဟာ ကြိုတင်သိမြင်တတ်အောင် ဖော်ပြတာတွေပါပဲ။ ဘယ်လိုလုပ်ပါဆိုတာထက် ဘယ်လိုလုပ်ရင် အကောင်းအဆိုး အကျိုးအပြစ် ဘာတွေ ဖြစ်တတ်တယ်ဆိုတာ ပြည့်စုံခြင်းတစ်မျိုးပါပဲ။ စာတွေ့အသိ ပညာဗဟုသုတများက မိမိဘဝကို အမှားအချော် နည်းပါးအောင် ပြုပြင်နိုင်တယ်။ လွဲမှားတဲ့ အပြုအမူတွေ နည်းပါးအောင် အလင်းရောင်မီးမောင်း ထိုးပြတတ်ပါတယ်။

နှစ်ခြိုက်တယ်၊ ကြိုက်တယ်ဆိုရင် ကျင့်သုံးပေါ့။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်လခန့်က အညာမြေလတ်ဒေသ၊ ပုဂံညောင်ဦးမြို့မှာ နိုင်ငံအဝှမ်းက လူထုနှစ်သောင်းခွဲ ကျော်ကျော်တို့ စုဝေးပြီး နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ပြောပြတဲ့ အနာဂတ် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်ကို ထောက်ခံပွဲ လူထုစည်းဝေး ပွဲကြီးတစ်ခု ရွှေစည်းခုံစေတီတော်ခြေရင်းက အားကစား ကွင်းကြီးထဲမှာ ကျင်းပခဲ့တယ်။ သမိုင်းဝင် အဲဒီလူထု ထောက်ခံပွဲကြီးကို ဦးဦးဟာ ကံကောင်းထောက်မစွာ ပါဝင်ဆင်နွှဲခွင့်ရခဲ့တယ်။ အဲဒီခရီးကို သွားရောက်ခဲ့စဉ်မှာ ရုံးတစ်ရုံးရဲ့ နံရံမှာ ဆုံးမစာဆန်ဆန် အချက် (၇)ချက်ကို ရေးကပ်ထားတာ ဖတ်ရတယ်။ ကောင်းတယ်ဗျာ။

ဒါဘယ်စာအုပ်ထဲက ရတာလဲဆိုတော့ အရင်း အမြစ်ကို ထိုလူက မပြောပြတတ်ဘူး။ ဖတ်ကြည့်ပြီး ကြိုက်လို့ကပ်ထားတာ။ သူ့အတွက် လမ်းပြ အဆုံးအမ မို့လို့ လိုက်နာချင်တာနဲ့ မှတ်မိအောင် ကူးယူပြီး ကပ်ထား ခဲ့တာ။

ဘယ်သူရေးခဲ့တာလဲ။ သူမသိပါ။

ဘယ်မှာပြောခဲ့တာလဲ။

ဘယ်သူတွေကို ဟောခဲ့တာလဲ။

ဘယ်အချိန်က ရေးခဲ့တာလဲ။

သူမသိ။ ရှိစေတော့လေ။ မတတ်နိုင်ဘူး။

အဲဒီအချက်(၇)ခုကို နှစ်သက်တာနဲ့ ဦးဦးလည်း

မိမိရဲ့ မှတ်စုစာအုပ်ထဲမှာ ကူးရေးလာခဲ့တယ်။ ဒီအချက်
တွေကို ဦးဦးက စတင်တွေးခေါ် တီထွင်တာ မဟုတ်ပါ
ဘူး။ ဘယ်ကရလာသလဲ ဆိုတာလည်း ကျမ်းဂန်
အထောက်အထား မသိရသေးပါဘူး။

ကြိုက်ရင်ဆောင်နိုင်အောင် လက်ဆင့်ကမ်းတဲ့
သဘောနဲ့ ဖော်ပြလိုခြင်းပါပဲဗျာ။

အဲဒီဆုံးမစာက တိုတိုရှင်းရှင်းလေးပါ-

- ၁။ အချိန်ကိုလေးစားပါ။
- ၂။ အလုပ်ကို ကျွမ်းကျင်အောင် လုပ်ဆောင်ပါ။
- ၃။ လုပ်သင့်သည်ကို လုပ်ပါ။
- ၄။ မလုပ်သင့်သည်ကို မလုပ်နှင့်။
- ၅။ လုပ်သမျှ ချွတ်ယွင်းမှုနှင့် အပျက်အစီး
မများစေနှင့်။
- ၆။ အပျင်းမထူနှင့်။
- ၇။ အလုပ်ကို မခိုမကပ်နှင့်။

ကောင်းသဗျာ။ လူကြီးသူမတို့ မကြာခဏ ဆုံးမ
ညွှန်ပြနေကျ စကားတွေပါ။ စကားအဆန်း မပါ၊ ပါဘူး။
ဖတ်လိုက်တာနဲ့ နားလည်ပါတယ်။ အသုံးချရင် လက်ငင်း
တကယ် အကျိုးရှိမယ်။

တကယ်တော့ အချို့အချက်တွေက သာမန်
အားဖြင့်တော့ သိပြီးသားပါ။ ယောင်ဝါးဝါးတော့ လူတိုင်း
ကြားဖူးပြီးသားမို့ သိသလိုလိုပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အလေး

ချစ်နိုင်(မိတ်ပညာ)

၃၉

အနက်တော့ စွဲမှတ်မထားမိတတ်ဘူး။ ကိုယ်တန်ဖိုးထား
တဲ့သူ၊ လေးစား ချစ်ခင်တဲ့သူ၊ အားကိုးယုံကြည်လောက်
တဲ့သူက သေသေချာချာ ပြောတယ်။ ရေးတယ်ဆိုမှ
အရေးတယူ ဆင်ခြင်ပြီး သတိပြုမိတာမျိုးလည်း ရှိတယ်။
အေးလေ- အလေးအနက်ထားပြီး မှတ်ယူကျင့်သုံးရင်
ကောင်းကျိုးရလောက်တယ် ဆိုတာလည်း သိတော့ သိပါ
ရဲ့။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ပေါ်အောင် ကျင့်သုံး
လိုက်နာတဲ့အထိ မရောက်လာဘူးဆိုရင် အလကားပဲ။
မဟုတ်ဘူးလား။

အသိပညာ၊ ဗဟုသုတရဲ့ အခန်းကဏ္ဍက သိရုံ
သက်သက်နဲ့ အကျိုး မပေးသေးဘူး။ လက်တွေ့ဘဝမှာ
ကိုယ်တိုင် ကိုင်တွယ်ကျင့်သုံးလိုက်မှ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း ဖြစ်
လာပြီး ကောင်းကျိုးရရှိလာစေတာ။ အသိဟာ အသိသာ
ဖြစ်တယ်။ အသိကနေ အကျင့်ဖြစ်လာမှ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ
အဖြစ် တန်ဖိုးတက်ပါတယ်။

မေးစရာရှိတာပေါ့။ အဲဒီ(၇)ချက်ကို ပေါ့ပေါ့
ဆဆလို့ သဘောထားပြီး သိပေမယ့် မလိုက်နာ၊ မကျင့်
သုံးဘူးဆိုရင်ကော ဘာဖြစ်မလဲ။

အဖြေက တိတိကျကျ ရှိတယ် မေလေးရဲ့။

၁။ အချိန်ကို မလေးစားပါလျှင် -

၂။ အလုပ် မကျွမ်းကျင်လျှင် -

၃။ လုပ်သင့်သည်ကို မလုပ်လျှင် -

၄။ မလုပ်သင့်သည်ကို လုပ်လျှင် -

၅။ လုပ်သမျှ ချွတ်ယွင်းမှုနှင့် အပျက်အစီး
များလျှင် -

၆။ အပျင်းတူလျှင် -

၇။ အလုပ်ကို ခိုကပ်လျှင် - ဘာဖြစ်လာမလဲ။

နောက်ဆက်တွဲ အကျိုးဆက်က တစ်ခုပဲ။ ဘေး
ဖြစ်တတ်တယ်။ ဘေးဒုက္ခအန္တရာယ်နဲ့ ကြုံတွေ့လာရပါ
လိမ့်မယ်။ အဲဒါဟာ ကမ္မန္တရာယ် (၇)ပါးလို့ ခေါ်ပါသတဲ့
သမီးရေ။ ဘဝဇာတ်လမ်းမှာ ပင်လယ်ထဲ လေမုန်တိုင်းမိပြီ
ပေါ့။ လောကဓံက ဒဏ်ခတ်ပြီ။

ကြောက်လန့်အောင် ခြောက်လှန့်တာ မဟုတ်
ဘူးနော်သမီး။ အမှန်တကယ် အန္တရာယ်ကြုံတွေ့ရသူ
တွေရဲ့ ဘဝများစွာ အခြေအနေက အနှစ်ချုပ် ထုတ်နှုတ်
ထားတာတွေမို့ ဒီစာလုံးတွေကို သွေးတွေနဲ့ ရေးထား
တယ်။ မျက်ရည်တွေနဲ့ ဖျော်ပြီး ရေးထားခဲ့တယ်။ ဝေဒနာ
ခံစားရတဲ့ အော်ဟစ်ငိုကြွေးသံတွေနဲ့ ပေးဆပ်ခဲ့ရတဲ့
သင်ခန်းစာတွေလို့ မှတ်ပါ။

ဒါကြောင့်မို့ ဒီစာမှာ ဘာဇာတ်လမ်း၊ ဘာဇာတ်
ကွက်မှ ဥပမာ သာဓက မဖော်ပြခဲ့ပေမယ့် ပေးလိုက်တဲ့
အသိပညာဗဟုသုတကတော့ ဘဝဇာတ်ခုံပေါ်မှာ ဆက်
လက် လှုပ်ရှားကပြရတဲ့အခါ အများကြီး တန်ဖိုးရှိရှိ
အထောက်အကူပြု စေပါလိမ့်မယ်။ ဘဝနဲ့ချီပြီး အရေး

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၄၁

ကြီးတယ် ဆိုရမယ်။

အချို့က ဆုံးမစာဆိုရင် မလိုချင်ကြဘူး။ ဆုံးမ
သွန်သင်ရင် မနာယူချင်တတ်ဘူး။ သူတို့အတွက် ရေးတာ
မဟုတ်ဘူး။ အချို့က ဒီလိုမှတ်သားလိုက်နာစရာတွေကို
ကြားချင်သိချင်ဖတ်ရှုချင်တယ်။ သောဝစသတာဆိုတဲ့
မင်္ဂလာနဲ့အညီ ဆုံးမပြုပြင်တာကို တလေးတစား နာယူ
ကျင့်သုံးချင်ကြတယ်။ အဲသလို နှစ်သက်လိုလားတတ်တဲ့
သူများအတွက် လက်ဆောင်ပေးလိုက်တယ်နော်။ ချစ်လို့
ပြောတာမှတ်ပါ။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၇-၁၂-၂၀၀၃

(၆)

စိတ်ဆန္ဒတန်ခိုးကို နှိုးလော့

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

ဆရာမောင်ဆုရှင်က သတင်းလွှာဂျာနယ်ထဲမှာ အင်္ဂလိပ် စကားလုံးတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ သူ့ရဲ့အတွေ့အကြုံနဲ့ အတွေးအမြင်တွေ ရေးဖွဲ့ပြီး ဆောင်းပါးတွေ ရေးသားခဲ့တယ်။ အဲဒီဆောင်းပါးတွေကို စုစည်းပြီး “**၂၀ရာစု လူမှုဝေါဟာရများ**” ဆိုတဲ့ အမည်နဲ့ စာအုပ်များ ထုတ်ဝေခဲ့တာ ယခုအခါ အမှတ် (၄)တောင် ရောက်လာခဲ့ပြီ။ ဝေါဟာရပေါင်း နှစ်ရာကျော်လောက်ရှိရောပေါ့။

စာပေနယ်မှာ နှစ်ပေါင်းလေးဆယ်ကျော် ကျင်
လည်ကူးခတ်ခဲ့ပြီး စာရေးသူ၊ အယ်ဒီတာ၊ သုတေသန
ပြုသူ၊ ပြန်ကြားရေးဆိုင်ရာ ပညာရှင်၊ အတွေ့အကြုံ ရင့်
ကျက်သူဆိုတဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်များအပြင် စာပေနဲ့စာနယ်ဇင်း
လှုပ်ရှားမှုများမှာ မကင်းမကွာ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်လှုပ်ရှား ထမ်း
ဆောင်ခဲ့သူဆိုလည်း ဆရာမောင်ဆုရှင် (ဦးမျိုးသန့်) အဖို့
မမှားဘူး။

မောင်ဆုရှင်ဆိုလို့ အသက် ၂၀ကျော်လေးများ
လားတော့ မထင်နဲ့။ အသက် ၇၀တောင် ကျော်ပေရော
မယ်။ စာပေနဲ့စာနယ်ဇင်း ဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူးစတဲ့
တာဝန်တွေကို ကာလရှည်လျားစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သူမို့
ရှေ့မီနောက်မီ ပုဂ္ဂိုလ်လို့ ပြောရပါမယ်။ သူရေးထားတာ
လေးတွေဟာ လှပတယ်။ ဖတ်ချင်စဖွယ် ဆွဲဆောင်ပြီး
အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရ ဗဟုသုတ တိုးစေတယ်။ ဖတ်ရှုလေ့
လာသင့်တဲ့ စာအုပ်မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၁ရာစု လူမှုဝေါဟာ
ရများ။ (စာအုပ်ကြော်ငြာနေတယ်ထင်ရင် ခွင့်လွှတ်ပါ။
ကြော်ငြာထိုးခြင်းမဟုတ်၊ သဘောရိုးဖြင့် ဖော်ပြခြင်းသာ
ဖြစ်ပါတယ်။ ကြိုက်မှဝယ်)

ဆရာမောင်ဆုရှင်ရေးတဲ့ အတွဲ(၄)၊ စာမျက်နှာ
၁၂ မှာ အမေကြာဆိုတဲ့ ဝေါဟာရအကြောင်း တွေ့ရ
တယ်။ အမေချာ၊ အမေတာ၊ အမေကြာ။

အဓိပ္ပာယ်က အပျော်တမ်း၊ ဝါသနာရှင်၊ လက်

သင်၊ မတောက်တခေါက်တတ်သေးတဲ့သူ ဝါနုသေး
တယ်၊ ပညာနုသေးတယ်၊ မနူးမနပ် စိမ်းဆတ်ဆတ်လို့
ခေါ်ရမှာပေါ့။

အခကြေးငွေနဲ့ အသက်မွေးတဲ့ ပညာရှင်ကို
တော့ ကြေးစား။ သက်ဆိုင်ရာ အတတ်ပညာနဲ့ အသက်
မွေးတဲ့သူ Professional တဲ့။

အနုပညာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အားကစားပဲဖြစ်ဖြစ် ရှေ့
ပိုင်းအစမှာတော့ အမေတာနဲ့ စကြရတာပေါ့။ တဖြည်း
ဖြည်းနဲ့ ပညာရင့်လာတော့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတဲ့
အထိ ရောက်ရှိသွားရော။

ဝါသနာရှင် ပန်းချီဆွဲသူ၊ ပန်းချီဆရာ။

အပျော်တမ်း ဓာတ်ပုံရိုက်သူ၊ ဓာတ်ပုံလုပ်ငန်းနဲ့
အသက်မွေးတဲ့ ဓာတ်ပုံဆရာ။

မြို့နယ်လက်ရွေးစင် ဘောလုံးသမား၊ ဘောလုံး
ပညာနဲ့ အသက်မွေးတဲ့ ဘောလုံးသမား။

အနုနဲ့ အရင့်၊ သမ္ဘာကွာခြားကြပါတယ်။

စာပေရေးသားပြုစုကြရာမှာ မိမိရေးတဲ့စာ ကွန်
ပျူတာစာစီမြင်ရရင် ကျေနပ်ဝမ်းသာပြီဆိုတဲ့ ဝါသနာရှင်
ရှိတယ်။ ဝတ္ထုရေးခြင်း၊ စာအုပ်ရေးသား (သို့) ဘာသာ
ပြန်ခြင်းအားဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုတဲ့သူ ရှိတယ်။
သူမှ စာရေးဆရာ။

ဦးဦးဟာ စာပေမြတ်နိုးသူ၊ စာပေဝါသနာရှင်

ချစ်နိုင်(မိတ်ပညာ)

၄၅

အနေနဲ့ စာဖတ်လာခဲ့တာ နှစ်ပေါင်း ၄၀ ရှိခဲ့ပြီ။ စာဖတ် သူမျှသာမကတော့ဘူး ၁၉၈၄ ခုနှစ်ရောက်တော့ ဆောင်း ပါးတွေ ရေးပို့ရင်းနဲ့ မဂ္ဂဇင်းတွေထဲမှာ လစဉ်အဆက် မပြတ် ရွေးချယ်ဖော်ပြခံရပြီ။ အခုဆို စာရေးသက် အနှစ် ၂၀ ရှိလာပြီပေါ့။ ဒါဟာ Amature အမေတာ ဘဝ ဖြတ် သန်းမှုပဲ။

၁၉၉၆ ခုနှစ်မှာ “ ချစ်လို့ပြောတာမှတ်ပါ ” စာအုပ်လုံးချင်းထွက်တယ်။ စာဖတ်သူတွေက တစ်ခဲနက် အားပေးဖတ်ရှုကြလို့ (၁၃)ကြိမ် ပြန်လည်ရိုက်နှိပ် ထုတ် ဝေရတယ်။ ကံကောင်းထောက်မစွာ အမျိုးသားစာပေဆု လည်း ခိုးမြှင့်ခံရတယ်။ သည့်နောက်မှာ ဆောင်းပါးပေါင်း ချုပ်စာအုပ်တွေ ၃၀ကျော် ရေးသား ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးပါပြီ။ ဝန်ထမ်းလည်း တစ်ဘက်ကလုပ် - စာပေရေးသားတာ လည်း လုပ်တယ်ဆိုရင် ပျောက်ကျားစာရေးဆရာလို့ ခေါ် သတဲ့။ အချို့ပညာရှင်များက သတ်မှတ်ခဲ့ကြတာပါ။

Professional စစ်စစ် မဖြစ်ဘူးပေါ့။

ထို့ကြောင့် ဦးဦးဟာ စာအုပ် ၃၀ကျော်ပဲ ထုတ်ခဲ့ ထုတ်ခဲ့။ စာရေးလာတာ နှစ်ပေါင်း ၂၀ပဲ ရှိနေနေ စာပေ ရေးသားပြုစုခြင်း သက်သက်နဲ့ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း ပြုသူ မဟုတ်သေးတဲ့အတွက် စာရေးဆရာ ပီပီသသ မဟုတ်။

စာရေးဆရာစစ်စစ်တွေက ဘယ်လိုလူလဲ။

ပီမိုးနင်း၊ ရွှေဥဒေါင်း၊ လူထူဦးလှ၊ မဟာဆွေ၊
 သော်တာဆွေ၊ မြသန်းတင့်၊ ပါရဂူ၊ နတ်နွယ်။ ပျောက်ကျား
 စာရေးဆရာတွေက ဘယ်သူတွေလဲ။ ဇော်ဂျီ၊ ဇေယျ၊
 တိုက်စိုး၊ စောဦး၊ မင်းကျော်၊ ကျော်အောင်၊ တက္ကသိုလ်
 ဘုန်းနိုင်၊ ထီလာစစ်သူစသည့် ဝန်ထမ်းတစ်ဘက်နဲ့
 ကလောင်ကိုင်ခဲ့သူတွေဟာ အဲဒီအမျိုးအစားထဲ ပါမှာပေါ့။

ပရိယတ်ရှင်နယ်ဘက် ရောက်သွားပြီ။ ပြောချင်
 တာက အမေတာပါ။ အပျော်တမ်း၊ ဝါသနာရှင်၊ လက်သင်
 ဆိုတဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာပဲ မြန်မာဆိုရိုး စကား “ **တောက်
 လာမည့် မီးခဲ အလျှံရဲရဲ** ” ဆိုသလိုပဲ လက်စောင်းထက်တဲ့
 ပါရမီရှင်တွေကိုလည်း တွေ့ရတတ်တယ်။

ပညာရှင်ဘဝရောက်အောင် ဝါသနာရှင် အဆင့်မှ
 စတင် ခြေချရတာပဲ။

သဘင်လောကမှာ ဇာတ်သမားကို **ဘလပ်** လို့
 ခေါ်တယ်။ ဘာ သဘောလဲတော့ မသိဘူး။ ဇာတ်သဘင်
 သမားများ ပြောဆိုသုံးနှုန်းကြတဲ့ ဝေါဟာရပဲ။ အရပ်ထဲ၊
 ရွာထဲက အကဝါသနာရှင်၊ အတီးဝါသနာရှင်၊ သဘင်
 ပညာ စိတ်ပါဝင်စားသူမျိုးကိုတော့ “ **အာတားဘလပ်**
 ” လို့ခေါ်သတဲ့။

အာတားဆိုတာ ကုလားစကား။ ပုလင်းတစ်ဝက်။
 အပြည့်မဟုတ်သေးတဲ့ သဘော။ ဇာတ်လောကအခေါ်။
 အာတားဘလပ်တွေကတော့ လောကမှာ ပေါ်မှ

ပေါ။ အဆိုတော် ဖြစ်ချင်သူ၊ ရုပ်ရှင်မင်းသား၊ မင်းသမီးဖြစ်
ချင်သူ။

အဆိုတော်သာ သူကဖြစ်ချင် - စကားက မဝီ
ဘူး။

မင်းသမီးသာဖြစ်ချင် - မျက်စိစွေ၊ ပါးရွဲ့ရွဲ့။

အဲသလို မပြည့်စုံရင်တော့ မရနိုင်လောက်ဘူး။
ကိုယ်နဲ့ဆီလျော်ရာပဲ ဝါသနာရှင် လုပ်သင့်တယ်နော်။
အဆိုတော်ဖြစ်ချင်သူဟာ သ နဲ့ တ ကွဲရမယ်။ စ နဲ့ ဆကို
ဝီသရမယ်။ နှာခေါင်းသံပါခြင်း၊ အသံညောင်ခြင်း၊
အသံကြောင်ခြင်းစတဲ့ ချွတ်ယွင်းချက်တွေ မရှိရဘူး။ နဂို
အသံကြည်လင်ချိုသာ သင့်တာပေါ့။ ဒီလိုဆိုရင် အမေ
တာချင်း အတူတူ အလားအလာ ရှိတာပေါ့။

နဂိုပုံက လိမ်လိမ်စောင်းစောင်း၊ ရွဲ့တဲ့တဲ့ ကုပ်
ချောင်းချောင်းနဲ့ မျက်လုံးက မွေးသေး။ ခါးတုတ်တုတ်၊
ဂုတ်တိုတို၊ မျက်နှာကြောတင်းတင်း။ မင်းသမီး ဘယ်ဖြစ်
လာမလဲ။ မေတ္တာရုပ် မပေါက်ဘူးလေ။ ကိုယ့်အကြောင်း
ကိုယ်သိမှပေါ့။ သရုပ်ဆောင်ဝါသနာပါ မနေနဲ့။ ဒါရိုက်
တာလုပ်ချင်လုပ်။ ကြိုးစားရင် ရနိုင်ဦးမယ်။

ဥပမိရုပ် မရှိရင်တော့ မင်းသားမင်းသမီး မဖြစ်
လာနိုင်ဘူးဗျ။ စေတနာနဲ့ပြောတာ။

ပင်ကိုယ် ရုပ်ရည်သန့်ပြန့်ချောမောရုံနဲ့လည်း
မပြီးသေးဘူး။ မင်းသားချော၊ မင်းသမီးချောဆိုတဲ့ ကြွယ်

ပွင့်တွေ လူမသေခင် နာမည်ပျောက်ကွယ်သွားကြရတာ အများကြီးသမီးရေ။ ဘာကြောင့်ပါလဲ။ သရုပ်ဆောင် အမူ အရာ မကောင်းကြလို့ပါပဲ။ လွမ်းစရာကို လွမ်းအောင်၊ ရယ်စရာကို ရယ်အောင် သရုပ်ဆောင်ရတာ တကယ် တော့ မလွယ်ပါဘူး။ ဥပဓိရုပ် ကောင်းရုံနဲ့လည်း မပြည့်စုံ သေးဘူး။ ကြိုးစားအားထုတ်မှုလည်း ရှိရမယ်။ စနစ်တကျ လေ့လာဆည်းပူးမှုလည်း ရှိရတယ်။ အခက်အခဲ အမျိုး မျိုးကို ဖြတ်ကျော်ရဲတဲ့ ဇွဲနဲ့ ခံနိုင်ရည်လည်း ရှိရပါမယ်။

ကျွမ်းကျင်တဲ့ ပညာရှင်ဖြစ်လာအောင် အတွေ့ အကြုံနဲ့ လေ့လာဆည်းပူးမှု၊ သင်ယူပြုပြင်မှုတွေ အများ ကြီး အချိန်ပေးပြီး လုပ်ဆောင်ရတယ်ကွဲ့။ နေ့ချင်းညချင်း အောင်မြင်ထင်ပေါ်ချင်လို့ ဖြတ်လမ်းမရှာရဘူး။

အသီးအကင်းလေးများဟာ အချိန်ရာသီက ကူညီဖြည့်တင်းပေးလိုက်တဲ့အခါ ရင့်တဲ့ မှည့်တဲ့ အသီး ဖြစ်လာကြသလိုပဲ။ အချိန်ကာလရဲ့ အင်အားကို ယူရ ပါတယ်။ ဆန္ဒမစောရဘူး။ လောမကြီးရဘူး။ လောကြီးပြီး မြန်မြန်ထက်ထက် ဖြစ်ချင်၊ ဖြစ်မလာ။ အဲဒီတော့ စိတ် ပျက်၊ လက်လျှော့၊ အရှုံးပေး။ အဲသလို လူက များများပဲ။

အမေတာမှ ပရိဖက်ရှင်နယ်သို့။ ဝါသနာရှင်မှ ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်သော ပညာရှင်သို့။ အနုပညာနယ် ပယ်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အားကစားပဲဖြစ်ဖြစ်။ ဇွဲသတ္တိနဲ့ အရှိန်မပြတ် ထက်သန်တဲ့ စိတ်ဆန္ဒဟာ အရေးကြီးတယ်။

“ ကုမ္ပုလက်နက်၊ စွမ်းအင်ထက်လည်း
 မဘက်ပြိုင်ရာ၊ စိတ်က သာ၏။
 လျှပ်ဝါမိုးကြိုး၊ လျင်တန်ခိုးလည်း
 တုန်းဆိုင်လှ၊ စိတ်ကသာ၏။
 မဟာသမုဒ္ဒါ၊ နက်လှဟုတ်လည်း
 မယုတ်မှန်စွာ၊ စိတ်ကသာ၏။
 ဝါယော အနံ့၊ ပျံ့သည်ထက်လည်း
 ကဲတက် သင်္ချာ၊ စိတ်က သာ၏။
 မဟာ ပထဝီ၊ လေးသည်ထက်လည်း
 စီးသည်ချိန်မှာ၊ စိတ်က သာ၏။
 စွမ်းပါဘိခြင်း သည်စိတ်မင်း ”

မောင်သန့်စင်

(ပါမောက္ခဦးမောင်)

ပန်းတိုင်ကို အောင်မြင်ရမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်
 ခွန်အားကို အသုံးပြုပြီး ကြိုးစားနိုင်ပါစေ . . .။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၇-၁၂-၂၀၀၃

(၇)

ရသဇာတ် အသုံးချတန်ဖိုး

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

သမီးလည်း ကြားဖူးပါလိမ့်မယ်။ မြန်မာဆိုရိုး
စကား တစ်ခွန်းရှိတယ်။ ထောင်တန်သောစကားဟာ ရယ်
လျှင်ပေါ့တယ်တဲ့။ အဖိုးတန်တဲ့စကား၊ မှတ်သားစရာ
အလေးအနက် စကားမျိုးကို ပြောတဲ့အခါ ပြောတဲ့လူရဲ့
မျက်နှာက ပြုံးပြီးပြီးနဲ့ဖြစ်စေ၊ ရယ်ရင်းဖြစ်စေ ပြောဆိုလို့
ရှိရင် စကားဟာ ပေါ့သလို ဖြစ်သွားတတ်ကြောင်း ဆုံးမ
သတိပေးတဲ့ စကားပါ။

တန်ဖိုးရှိတဲ့စကား၊ အရေးကြီးတဲ့စကားကို ပြော
တဲ့လူက လေးလေးစားစား ပြောဆိုနေစဉ်မှာပဲ နားထောင်
နေကြတဲ့လူတွေက ပြုံးစေ့စေ့နဲ့ ရယ်စရာလိုလို နား
ထောင်နေကြပြန်ရင်လည်း ထောင်တန်သောစကားဟာ
ရယ်လျှင် ပေါ့တယ်ဆိုတဲ့အတိုင်း ပေါ့ပျက်ပျက် ဖြစ်သွား
ရပါလေရော။

ဒီတော့ စကားပြောကြတဲ့နေရာမှာ တည်ကြည်ရ
မယ့်နေရာမျိုး တည်ရပါမယ်။ တင်းရမယ့်စကား အဓိပ္ပါယ်
ဆိုရင်လည်း တင်းတင်းပြောပေါ့။ ဒါမှသာ အကြောင်း
အရာနဲ့ ပြောဟန်နဲ့ ဟပ်မှာပေါ့။ ဆီလျော်ကိုက်ညီပေမှာပေါ့။

ဟုတ်ပါတယ်။ လက်ခံပါတယ်။

သို့သော် ပရိသတ်အများထုကို နာရီဝက်ကျော်
တစ်နာရီလောက် ပြောသူ နှစ်ယောက် သုံးယောက်က
စာဖတ်သလို စာရွက်ကြည့်ပြီးသာ ပြောဆိုနေမယ်ဆိုရင်
တော့ နားထောင်ကြရတဲ့ လူတွေ အာရုံပြန်လွင့်ပြီး စိတ်
မဝင်စား၊ စိတ်မပါကြတာကို အဆိုးမဆိုသင့်ဘူး။

ဘာဖြစ်လို့လဲ။

ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ပြောတဲ့လူဟာ နား
ထောင်ကြရတဲ့ ပရိသတ် စိတ်ပါဝင်စားအောင် ဆွဲ
ဆောင်ပြီး ဟောပြောဖို့ရာ သူ့မှာ တာဝန်ရှိတယ်။
တကယ်တော့ လူသဘော လူ သဘာဝက အချိန်တစ်နာရီ
လောက် မလှုပ်မရှား ထိုင်နေကြရတယ်ဆိုရင် ငြီးငွေ့

တာပေါ့။ ပျင်းတာပေါ့။ အာရုံတွေ ပျံ့လွင့်တတ်တာပဲပေါ့။
ဘယ်လောက်လေးနက်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေပဲဖြစ်ဖြစ်၊
ဘယ်လောက် အရေးကြီးတဲ့အချက်အလက်တွေပဲဖြစ်ဖြစ်
လူဟာ မိနစ် ၄၀လောက် အာရုံစူးစိုက်ပြီးရင်တော့ အာရုံ
ကြောတွေဟာ အားပျော့သွားပြီ။ ဟုတ်တယ်။ ဒါကြောင့်
လူ့သဘော လူ့ဘာသာနဲ့ ကိုက်ညီစွာနဲ့ စာသင်ခန်းမှာ
သင်ခန်းစာတွေ ဟောပြောပို့ချသင်ကြားကြရာတွင် တစ်
ဘာသာ၊ သင်ခန်းစာ တစ်ခုလျှင် တစ်ချိန်စာ မိနစ် ၄၀/
မိနစ် ၅၀ ပိုင်းခြား ကန့်သတ်ထားခြင်းပါပဲကွယ်။

ကျောင်းများ၊ သင်တန်းများ၊ သိပ္ပံနဲ့တက္ကသိုလ်
များမှာ စာသင်ချိန် တစ်ချိန်လျှင် မိနစ် ၄၀၊ သို့မဟုတ်
မိနစ် ၅၀သာ သတ်မှတ်ထားကြခြင်းက Education
Psychology ပညာရေးစိတ်ပညာ သဘောသဘာဝ
အရ၊ ထိရောက်မှန်ကန်စွာ အသုံးပြုကြခြင်းဖြစ်ပါတယ်။
တစ်နာရီ မကျော်စေဘဲ သင်ခန်းစာတွေ ပြောင်းလဲပေး
ခြင်းအားဖြင့် နားထောင် နာယူမှတ်သားကြတဲ့ လူတွေ
အတွက် မှတ်ဉာဏ်အားကောင်းစေတယ်။ သင်ခန်းစာ
တွေကို စိတ်ပါဝင်စားစေပါတယ်။

စကားပြောကောင်းတယ်ဆိုပြီး နှစ်နာရီ၊ သုံးနာရီ
ဟောပြောကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကို ကြားဖူးပါတယ်။ တွေ့
လည်း တွေ့ဖူးပါတယ်။ သူ့ဖာသာသူ လေ့ရှိတတ်တဲ့
ဝါသနာအလျောက်သာ အချိန်ကြာအောင် ပြောဟောနေ

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၅၃

တာကွယ့်။ ပရိသတ်မှာတော့ ခါးလည်း ညောင်းလှပြီ။
နားလည်း ငြီးလှပြီ သူပြောတာတွေကို မကြားတစ်ချက်
ကြားတစ်ချက်နဲ့ စိတ်ဝင်စားမှု တော်တော် နည်းလှပြီ။

ရှည်ချင်သလောက်ရှည်၊ ထိရောက်မှုကတော့
ကျဆင်းသွားနေပြီ။ အချိန်ကြာကြာ ဟောပြောနေသမျှ
အဲဒီစကားတွေဟာ လေထဲမှာ ဝေ့ဝဲလွင့် ပျံ့ပြီး လူတွေရဲ့
အာရုံစိုက်မှု နားထဲဆီသို့ မရောက်ရှိနိုင်တော့ဘူးပေါ့။
ပြောသူကိုလည်း သနားစရာကောင်းပါရဲ့။ နားထောင်ကြ
ရတဲ့ လူတွေကိုလည်း အလွန်သနားစရာ ကောင်းလှပါရဲ့။

ဟောပြောတာ တကယ်ထိရောက်ချင်ရင် အချိန်
၁၅မိနစ်၊ မိနစ် ၂၀ လောက်ပဲ တိုတိုတုတ်တုတ်ပြောသင့်
တယ်။ နာရီဝက်ထက် မပိုရအောင် ဟောပြောတာဟာ
အကောင်းဆုံးပါပဲ။ ပရိသတ်ဆိုတဲ့ လူတွေရဲ့ အာရုံခံ
အင်္ဂါ ရပ်တွေရဲ့ သဘောကို အသုံးပြုတတ်ရမှာပေါ့။
ပြောချင် တာတွေက များနေတယ်။ စာမျက်နှာ
၁၀မျက်နှာမက ပြောပြရမယ်။ ဟုတ်ပြီ ဒါဆိုရင်တော့
ဟောပြောချက် ထဲမှာ ဟာသလေးညှပ်ပါ။

ဟာ - ဒါတော့ မဖြစ်ဘူးထင်တယ်။ ထောင်
တန်သောစကား ရယ်လျှင်ပေါ့တယ်ဆိုတာ ရှိတယ်မဟုတ်
လား ပြောစရာပေါ့။ မတတ်သာလို့ နာရီဝက်ကျော် တစ်
နာရီလောက် ပြောမယ်ဆိုမှတော့ ပရိသတ် နားမငြီး
ရအောင် ဖျော်ဖြေမှုလေး တစ်ခုခုတော့ ဟောပြောသူက

ထည့်ပေးရမှာပဲ။

သတင်းဖြန့်ချိရေး၊ ပြန်ကြားရေးအလုပ်ကို လုပ်ဆောင်နေကြတဲ့ သတင်းဌာနတွေ ရှိကြတယ်။ လေကြောရှည်တဲ့အပြောတွေ အပြောတွေကို လူထုပရိသတ်က ကြိုက်သလား။ ဖြတ်ခနဲ၊ ဖြတ်ခနဲ အပြောင်းအလဲလေးတွေနဲ့ ပြောတဲ့ ပြတ်ဟာမျိုးကို လူတွေက ကြိုက်ကြသလား။

ရေဒီယို၊ တီဗီ၊ ဗီဒီယိုစတဲ့ လူထုဆက်သွယ်ရေးတွေမှာ နိုင်ငံတကာက ပြောနေပုံ၊ ပြသနေပုံတွေ လေ့လာကြည့်လိုက်ရင် သိသာပါတယ်။

ပြန်ကြားပေးရန်ဆိုတဲ့ သတင်းအချက်အလက် သိရှိစေဖို့ ဆောင်ရွက်ကြတာပဲ။

1. INFORMATION

ဒီလို အချက်အလက် သတင်းတွေ ပေးပို့ပြသဟောပြောနေတာ ဘာအတွက်လဲ။

ပညာဗဟုသုတ ရစေလိုလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အသိအမြင် ရှိစေချင်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ပါပဲ။

2. KNOWLEDGE

တစ်နည်း EDUCATION

ပညာပေးရန် ဖြစ်ပါတယ်။

သတင်းတွေ ပညာတွေချည်း လေကြောရှည်စွာ အတုံးလိုက် အတစ်လိုက်တွေ ပေးနေရင် ရသွားကြသလား။ ခံယူသွားကြပြီလား။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၅၅

မရောက်နိုင်ဘူးသမီးရဲ့။ မရယူကြပါဘူး။ ယင်းရီ
ညီးငွေ့စရာ ကောင်းတာကြီးကို ဘယ်လူက ဇက်ကြော
တက်၊ ခါးညောင်းခံပြီး ကြာရှည်သည်းညည်းခံမှာလဲ။
အာရုံပြန်လွင့်တတ်တဲ့ စိတ်ရဲ့သဘာဝကို ဘယ်သူမှ
မလွန်ဆန်နိုင်ဘူးလေ။

ဒီတော့ ဘာထည့်ရသလဲ။ ဖျော်ဖြေမှုပါစေရ
တယ်။ ပျော်ရွှင်စရာ၊ ရယ်မောစရာ၊ ကြည်နူးစရာ၊ နှစ်
သက်စရာ၊ ဆွဲဆောင်တဲ့အနုပညာနဲ့ တွဲဖက်ရတယ်။
မွမ်းမံရတယ်။ ရောနှောရတယ်။

အနုပညာက စွမ်းအားကြီးမားတယ်။

ယာဉ်တစ်စီးမှာ စတီယာရင်အရေးကြီးပါတယ်။
ယာဉ်မှာ မောင်းနှင်အား အင်ဂျင်ကောင်းဖို့ရာလည်း
အရေးကြီးပါတယ်။ မှန်ပါတယ်။ သို့သော် -

မပြီးသေးဘူး။

ဘီးပါရတယ်ဗျ။ ဘီးလိမ့်မှ ခရီးက ရှေ့ကို
ရောက်စေတယ်။ လမ်းပေါ်ကို ဘီးနဲ့လှိုမ့်မှ ရွှေ့လျားမှုဟာ
ချောမွေ့စေတာပဲ။

ဖျော်ဖြေမှုဟာ သွက်လက်ထက်မြက်စေတာမို့
မရှိမဖြစ်ပါရတယ်။

3. ENTERTAINMENT

သုံးပွင့်ဆိုင် ပါဝင်ကြတာတွေ့ရမယ် -

၁။ ပြန်ကြားရန်၊

၂။ ပညာဗဟုသုတရစေရန် နဲ့

၃။ ဖျော်ဖြေရန် တို့ပေါ့ကွယ်။

တကယ်ပေးချင်တာက ပညာဗဟုသုတ။ သူ့ကို
ရရှိစေအောင် သတင်းအချက်အလက်တွေ ပို့ရတာ။

ပရိသတ်အာရုံထဲ နားစွဲအောင် ပို့ဆောင်တဲ့နေ
ရာမှာတော့ ဆေးဝါး (တချို့က ခါးချင်ခါးမယ်ပေါ့)
အာဟာရကို သကြားအုပ်ရသလိုပေါ့။ ပျားရည်နဲ့တေပြီး
စားရသလိုပေါ့။ ဖျော်ဖြေရေး အနုပညာရဲ့ စွမ်းအားကို
ထိရောက်စွာ အသုံးပြုကြရတယ်။

ကြက်သားဟင်းကောင်းပါတယ်။

ဆီ၊ ဆား၊ ဂျင်း၊ ကြက်သွန်၊ ငြုပ်၊ မဆလာတွေ
ပါတော့ ပိုပြီး အရသာ ရှိတာပေါ့။

ငါးဟင်းကောင်းတာမှန်တာပေါ့။

နံနံပင်လေး၊ ငြုပ်သီးစိမ်းလေးပါထည့်ပြီး
ချက်တဲ့ ဟာ စားရတာ ပိုပြီးခံတွင်းတွေ့တယ်လေ။

လူတွေဟာ သုတဆိုတဲ့ သိရမယ့် အချက်
အလက်တွေ အကြောင်းချင်းရာတွေကို သိချင်မြင်ချင်
စိတ် ရှိပါတယ်။ ပြောတာကို နားထောင်ချင်ပါတယ်။
ရေးတာကို ဖတ်ချင်ပါတယ်။ ပြတာကိုလည်း ကြည့်ချင်ကြ
ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ရိုးအီနေအောင်အထိ ပြောနေ၊ ရေးနေ၊
ပြနေလို့ကတော့ အဟောသိကံဖြစ်တတ်တယ်။ လျှံကျ
နေတတ်တယ်။

ချစ်နိုင်(မိတ်ပညာ)

၅၇

ဘာလိုသလဲ။ ဆွဲဆောင်မှုတစ်ခုခု လိုတယ်။
ချိုသာတဲ့ ဂီတဖြစ်စေ၊ ရွှင်မြူးတဲ့ ဟာသဖြစ်စေ၊ လှပတဲ့
ကြည့်စရာဖြစ်စေ ရသ ပါ၊ပါမှ ရင်ထဲအထိ ရောက်ရှိ
အောင် ပို့ပေးနိုင်ပါတယ်ကွယ်။

ရသအနုပညာဟာ အသုံးချတတ်ရင် အောင်မြင်
စေတာပေါ့။ ဟောပြောတဲ့နေရာမှာ ဟာသပါခဲ့ရင်
ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့စေတာပေါ့။ ဆီလျော်စွာ သုံးကြည့်ရင်
အကျိုးရှိစေပါတယ်။

ချစ်နိုင်(မိတ်ပညာ)

၁၅-၁၁-၂၀၀၃

(၈)

တိုင်းတာမပြနိုင်သော်လည်း မြင်သာ သိသာသော စေတနာ

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

ဒီစာကို သမီးဖတ်တဲ့အချိန်ဟာ နံနက်ခင်းသော်လည်းကောင်း၊ နေ့ခင်းတစ်ခုသော်လည်းကောင်း၊ ညနေခင်းတစ်ခုသော်လည်းကောင်း သို့မဟုတ် ညချမ်းအချိန်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ဖို့များပါတယ်။ သန်းခေါင်ကျော်တစ်နာရီခွဲ ညဉ့်နက်တဲ့အချိန်မှာ ဖတ်ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ဦးဦးထင်မိတယ်။ အေးဗျာ၊ ဒီစာကို ရေးတဲ့အချိန်ကတော့ လူခြေတိတ်တဲ့ညဉ့်ယံ နာရီပြန်တစ်ချက်ခွဲအချိန် ဖြစ်ပါရဲ့။

ဦးဦးဟာ ရေနွေးကြမ်း လဖက်ရည်အဖန် ညဦးမှာ သောက်တာ များသွားလို့ထင်ပါရဲ့။ ခါတိုင်း ၁၁ နာရီ ၁၂ နာရီဆိုရင် အိပ်နေကျ။ ယနေ့ညတော့ ၁နာရီခွဲ

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၅၉

အထိ အိပ်မပျော်နိုင်တာနဲ့ သမီးဆီကို ဒီစာ ထပြီး ရေးဖြစ်
ခြင်းပဲကွဲ့။ ရေးဖို့ရာ စိတ်ကူးကတော့ ရှိပြီးသားပါ။ ဒါပေ
မယ့် နက်ဖန်မှပဲ ရေးမယ်လို့။

ကဲဗျာ-အိပ်မရတာ အတူတူ စာပဲရေးပါဦးမယ်
လို့ အချိန်မတော်ကြီး ကောက်ရေးလိုက်တယ်နော်။ စာဆို
တာ ဘယ်အချိန်မှာပဲ ရေးရမယ်လို့ ပုံသေသတ်မှတ်ထား
ခြင်းမရှိပါဘူးလေ။ ပြောစရာအကြောင်းအရာ စိတ်ကူး
ထဲမှာ ပေါ်ပေါက်လာတဲ့အခါ ရေးရတာပါ။ အတွေးတွေ
ဟာ ဝါကျနဲ့ စာပိုဒ်တွေအဖြစ် ထွက်ပေါ်လာတာပေါ့နော်။

ဦးဦးဟာ ဝန်ကြီးဌာနသုံးလေးခုနဲ့ မြို့တော်စည်
ပင်တို့မှ အရာရှိငယ်များကို လူမှုဆက်ဆံရေးဘာသာရပ်
ပို့ချရပါတယ်။ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဌာနတွင်းမွမ်းမံသင်
တန်းတစ်ခုမှာ အဲဒီဘာသာရပ်ကို ဝင်ရောက်ပို့ချလာခဲ့တာ
အချိန်ကာလ (၈)နှစ်လောက် ရှိပြီပေါ့ကွယ်။ စတင်ဖွင့်
လှစ်တဲ့ အမှတ်စဉ်(၁)မှ အမှတ်စဉ်(၂၂)အထိ၊ တစ်သုတ်
လျှင် လူ ၈၀-၁၀၀ပါတဲ့ အရာရှိငယ် သင်တန်းသားပေါင်း
၁၅၀၀ကျော် ၂၀၀၀လောက်ရှိခဲ့ပြီဆိုရမှာပေါ့။ သူတို့ရဲ့
လုပ်ငန်းခွင်အတွင်းမှာ တွေ့ရှိခဲ့စားနေရတဲ့ အခက်အခဲနဲ့
ပြဿနာကို နာမည်၊ ဌာန၊ ဌာနခွဲတို့ မဖော်ပြဘဲ တစ်မျက်
နှာရေးခဲ့ပါလို့ ကြိုတင်ပြီး အိမ်စာပေးလေ့ရှိတယ်။ ဘယ်
သူ ဘယ်ဝါရေးတာလို့ မသိချင်ပါဘူး။ သူတို့တွေကြုံရင်
ဆိုင်နေရတဲ့ မကျေလည်မှုတွေကို နားလည်သိမြင်ချင်လို့

မေးတာ၊ အရေးခိုင်းတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း ကြုံတွေ့ရလေ့ရှိတဲ့ ပြဿနာတွေကို သုတေသနလုပ်လို့ ရတာပေါ့။ လေ့လာစိတ်ဖြာခွင့်ရတာပေါ့။

အဲဒီတွေ့ရှိချက်တွေအပေါ် အခြေတည်ပြီးမှ နည်းလမ်းနဲ့ အကြံဉာဏ်တွေ ရွေးချယ်ပို့ချပေးတာပဲ။ ဒီတော့ လက်တွေ့ဘဝနဲ့ အနီးစပ်ဆုံးအဖြေကို ရစေနိုင်တာပေါ့။

မိမိဘဝ အလုပ်ခွင်တွင် အောင်မြင်မှုတစ်ခုရခဲ့ပုံဆိုပြီး မိမိရဲ့ အမည်၊ ကျောင်းသားအမှတ်၊ ဌာန၊ ဌာနခွဲတို့ကို စာရွက်ထိပ်မှာ ဖော်ပြပြီး တစ်မျက်နှာအိမ်စာအဖြစ် ရေးလာခဲ့စေပါတယ်။ ရေးလာကြတယ်။

အဲဒီအခါမှာ အချို့ကတော့ သူ ရာထူး ၂ဆင့် ၃ဆင့်ကို သူတကာထက် လျင်လျင်မြန်မြန်ရလာခဲ့ပုံ ပြောပြတာလည်းပါရဲ့။ အချို့ကတော့ အထက်က အချိန်တိုတိုတွင် ပြီးမြောက်ရမယ့် တာဝန်ကြီးကြီးတစ်ခုကို လူသုံးရာလေးရာနဲ့ မနေမနား ကြိုးစားအကောင်အထည်ဖော်လိုက်တဲ့အခါ အချိန်မီ ပြီးစီးသွားကြောင်း၊ ပက်လက်လန် လဲကျလောက်အောင် မောပန်းနွမ်းနယ်ပေမယ့် အထက်လူကြီးက ချီးကျူးလို့ ဝမ်းသာပျော်ရွှင်ရတဲ့ အကြောင်း၊ စသည်ဖြင့် တစ်ဦးစီဟာ တစ်မျိုးစီ ဖြေကြားကြတာ အဖုံဖုံပေါ့ကွယ်။ သူတို့ တွေ့ကြုံဖြတ်သန်းခဲ့ကြ

ရတဲ့ အလုပ်ခွင်တွေက မတူကြဘဲကိုး။

တစ်မျက်နှာ ရေးပေးပါဆိုတာကို တစ်မျက်နှာ တိတိမှာ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရေးတဲ့လူက များပါတယ်။ အချို့က ၂မျက်နှာ ရေးတင်တာလည်း ရှိရဲ့။ အချို့က တစ်မျက်နှာတောင် တစ်ဝက်မပြည့်အောင် ရေးတင်တာလည်း တွေ့ရှိရရဲ့။ အများစုကတော့ စကားပြောရေးဟန်နဲ့ ရေးကြတာပါပဲ။ တစ်ယောက်နှစ်ယောက်ကတော့ စကားပြောသလို ရေးထားတာလည်း ရှိသေးတယ်။ အချို့ဟာ အင်မတန် ပင်ပန်းခက်ခဲတဲ့ အခြေအနေကို ဖြတ်သန်းရပြီး သူပြောပြတဲ့ အလုပ်ခွင်အောင်မြင်မှုဆိုတာဟာလည်း တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုးအတွက်၊ မြို့ရွာလူထုအတွက် ရေရအောင်၊ လျှပ်စစ်မီးရအောင် ခက်ခက်ခဲခဲ ကြိုးကြိုးစားစား စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ကြပြီး အောင်မြင်ခဲ့ပုံရေးပါတယ်။ သူ့ရဲ့ စိတ်အာရုံမှာ အောင်မြင်မှုဆိုတာ လူ့အဖွဲ့အစည်း Community ကို အကျိုးပြုတဲ့ ကျေးဇူးတရားလို့ ခံယူထားတဲ့ ပရဟိတ အခြေခံစဉ်းစားတဲ့အမြင် ဖြစ်ပါတယ်။

အချို့သင်တန်းသားကတော့ အများအကျိုး ကိစ္စ လုံးဝမပါပါဘူး။ သူပြောပြတဲ့ အောင်မြင်မှုဆိုတာက သူရာထူးတက်ခဲ့တာ။ သူကံကောင်းတဲ့အတွက် အခွင့်အရေးတွေ အချိန်ကိုက် အချိန်ကိုက်ရခဲ့တာ စသည်ဖြင့် အတ္တဟိတရှုထောင့် သက်သက်ကပဲ စဉ်းစားကြောင်း တွေ့ရတယ်။ မှားတယ်မှန်တယ် မပြောလိုဘူး။ သူ့လူ

တဲ့အမြင်အပေါ်မှာ အခြေခံပြီး ရေးသားတင်ပြတာပေ
ကိုး။

အချို့က ဒီလိုအလုပ်ခွင်မှာ အောင်မြင်မှုရခဲ့တာ
ဟာ ဆရာသမားနဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်များရဲ့ လက်တွဲ
ညီညီ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု၊ စည်းလုံးညီညာစွာ ကြိုးပမ်းမှု
ကြောင့်လို့ ရေးထားတယ်။ အချို့ကတော့ သူရဲ့ ကံကကို
ကောင်းလွန်းလို့၊ အချို့က သူရဲ့ ပင်ကိုယ်ဉာဏ်ရည်နဲ့
ဆုံးဖြတ်ချက် မှန်ခဲ့လို့ (သူတော်တာကြောင့်) စသည်ဖြင့်
အကြောင်းရင်းကို ဖော်ပြရေးသားကြရာမှာလည်း အမြင်
သဘောထားတွေမတူကြပါဘူး။

ကွဲပြားခြားနားကြတဲ့ အခြေခံအမြင်နဲ့ အယူ
အဆတွေ ဘယ်လိုပဲ ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ ဦးဦးကတော့
သင်တန်းသားအားလုံးကို လုပ်ငန်းခွင်မှာ ပိုမိုအဆင်ပြေ
ချောမွေ့အောင် ဆွေးနွေးပို့ချဖို့ပဲမို့ အဓိကဆက်ဆံရေး
ပြေပြစ်ကောင်းမွန်ရေးများကို ဟောပြောလေ့ ရှိပါတယ်။
တကယ်တော့ အလုပ်ခွင် အတွင်းမှာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ
ရေးဟာ အထူးပဲ အရေးကြီးပါတယ်။ လူတွေရဲ့ အပြု
အမူ၊ အပြောအဆို၊ အကြံအစည်၊ ဟန်ပန်ဆိုတာ မျက်နှာ
မြင် ချစ်ခင်ပါစေဆိုတဲ့ ဆုတောင်းပြည့်တယ် ပြောရ
လောက်အောင် ခင်မင်စရာ ဆွဲဆောင်သူမျိုးလည်း ရှိ
တယ်။ အချို့ကတော့ ကြွစောင်းစောင်းနဲ့ လူမြင်ရတာနဲ့
ရိုက်ပေါက်ဆိုတာမျိုး ဖြစ်တတ်တယ်။ သွားပုံလာပုံ လက်

ကားယား၊ ခြေကားယားနဲ့။ မျက်နှာထားက မာကျော
ကျော။ ပြောပုံဆိုပုံက ဘုဂလန့် ကျကျ။ စွာကျယ်ကျယ်
ညစ်ကတ်ကတ်လည်း ပြောတတ်သေး။ ပင်ကိုယ်စိတ်ရင်း
မဆိုးလှဘဲ ရိုးသားဖြောင့်မတ်သူ ဖြစ်ပေမယ့် ပုံပန်းဟန်
ပန်က အမြင်ကပ်စရာ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။

ပြည်သူထူထူ အများစုနဲ့ နေ့စဉ်ထိတွေ့ ဆက်ဆံ
ကြရတဲ့ ဝန်ထမ်းအရာရှိငယ်တွေဟာ သူတို့လည်း လူပါပဲ။
အခြားလူများနည်းတူ ကောင်းတာရော၊ ဆိုးတာရော၊
အားသာချက်များ၊ အားနည်းချက်များ ရှိကြတာပေါ့လေ။
ခြောက်ပစ်ကင်း၊ သဲလဲစင် ဘယ်ဖြစ်ပါ့မလဲ။ သို့သော်
ဆက်ဆံရေး ညံ့ဖျင်းရင်တော့ အများရဲ့ အမြင်မှာ အုပ်ချုပ်
သူ၊ အဖွဲ့အစည်း၊ နောက်ဆုံးပြောရရင် အစိုးရအထိ
လေးစားကြည်ညိုမှု ကျဆင်းစေနိုင်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့
ခက်ထန်တဲ့မျက်နှာ၊ ပြတ်ခနဲ ထွေးလိုက်တဲ့ တံတွေးဟာ
နေ့စဉ်နေ့တိုင်းသူနဲ့ ထိတွေ့ ဆက်ဆံနေကြရသူတွေရဲ့
အမြင်မှာ ဘယ်သူ့ဘယ်ဝါလို့ မြင်မှာ မဟုတ်ကြဘဲ ဌာန၊
အစိုးရ၊ ဆိုတဲ့ ကိုယ်စားပြုသူ အနေနဲ့သာ မြင်သွားမှာ
ဖြစ်ပါတယ်။

ကြည့်စမ်း။

လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဆက်ဆံရေး မယဉ်ကျေးမှု၊
ပြည်သူလူထုနဲ့ တွေ့ထိမှုမှာ မချို့သာ မချေငံမှုကလေး
ဟာ လူအများကို နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ခါးစေ စပ်စေတင်ပါ

ကလား။ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတွေမှာ ဆိုးကျိုး သက်ရောက်စေပါလားဆိုတာ တွေ့လောက်ရောပေါ့။ ကြောက်စရာပဲဌေး။

ဦးဦးကတော့ ပြောနေကျ စကားတွေကို ပြော တာပါပဲ။ စိတ်ဓာတ်ကောင်းပါ။ စည်းကမ်းကောင်းပါ။ စေတနာကောင်းပါပေါ့။

ဦးဦးရဲ့ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ကတော့ ပြောလာ တယ်။ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေ သေသေချာချာ တိတိ ကျကျ ကွဲကွဲပြားပြား သတ်မှတ်ထားရင် ဘာမှ စေတနာ ဆိုတာ မလိုပါဘူး။ သူက သူ့အလုပ်ကို ရှိရှိသေသေ လေးလေးစားစားလုပ်၊ ကိုယ်ကကိုယ့်အလုပ်ကို ရှိရှိ သေသေ လေးလေးစားစားလုပ်၊ ပြီးတာပဲတဲ့။

မဟုတ်သေးဘူး။

သူက အင်္ဂလန်မှာလည်း နေဖူးတယ်။ စင်္ကာပူ မှာလည်း နေဖူးတယ်။ ဟိုမှ လူတွေဟာ ဘာစေတနာ ထားဖို့ကိစ္စမှ ပြောဆိုမနေကြပေမယ့် အလုပ်က ချောမော အဆင်ပြေနေတာပါပဲ ဆိုပေမယ့် စေတနာကတော့ အရေးကြီးတယ်လို့သာ မိမိက ခံယူတယ်။

စေတနာဟာ ဆားလိုပဲ။ စေတနာမပါရင်တော့ ဆားမပါတဲ့ဟင်းလို ပေါ့ပျက်ပျက် ရှိတတ်တယ်။

စေတနာဆိုတာ ကောင်းစေလိုတဲ့ မေတ္တာ ဗြဟ္မစိုရ်တရားပါပဲ။

စေတနာပါတဲ့ အပြုအမူနဲ့ စေတနာမပါတဲ့ အပြုအမူဟာ တိတိကျကျတိုင်းတာ ဖြေပြနိုင်တဲ့ ကိရိယာ မရှိပေမယ့် လူတကာက ခွဲခြားနိုင်အောင် သိသာထင်ရှား လှပါတယ်။ စေတနာထက်သန်တဲ့ လူရဲ့ မျက်နှာဟာ ကြည်လင်ပြုံးရွှင်လို့။ သူ့ကို မြင်ရတာနဲ့ ပေါ့ပါးလန်းဆန်း သွားစေတော့တာပဲ။ စေတနာမပါဘဲ အလုပ်လုပ်တဲ့လူ ကတော့ စူပုပ်ပုပ်မျက်နှာထားကိုက မြင်ရတဲ့လူအား နေလို မီးလို အပူဟပ်တော့တာပဲ။

ပတ်ဝန်းကျင်ကို စိတ်ချမ်းသာစေအောင် အကျိုး ပြုတဲ့လူနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ပုပ်စော်၊ ညှိစော်အော်ဂလီဆန် အောင် လုပ်ဆောင်သူ၊ လူ နှစ်မျိုးနှစ်စားမှာ သမီးဟာ ဘယ်လိုလူစား ဖြစ်ချင်သလဲ။ သူတစ်ပါးကို စိတ်ချမ်းသာ စေတတ်သူဟာ မိမိကိုလည်း မေတ္တာရောင်ပြန်ဟတ်လို့ စေတနာအကျိုးပေး တယ်ကွယ်။ လူအများကို စိတ်ဆင်းရဲ စေတတ်သူ လူစားမျိုးဟာ (အာဇာနည်လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိရင် ပိုပြီး မောက်မာထောင်လွှားသော) သူ့ကိုလည်း စိတ် ဆင်းရဲစရာတွေက အကျိုးပေးတတ်ပါတယ်။ လောကရဲ့ နိယာမ သဘောအတိုင်းပါပဲ။

စေတနာကောင်းရင် ကံကောင်းတယ်။ ပတ်ဝန်း ကျင်နဲ့ ထိတွေ့ဆက်ဆံရတဲ့အခါ လုပ်ငန်းခွင်မှာ အဆင် ပြေချင်ရင် ပျူငှာချိုသာပါ။ ယဉ်ကျေးပါ။ သိမ်မွေ့ပါ။ အလိုက်သိပါ။ အကင်းပါးပါ။ သူတစ်ပါးကို စိတ်ဝင်စား

ပါ။ လေးစားပါး။ နေရာပေးပါ။ အရေးကြီးတာက
လူတစ်ဘက်သားအပေါ် စေတနာ။

စေတနာစကားလာပြောမနေနဲ့ သုတ်စားလို့
ရတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ပြုတ်စားလို့ ရတာလည်း မဟုတ်
ဘူး။ ဖုတ်ကင်စားလို့ ရတာလည်း မဟုတ်ဘူး ဆိုတဲ့
စကားကို ကြားဖူးတယ်။ အဲသလို ပြောတဲ့ လူဟာ ဆင်း
ဆင်းရဲရဲ မွဲမွဲစုတ်စုတ်နဲ့ သေဆုံးကွယ်လွန် သွားရရှာတာပဲ။

စေတနာဆိုတာ ဗြဟ္မစိုရ်တရားရဲ့ သဘောထား
တွေပဲ။ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ ဆိုတာ
လူ့ပြည်မှာထက် နတ်ပြည် (၆)ထပ် ထက် ပိုမိုအဆင့်မြင့်
တဲ့ ဗြဟ္မဘုံသို့ ရောက်စေတဲ့ ကျင့်စဉ်မျိုးပါ။ နိဗ္ဗာန်ရောက်
ဖို့သာ အာမမခံနိုင်တာ။ ကောင်းမွန်အေးချမ်းတဲ့ အကျိုး
ရလဒ်ကိုတော့ မုချရစေနိုင်တဲ့ အရာဖြစ်ပါတယ်။ စေတနာ
အကျိုးပေးပြီး ကြီးပွားအောင်မြင်သူတွေရဲ့ အကြောင်း
ကတော့ ပြောပြလို့ မကုန်အောင် များပါတယ်။ သေသေ
ချာချာ လေ့လာသုံးသပ်ရှုမြင်ကြည့်ရင် မိမိမှာ စေတနာ
အင်အား ကောင်းလေ အစစ ပိုမို အဆင်ပြေလေဆိုတာ
လက်တွေ့သိနိုင်ပါရဲ့ဗျာ။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်မဂ္ဂဇင်း

၂၀၀၃ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

(၉)

စာဖတ်ကျင့်

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

လှူဒါန်းပွဲတစ်ခုမှာ စာဖတ်အား အလွန်နည်းတဲ့ လူတစ်ဦးက အခမ်းအနားမှူး လုပ်ပါတယ်။ အလှူရှင်က ကုဋေအောင်၊ စိန်ရွှေ၊ ရတနာဆိုင် ဖြစ်ပါတယ်။ စာဖတ်တဲ့ အခါ အဖြတ်အတောက်၊ အဆွဲ၊ အဆိုင်း မှန်အောင် သေသေချာချာ ဖတ်ပါ။ ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားပါ။ ဇာတ်တိုက်ပြီး အသံထွက်ဖတ်ထားပါ။ ကြားရတဲ့ လူတွေ က မှန်တယ်။ ဌာန်ကရိုက်ကျတယ်ဆိုတဲ့ အတိုင်းဖတ်ပါ။

မှားတာ မဝိတာတွေ့ရင် ပြင်ပါလို့ တာဝန်ရှိသူက မှာကြားပါတယ်။

စာကို ဖတ်လေ့ဖတ်ထ မရှိလှတဲ့ ထိုလူက ပေါ့ပေါ့ပဲ။ ရပါတယ်၊ ရပါတယ်နဲ့ချည်း ပြောနေတယ်။ တကယ်လှူဒါန်းပွဲ အခမ်းအနားလည်း ပြုလုပ်ကရော၊ တစ်လွဲတစ်ချော် ဖတ်တော့တာပါပဲ။

“ကုဋေ၊ အောင်စိန်၊ ရွှေရတနာဆိုင်မှ ဦးဘယ်သူ ဒေါ်ဘယ်ဝါ . . . ”

ပရိသတ်က ရယ်ကြတာပေါ့။

ဒီမြို့မှာ ကုဋေနဲ့ အောင်စိန်ရဲ့ ရွှေဆိုင်မှ မရှိဘဲ။ အားလုံးသိနေတာပဲ။

ကုဋေအောင်ဆိုတာ တစ်မြို့လုံး နာမည်ကြီး၊ လူတကာ သိပြီးသားလေ။ စိန်ရွှေရတနာဆိုင်။

စာမဖတ်ရင်တော့ မှားတတ်တယ်။

ကြိုတင်လေ့ကျင့် - ဇာတ်တိုက် - စိစစ် - ပြုပြင် လုပ်မထားရင် အခုလို လူရယ်စရာ ဟာသတွေ ပေါ်ပေါက်လေ့ရှိပါတယ်။ အခုလို ကြိုတင်စိစစ်ပြုပြင်တာ လုပ်ဆောင်မထားဘူးဆိုရင် တကယ့်ပွဲကြီးလမ်းကြီးတွေမှာ တောင် ချွတ်ချော်တော့တာပဲ။

လူကြီးတွေ စုံစုံညီညီ တက်ကြတဲ့ ပွဲတစ်ခုမှာ အခမ်းအနားမှူးလုပ်တဲ့သူက ဆုယူရန် ကြွပါလို့ ဖိတ်ခေါ်တဲ့အခါ ဆဌမ ဆုရသူ ကြွပါလို့ခေါ်ရမယ်။ သူ့ဘာ

ပညာအရည်အချင်း အထက်တန်းကျောင်းသူပဲလား။
အခြေခံပညာ တော်တော်နည်းရှာလေသလားတော့
မသိဘူး။ ဆထမ (သမတလို့ အသံထွက် ပုံမျိုးပဲ) ဆိုနေ
တယ်။ ပရိသတ်က ဝေါခနဲ အသံထွက်လာတာပေါ့။
အချိုးမကျလို့ တီးတိုးသံ “ ဟ - ဘယ်လိုလဲဟ။ ဆရာမပြ၊
နည်းမကျ ဆိုသလို သူ့မှာ သင်တဲ့ပြတဲ့ဆရာ ချို့တဲ့လေ
ရန်ကောကွယ် ” လို့ တသောသောနဲ့ ပြောကြတာပါ။

ဆဌမဆိုတာ ဆတ်ထမလို့ ဖတ်ရပါတယ်။
ဆထမ လို့ အတွဲလိုက် မဖတ်ရဘူး။ ဆဌ = ခြောက်။
ဆတ္ထ ဆိုတာပါဠိစကား။ ဆတ် - ထ - မ။

လာပြန်ပြီ။

သတ္တမဆုရသူကို ခေါ်တဲ့အခါမှာလည်း သတမ
ဆုရသူလို့ လျှာဖျားလေးက မပီမသနဲ့ ခေါ်ပြန်ပြီ။
ပရိသတ်က ရယ်ကြရပြန်ပြီ။ သတ်တုကို သတ်တု လို့
ဆိုရမယ်။ သတမ လို့ မှားဖတ်တာကတော့ လွန်လှပြီ။

အဌမကိုလည်း အထမလို့ပဲ ဖတ်နေပြန်ပြီ။

ပရိသတ်က မရယ်တော့ဘူး။ ဘာမှလည်း
မဝေဖန်တော့ဘူး။ ငြိမ်ကျ သွားတယ်။ သနားလို့၊ ဪ
- ဖြစ်မှဖြစ်ရပေလေကွယ်။ စကားမပီသ စာတစ်ကြောင်း၊
နှစ်ကြောင်းတောင် မှန်အောင် မဖတ်တတ်တဲ့လူကို အခမ်း
အနားမှူး ရွေးထားရသလား။

လူရွေးမှားလေခြင်းကွယ်။

ထားတော့။

ရွေးပြီးတာဝန်ပေးတယ်ဆိုလည်း လေ့ကျင့်ဦးမှပေါ့။ လေ့ကျင့်ပါတယ်ဆိုရင် ပြုပြင်ရမှာပေါ့။ တာဝန်ရှိသူက ပထမနားထောင် စိစစ်ရမယ်လေ။ အခုတော့ တာဝန်ရှိတဲ့သူက ပေါ့ဆပုံ ရပါတယ်။ သို့မဟုတ် လေ့ကျင့် - စိစစ် - ပြုပြင်ရန် ပျက်ကွက်ပုံ ရပါတယ်။ အသံထွက် အလွဲလွဲအချော်ချော်နဲ့ စင်ပေါ်ကနေ မှားယွင်းနေတဲ့အခါ ပရိသတ်ရင်ထဲ စိတ်မကောင်းဘူး။

ရွေးထားတဲ့ လူကို အပြစ်မတင်သင့်ဘူး။

သူဖတ်တာမှားရင် ပြင်ပေးရမှာ။

စစ်ဆေးရမယ့်သူမှာ တာဝန်ရှိတယ်။

တာဝန်ရှိတဲ့လူက ကြိုတင်စစ်ဆေးမှု ပျက်ကွက်လို့ အခုလို ဖြစ်ခဲ့ရတာပဲ။

အရာရာဟာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု၊ လေ့ကျင့်စမ်းသပ်မှု၊ ဇာတ်တိုက်ခြင်းတွေက ဘယ်လောက်စေ့စပ်သလဲဆိုတဲ့အပေါ် မူတည်ပြီး အောင်မြင်ချောမောခြင်း ဖြစ်ပေါ်တာပါပဲ။ တပ်မတော်ဟာ စစ်ရေးပြပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တိုက်ပွဲစီမံချက်ဖြစ်ဖြစ်၊ ခံစစ်စီမံချက်ဖြစ်ဖြစ်၊ အမြဲတစေ၊ လေ့ကျင့်ဇာတ်တိုက်တာကို လုပ်ဆောင်လေ့ရှိတယ်။ တပ်မတော်နေ့ စစ်ရေးပြချီတက်တာကိုပဲကြည့်။ ကြိုတင်ပြီး အခါခါ အကြိမ်ကြိမ် လေ့ကျင့် - ဇာတ်တိုက် - စစ်ဆေး - ပြုပြင်သေးတာပဲ။

ဒါမှသာ အမှားအယွင်း ကင်းစင်တာပေါ့။

တပ်မတော်ရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေ အောင်မြင်
ချောမွေ့တာဟာ လေ့ကျင့်မှု ကောင်းခဲ့လို့ပဲ။ အစမ်း
လေ့ကျင့်ဇာတ်တိုက်ပြီး စစ်ဆေးပြုပြင် ပေးတာတွေ
အဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့တာကြောင့်ပါပဲ။

အောင်မြင်မှု တိုးတက်မှု ဟူသမျှဟာ ပြုပြင်
ဆောင်ရွက်ခြင်းများ ရှိရင် ရှိသလောက် ဖြစ်ထွန်းပါတယ်။
မသုံးသပ် - မပြုပြင်သမျှ ဘာမှမတိုးတက်နိုင်ပါဘူး။

လူတစ်ဦးချင်းရဲ့ ဘဝမှာတော့ စာပေဖတ်ရှု
လေ့လာမှုဟာ အတွေးသစ်၊ အမြင်သစ်၊ အသိသစ်ကို
ရစေနိုင်ပါတယ်။ ဒါမှသာ မိမိမှာရှိနေတဲ့ အထစ်၊ အဖု၊
အပြစ်၊ ချွတ်ယွင်းမှု၊ အားနည်းချက်တွေ အစုစုကို ဆေး
ကြော သို့မဟုတ် ကုသ သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲပြုပြင်ပြီး
ကောင်းသည်ထက် ကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ပါတယ်။

ဒီလူ တော်တော်အောင်မြင်တာပဲဆိုရင် သူဟာ
စာတော်တော်ဖတ်ခဲ့တယ်။ ကျောင်းပညာဘွဲ့၊ ရ၊ ဘွဲ့၊ လွန်
သင်ကြားတတ်မြောက် ခဲ့တာရင်လည်း ရှိမယ်၊ သို့မဟုတ်
သူ့ဖာသာသူ စာပေလေ့လာဆည်းပူးမှု ရှိခဲ့တာလည်း
ဖြစ်မယ်။

သူရရှိခဲ့တဲ့ အသိပညာ အတတ်ပညာကို
လက်တွေ့ဘဝမှာ အသုံးချနိုင်တာလည်း ပါမှာပေါ့။

ဆင်းရဲတယ်၊ မွဲတယ်၊ လူမွေးလူတောင် မကြောင်

ဘူး ဆိုရင်တော့ စာဖတ် အလွန်နည်းခဲ့တာရင်လည်း ဖြစ်မယ်။ စာတော့ဖတ်ပါရဲ့ စာသိကို လက်တွေ့ ဘဝဝယ် အံဝင်ခွင်ကျ အသုံးမချတတ်ဘူးရင်လည်း ဖြစ်နေရှာပေ လိမ့်မယ်။

လူ့ဘဝမှာ အသက်ရှင်ရသမျှ လူတန်းစေ့စေ့ နေထိုင်နိုင်ဖို့ရာတော့ လိုမှာပေါ့။

လူရှိသေ ရှင်ရှိသေ ဖြစ်ဖို့ရာ ဘာမှမခက်လှပါဘူး။ ဂုဏ်သုံးခု ရှိတာပေါ့။

၁။ ကိုယ်ကျင့်တရား ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း၊
အသောက်အစား၊ အဖောက်အပြား
ကင်းရှင်းခြင်း (သီလဂုဏ်)

၂။ တည်ကြည်ဖြောင့်မှန်ခြင်း၊ မတရားတာ
လုံးဝမပြုခြင်း၊ အမှန်တရား ဘက်ကသာ
ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ရပ်တည်ခြင်း (သမာဓိဂုဏ်)

၃။ အမှန်အမှား ခွဲခြားနိုင်စွမ်း ရှိခြင်း၊ အကျိုး
အပြစ်ကို သိခြင်း၊ အကျိုးယုတ်မှာကို
မပြုလုပ်ခြင်း၊ အကျိုးတရားကြီးမားမည့်
အပြုအမူမျိုးကိုသာ လုပ်ဆောင်တတ်
ခြင်း (ပညာဂုဏ်)

ဂုဏ်ဆိုတာ ငွေကိုခေါ်တာ မဟုတ်ဘူး။
အရက်မူးသမားသီချင်းမျိုး ထဲမှာ ပါခဲ့တဲ့ “ ဂုဏ်ဆိုတာ
ငွေကိုခေါ်တယ်၊ တစ်သက်လုံးပဲ မိုက်ပြပါတော့မယ် ”

ဆိုတာက သီချင်းရေးဆရာက မူးမူးရှူးရှူး ပေပေတေတေ ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားထဲက ဇာတ်ကောင်မင်းသား ကို လှောင်တဲ့၊ ဟားတဲ့ အနေနဲ့ ရွဲ့ပြီးရေးပေးတဲ့ စာသား။ အမှန်တရား မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကို အတုယူပြီး အရက် ပုလင်းခါးထိုး ဒီသီချင်းအော်ဆိုနေတဲ့ အရက်သမားတွေ ကြားရမြင်ရတဲ့အခါ ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်ကြီးခင်မျှာ တော်တော် နောင်တရခဲ့ရသတဲ့။ ဪ - မိမိက ဒါဟာ အမှားတွေ ပေါ့လို့ ဇာတ်လမ်းအရ ပြသခဲ့ပေမယ့် ပညာနည်းသူတွေ က ဇာတ် အစအဆုံးကို မခံယူတော့ဘဲ “ ဂုဏ်ဆိုတာ ငွေကိုခေါ်တယ် ” ဆိုတဲ့ ရွဲ့စောင်းတဲ့ အတွေးအခေါ်နဲ့ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ခဲ့တာကို အဟုတ်အကောင်း ထင်ကြတယ်။ ခုတ်ရာတစ်ခြား၊ ရှုရာတစ်လွဲ ဖြစ်ရလေကွယ်လို့ ပြော တတ်ပါသတဲ့။

အတန်းပညာ ဘီအေ၊ အမ်မ်အေ၊ ဘာဘွဲ့ပဲ ရခဲ့ ရခဲ့။ လူ့ဘဝမှာ လူရိုသေ ရှင်ရိုသေ မိမိဘဝကို မထူထောင် နိုင်ရင် ပညာတကယ်မတတ်။ နွားကျောင်းသား၊ ဘုန်းကြီး ကျောင်းသားပင်ဖြစ်ခဲ့ပါစေ၊ စာတွေပေတွေဖတ်လို့ အသိ၊ အလိမ္မာ၊ ပညာတွေတိုးပြီး လက်တွေ့ဘဝမှာ ကြိုးစားမှု ကြောင့် ချမ်းသာကြွယ်ဝလာတယ်။ အလှူဒါနမျိုးစေ့ချ၊ ကုသိုလ်တွေလည်း များစွာ ပြုနိုင်တယ်ဆိုရင် သူဟာ ဘွဲ့မရခဲ့ပေမယ့် ပညာကြောင့် ထွန်းကားသူလို့ ဆိုရမှာ ပါပဲ။

ပန်းတိုင်ရှိရမယ်။ အောင်မြင်အောင် လှမ်းကိုင်
ဆွတ်ချူနိုင်ရမယ်။ အဲဒီအတွက် ပညာရည်ရှိရတယ်။
ပညာရဖို့ အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းကတော့ အငြင်းပွား
စရာမရှိဘူး။ စာများများဖတ်ပါ။ အချိန်လေးရတတ်သမျှ
စာဖတ်ကျင့်လေး မွေးမြူပျိုးထောင်ပါ။ ဒါဟာ ဘဝ
တစ်သက်တာ အကျိုးပေးမယ့်အရာ။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

အတွေးသစ်ဂျာနယ်

၅-၁-၂၀၀၄

(၁၀)

စာဖတ်ပါ

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

သမီးမေလေးကို ဦးဦးစာရေးပြောဆိုတဲ့အခါ
ဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့နွဲ့နဲ့ သွယ်ဝိုက်ပြီး အကြောင်းအကျိုးတွေ ရေးလေ့ရှိ
ခဲ့ပါတယ်။ တိုက်ရိုက်ဒဲ့ထိုး ပြောဆိုခြင်းဟာ အမိန့်ပေး
သလို၊ အတင်းအကျပ် တိုက်တွန်းသလိုဖြစ်မှာစိုးလို့ ထို
နည်းမျိုးနဲ့ ရေးလေ့ မရှိခဲ့ပါ။ သမီးအသိပဲ။

ဒီစာမှာတော့ အတိအလင်းပဲ ရေးလိုက်ပါရစေ။

“စာဖတ်ပါ” ။ ဟုတ်တယ်၊ စာများများ ဖတ်ကြ
ပါ။ စာဖတ်တဲ့ သန့်သနော့ရွာက ကလေးငယ်လေး

တစ်ဦးဟာ စာရေးဆရာကြီး ပါရဂူဆိုတာ ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ ပင်ကိုယ်ရေးဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါး၊ မှတ်တမ်း၊ အမျိုးမျိုးကို ရေးသားသလို အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ ဟိန္ဒူဘာသာမှ စာအုပ်များစွာကိုလည်း ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့ပါသေးတယ်။ သူဟာ အတန်းပညာအနေနဲ့တော့ ဘီအေဘွဲ့၊ ဘီအက်စ်စီဘွဲ့၊ မရခဲ့ပါ။ ကိုရင်ဝတ်စဉ်က ပါရဂူဆိုတဲ့ဘွဲ့တော့ ရဖူးခဲ့တာပေါ့။ အမည်ရင်း ဦးလှကြိုင်ဆိုတာထက် ကိုရင်ဘွဲ့၊ ဦးဇင်းဘွဲ့၊ ပါရဂူအမည်နဲ့ပဲ ပိုမိုထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့ပါတော့တယ်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်လည်း မနေဘူးပါ။ မန္တလေးတက္ကသိုလ်လည်း မတက်ဘူးပါ။ ဒါပေမယ့် အကြိမ်ကြိမ်ပြန်လည်ပုံနှိပ်ကြရတဲ့ စာအုပ်ပေါင်း (၁၀၀)ကျော်ကို ရေးသားပြုစုခဲ့သည့် ပညာရှိစာပေပညာရှင်ကြီးတစ်ယောက်ဆိုတာ ပြောစရာမလိုဘူးလေ။

ပြည်သူအများ သိပြီးသား။

နိုင်ငံအဝန်းသာမက အရှေ့တောင်အာရှစာပေနယ်မှာပါ အလွန်တရာ လူသိများပါတယ်။ အတန်းပညာ၊ ကျောင်းပညာ အခြေခံကောင်းရင် ပိုကောင်းပါတယ်။ သို့ပေမယ့် အတန်းပညာ၊ ကျောင်းပညာ၊ တက္ကသိုလ်နဲ့ သိပ္ပံတွေက ဘွဲ့မရခဲ့ပေမယ့်လည်း မိမိကိုယ်တိုင်က လိုလိုချင်ချင်နဲ့ စာဖတ်ပြီး လေ့လာဆည်းပူးမယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုအတတ်ပညာကိုမဆို ရရှိနိုင်ပါတယ်။

ဒေါက်တာဖေမြင့်၊ ဒေါက်တာတင်တင်ဝင်း(၁၉၇၂)၊

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၇၇

ဒေါက်တာမတင်ဝင်း၊ ဒေါက်တာခင်အေး စတဲ့ ထူးချွန်
ထက်မြက်တဲ့ စာရေးဆရာ၊ စာပေပညာရှင်တွေဟာ
အတန်းပညာ ကျောင်းဆရာ ဘွဲ့ဒီဂရီ ရတာကြောင့်နဲ့
မပြီးဘူး။ သူတို့ရဲ့ စာပေဆည်းပူးလေ့လာမှု၊ စာဖတ်အား၊
စာပေမြတ်နိုးခြင်းဟာ ထူးထူးခြားခြား အားထုတ်ဖြည့်
ဆည်းမှုတွေ ပြုခဲ့ကြတာ လေ့လာတွေ့ရှိရပါတယ်။ သူတို့
ရေးသားကြတာတွေကို စာဖတ်ပရိသတ်က လေးလေး
စားစား ဖတ်ရှုမှတ်သားကြရတယ်။

ဦးဦးဟာ ဆရာကြီးတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်နဲ့ ဆရာ
ကြီးမြသန်းတင့်တို့ မကွယ်လွန်မီ ၃-၄နှစ်မှာ သူတို့နဲ့ ၂လ
တစ်ခါ၊ ၃လတစ်ခါ ဆုံတွေ့ဆုံစည်းပြီး ဝတ္ထုရှည်စာပေ
အကြောင်း၊ ဝတ္ထုတိုစာပေအကြောင်း၊ စာပေအနုပညာ
အကြောင်းတွေ ဆွေးနွေးပြောဆိုတာကို ကြားနာမှတ်သား
ခွင့်ရခဲ့တယ်။

စာရေးဆရာမောင်စိန်ဝင်း(ပုတီးကုန်း)၊ ချစ်ဦးညို၊
နုနုရည်(အင်းဝ)၊ ကဗျာဆရာ သူရဇော်နဲ့ အမျိုးသားစာ
ပေဆုရဒေါက်တာမျိုးသန့်တင်တို့လည်း ပါတတ်တယ်။

တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်တို့ မြသန်းတင့်တို့ဆိုတာ
နိုင်ငံရဲ့ နယ်နမိတ်ကို ကျော်လွန်ပြီး ထင်ရှားကြတဲ့ မြန်မာ
စာရေးဆရာကြီးတွေပဲ။ သူတို့ရေးသားပြုစုခဲ့တဲ့ စာအုပ်
စာပေတွေကြောင့် နှစ်ပေါင်း ၄၀လောက်ကာလအတွင်း
မှာ သုတ၊ ရသ၊ ဗဟုသုတ၊ ပညာတွေ တိုးပွားခဲ့သူ စာဖတ်

ပရိသတ်ဦးရေ ဘယ်နည်းမှာလဲ။ ဆရာကြီးတွေပေါ့။ သို့သော် သူတို့ဟာ ငါသိတယ်၊ ငါတတ်တယ်။ ငါပြည့်စုံပြီလို့ ဘယ်တော့မှ သဘောမထားကြဘူးဗျ။

“ ငါသိသည်မှာ တစ်ခုသာရှိသည်။

ထိုတစ်ခုမှာ ငါဘာမှ မသိသေးဆိုသော အချက် ဖြစ်သည် ” ဆိုတဲ့ ခေါ်မ ပညာရှိတစ်ဦးပြောသလိုပဲ။ သူတစ်ပါး ပြောတာတွေကို သေသေချာချာ နားစွင့်တယ်။ သေသေချာချာ မေးတယ်။ အေးဗျ - အဲဒါ ကျွန်တော် မသိသေးဘူးဗျ။ ပြောပြစမ်းပါဦးဗျ စသဖြင့် စိတ်ပါဝင်စားစွာ လေ့လာနားထောင်လေ့ ရှိကြတယ်။

ဪ . . . တော်ကြတာပေါ့၊ ကျော်ကြမှာပေါ့။ အဆက်မပြတ် ဆည်းပူးလေ့လာပြီး ပညာဗဟုသုတကို နားလည်သိရှိချင်ကြတဲ့ စိတ်အားထက်သန်မှုက သိပ်ပြီး ကြီးမားပြင်းထန်ကြတာကိုး။ တော်ပေမှာပဲ။ ကျော်ပေမှာပဲ။ မလေ့လာမဆည်းပူးဘဲနဲ့ ဒီလိုဘယ်ဖြစ်လာမှာလဲ။ မဟုတ်ဘူးလား။

အသိပညာ၊ အတတ်ပညာဆိုတာ ဆည်းပူးလေ့လာလို့ ကုန်နိုင်တယ်မရှိပါဘူး။ မဟာသမုဒ္ဒရာကဲ့သို့ပင် ကျယ်ဝန်းနက်ရှိုင်းတယ်။ မိမိသိတာ များလာရင် အမြင်ကျယ်တာနဲ့အမျှ အခက်အခဲ၊ အလွဲအချော် မိမိဘဝမှာ နည်းပါးစေတယ်။ မသိတာတွေ များနေရင် အမှားမှား အယွင်းယွင်း၊ အချွတ်အချော်တွေနဲ့ အချိန်ကုန်ပြီး လုံးချာ

လည် လိုက်နေတတ်တယ်။

အသိပညာ ဗဟုသုတများခြင်းဟာ စွမ်းအားပါပဲ။ Knowledge is Power itself ပညာဗဟုသုတဆိုတာက သူ့အလိုလိုပဲ စွမ်းအင်စွမ်းအား ဖြစ်ပေတယ်လို့ ဖရန်ဆစ်စ်ဘေကွန်ဆိုသူက ပြောဖူးသတဲ့။ လူတွေရဲ့ လူနေမှုအဆင့်အတန်း၊ အေးချမ်းသာယာမှုနဲ့ ခက်ထန်ကြမ်းတမ်း ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှုအခြေအနေ၊ ဘယ်အပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ကွဲပြားခြားနားနေကြရသလဲ။

ပညာဗဟုသုတ။

အသိဉာဏ်၊ အသိပညာ။

မသိလေလေ မောင်လေလေ။ ချောက်ထဲကျင်းထဲကျ။ မမြင်မစမ်းနဲ့ အကန်းလို ဖြစ်ရတော့ ဒုက္ခသောက၊ ဘဝအမောတွေ ကြုံတွေ့ရ။

သိလေလေ လင်းလေလေ။ မြင်ကွင်းဟာ ထင်ရှား ရှင်းလင်းလေလေ။ အမြင်အာရုံကြည်လင်တာနဲ့အမျှ မိမိသွားရမယ့်လမ်းကို ကောင်းမွန်ဖြောင့်တန်းစွာ သွားနိုင်ပါတယ်။ အတားအဆီးအခက်အခဲတွေ တွေ့ကြုံရတာရှိ ကောင်းရှိပေမယ့်လည်း မြင်မြင်ထင်ထင်ဆိုတော့ လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ ကျော်လွှားဖြတ်သန်းနိုင်စမြဲပါပဲ။

သိခြင်း ဝိဇ္ဇာနဲ့ မသိခြင်း အဝိဇ္ဇာတို့က ယခုလက်ရှိဘဝ အောင်မြင်ခြင်း ဆုံးရှုံးခြင်းတို့ကို ဆုံးဖြတ်တယ်။ ဘာသာတရား အယူအဆနဲ့ ပြောရရင် အဆုံးအမ

မမြင်နိုင်တဲ့ သံသရာ ခရီးကြောတစ်လျှောက်လုံးဟာ
လည်း မသိခြင်း အဝိဇ္ဇာ အမှောင်များလေလေ ဆင်းရဲ
ခက်ခဲကြမ်းတမ်းလေလေ။ ဝိဇ္ဇာ သိမြင်ခြင်း အလင်းများ
လေလေ။ ချောမွေ့သက်သာ ချမ်းသာအေးမြလေလေ။
ဒါကတော့ မြင်ကွင်းကျယ် ပြောပြလိုက်တာပါ။

စာများများဖတ်မှ ဗဟုသုတ အကြားအမြင်တွေ
သိရ၊ မှတ်ရ၊ နားလည်ရတယ်။ စာဖတ်ဝါသနာပါအောင်
မိမိဖာသာ လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ယူရမယ်။ အချိန်မရ၊ ရ
အောင် ရှာဖွေယူရမှာပဲ။ ဆယ်မိနစ် ဆယ့်ငါးမိနစ်ရရ စာ
ဖတ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားရမယ်။

ဘာစာတွေဖတ်ရမှာလဲ။ မေးစရာရှိတယ်။

မိမိ ဖတ်ချင်တာ ဖတ်ပါလို့ လွတ်လွတ်လပ်လပ်
ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပြောရမှာပဲ။ ဖတ်ရင်းဖတ်ရင်းနဲ့ပဲ မိမိ
အရည်အဆင့်နဲ့ ဆီလျော်ကိုက်ညီတဲ့ စာအုပ်စာပေတွေ
ကို တွေ့လာရလိမ့်မယ်။

ရုပ်ပြကာတွန်းတွေ ဖတ်ချင် အဲဒါတွေ ဖတ်။

ဂျာနယ်တွေ ဖတ်ချင်ရင် ဒါတွေလည်း ဖတ်။

မဂ္ဂဇင်း ဖတ်ရတာ ကြိုက်ရင် ဖတ်။

မဂ္ဂဇင်းထဲက ဝတ္ထုသဘောကျရင် ဝတ္ထုဖတ်။

ဆောင်းပါးကြိုက်လျှင် ဆောင်းပါးတွေဖတ်။

မိမိခံတွင်းတွေတာ ရှာဖွေဖတ်ပါလေ။

စာဖတ်တာ ကောင်းကျိုးရတာချည်းပါပဲ။

မဖတ်ရင်သာ နံ့ချာညံ့ဖျင်းသွားတတ်တာ။
ဖတ်ရင်းဖတ်ရင်းနဲ့ မိမိဘဝနဲ့ သင့်တော်ဆီလျော်
တဲ့အရသာ ထိထိရုရုရှိလှတဲ့ စာအုပ်တွေ တွေ့လာရပြီ။
ဟပ်မိလာပြီဆိုရင် ဆက်ပြီး ဖတ်။

စာက ဖတ်ရုံနဲ့ချည်းလည်း မပြီးဘူး။
ဖတ်ပြီး တွေးရတယ်။ ချင့်ချိန်ရတယ်။
မိမိဘဝနဲ့ ထင်ဟပ်ပြီး သုံးသပ်ဆင်ခြင်ရတယ်။
ငါ ဘာလုပ်သင့်သလဲ။ ဒါမျိုးနဲ့ တွေ့ကြုံရရင်
ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ စဉ်းစားတတ်အောင် စာဖတ်ရတာ။
အတွေးအခေါ်ရအောင် စာဖတ်ခြင်းပါ။

ပေါ့ပေါ့လျှပ်လျှပ် မဖတ်ရဘူး။
စေ့စေ့စပ်စပ်နဲ့ နူးနူးနပ်နပ် ၁၀အုပ် ၁၅အုပ်
ဖတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ကမ္ဘာကျော် လုပ်ငန်းရှင် သူဌေးကြီး
တွေ ဖြစ်သွားကြပြီး အပေါ်ယံ စာအုပ် ၁၀၀-၂၀၀ သာမန်
ကာလျှံကာ ဖတ်ပါတယ်ဆိုသူတွေက ဘာမှ မထူးချွန်၊
မပြောင်မြောက်ကြဘူးဆိုတာ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွေ
အများကြီးပဲ။

စာအုပ်အရေအတွက် များအောင် အလော
တကြီး ဖတ်စရာမလိုပါဘူး။ အရေအတွက် သဘောထက်
အထက်က ဖော်ပြခဲ့သလို အရည်အသွေးပါအောင်
သေသေချာချာ မှတ်ဖို့သားဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

အသုံးချမယ်၊ ကျင့်သုံးမယ်။ လက်တွေ့ဘဝမှာ

နေရာတကျ လိုက်နာဆောင်ရွက်မယ်ဆိုမှ စာပေဗဟုသုတ ဆိုတာ ဖတ်ရကျိုးနပ်တယ်။ တကယ်ထိရောက်စေပါတယ်။ လူ့ဘဝကို ပြောင်းလဲစေတဲ့စာအုပ်ကောင်းတွေ အများကြီးပဲ။ တစ်အုပ်အုပ်ကိုသာ သေသေချာချာ လက်စွဲ ကျင့်သုံးရင် ဘဝတစ်ခုလုံး တိုးတက်ကြီးပွားသွား စေတတ်ပါတယ်။

အဘရာဟမ်လင်ကွန်းဆိုတာ ဆင်းရဲသား ကျေးတောသားပဲ။ ကျောင်းစာပညာ မူလတန်းလောက်သာသင်ဖူးတာ။ သို့ပေမယ့် သူက စာဖတ်တာတော့ တော်တော်ခွဲကြီးတယ်။ စာအုပ်စာပေ ဖတ်ရှုပြီး သူ့ဘဝကို ပြုပြင်ပျိုးထောင်တာပဲ။ ရှေ့နေဖြစ်လာတယ်၊ အမတ်ဖြစ်လာတယ်။ နောက်ဆုံး၌ သမ္မတဖြစ်လာတယ်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ပြိုကွဲရတော့မယ့် အန္တရာယ် သူ့လက်ထက်မှာ ကြုံရတယ်။ တောင်ပိုင်းနဲ့ မြောက်ပိုင်း ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်လာတယ်။ သူဟာ ပြည်ထောင်စု တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးကို အောင်မြင်စွာ စွမ်းဆောင်ပြနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ အတန်းပညာ ဘာမှ မရှိလှတဲ့ သမ္မတကြီးလင်ကွန်းက တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရပညာတတ်၊ ပညာရှိ၊ ဝန်ကြီးတွေ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေ မလုပ်နိုင်တဲ့ အရည်အချင်းကို ထုတ်ဖော်ပြနိုင်ခဲ့တယ်။

စာဖတ်ခြင်းရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးပါ။

ဘယ်တက္ကသိုလ်မှ တက်ခဲ့ဖူးတာ မဟုတ်ပါ။

သမ္မတကြီးရဲ့ မိန့်ခွန်းတွေထဲမှာ ဂန္ထဝင်စာပေ

ချစ်နိုင်(မိတ်ပညာ)

၈၃

က အဆီအနှစ်တွေ အများကြီးပါလေ့ရှိတယ်။ စာအုပ်တွေကို ကျေညက်နေအောင် သေသေချာချာ အထပ်ထပ် ဖတ်ခဲ့တာကိုး။ ပြည်သူလူထုက သမ္မတအဆက်ဆက် ၅၀၊ ၆၀ထဲမှာ လင်ကွန်းကို အခုထိ ပိုပြီး ချစ်ကြ၊ လေးစားကြတုန်းပဲ။ ဘာလို့လဲ။

လက်ရုံးရည်၊ နှလုံးရည် ပြည့်ဝလို့ပါပဲ။

အဲဒါကို သူ့ခမြာ ကျောင်းက မရခဲ့ရှာဘူး။

စာပေလေ့လာဆည်းပူးခြင်းမှ ရယူခဲ့ရတယ်။

လူကြီးလူကောင်း ဖြစ်လာအောင် စာဖတ်ပါ။ ဘဝမှာ အောင်မြင်တိုးတက်အောင် စာဖတ်ပါ။ အတားအဆီး အခက်အခဲတွေကို လွယ်ကူစွာ ကျော်လွှား ဖြတ်သန်း တတ်အောင် စာဖတ်ပါ။ ပညာဗဟုသုတကို အသုံးပြုပြီး လူတကာနဲ့ ဆက်ဆံရေးပြေပြစ်ချောမွေ့ကာ သာယာပြည့် စုံတဲ့ဘဝကို ရရှိအောင် စာဖတ်ပါ။ စာအုပ်ကောင်းတွေကို ရှာဖွေပြီး သေသေချာချာ စေ့စေ့စပ်စပ်နဲ့ နူးနူးနပ်နပ် မှတ်သားကျင့်သုံးတတ်အောင် ဖတ်ပါ။

ချစ်နိုင်(မိတ်ပညာ)

၃-၉-၂၀၀၃

(၁၁)

စာပေနှင့်မွေ့လျော်

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

ခေတ်ကာလရဲ့ ပြောင်းလဲမှုတွေ မြန်ဆန်ပုံကို တော့ သေသေချာချာကြည့်လေ အံ့ဩစရာ ကောင်းလေ လေပဲ မေလေးရေ။ ရုပ်ဝတ္ထုတွေဟာလည်း လျင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲတာပဲ။ အယူအဆ၊ အတွေးအမြင်၊ သဘောထား၊ တန်ဖိုး၊ ယုံကြည်ချက်ဆိုတာတွေဟာလည်း အချိန်နဲ့အမျှ တရွေ့ရွေ့နဲ့ အဟုန်ပြင်းစွာ ရွေ့လျော့စီးမြောပြီး အဆက်မပြတ် ပြောင်းလဲနေကြတာပဲကိုး။

နည်းပညာခေတ်လို့ ခေါ်ဝေါ်နေကြတဲ့ မျက်မှောက်ကာလမှာ သေသေချာချာ လေ့လာနားလည်ထားတဲ့ အခြေခံအသိပညာ ဗဟုသုတသာ မရှိခဲ့ရင် ဂျမ်းထိုးမှောက်ခုံ လဲပြိုကျသွားလောက်အောင် ခလောက်ဆန်တဲ့ မွေ့ရမ်း လှုပ်ခါမှု အရှိန်အဟုန်တွေကို တွေ့နေရတယ်။ ဟိုး - လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၇၀၀၀ ကျော်လောက်မှ စပြီး လူတွေဟာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနဲ့ အသက်ရှင်ရပ်တည်တတ်လာကြတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးအတတ်ပညာ တစ်စတစ်စ ဖွံ့ဖြိုးလာပြီး တောင်ယာ၊ လယ်ယာ၊ စိုက်ခင်းတွေနဲ့ စည်ပင်ဝေဆာလာလိုက်တာ ၁၈ ရာစုကာလအထိ ဆိုပါစို့။

၁၇ ရာစု အလွန် ၁၈ ရာစုထဲလည်း ရောက်လာရော လူတွေဟာ ဆန်းသစ်တီထွင်မှုတွေ အမျိုးမျိုးရဲ့ ကျေးဇူးနဲ့ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ကိရိယာ၊ စက်၊ ယာဉ် အမျိုးမျိုးတို့ကို ဖန်တီးတော့တာပဲ။ အံ့ဩစရာ ကောင်းလောက်အောင် လူတွေရဲ့ လူနေမှုဘဝတွေကို ပြောင်းလဲစေပါတယ်။ စက်ကိရိယာအမျိုးမျိုး၊ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ လျင်မြန်တဲ့ စက်တပ်ယာဉ်၊ ရထား၊ လေ့ မှ သင်္ဘော၊ ကောင်းကင်မှာ ပျံနိုင်တဲ့ လေယာဉ်ပျံ စသည့် ထူးဆန်းတဲ့ စွမ်းအားတွေကို ဖော်ထုတ်အသုံးချတတ်လာတယ်။ သိပ္ပံပညာရဲ့ စွမ်းပကားပဲ ဆိုရမယ်။ ကျေးလက်တောရွာတွေမှာ စိုက်ပျိုးထွန်ယက် စားသောက်ကြတဲ့ လယ်သမားတွေ

ထက် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံကြီးတွေမှာ စက်မှုအလုပ်သမား၊
ကျောက်မီးသွေးစက်ရုံ၊ ရေနံချက်စက်ရုံ၊ လျှပ်စစ်စက်ရုံ
စသည့် စက်ရုံကြီးတွေမှာ အလုပ်သမားအဖြစ် ထောင်
ပေါင်းများစွာသော လူတန်းစားတစ်မျိုးကို ပေါ်ပေါက်စေ
ခဲ့တယ်။

ဒါကြောင့် အလုပ်သမား လူတန်းစားကို ခေတ်
ရဲ့ ရှေ့ဆောင်အရာအရောက်ဆုံး အဖွဲ့အစည်း အနေနဲ့
လူတန်းစားတိုက်ပွဲသဘော၊ အရင်းရှင်စနစ်ကို ဖြိုဖျက်ပြီး
ပစ္စည်းမဲ့ အာဏာရှင်စနစ် ထူထောင်ရေးသဘော၊ ဆိုရှယ်
လစ်ဝါဒ၊ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ နိုင်ငံရေး သီဝီရီတွေ ပေါ်ထွက်
ခဲ့ပါတယ်။ လက်တွေ့ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ နိုင်ငံတွေ
လည်း ရှိတယ်။ လက်မခံဘဲ ဆန့်ကျင်ထိုးနှက် တိုက်ခိုက်
ကြတဲ့ နိုင်ငံတွေလည်း ရှိတယ်။ စက်မှုတော်လှန်ရေးကြီး
ဟာ ခေတ်တွေကို အမှန်တကယ်ပြောင်းလဲစေခဲ့တယ်
သမီး။

ဟော နှစ်ဆယ်ရာစုကာလအတွင်း ၁၉၈၀-
၁၉၉၀ ကာလဆီရောက်လာတော့ နည်းပညာ ဆန်းသစ်မှု
တွေဟာ အရှိန်အဟုန်ပြင်းစွာနဲ့ လူတွေရဲ့ လူနေမှုဘဝကို
ရိုက်ခတ်လောက်အောင် ဆန်းသစ်လာပြန်လေရော။

Hi- technology အဆင့်မြင့် နည်းပညာတွေ
ဟာ အံ့ဩစရာကောင်းတဲ့ စွမ်းဆောင်မှုတွေကို ဖန်တီး
လာတယ်။ အထူးသဖြင့် သတင်းအချက်အလက်နဲ့ ဆက်

သွယ်ရေးနည်းနာ Information and Communication Technology (I.C.T) နယ်ပယ်မှာ နယ်နိမိတ် အကန့်အသတ်၊ အတားအဆီးမရှိဘဲ ထိုးဖောက် ပြန့်နှံ့လာမှုတွေ ဖြစ်ပေါ်လာတော့တယ်။ ဒီအချိန်ကာလမှာ နိုင်ငံရေးဝါဒသဘောတရား အားပြိုင်တဲ့ စစ်အေးတိုက်ပွဲဆိုတာက ပြီးဆုံးသွားတယ်။ အလုပ်သမား လူတန်းစားတို့ရဲ့ လူတန်းစားတိုက်ပွဲကို အခြေခံတဲ့ လက်ဝဲဝါဒဟာ အနောက်အုပ်စုရဲ့ ဝါဒဖြန့်ဖြူးခဲ့မှုနဲ့ အလဲထိုးခံရကာ ပြိုကွဲကျရှုံး သွားရတယ်။ အဆင်မြင့်နည်းပညာဟာ အင်အားအကြီးမားဆုံးနဲ့ ပြိုင်ဘက်မရှိတော့တဲ့ အနောက်အုပ်စုရဲ့ လက်ထဲမှာ ရှိတယ်။

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုဟာ ပြိုကွဲသွားတယ်။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံဟာ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ပြီး ဈေးကွက်စီးပွားရေးဖွင့်ပေးတဲ့ နယ်မြေတွေ သတ်မှတ်ပြောင်းလဲခဲ့ရတယ်။ ဗီယက်နမ်ဟာ ကွန်မြူနစ်ပါတီရဲ့ တစ်ပါတီအုပ်စိုးမှုအောက်မှာ ရှိနေပေမယ့် ဈေးကွက်စီးပွားရေးကို တံခါးဖွင့်ပေးလိုက်ခဲ့တယ်။

နိုင်ငံတကာ ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲမှုတွေဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀ နှစ် ၁၅နှစ် ကာလအတွင်း မမျှော်လင့်တဲ့ အချိုးအကွေ့တွေနဲ့ အရှိန်အဟုန် လျင်မြန်စွာနဲ့ ပြောင်းလဲသွားခဲ့တယ်ဆိုတာ မြင်ကွင်းကျယ် ဖော်ပြလိုခြင်းပါကွယ်။ နိုင်ငံရေးအကြောင်း ဆွေးနွေးလိုခြင်း မဟုတ်ပါဘူး။

အဓိကကတော့ ခေတ်ကြီးဟာ အံ့သြစရာ ကောင်းတဲ့ အရှိန်အဟုန်နဲ့ တအားကုန်ပြေးလွှားနေ တယ်။ ခေတ်ကို မီအောင်လိုက်ပါဖို့ မလွယ်လှဘူး။ သို့သော် ဘယ်လောက်ပင် ခက်ခဲပါစေ၊ ခေတ်နဲ့ညီ အောင်၊ ခေတ်ကိုမီအောင်၊ ခေတ်နဲ့လိုက်လျောအောင် မိမိ တို့ဟာ လိုက်ကို လိုက်ပါရမှာပဲ။

အခုခေတ်က ပညာခေတ်၊ နည်းပညာခေတ်။ ဘယ်ခေတ်တုန်းကမှ ယနေ့ကာလ ယခုခေတ်လောက် ပညာနေရာ ရတာမရှိ။ ပညာ ရေပန်းစားပုံမျိုးမရှိ။ ပညာရဲ့ တန်ဖိုးဟာ တန်ခိုးအကြီးဆုံး ခေတ်ပါပဲ။ ပညာမှာ ဗဟုသုတ ထည့်လိုက်ရင် “**သိဖို့ရှင်**” ဖြစ်လာတော့တာပဲ လို့ အော်ရစ်ဆင်ဆွိမ်မာဒင်ဆိုတဲ့ စာရေးဆရာတစ်ဦးက ရေးခဲ့ဖူးတယ်။

ခေတ်နဲ့ ပြိုင်ဖို့လည်း ကြိုးစားရတယ်။

အနိုင်ကျင့်ချင်သူတွေနဲ့ ပြိုင်ဖို့လည်း အားထုတ် ရတယ်။

သမီးတို့ဟာ ပညာခေတ်မှာ ပညာရဖို့ရာအတွက် မိမိကိုယ်ကို ပြင်ဆင်ထားရမယ်။ ဖြည့်ဆည်းထားရမယ်။ အားမွေးကြရမယ်။ ပညာကို အလေးထားပြီး ဖြည့်ဆည်း ရမယ်။ ဗဟုသုတအကြားအမြင်ကို များနိုင်သမျှ များ အောင် လေ့လာဆည်းပူးရပါမယ်။

အပြိုင်အဆိုင် အနိုင်ကြရမယ့် ခေတ်ပါပဲ။

ဘာမှာ ကြောက်စရာ မလိုဘူး။

လူဖြူတွေ၊ လူမည်းတွေ၊ တရုတ်တွေ၊ ကုလား
တွေ၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် လူချင်းအတူတူပဲ။ လူခန္ဓာကိုယ်
အနေအထားအရ သူတို့ထက် ခေါင်းတစ်လုံးစာ ပိုပြီး
နိမ့်ချင်နိမ့်လိမ့်မယ်။ ဥရောပသား၊ ဥရောပသူတွေက အရပ်
မြင့်တယ်။ နီဂရိုးမ အချို့ဟာ အရပ်ရှည်တယ်။ အရပ်မြင့်
လာအောင် ဒေါက်ဖိနပ်စီးစရာ မလိုပါဘူး။ ဦးနှောက်က
အဓိကပဲ။ ပညာရည်ပြိုင်ကြရာမှာ သူတို့နဲ့ မနိမ့်ကျ မညံ့ဖျင်း
ဖို့သာ လိုရင်းပဲသမီးရေ။ ဒီပြိုင်ပွဲက ရှောင်လွှဲလို့လည်း
မရဘူး။

ခေတ်ကကို ပြိုင်ဆိုင်ရတဲ့ ခေတ်မို့ပဲ။

နောက်ဆုတ်လို့လည်း မရဘူး။

အရှုံးပေးရအောင်လည်း သတ္တိမနည်းပါနဲ့။

ဒီပြိုင်ပွဲဟာ အနိုင်ရဖို့ အခွင့်အလမ်းတွေ အများ
ကြီးပါ။ နည်းပညာခေတ်မှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံက သိပ္ပံပညာရှင်
တွေဟာ အမေရိကန် ကွန်ပျူတာလုပ်ငန်း သုတေသန
တွေကို (ကမ္ဘာကြီးရဲ့ ဟိုဘက် ဒီဘက်ဖြစ်တဲ့အလျောက်
နေ့နဲ့ည လုံးဝမတူကြတော့) ညအလုပ်ကို ဒီကနေ့မှာ
ဆင်းလုပ်၊ ဂြိုဟ်တုကပို့ပေး။ ဟိုကနေ့ပိုင်း မပြီးပြတ်တဲ့
ပြဿနာတွေ ညပိုင်းအတွက်ပို့ထားရစ်ခဲ့။ ဒီအာရှမှာ နေ့
အချိန်မို့ အိန္ဒိယက လူတွေရုံးလာ၊ စက်ဖွင့်၊ နံနက်ခင်းမှာ
ဆက်လုပ်စရာ သုတေသနတွေက အသင့်။ အလုပ်လုပ်။

ညနေကျ အမေရိကသို့ ပေးပို့။ ရေဒီယို၊ တီဗီလိုပဲ၊ စက္ကန့်
မဆိုင်းရောက်သွားတာကိုး။ ဒါမျိုးနဲ့ အလုပ်လုပ်ပေးနေ
တာကြောင့် အမေရိကန်က အိန္ဒိယသိပ္ပံပညာရှင်တွေကို
ပညာလုပ်အားခ ပေးချေရတာ လစဉ် ဒေါ်လာသန်းနဲ့
သန်းနဲ့ချီသတဲ့။ ဒါဟာ နမူနာ ဥပမာ တစ်ခုပြောပြတာပါ။

နိုင်ငံတကာနဲ့ တိုးလျှံပေါက် ထိတွေ့ဆက်ဆံပြီး
နေ့စဉ်အလုပ်လုပ်ကြရမယ့်ခေတ်ကို (ရောက်ချင်သည်ဖြစ်
စေ၊ မရောက်ချင်သည်ဖြစ်စေ) ရောက်လာကြရပြီ။ ဒီအခါ
မှာ ပညာနဲ့ ဗဟုသုတကို အထူးတန်ဖိုးထားပြီး ကြိုးစား
ဆည်းပူးရမယ် သမီး။

စာတော်အောင် ကြိုးစား။

စာတတ်ဖို့ဆိုတာ အချိန်မှန်မှန် ကြိုးစား။

ကြီးပွားချင်ရင် ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ရှိရတယ်။
လွယ်လွယ်လေးပဲ။ ပန်းတိုင်ကို မျက်ခြည်မပြတ်ရဘူး။
နေ့စဉ် တွေးကြံ၊ ပြောဆို၊ လုပ်ကိုင်သမျှ ပန်းတိုင်နဲ့ ဆက်
စပ် ပတ်သက်ရမယ်။ တခဏတာ သာယာမှု ပျော်ရွှင်မှု
တွေ၊ ဖျားယောင်းမှုတွေကြောင့် ပန်းတိုင်ပျောက်မသွားစေ
ရဘူး။ အာရုံစူးစိုက်ရမယ်။ ဇွဲလိုတယ်။ စောင့်နိုင်တဲ့
သည်းခံမှုလိုတယ်။ ကြိုးစားအားထုတ်မှု၊ လုံ့လဝီရိယ လို
တယ်နော်။

ကြီးပွားအောင်မြင်ချင်ရင် အခက်အခဲကို
မကြောက်ပါနဲ့။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၉၁

အောင်မြင်တဲ့ လူဆိုတာ အခက်အခဲကို ကျော်လွန်ခဲ့တဲ့သူပါပဲ။ ဘာမှ မခက်ပါဘူး။ လောကကြီးမှာ ဘာမှအခဲ အလကားရတယ်လို့ မရှိပါဘူး။ တန်ရာတန် ဖိုးပေးကြရစမြဲပဲ။

စာများများ ဖတ်စေချင်တယ်။

ဖတ်ရင်း ဖတ်ရင်းနဲ့ အကျိုးရှိမယ့် စာအုပ်မျိုးကို ရွေးချယ်တတ်စေချင်တယ်။ ဖတ်ပြီးသမျှကို သုံးသပ်ဆင်ခြင် ဆန်းစစ်ပြီး ကိုယ့်ဘဝမှာ အသုံးချနိုင်အောင်အထိ အလေးထားရမယ်။ စာအုပ်ရေများအောင် မြန်မြန်ဖတ်၊ ပေါ့ပေါ့ဖတ်၊ မစဉ်းစားဘဲဖတ်၊ အဲဒါက အလကားပဲ။ အရေအတွက်များဖို့ရာက အရေးမကြီးဘူး။ ရည်ရွယ်ချက် ပါရမယ်။ အတွေးအခေါ် ထည့်ဖတ်ရမယ်။ မျဉ်းသားသင့်တာကိုတား။ ကျက်သင့်တာကို ကျက်။ ဆက်ပြီး စဉ်းစား သုံးသပ်စရာကို မှတ်ထား၊ ရေးကူးထား။ အဲသလို စိတ်ထဲ စိမ့်ဝင်လာရင် စာဖတ်သူရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်လာတယ်။ စာဖတ်ခြင်းရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကို အပြည့်အဝ ရရှိမယ်။

“ တစ်သက်လုံး စာအုပ်အစိတ်သုံးဆယ်သာ ဖတ်ဖူးပေမယ့် စာအုပ်ပေါင်း ငါးရာလောက် ဖတ်ဖူးသူများ ထက် ပိုတော်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို တွေ့ဖူးတယ်။ သူတို့က ဖတ်ရသလောက် သဘောပေါက် နားလည်အောင် စေ့စေ့စပ်စပ် ဖတ်ကြသူများ ဖြစ်ပါတယ် ” တဲ့။ ဆွီဒါ၊ မာဒင်

ရေးဖူးတယ်။

၁၅မိနစ် ဖတ်ပြီး ၄၅မိနစ် ပြန်စဉ်းစားပါလို့ စာရေးဆရာတစ်ဦးက အကြံပေးဖူးတယ်။ စာအုပ်ကောင်း တစ်အုပ်ရရင် သေသေချာချာ ကျေကျညက်ညက် ဖတ် ပါ။ မှတ်ပါ။ သုံးပါ။ တစ်ခေါက် နှစ်ခေါက် ဖတ်ရုံနဲ့ မကျေ နပ် မရောင့်ရဲနဲ့။ အထပ်ထပ်ဖတ်ပြီး တွေးတောကြံဆရင် အကျိုးအမြတ် အများကြီး ရပါတယ်။ အပေါင်းအသင်း ရွေးပေါင်းသလိုပဲ စာအုပ်လည်း ရွေးဖတ်တာ ကောင်းတယ်။

စိတ်ချမ်းသာအောင်၊ ဘဝတာ အောင်မြင် တိုးတက်အောင်၊ အကောင်းဆုံး၊ အလွယ်ဆုံး နည်းလမ်း ကတော့ စာအုပ်စာပေနဲ့ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်ခြင်း ပါပဲ သမီးရယ်။ ခေတ်မီအောင် ပကာသနအပေါ်ယံတွေ လိုက်နေရုံနဲ့ မပြီးပါ။ ပညာနဲ့ ဗဟုသုတမှာ ခေတ်မီမှ အနှစ်သာရရှိရှိ အောင်မြင်ပါတယ်ကွယ်။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

ကလျာမဂ္ဂဇင်း

၂၀၀၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ

(၁၂)

ခေတ်မီရဟန်းက ပညာဗဟုသုတ

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

သမီး စက်ဘီးစီးတတ်ရဲ့လား။ မော်တော်
ဆိုင်ကယ်ကော စီးတတ်သလား။ ကားရော မောင်းတတ်
ပြီလား။

မြင်းမစီးတတ်ရင်နေ။ ရတယ်။ နွားလည်း
မမောင်းတတ်ရင်လည်း ကိစ္စမရှိဘူး။ ပြဿနာမရှိလှပါ
ဘူး။ ဒီခေတ်မှာ ဆိုင်ကယ်စီးတာ၊ ကားမောင်းတာ
လောက်တော့ သမီးအနေနဲ့ တတ်မြောက်ထားရလိမ့်မယ်
လို့ ဦးဦးထင်မိတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၂နှစ်လောက်က ဦးဦးဟာ မလေးရှား နိုင်ငံ ကွာလာလမ်ပူမြို့မှာ တစ်နှစ်ကြာမျှ သွားရောက် ပညာသင်ခဲ့ရဖူးတယ်။ အလိုလေးဗျာ . . ကားမောင်း နေကြတဲ့ ကြီးကြီးငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်လတ်လတ်၊ အသက် အမျိုးအစားများစွာသော အမျိုးသမီးတွေ ကားမောင်းနေ တာ မြင်တွေ့ရတော့ အတော်အံ့သြခဲ့ရတယ်။ ကိုယ်တို့ မြန်မာပြည်မှာ ၁၉၉၂ ကာလလောက်မှာ မိန်းမကားမောင်း တာ တစ်ရာတစ်ယောက် ရှိဦးမှာပေါ့။ မလေးရှားမှာ ၆လ တက်ပြီး နှစ်ဝက် ၁၀ ရက်လောက် ကျောင်းအားရက် နားတယ်။ ဒီ ၁၀ ရက်ကို သူနဲ့အတူ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ လိုက် လည်ဖို့ ကျောင်းနေဘက် ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး ဝမ်လော့ ဒိန်းယိုင်က ဖိတ်ခေါ်တယ်။ သူ့အိမ်မှာတည်းပါ။ သူ့အိမ် မှာ စားပါ။ ပိုက်ဆံမရှိရင် ခရီးစရိတ်လည်း သူကခံပါမယ်။ ဟာ . . . ဒါတော့ မစိုက်ပါနဲ့။ မိမိစရိတ်နဲ့ သွားလာ ပါမယ်ပေါ့ကွယ်။ တိုတိုပြောရရင် ဘန်ကောက်မြို့တော်၊ ဒုံမောင်းရပ်ကွက်မှာ (၁၀)ရက်ကြာနေပြီး နုနုနုပထုနု၊ အယုဒ္ဓယ၊ ပတ်ဝန်းကျင် ကြည့်သင့်ကြည့်အပ်တဲ့နေရာ တွေကို အဲဒီသူငယ်ချင်း မိသားစုနဲ့အတူ ခရီးထွက်ကြည့်ရ ခဲ့ရတယ်။

အဲဒီမှာ ဘာတွေ့သလဲဆိုတော့ တို့ဆီမှာ ဆိုက္ကား အငှားပို့သလို တက္ကဆီမော်တော်ဆိုင်ကယ်တွေ ရပ်ကွက် လမ်းထိပ်တိုင်းမှာ တွေ့ရတာ ဆန်းတယ်။ ခုတော့ ဝ.၇ချီ

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၉၅

လိတ်၊ မြဝတီ၊ ကော့သောင်းနဲ့ အခြားမြို့တွေများစွာမှာ
မော်တော်ဆိုင်ကယ် တက္ကဆီတွေ ရှိနေကြပြီမို့ မထူးဆန်း
လှပါ။ ဘန်ကောက်မြို့တော်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကားမောင်း
တဲ့ မြန်မာအမျိုးသမီးတွေလည်း မြန်မာနိုင်ငံထက်တော့
ထိုစဉ်က အတော်များနေတာလည်း သတိထားမိခဲ့တယ်။

စက်မှုထွန်းကားလာတဲ့ တစ်နေ့။

မြို့ပြတွေ ပိုမိုစည်ကားလာမယ့် ကာလ။

အမျိုးသမီးတွေ ရှေးကထက် ပိုမိုအလုပ်လုပ်ကြ
တာ ကျယ်ပြန့်ထိရောက်လာကြမယ့် အနာဂတ်မှာ မြန်မာ
နိုင်ငံတွင်လည်း မိန်းကလေးတွေ ကားမောင်း လာကြရ
မယ်။ ဆိုင်ကယ်ပိုမို စီးလာကြရလိမ့်မယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့
(၁၀)နှစ် ကျော်ကျော်ကပင် ဦးဦးထင်မြင်မှန်းဆနိုင်ခဲ့တဲ့
အချက်တစ်ရပ်ပေါ့ကွယ်။ ဒါပေမယ့် မှတ်မှတ်ရရ တစ်ခါ
မှ ဒီအကြောင်းအရာတွေကို စာနဲ့ပေနဲ့ မဖော်ပြ၊ မရေးသား
ခဲ့ဖူးပါဘူး။

ဆရာမောင်ဆုရှင်ရဲ့ တီထွင်မှုများသမိုင်းဆိုတဲ့
စာအုပ်၊ အခန်း(၂၅) **အနာဂတ်ခြေလှမ်းများ** ကိုဖတ်ရတဲ့
အခါ အထက်ပါအကြောင်းအရာကို ပြောသင့်တဲ့အချိန်၊
ပြောရမယ့်ကာလ၊ ပြောမှဖြစ်တဲ့ခေတ် အခြေအနေဆိုတာ
စဉ်းစားမိလာပါတယ်။

မောင်ဆုရှင် ဒုတိယအကြိမ် ဖြည့်စွက် တည်းဖြတ်
တဲ့ “**တီထွင်မှုများသမိုင်း**” ဆိုတဲ့ စာအုပ်ဟာ ၁၉၆၇ခုနှစ်

က သုတပဒေသာဆိုင်ရာ အမျိုးသားစာပေဆု ရရှိခဲ့တဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်တမ်း ထူးထူးချွန်ချွန် ကောင်းတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်ပါ။

ခေတ်မီတယ်ဆိုတာ အဝတ်အစားကို ပြောတာ မျိုးဟာ တိမ်လွန်းလှပါတယ်။

ခေတ်မီတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကို ပြောကြရာမှာ အသုံးအဆောင်ကိုပဲ စဉ်းစားတာမျိုးဟာ မလုံလောက် ပါဘူး။

ခေတ်မီခြင်းရဲ့ အရင်းအမြစ် အနှစ်သာရက လူတွေရဲ့ အတွေးအခေါ်၊ အသိအမြင်၊ ဗဟုသုတနဲ့တကွ အလေ့အထ၊ အမူအကျင့်၊ အဆင့်အတန်း မြင့်လာကြပြီး တိုင်းပြည်နိုင်ငံကြီးပါ ဂုဏ်ယူချီးမွမ်းရလောက်အောင် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးဖို့ အကျိုးသက်ရောက်ရပါမယ်။

ခေတ်မီဖို့ရာ အခြေခံအားဖြင့် ယခုကောက်နုတ် ဖော်ပြမယ့် အခြေခံဗဟုသုတလောက်ကိုတော့ သေသေ ချာချာ တီးမိ၊ ခေါက်မိ ရှိစေချင်တယ် သမီး။ ဆိုင်ကယ်စီး တတ်ပြီးသား၊ မော်တော်ကားမောင်းတတ်ပြီးသားဖြစ်ရင် ခေတ်မီခြင်း တစ်ရပ်ပေါ့။

- လူနဲ့ စက်ရဲ့ပေါင်းစပ်မှုပညာ Cymbernetics
- အီလက်ထရောနစ် ဗဟုသုတ
- e- Knowledge
- မျိုးရိုးဗီဇပညာ Genetics

အစရှိတဲ့ ၂၁ရာစုရဲ့ အရှိန်အဟုန်ပြင်းထန်စွာနဲ့ မိမိတို့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ရိုက်ခတ်ပြောင်းလဲစေသော အခြေခံ ဗဟုသုတများကိုတော့ “ ခေတ်မီအောင် ” သမီး လေ့လာ သိရှိစေချင်တယ်။ ကဲ - နမူနာ အမြည်းဖော်ပြ ပါမယ်ဗျာ-

(က) **သက်ရှိနှင့် ယန္တရားပေါင်းစပ်မှုခေတ် (Cybernetics)**

လူတို့က စက်ယန္တရားများကို တီထွင် ထုတ်လုပ် ခိုင်းစေခဲ့သည်မှာ လွန်ခဲ့သောရာစုနှစ် အနည်းငယ်က ဖြစ်သည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် ထိုစက်များသည် လူနှင့်နီး ရာ အရပ်သို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။ အိပ်ခန်း၊ ဧည့်ခန်း၊ မီးဖိုချောင်နှင့်အတူ ရုံးခန်း၊ အလုပ်ခန်းသို့လည်း ရောက်ရှိ လာကြသည်။ နောက်ပိုင်း၌ လူ့ခန္ဓာကိုယ်ထဲသို့ ဝင်ရောက် စပြုလာတော့သည်။ ယင်းတို့နှင့် နီးစပ်သည်နှင့်အမျှ ကရိုကထ အတော်အတန် ရှိသော်လည်း အဆင်ပြေမှု အမျိုးမျိုးလည်း ရှိလာသဖြင့် နေရေး၊ ထိုင်ရေးနှင့် အလုပ် အကိုင်တွင် များစွာအဆင်ပြေလာခဲ့သည်။

အနာဂတ်သိပ္ပံခေတ် ချဉ်းကပ်လာနေရာတွင် စိတ်ကူးမျှ၊ အပြောမျှ မဟုတ်။ အနာဂတ်၏ စက်ခေတ် သည် ယခုပင် ရောက်ရှိလာနေပြီဟု ဂျာမန်ကဗျာဆရာ ရိန်းနားမာရီးယားရီကေး ဆိုသူက ဆိုသည်။ ယခုပင်လျှင် လူတို့သည် ဗီဇပြုပြင်ထားသော အသီးအရွက်နှင့် ယင်း

တို့ကို ပြုပြင်စီမံထားသော ဂျီအမ်ဖု(ဒ်) (GM Food) များကို စားသုံးနေကြပြီ။ နှလုံးခုန်မှန်စေရန် ရင်ခေါင်း အတွင်းသို့ အခြားစက်သဘောတို့ကိုလည်း သုံးစွဲအောင် မြင်နေသည်။ လူ၏ တစ်သျှူး အသားမျှင်တို့ကိုလည်း ပြုပြင်ရန် စမ်းသပ်သုတေသန ပြုလုပ်နေကြသည်။ လူ့ အရိုးကို အတုပြုလုပ် သုံးစွဲနေသည်။ လူ့အရေပြားကို လိုအပ်သောနေရာတွင် အစားထိုးပြုပြင်ရန် ထုတ်လုပ် နေကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် လူ့ ခန္ဓာကိုယ် အစိတ်အပိုင်းများကို ပကတိ မဟုတ်သော ဝိကတိပစ္စည်းများဖြင့် တပ်ဆင် အစားထိုးရန် ပြုလုပ်ကြသည့် ခေတ်သို့ ရောက်ခဲ့ပြီ။

ပျက်စီးသွားသော မျက်စိမြင်လွှာ (Retina) နေရာတွင် အစားထိုးရန် ပစ္စည်းရတော့မည်။ လူ့ကိုယ် ထဲတွင် သူ၏ ကျန်းမာရေးရာဇဝင်ကို သိရှိနိုင်သော အာရုံခံ ကိရိယာကို ထည့်သွင်း၍ ကွန်ရက်သဖွယ် ချိတ် ဆက်လျက် ဆရာဝန်၊ ဆေးခန်းတို့က အလွယ်သိရှိနိုင် သော စနစ်များ ရှိလာတော့မည်။ ထိုအာရုံခံကိရိယာကို လူ၏ အရေပြားအောက်တွင် ထည့်ပေးထားဖို့ဖြစ်သည်။

“ဤစနစ်သည် လက်ကိုင်ဖုန်းများ အသုံးပြုသကဲ့သို့ မရှိမဖြစ် လိုအပ်လာပြီ။ လူတိုင်းအတွက် ဖြစ်သင့်သည် ” ဟု ဗြိတိသျှ တယ်လီကွမ်း ကုမ္ပဏီ၏ အကြီးအကဲက ပြောသည်။ **“ထိုအခါ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် စက်ကိရိယာ ကြီးများ ဖြစ်လာကြလိမ့်မည် ”** ဟု မက်ဆာချူးဆက်

ချစ်နိုင်(မိတ်ပညာ)

၉၉

နည်းပညာတက္ကသိုလ်မှ သိပ္ပံညွှန်ကြားရေးမှူးတစ်ဦးက
ဟောကိန်းထုတ်သည်။

စက်က လူကဲ့သို့ တုပရှင်သန် လှုပ်ရှားနိုင်
သော အဖြစ်မျိုးကို စိုင်ဗော့ဂ် (Cyborg) ဟု ခေါ်သည်။
သိပ္ပံမိတ်ကူးယဉ်အဖြစ် လွန်ခဲ့သော နှစ် ၅၀ကျော်က
ပေးခဲ့သော အမည်သည် ယခု လက်တွေ့သဘောနှင့် နီး
လာခဲ့သည်။ စက်ကိရိယာတို့ကို လူ့သွေးသားနှင့်
တိုက်ရိုက်ပေါင်းစပ် ဆက်သွယ်၍ မရသော်လည်း စက်
ကိရိယာ အကူအညီက လူ့ခန္ဓာကို များစွာ ထောက်ကူ
လိမ့်မည်။ ဦးနှောက်ငယ် အစိတ်အပိုင်း ပျက်သွားသူများ
အတွက် အာရုံဆက်စပ် ခံယူမှုပြုနိုင်သော လျှပ်စစ် စက်
သဘောများ ထည့်ပေးဖို့ တီထွင်ပြုလုပ်သော ဉာဏ်ရည်
အတတ်ဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ဦးက အကြံပြုထား
သည်။ သို့သော် လူသားဟူသော ပင်ကို သဘာဝ ထူးခြား
သည့် သက်ရှိရုပ်ခန္ဓာ၏ အစိတ်အပိုင်းတို့ကို “ ဟင်းရွက်
ကန်စွန်း ” သဖွယ် ပြုလုပ်ရာ မကျပေဘူးလားဟု တွေး
စရာတွေ ဖြစ်လာနေသည်။

သွေးနှင့်ကိုယ်၊ သားနှင့် ကိုယ်တို့၏ မှတ်သား
မှု၊ ဆက်သွယ်မှု၊ တီထွင်ဖန်တီးမှုတို့အတွက် ကွန်ပျူတာ ကို
အသုံးပြု၍ ကူညီပြုလုပ်ပေးနေသော နည်းပညာကို
စိုင်ဗာနက်တစ် (Cybernetics) ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။
ထိုမှတစ်ဆင့်တက်ကာ ယန္တရားနှင့် ဖက်စပ်နေသည့်

စိုင်းဗောဓ်ခေါ် လူသားတစ်ပိုင်း၊ စက်တစ်ပိုင်းအဖြစ်မျိုးမှာ လာမည့်နှစ် ၅၀အတွင်း ပေါ်ပေါက်ရလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းချက် ရှိနေသည်။ ထိုသို့ ပြည့်ပြည့်ဝဝ မဖြစ်နိုင်သော်မှ လူတစ်ကိုယ်လုံး၌ စက်ကိရိယာတွေ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ပါဝင်နေတော့မည်ဟု ဆိုသည်။

စက်တစ်ပိုင်း၊ လူတစ်ပိုင်း အဖြစ်မျိုး ရောက်ခဲ့လျှင် တွေးတော ခံစားမှု၊ စိတ်ကူးဖော်ထုတ်မှုတို့သည် သဘာဝကျမှုမှ ရှိပါတော့မည်လား၊ အန္တရာယ်အတွေးများ ကြားဖောက် ဝင်လေမည်လားဟုပင် တွေးစရာတွေ ရှိလာနေသည်။ အကောင်းအဆိုး ဒဿနိက အတွေးအမြင်၌ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန် ရှိခဲ့လျှင် ဆိုးကျိုးများ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု လူမှုကျင့်ဝတ်နီတိ လေ့လာရေး သိပ္ပံပညာရှင် အဖွဲ့အစည်းမှ ရပ်ရှ်ဝေါ့သ်ကစ်ဒါ ဆိုသူက မှတ်ချက်ပေးသည်။

၂၀ရာစုနှစ်များသည် စက်မှု တိုးတက်ပါလျက် စက်မှုဖြင့် ဖိစီးသောခေတ်ဟု သူတို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် အမည်တပ်သူက တပ်သည်။ ရှေ့အဖို့ နိဒါန်းပျိုး၍ အောင်မြင်စပြုလျက်ရှိသော သိပ္ပံနည်းပညာ နယ်သစ်များကို လှမ်းမျှော် ကြည့်နိုင်လျှင် တွေ့ရမည်ကား သက်ရှိတို့၏ ဗီဇကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနည်းပညာ (Genetic Engineering)၊ အသေးတကု အသေးဆုံး ဖွဲ့စည်းမှုများ ဖန်တီး၍ တည်ဆောက်ခိုင်းစေနိုင်မည့် အသေးစက်

နာနိုတက်ခနိုလိုဂျီ နည်းပညာ(Nanotechnology) နှင့် ယန္တရားလုပ်သားတို့ကို မှတ်ဉာဏ်ပါ ထည့်သွင်း၍ခိုင်းစေမည့် ရိုဗော့တစ် (Robotics)တို့ ဖြစ်သည်။

ထိုနည်းပညာ သုံးရပ်တွင် အကျိုးထူးများ ပါလာနိုင်သည်။ ဗီဇနည်းပညာက ကင်ဆာရောဂါစသည် တို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်မည်။ နာနိုတက်ခနို လိုဂျီ နည်းပညာက ရုပ်ဝတ္ထုတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အပင်တို့ကိုလည်းကောင်း လူတို့လိုအင်အရ ပြုလုပ်ဖန်တီးပေးမည်။ ရိုဗော့တစ် ယန္တရား လုပ်သားနည်းပညာက ဉာဏ်ရည်လည်း တပ်ဆင်ထားပြီး အချင်းချင်း အရေအတွက် ပွားများအောင် ပြုလုပ်ပေးနိုင်သော အစွမ်းရှိ၍ သတ်မှတ် ခိုင်းစေသမျှကို လုပ်ပေးလိမ့်မည် ဖြစ်သည်။ လူ၏ သက်ရှိဘဝက ကာဗွန်ဓာတ်ကို အခြေခံသည်။ သူတို့က ယန္တရားသတ္တုနှင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်ကို အခြေခံလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

(ခ) **အီလက်ထရောနစ် ပညာခေတ်**

(e - knowledge Age)

၂၁ရာစုသည် နိုင်ငံတကာ၌ “ ပညာခေတ် ” ၊ “ ပညာလူ့ အဖွဲ့အစည်း ” အတွင်းသို့ ရောက်ပြီဟု ကြွေးကြော်ကြသော အခါကာလ၏ အစပင်ဖြစ်သည်။ နောက်ကြောင်း ပြန်ကြည့်လျှင် လက်ဖြင့်ကူးရေးသော စာအုပ်အဖြစ်မှ စာလုံးကို လက်ဖြင့်စီ၍ ပုံနှိပ်စာအုပ်အဖြစ်သို့

ရောက်ခဲ့သည်မှာ အနှစ် ၆၀၀ နီးပါးမျှ ရှိသေးသည်။

အီလက်ထရောနစ် (Electronic) ဟူသော အင်္ဂလိပ် ဝေါဟာရကို အကြောင်းပြု၍ ထိုသဘောအရ တီထွင် သုံးစွဲသော ဆက်သွယ်ရေး ပစ္စည်းများကို အတို ကောက် ခေါ်ဝေါ်လာကြ၏။ အီး - ဘွတ် (e - book) ဟူသည်မှာ အီလက်ထရွန်နစ် စာအုပ်ဖြစ်သည်။ သို့သော် စက္ကူစာအုပ် မဟုတ်။ အီး - မေးလ် (e - mail) ဟူသည် အီလက်ထရွန်နစ် ချောစာဖြစ်သည်။ သို့သော် စာရွက် ပေါ်တွင် ဦးစွာ စာလုံးမပေါ်။ မှန်ပြင်တွင် တိုက်ရိုက် ဖတ်လျှင် ဖတ်၊ မဖတ်လျှင် စက္ကူပေါ်သို့ ကူးယူပြီး ဖတ်ဖို့ ဖြစ်သည်။ အီး - ကွမ်းမတ်စ် (e - commerce) ဆိုသည်မှာ အီလက်ထရွန်နစ် ရောင်းဝယ် ဖောက်ကား မှုဖြစ်သည်။ ဆိုင်ခန်း၊ ဈေးတန်းထဲသို့ အရောက် သွားရန် မလို။ ဝယ်လိုသောပစ္စည်းကို အိမ်ဦးခန်းမှနေ၍ ကွန်ပျူတာ မှန်ပြင်ပေါ်တွင် ဈေးနှုန်းနှင့်တကွ ကြည့်ပြီး ကျေနပ်မှ ကြိုက်ရာမှာဖို့ ဖြစ်သည်။

အိုင် - မုတ်ဒ် (i - mode) ဆိုသည်မှာ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလကမှ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် အင်န်တီတီ ဒိုကိုမို ကုမ္ပဏီက ပြုလုပ်သော လက်ကိုင်ဖုန်းစနစ် ဖြစ်သည်။ ထိုဖုန်းဖြင့် အထက်ပါ ဈေးဝယ်နည်းကို ပြုလုပ် နိုင်သည်။ ရောက်ရာနေရာမှ လိုရာနေရာသို့ ဆက်သွယ် သတင်းပို့ထားနိုင်သည်။ ပျင်းပျင်းရှိလျှင် ကွန်ပျူတာ

(Game) ကစားနည်းကို ပြုလုပ်နိုင်သေးသည်။

လက်ကိုင်ဖုန်း၊ ဟင်းနီဖုန်း၊ ဆယ်လူလာဖုန်းဟု
ခေါ်သော ဆက်သွယ်ရေး ကိရိယာများသည် နားနား
ကပ်၍ ဆက်သွယ်ရသောကြောင့် ရေဒီယိုလှိုင်းနှင့် နီးစပ်
ခြင်းဖြင့် ဦးနှောက်တွင် အကျိတ်အလုံး ဖြစ်နိုင်သည်ဟု
ငြင်းခုံဆွေးနွေးနေကြသော အချိန်တွင် ထိုလက်ကိုင်ဖုန်း
တို့မှာ တတိယ မျိုးဆက်သို့ တစ်ဆင့် တိုးလာစရာတွေ
ရှိလာမည်။ စာအုပ်ဖတ်ချင်လျှင် သူနှင့်ဆက်သွယ်၍ ရမည်။
အရုပ်ကိုလည်း မြင်နိုင်မည်။ တတိယမျိုးဆက်သည်
အထက်တွင် ဆိုခဲ့သော အီး (e) နှင့် အိုင် (i) တို့အတွက်
ပို၍ အဆင်ပြေမည်။ အိုင်ဆိုသည်မှာ အင်တာနက်ကို
ညွှန်းလေသည်။

ယခုအခါ အိုင်တွေ တန်းစီလာနေသည်။ အိုင် -
စာဖတ်ခြင်း (i-Read)၊ အိုင်-စာရေးခြင်း (i-Writing)၊
အိုင် - လေ့လာခြင်း (i-Learn) စသည်ဖြင့် အင်တာ
နက်ဆက်သွယ်မှု အားကိုးဖြင့် စာပေရေးသား ဖတ်ရှုလေ့လာ
ထုတ်ဝေခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ကြတော့မည်။ အီး - စာအုပ်
(e-book)သည် ပွဲတော်ကြီး ဖြစ်လာနေသည်။ စာအုပ်
စာစောင်တို့၏ ပုံပန်းကို ပြောင်းစပြုလေပြီ။

စတီဖင်ကင်း အမည်ရှိ အမေရိကန် စာရေး
ဆရာကလည်း စာအုပ်ထုတ်ဝေသူများသည် ငွေကြေး
အမြတ်အစွန်းကိုသာ အာရုံထားကြသည်ဟူ၍ ၂၀၀၈

ပြည့်နှစ်၊ မတ်လအတွင်းက စာအုပ်မဟုတ်သော ရေးသား ထုတ်ဝေမှု ပြခဲ့သည်။ ကွန်ပျူတာ မှန်ပြင်တွင် ပေါ်လာသော စာသားများကို တိုက်ရိုက်ဖတ်ရန်ဖြစ်သည်။ စာရွက်ပေါ်မှာ ဖတ်လိုလျှင် ကွန်ပျူတာစက်ထဲမှ ထုတ်ယူ၍ ဖတ်နိုင်သည်။ သို့သော် အခကြေးငွေ ပေးရသည်။ စာရေးဆရာက အခန်းခွဲ၍၊ တစ်ခန်းစီလီ၍ ပေးသဖြင့် တစ်လလျှင် တစ်ကြိမ်မျှသာ ဖတ်ရသူများ၍ ဆတ်တင့်ပုံ ဖြစ်ရသည်။ အချို့သူများသည် ထိုဝတ္ထုကို ဖတ်ရန် ဘဏ်ကတ်ပြားစနစ်ဖြင့် ကွန်ပျူတာမှ ငွေချေကြ၏။ အချို့က ငွေမပေးဘဲ အခမဲ့ဖတ်ချင်သည်။ အချို့က သူများဘဏ်စာရင်းကို ကွန်ပျူတာမှ သိသွားပြီး သူများငွေနှင့် စာဖတ်ခွင့် ရှာတော့သည်။

အီလက်ထရွန်နစ် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးစနစ်၌ ရိုးရိုးစာအုပ် ဈေးကွက်မှာကဲ့သို့ အကြွေးကျခြင်း၊ စာအုပ်အလစ်သုတ်ခြင်းနှင့် ထပ်တူသဘောတို့ ပေါ်လာပြန်သည်။ သို့သော် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး၌ ခေတ် တစ်ခေတ်၏ အစအဖြစ် သဘောပေါက်ရသည်။ ဤအချိန်တွင် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး ကုမ္ပဏီတိုင်းက အီလက်ထရွန်နစ် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာနခွဲတွေ ပြိုင်တူဖွင့်ကြတော့သည်။

ဘန်းစ် အင်နီးဘဲလ် အမည်ရှိစာအုပ်တိုက်ကြီးက အီလက်ထရွန်နစ် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးကို စတင်၍ လုပ်ခဲ့သည်မှာ စာအုပ်ပေါင်း ၅၀၀ မျှ ရှိပြီ။ သူတို့လိပ်စာမှာ

အီးမေးလ်လိပ်စာအတိုင်း Barnsandnoble.com ဟူ၍
ဖြစ်သည်။ အမေဇွန်ဒေါ့ကွမ်း (Amazon.com)
မှာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်ဦးတွင် အလားတူ အီးဘွတ်ခေါ် စာအုပ်
မဟုတ်သော စာပေထုတ်ဝေရေးကို စခဲ့သည်။ ရင်းဒမ်း
ဟောက်စ် (Random House) အမည်ရှိ နာမည်ကျော်
စာအုပ်တိုက်ကြီးလည်း ပါသည်။ ကမ္ဘာကျော် အပတ်စဉ်
တိုင်း (Time) မဂ္ဂဇင်း၏ စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး တိုက်ခွဲ
လည်းပါသည်။

ထိုအခါ စာအုပ်အဖြစ် လက်ကိုင်စက်ဖြင့် ဖတ်ရှု
ရန် စာအုပ်မဟုတ်သော ဖတ်စရာ ကိရိယာများကို တီထွင်
ထုတ်လုပ်သူက ထုတ်လုပ်သည်။ အာရ်စီအေ (RCA)
နှင့် ဂျင်မ်စတား (Gemstar) ကုမ္ပဏီတို့က ထိုစာဖတ်
ကိရိယာနှစ်မျိုးကို ထုတ်လုပ်သည်။ အီး-ဘွတ်ဟူ၍
ဖတ်စရာ အပြောင်းအလဲ၌ ဖတ်ရှုရန် ကိရိယာနှစ်မျိုး
သုံးနိုင်သည်။ တစ်မျိုးမှာ အကြမ်းအားဖြင့် ၁၀လက်မနှင့်
ကိုးလက်မ အလျားအနံအရွယ်ရှိသော ပေါင်တပ် ကွန်ပျူ
တာမှန်ချပ် ကလေးများ ဖြစ်သည်။ ဈေးနှုန်းမှာ အမျိုး
အစားကိုလိုက်၍ ဒေါ်လာ ၂၀၀ မှ ၆၀၀ တန်အထိ ရှိ
သည်။ ဈေးနှုန်းကိုလိုက်၍ စာလုံးများ သဲကွဲမှု အရည်
အသွေးတွင် ခြားနားသည်။ ဖတ်စရာ အခြားတစ်မျိုးမှာ
လက်ပတော့ (ခေါ်) ဒူးတင် ကွန်ပျူတာ၊ အိပ်ဆောင်ကွန်
ပျူတာနှင့် လက်ဖဝါးအရွယ် ကွန်ပျူတာတို့ ဖြစ်၍ ဆေး

ထည့်ပြီး သုံးနိုင်သည်။

ထုတ်ဝေရေး အပြောင်းအလဲသည် ရေးသူများ အတွက်ရော၊ ဖတ်သူများအတွက်ပါ ပြောင်းလဲခြင်းဖြစ် သည်။ စာအုပ်တိုက်တို့ကို အားမရ၍ ကိုယ့်စာကို ကိုယ် ကျေနပ်အောင် ထုတ်ဝေလိုသူတို့အတွက် (ငွေကုန်ခံ နိုင်လျှင်) စိတ်ကျေနပ်စရာ လမ်းပွင့်လာဖွယ် ရှိသည်။ စာဖတ်သူ တို့အတွက် အဖုံးလှလှ ပေါ့ပေါ့ပါးပါးဖြင့် ကိုယ်ဖတ်လိုသောစာအုပ်ကို ဖတ်ချင်လျှင် ဖတ်လိုက်၊ မဖတ်ချင်လျှင် ချထားလိုက်၊ စိတ်ကူးရသလို လှန်လှော လိုက် လုပ်နိုင်သော ပုံနှိပ်စာအုပ်၏ အရသာမျိုးနှင့် ယခု တီထွင်သော ဖတ်စရာ ပစ္စည်းမျိုး၏ ခံစားမှု ကွာခြား ချက်ကို ရွေးချယ်ရလိမ့်မည်။

စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး ဟန်ပန် အပြောင်းအလဲ စခဲ့သည်မှာ အတော်ကြာခဲ့ပြီ။ ရေဒီယိုမှနေ၍ စာအုပ်ကို အခန်းလိုက် ဖတ်ပြ၏။ ထို့နောက် စာအုပ်ကို ကက်ဆက် ခွေနှင့် ဗီဒီယိုအခွေတို့၌ သွင်း၍ ဖတ်ရှုနားဆင်၊ ကြည့်ရှု နားဆင်ရန် ရောင်းချကြ၏။ ထို့နောက် စွယ်စုံကျမ်းအတွဲ ပေါင်း ၃၀-၄၀ တို့ကို လက်ဝါးထက်ငယ်သော လက်ဖမိုး အရွယ် စီဒီရွမ်တွင် “ **စာကြော့ရှုံ့** ” ၍ တင်ပြီးခဲ့ပြီ။ (စာ နေရာကျပြီး ဖွင့်ဖတ်မှ ပုံမှန်အတိုင်း ဖတ်နိုင်သည်။ ထိုစနစ်တွင် ကူးယူလိုသော စာသားများကို ကူးယူနိုင်သည်။

နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ ပြောလိုက်မယ် သမီးရေ . .

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၀၇

ခေတ်မီရမ္မာက ပညာဗဟုသုတ။

ရုပ်ရှင်၊ တီဗီ၊ ဗီစီဒီ သရုပ်ဆောင်တွေက ဝတ်ပြု၊
လှုပ်ပြု၊ လုပ်ဆောင်ပြနေတာတွေဟာ အမှန်စင်စစ် ခေတ်မီ
ခြင်းနဲ့ ဘာမှ မဆိုင်။ အတန်အသင့် လွှမ်းမိုးတာ ဖြစ်ပေ
မယ့် ကောင်းကျိုးမပြုနိုင်။ ကောင်းကျိုး တကယ်ပေးတာ
က ခေတ်နဲ့အညီ အသိပညာ ဗဟုသုတ။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

ပို့ဆောင်ရေးမဂ္ဂဇင်း
၂၀၀၄ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ

(၁၃)

ထိရောက်တွင်ကျယ်သော နည်းနာများ

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

တစ်နေ့က ရုံးတစ်ရုံးကို အစည်းအဝေးသွားပြီး တက်ရောက်စဉ် အချိန်စောနေသေးတဲ့အတွက် ဝရံတာမှာ ထွက်ကာ လမ်းလျှောက်နေမိပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ မိတ်ဆွေတစ်ဦး ရောက်ရှိလာပြီး စကားပြောဆိုကြပါတယ်။ သူက စကားမစပ် မိမိရဲ့ အလုပ်စွမ်းဆောင်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အကြံပေးတဲ့ အချက်တွေဟာ သိပ်ကောင်းတာပဲ။ လက်တွေ့အကျိုးရှိတယ်။ အသုံးကျလှတယ်။ အဲဒါမျိုးလေးတွေ ဆက်ပြီး ရေးသားစမ်းပါဦးလို့ တိုက်တွန်းအကြံပေးပါတယ်။ စာရေးသူတစ်ယောက်ဟာ သူရေးတဲ့ အကြောင်းအရာကို ဖတ်သူတွေက စိတ်ဝင်စားကြတယ်။

ဆိုရင် အတော်ဝမ်းသာပါတယ်။ ဆရာရေးတဲ့ - **Be Patient** သည်းခံစိတ်ရှည်ပါ။ **Perceverience** - ဇွဲရှိပါ အစရှိတဲ့ တိုတိုနဲ့ မှတ်သားလို့ရစေတဲ့ ရေးသား ချက်တွေက လက်တွေ့ဘဝမှာ အသုံးချလို့ ရတယ်လေ လို့ တိတိကျကျ ဖော်ညွှန်းတဲ့အခါ ပိုပြီးဝမ်းမြောက် ကြည်နူးရပါတယ်။

အဲဒီမိတ်ဆွေရဲ့ အားပေးတိုက်တွန်းမှုကို အကြောင်းပြုပြီး အလုပ်ခွင်အတွင်းတွင် ထိရောက်တွင် ကျယ်စေတဲ့ အလွယ်တကူ နည်းနာများကို ယခုစာမှာ ထပ်မံရေးသား လိုက်ပါတယ်။ သမီးရေ။ လက်တွေ့မှာ သုံးကြည့်ပေတော့။

ဒီအချက်တွေဟာ ကမ္ဘာကျော် တက်ကျမ်း စာအုပ်တွေထဲက ကူးယူမှတ်သားခဲ့တာလည်း ပါတယ်။ မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်သက်နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်ဖြတ်သန်းခဲ့ရ တဲ့ အတွေ့အကြုံတွေကို ခြုံငုံ ထုတ်နှုတ်မှတ်စုလုပ်ထား တာတွေလည်း ပါတယ်။

အလုပ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ အာရုံမများရဘူး။ လော မကြီးရဘူး။ ပြာလောင်မခတ်ရဘူး။ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်နဲ့ သေသေချာချာ စေ့စေ့စပ်စပ် အာရုံစူးစိုက်ပြီး အလုပ်လုပ် လေ၊ အကျိုးရှိလေ၊ ထိရောက်လေပဲ။ တစ်ချိန်ထဲ တစ်ပြိုင် ထဲမှာ အလုပ် နှစ်ခု သုံးခု လုပ်ရင် တစ်ခါတစ်ရံ ရပါ တယ်။ အချိန်နည်းလို့ ဒီလိုလုပ်ရတဲ့အခါတွေလည်း

ရှိတတ်ပါတယ်။ အလုပ်၂ခုကို တစ်ချိန်တည်း တစ်ပြိုင်တည်း မလုပ်ရဟု တရားသေမဆိုချင်ပါဘူး။ ရေခပ်ရင်းဟင်းချက်ရာမှာ ဟင်းအိုးတူးတာ ကြုံဖူးမှာပေါ့။ ရေတင်ရင်း နွားနို့အိုးကျိရာမှာ နို့အိုးဝေကျတာမျိုး တွေ့ဖူးမှာပေါ့။ တိုတိုရှင်းရှင်းပြောရရင်တော့ အရေးကြီးတဲ့ အလုပ်မျိုးတွေဆိုရင် စေ့စပ်သေချာစွာ လုပ်ရတယ်။ အလုပ်က တန်ဖိုးကြီးရင် သတိလစ်လို့ မရဘူး။ တစ်ခုပြီးမှ တစ်ခုလုပ်ပါ။

တကယ်တော့ အလုပ်ဆိုတာ လုပ်မယ်ဆိုရင် လုပ်စရာတွေ အများကြီး တန်းစီနေတာပဲ။ အားလုံးကို ဘယ်လုပ်နိုင်မှာလဲ။ အရေးကြီးတာကို ရွေးချယ်ပြီး ဦးစားပေးလုပ်ရပါလိမ့်မယ်။ အန္တရာယ်ရှိတဲ့ အခြေအနေကို ကာကွယ်ဖို့၊ လက်ရှိလမ်းကြောင်းကို အဓိက အနှောင့်အယှက် ပြုနိုင်တဲ့ ပြဿနာတို့၊ စသည်ဖြင့် အရေးအကြီးဆုံး အလုပ်ကို အရင်ဦးစားပေးပြီး ဖြေရှင်းရပါမယ်။ အရေးကြီးတာကို အရင်လုပ်ပါ။

လုပ်ရမယ့် အလုပ်ကို နေ့ရွှေ့၊ ညရွှေ့ အချိန်မဆွဲရဘူး။ အချို့ပြဿနာတွေဟာ အချိန်ကြာလွန်မြောက်သွားရင် အလိုလို ပြီးစီးသွားရော။ ပူစရာမလိုဘူး။ အချို့အလုပ်တွေကတော့ အချိန်ဆွဲလေလေ နစ်နာဆုံးရှုံးရလေလေ ဖြစ်တတ်ပါသေးတယ်။ ဘယ်အရာမဆို ဆိုင်းငံ့လို့ အကျိုးရှိမလား။ အချိန်ဆွဲထားခြင်းအားဖြင့် မိမိအဖို့

အားသာစေမလား၊ အားနည်းစေမှာလား၊ ချင့်ချိန်ရပါလိမ့်မယ်။ မြန်ဆန်ရမယ်၊ မှန်ကန်ရမယ်၊ ထိရောက်ရမယ် ဆိုတဲ့ အခြေခံဥပဒေသတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ သတင်းခေတ်မှာ စောရမယ်၊ ဦးရမယ်၊ လက်ဦးမှုကို အခွင့်ကောင်းယူတတ်ရပါမယ်။ နောက်ကျတာကတော့ (သေတာကလွဲရင်) ဘာမှမကောင်းပါဘူး။ ဖြစ်နိုင်သမျှ မြန်မြန်ဆန်ဆန် သွက်သွက်လက်လက်၊ ထက်ထက်မြက်မြက် ဆောင်ရွက်စေချင်ပါတယ်။ အကျိုးမရှိရင် အချိန်မဆွဲရ။

အချို့အလုပ်တွေဟာ အလွန်တရာ ပျင်းရိပြီးငွေ့စရာကောင်းလှပါတယ်။ လှုပ်ရှားမှုနည်းတယ်။ အပြောင်းအလဲသိပ်မရှိဘူး။ စိတ်ဝင်စားစရာလည်း မကောင်းလှဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ အလုပ်ခွင်ဟာ ဘာမှ ဆွဲဆောင်မှုမရှိဘူး။ သမီးဟာ အကြောင်းတစ်စုံတစ်ခုကြောင့် ဒီလိုလုပ်ငန်းခွင်ထဲကို ရက်ပိုင်းဖြစ်စေ၊ လပိုင်းဖြစ်စေ၊ နှစ်ပိုင်းဖြစ်စေ၊ တစ်သက်တာလုံးပဲဖြစ်စေ ကျရောက်သွားနိုင်တယ်။ သင်တန်းတက်ရတာမျိုး ဖြစ်ဖြစ်၊ စက်ရုံထဲမှာ ဝင်လုပ်ရတာ ဖြစ်ဖြစ် မိမိအနေနှင့် စိတ်မပါလည်း စိတ်ပါဟန်ဆောင်ပြီးလုပ်ပါ။ စိတ်မပါပေမယ့် စိတ်ပါဝင်စားဟန်ဆောင်ပါ။ အဲဒီအခါ လုပ်ရင်းကိုင်ရင်း စိတ်ဝင်စားပြီး ပျော်ရွှင်သွားလိမ့်မယ်။ စိတ်ညစ်ညည်းညူ မနေရတော့ဘူး။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ အလုပ်ကို မုန်းလို့ ပစ်ထားလေလေ၊ စိတ်ညစ်ရလေလေ ဖြစ်တတ်တယ်။

လူက အလုပ်ကို ချစ်မှ ပျော်စရာကောင်းပါတယ်။ ဘယ် အလုပ်မျိုးပဲ ဖြစ်ဖြစ် အလုပ်ကို လေးစားရတယ်နော်။ အလုပ်ကို စေတနာထားပြီး အလုပ်လုပ်ရင် အကျိုး အင်မတန် ရှိပါတယ်။ စေတနာက သေသေချာချာ အကျိုးပေးတာပဲ။ အလုပ်ထဲမှာ စေတနာပါပါလုပ်ရင် အထက်အကြီးအကဲကလည်း ချီးကျူးတယ်။ ရာထူး တိုးမြှင့် ချီးမြှောက်ချင်တယ်။ လက်အောက်ငယ်သားတွေ ကလည်း လေးစားအားကျကြတယ်။ စေတနာထားတဲ့ ဆရာအပေါ် ပိုမိုကြည်ညိုချစ်ခင်တယ်။ သေသေချာချာ ထပ်ပြောရရင် အလုပ်ထဲမှာ စေတနာထည့်ပြီး လုပ်ဆောင်ပါ။

အလုပ်ကို သာမန်ကာ ရှန်ကာ လုပ်ကြတဲ့ လူ တွေဟာ အချိန်ဘယ်လောက်ကြာကြာ၊ လုပ်သက်ဘယ် လောက်ရင့်ရင့် ဘာမှ သိပ်ပြီး မတိုးတက်လာဘူး။ သူတို့ ထုတ်လုပ်တဲ့ ကုန်ပစ္စည်းတွေဟာ ပိန်ပိန်လိမ်လိမ် ပဲ့ပဲ့ရွဲ့ရွဲ့ တွေ့ချည်းပါပဲ။ ပန်းကန်အိုးခွက်လို ပစ္စည်းမျိုးသာဆိုရင် တော်သေးတာပေါ့။ လူကလေးတွေကို လူကြီးဖြစ်အောင် လေ့ကျင့်မွေးမြူပျိုးထောင်ရတဲ့ ပညာရေးဝန်ထမ်းတွေထဲ မှာ အရည်အချင်း မမီသူတွေ အကယ်၍ ရှိနေခဲ့သော် အဲဒီရွာ၊ အဲဒီကျောင်းအတွက် စိတ်မကောင်းစရာပဲပေါ့ နော်။ အာစရိယ ဆရာဆိုတဲ့ တာဝန်မျိုးကို လူတော်၊ လူချွန်၊ လူမွန် လူစားတွေက စိတ်အားထက်သန်စွာ ပါဝင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြဖို့ ဆွဲဆောင်မှုအားဖြည့် ပေးတာ

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၁၃

တွေရှိသင့်တာပေါ့ကွယ်။ ဘယ်သူပဲ ဖြစ်ဖြစ် မိမိရရှိလာတဲ့ တာဝန်နဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့်မှာ အလုပ်စွမ်းရည် အကောင်းဆုံး ဖြစ်အောင် ကြံဆဖန်တီးစွမ်းဆောင်ပါ။ ဒါဟာ ခေတ် သမိုင်းက သင့်ပခုံးပေါ်ကို တင်ပေးလိုက်တဲ့ တာဝန်ပဲ။ အလုပ်ကို အစွမ်းကုန် ကြိုးစားစေချင်တယ်။

အလုပ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ တွက်ချက်သုံးသပ်မှုတွေ၊ ဆန်းစစ်ဝေဖန်မှုတွေ၊ မြော်ခေါ်မှန်းဆချက်တွေ၊ လုပ်ရပါ လိမ့်မယ်။ လုပ်ရတတ်ပါတယ်။ အဲဒီအခြေအနေမျိုးမှာ အကောင်းမြင်ချည်း တွေးရင် အန္တရာယ် ရှိတတ်တယ်။ အဆိုးမြင်ချည်းမြင်နေရင် အလုပ်မတွင်ကျယ်တော့ဘူး ကွယ်။ ကျဆုံးရပြီသာမှတ်။

ဦးဦးအကြံပေးချင်တာကတော့ ပကတိအခြေ အနေမှန်ကို မြင်အောင်သိအောင် သေသေချာချာကြည့် ပြီး အကောင်းဘက်က များများတွေးပါ။ အကောင်းဘက် က များများ စဉ်းစားတာက ပိုပြီး ကောင်းကျိုးရတယ်ဆို တာ ဘဝအတွေ့အကြုံအရ တွေ့ခဲ့ သိရခဲ့ ပြီးပြီ။

နောက်တစ်ချက် အကြံပေးချင်သေးတယ်။ အလုပ်ကို ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် လုပ်ပါ။ စူပုတ်ပုတ် မလုပ်ပါနဲ့။ ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် ကြည်ကြည်သာသာ အလုပ်လုပ်တဲ့ လူကို အပေါင်းအဖော်တွေက သဘောကျတယ်။ လုပ်ဖော်ကိုင် ဘက်တွေက ခင်မင်နှစ်လိုတဲ့ လူဖြစ်ရတာ စိတ်ချမ်းသာ တယ်။ မျက်နှာရှစ်ခေါက်ချိုးနဲ့ အောက်သိုးသိုး လုပ်ချင်

လည်း ဒီအလုပ်ပဲ။ ထူးတော့ မထူးပါဘူး။ ကြည်ကြည်
လင်လင် မျက်နှာထားရှိရင် မိမိမှာ ပိုပြီး သာသာယာယာ
အလုပ်လုပ်ရပေတာပေါ့။

နောက်တစ်ချက်ကတော့ သီးခြားစာတစ်စောင်
ရေးရလောက်အောင် ကျယ်ပြန့်ပါတယ်။ အရေးကြီးပါ
တယ်။ သို့သော် အရိပ်ပြလျှင် အကောင်ထင်၍။
တစ်တောင်ပြလျှင် တစ်လံမြင်တဲ့ သမီးမေလေးတို့ကို
တိုတိုပဲ ရေးပါရစေ။ ကြိုတင်မျှော်တွေးပါ။ ရှေ့ ၄ နှစ်၊
၅ နှစ်၊ ၁၀ နှစ်၊ အနှစ် ၂၀ စသည်တို့ကို ကြိုတင်မျှော်ခေါ်
ပြီး သုံးသပ်ပါ။ ပြင်ဆင်စရာတွေ စဉ်းစားထားပါ။ အနာ
ဂတ်ဆိုတာ မလွဲမသွေဘဲ မကြာမတင် ရောက်ရှိလာမည့်
အရာပါ။ ထို့ကြောင့် ကြိုတင်မျှော်တွေးပြီး စီစဉ်တတ်
ရပါမယ်။ နေ့စဉ်စာဖတ်ပါ။ သတင်းစာဖတ်ပါ။ သတင်း
နားထောင်ပါ။

နောက်ဆုံး အကြံပြုဖော်ပြချင်တာက အထက်
ပါ ကြိုတင်မျှော်တွေးပါဆိုတဲ့ အချက်နဲ့ တစ်ဆက်တည်းပဲ
သမီးရေ - ပြင်ဆင်စုဆောင်းပါ။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားပါ။
ကဲဗျာ၊ စာလည်း အနည်းငယ်ရှည်လာခဲ့ပြီမို့ နိဂုံးချုပ်ကြပါစို့။

- ၁။ အလုပ်ကို တစ်ခုပြီးမှ တစ်ခုလုပ်ပါ။
- ၂။ အရေးကြီးတာ အလျင်လုပ်ပါ။
- ၃။ အချိန်မဆွဲရ။
- ၄။ စိတ်မပါလည်း စိတ်ပါဝင်စားဟန်ဆောင်

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၁၅

- ပြီး လုပ်ဆောင်ပါ။ စိတ်ပါလာလိမ့်မည်။
- ၅။ အလုပ်ထဲမှာ စေတနာထည့်လုပ်ပါ။
- ၆။ မိမိ၏ အလုပ်စွမ်းရည်ကို အကောင်းဆုံး ဖြစ်အောင် ကြံဆဖန်တီး စွမ်းဆောင်ပါ။
- ၇။ အကောင်းဘက်က များများတွေ့ပါ။
- ၈။ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် အလုပ်လုပ်ပါ။
- ၉။ ကြိုတင်မျှော်တွေးပါ။ စာဖတ်ပါ။
- ၁၀။ ပြင်ဆင်စုဆောင်းပါ။

ဦးဦးတင်ပြခဲ့တာတွေဟာ သီအိုရီသဘော တရားအဖြစ် စာအုပ်ထဲက ကူးချပေးတာမျိုး မဟုတ်ဘူး သမီး။ ဖတ်လည်းဖတ်၊ မှတ်လည်းမှတ်၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ကျင့်သုံး၊ အသုံးချပြီး Follow - up Study လေ့လာ သုံးသပ်ချက်အရ အကျိုးရှိတယ်။ သင့်မြတ်တယ်ဆိုမှ ဖော်ပြတာနော်။ ဒါကိုလည်း မျက်စေ့မှိတ် ယုံပါလို့ မပြော လိုဘူး။ သမီးလက်တွေ့ကျင့်သုံးကြည့်ပါ။ ကောင်းတယ် ဆိုမှ ဆက်ပြီးသုံးပေါ့။ စမ်းကြည့်လို့ မဟန်ဘူးဆိုရင် ပစ်လိုက်။ စာရွက်ထဲ တင်ထားလို့တော့ မထူးခြားဘူး။ အသက်ဝင်အောင် ကိုယ်တိုင်လှုပ်ရှားလုပ်ဆောင်ကြည့် စေ လိုပါတယ်။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၃-J-၂၀၀၄

(၁၄)

ပညာထွန်းကား ကျယ်ပြန့်ရေးသို့

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

သတင်းခေတ်၊ ပညာခေတ်လို့ ပြောဆိုလာကြတဲ့ မျက်မှောက်အခြေအနေမှာ တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ တစ်ယောက်မှ တစ်ယောက်သို့ သတင်းနဲ့ အသိပညာ ရောက်ရှိစေအောင် အသိပေး၊ ပို့ဆောင်နိုင်တာကတော့ အခြေခံအားဖြင့် နှစ်နည်းပဲ ရှိတယ်သမီးရေ -

၁။ Printed Media - ပုံနှိပ်ပြန်ကြားရေး

၂။ Electronic Media အီလက်ထရောနစ်

ဆက်သွယ်ပြန်ကြားရေး

အီလက်ထရောနစ် ပြန်ကြားရေးဆိုတာက လူ့

ချစ်နိုင်(မိတ်ပညာ)

၁၁၇

စစ်ဓာတ်အားလိုအပ်တယ်။ ပုံနှိပ်မီဒီယာဖြစ်တဲ့ စာအုပ်၊ စာစောင်စာရွက်ရဲ့ အားသာချက်ကတော့ (၁) အကုန်အကျ သက်သာတယ် (၂) လွယ်ကူပေါ့ပါးတယ် (၃) အချိန်မရွေး ဖတ်ချင်တဲ့အချိန်မှာ ဖတ်နိုင်တယ် (၄) တစ်ဦးတစ်ယောက်သာမကဘူး၊ ဖတ်သူ ၁၀ဦး၊ ၁၀၀ ဦး၊ အဆများစွာ တိုးပွားကျယ်ပြန့်နိုင်တယ်။ စာကြည့်တိုက်များ စနစ်တကျနဲ့ ကာလရှည်ကြာ သိမ်းဆည်းသိုမှီးထားနိုင်တယ်။ အစရှိတဲ့အချက်များပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

လျှပ်စစ်ဓာတ်အား အသုံးများလာပြီး ကျေးလက်တောရွာ၊ ရပ်ကွက်များပါ အီလက်ထရောနစ် မီဒီယာများကို အသုံးပြုနိုင်ရင်တော့ ပိုကောင်းတာပေါ့။ မီဒီယာနည်းလမ်း ၂ မျိုးစလုံးနဲ့ ပြည်သူလူထုရဲ့ အသိဉာဏ်ပညာ ထွန်းကျယ်ပြန့်ရေးကို ဆောင်ရွက်သွားကြရမှာပါ သမီးရယ်။ ကားနဲ့ပဲ သွားလို့လည်း မပြီးဘူး။ ရထားနဲ့ချည်း သွားလို့လည်း လူမကုန်နိုင်သေးဘူး။ ကားတွေကော၊ ရထားတွေကော၊ ရထားလမ်းနဲ့ ကားလမ်းပါ အသုံးပြုပြီး ပြည်သူလူထု ထောင်သောင်းများစွာရဲ့ အသိအမြင် ဗဟုသုတ မြင့်မားရေးမှာ ချီတက်ကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်လမ်းဟာ ဘယ်လိုသာတယ် စသဖြင့် ငြင်းခုံနေရမယ့် အချိန်အခါ မဟုတ်ပါဘူး။

နည်းလမ်းရှိသမျှ ရွက်ကုန်ဖွင့်ရမယ့် အချိန်ပါ သမီး။

ပြည်သူလူထု အများစုကြီးရဲ့ အတွေးအခေါ် အသိအမြင်၊ ဗဟုသုတ၊ ခေတ်နောက် မကျအောင် အစဉ် သဖြင့် ထိရောက်ကျယ်ပြန့်တဲ့ ပြန်ကြားရေးပိုက်ကွန်နဲ့ ထိဆက်နေစေရမယ်။ ပုံနှိပ်မီဒီယာဖြစ်တဲ့ သတင်းစာ၊ စာစောင်၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း(စာ၊ နယ်၊ ဇင်း)တွေနဲ့ လုံးချင်း စာအုပ်အမျိုးမျိုးဟာ စာဖတ်သူ နိုင်ငံသား၊ နိုင်ငံသူ၊ ကျားမမရွေး၊ အရွယ်မရွေး ဘဝအရည်အသွေး မြှင့်တင်ရေးမှာ အထောက်အကူပေးရမယ်။ ကျေးလက်တောရွာ မကျန်အောင်ပဲ။

သတင်းအချက်အလက်များကို သိခြင်း Information က စတင်ကြရပါမယ်။ အချက်အလက်တွေကို ရပြီး သိဖန် များလာတော့ အသိဉာဏ်ဗဟုသုတ ကြွယ်ဝလာကြတာပေါ့။ Knowledge ဗဟုသုတ ပြည့်စုံခြင်းဟာ ဆင်းရဲခြင်းများမှ ကင်းဝေးစေအောင် အလင်းရောင်ပေးနိုင်တယ်။ ထိုမှ တစ်ဆင့် ဉာဏ်အမြော်အမြင် ရင့်သန်ခြင်း Wisdom အဆင့် ဖြစ်ပေါ်လာစေနိုင်တယ်။ ဆက်လက်ပြီး အလွယ်တကူ ထိုးထွင်းသိမြင်နိုင်ခြင်း Perception အဆင့်ထိအောင် တက်လှမ်းကြရမယ် သမီးရေ။

ရေဒီယို၊ တီဗီ၊ ဗီဒီယို၊ စီဒီရွှန်၊ အင်တာနက် စတဲ့ ခေတ်မီပစ္စည်း ကိရိယာတွေဟာ ကောင်းပါတယ်။ အဲဒါတွေ ပေါ်ပေါ်များများ မသုံးနိုင်သေးခင်မှာတော့ အဖိုးနည်းဝန်ပါ စာအုပ်စာပေ၊ စာ၊ နယ်၊ ဇင်းများကို ပြည်သူ

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၁၉

လူထု အများစုထံသို့ အကျိုးပြုနိုင်အောင် ကြိုးစားကြရဦးမှာပဲကွယ်။

စာအုပ်ဆိုတာက ရိုးတယ်လို့ မရှိဘူး။

ဟောင်းတယ်ရယ်လို့ မရှိပါဘူး။ ကြည့်လေ -

“ကျွန်ုပ်အဖို့ စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ်ကို ပထမအကြိမ်ဖတ်ရတဲ့အခါ မိတ်ဆွေသစ်တစ်ဦး တိုးလာတယ်လို့ မှတ်ယူပါတယ်။ နောက်တစ်ကြိမ်ထပ်ပြီး ဖတ်ရတဲ့အခါမှာ မိတ်ဆွေဟောင်းတစ်ယောက်နဲ့ ပြန်တွေ့ရသကဲ့သို့ ယူဆပါတယ် ” တဲ့။

အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာ အော်လီဗာ၊ ဂိုးလ်စမစ်သ် (၁၇၂၈-၁၇၇၄)က ရေးခဲ့ဖူးပါရဲ့။

“လူကို စိတ်က အုပ်ချုပ်၏။ စိတ်ကို ဉာဏ်ပညာက အုပ်ချုပ်၏။ ဉာဏ်ပညာကို ဗဟုသုတက အုပ်ချုပ်၏။ သို့ဖြစ်၍ ဗဟုသုတရှိအောင် စာအုပ်စာတမ်းအမျိုးမျိုးတို့ကို ဖတ်ကြကုန်လော့ ” တဲ့။

နှစ်ဆယ်ရာစု မြန်မာစာရေးဆရာ၊ ဆရာပီမိုးနင်း (၁၈၈၃-၁၉၄၀)က တိုက်တွန်းလှုံ့ဆော်ခဲ့ပါတယ်။

ဈေးအသက်သာဆုံးနဲ့ တန်ဖိုးအမြင့်ဆုံး အသိပညာဗဟုသုတတွေကို အကျယ်ပြန့်ဆုံး ရရှိနိုင်တာမို့ စာဖတ်ခြင်းအားဖြင့် ဗဟုသုတ ရှာမှီးဖြည့်ဆည်းကြရန် ဦးဦးကတော့ အမြဲအားပေးစည်းရုံးနေပါတယ်။ တိုင်းပြည်တိုးတက်ချင်တယ်ဆိုရင် အခုလိုပဲ၊ လှည်းနေ လှေအောင်း

မြင်းဖောင်းမကျန် ပြည်သူပြည်သားများရဲ့ အသိပညာ ဗဟုသုတ ရေချိန်ကို မြှင့်တင်မှ ရမှာပေါ့ကွယ်။

လူအ လူငြိမ်း၊ အူတိအူကြောင်တွေချည်းသာ ဖြစ်နေပါလား။ လူလည်လူညစ်တွေက အတုံးလိုက် အတစ်လိုက် လှီးဖြတ်ပြီး နှိပ်စက်သွားမှာပဲဝေ။ နိုင်ငံ တကာ အခြေအနေတွေကို ကိုယ်တွေ့မျက်မြင်ပဲ။ ဘယ် ကျားကမှ ဘယ်သမင်ကို မသနားဘူး။ အဲဒါနဲ့ အဲဒါ လူမျိုး ခံပေရော။ အခုလို လက်ရဲ့ ဇက်ရဲ့ ခေတ်ဆိုးမျိုးမှာ အသိပညာ ကိုယ်ခံအား ကောင်းနေဖို့ရာ သိပ်အရေးကြီး တာပဲသမီးရယ်။

စာရေးသူတွေမှာ တာဝန်ရှိကြတယ်။ ရသတွေ သုတတွေ ရေးချင်ရာရေးပေါ့။ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားကို အင်တိုက်အားတိုက် အထောက်အကူပြုတဲ့ စာပေတွေ လိုအပ်တယ်။ လက်ရှိအစိုးရကို ကြိုက်ချင်ကြိုက်၊ မကြိုက် ချင်နေ၊ ထောက်ခံချင်ထောက်ခံ၊ မထောက်ခံချင်လဲနေ ရတယ်။ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားဆိုတာက အစိုးရအဖွဲ့ရဲ့ ကိစ္စမဟုတ်ဘူး။ ဒီနိုင်ငံ ဒီလူမျိုးတို့ အားလုံးက အသိစိတ် ဓာတ်မြင့်မားစွာနဲ့ ကာကွယ်ကြ၊ တည်ဆောက်ကြ၊ နိုးကြား ကြ၊ ကြိုးစားကြရမယ့် မဟာဗျူဟာကိစ္စ။ အမျိုးသားရေး အကျိုးစီးပွားကို ဖျက်ဆီးလာသူ၊ ထိပါးလာသူမှန်သမျှကို လည်း ကျူပင်ခုတ်၊ ကျူငုတ်မကျန်အောင် ရှင်းလင်းချေ မှုန်းကြရပါမယ်။ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ဖို့ မဆိုလိုပါဘူး။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၂၁

ဉာဏ်ပညာနဲ့ ရန်သူကို ရန်သူဆိုတာ မီးမောင်းထိုးပြဖို့ပါ။
အန္တရာယ်ကို အန္တရာယ်လို့ တိတိကျကျ စာရေးဆရာများ
က နှိုးဆော်သတိပေးကြဖို့ပါ။ အဲဒါဟာ ပြည်ကြီးလက်ရုံး
ပြည်ကြီးပန်း ဖြစ်ကြတဲ့ “ စတုတ္ထမဏ္ဍိုင် ” စာပေလောက
သားများရဲ့ တာဝန်ပါ။

စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်ဆိုတာ ဘာလဲ။ ဪ . . .
ဒါကတော့ ဒီမိုကရေစီ တိုင်းပြည်များမှ ခံယူထားကြတဲ့
သဘောထားပါ -

- ၁။ အုပ်ချုပ်ရေးမဏ္ဍိုင် နိုင်ငံတော်အစိုးရ
- ၂။ ဥပဒေပြုရေးမဏ္ဍိုင် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ

- ၃။ တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင် နိုင်ငံတော်တရားသူကြီးအဖွဲ့

- ၄။ စာနယ်ဇင်းများ စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်

စာနယ်ဇင်းမှ ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ ဘာ အာဏာမှ မရှိကြဘူး။ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာလည်း မရှိဘူး။ ဥပဒေပြုဖို့ အာဏာဆိုတာလည်း မရှိပါဘူး။ တရားစီရင်ရေးအာဏာနဲ့လည်း သူနဲ့ အဝေးကြီးပါပဲ။ သို့သော် စာဖတ်ပရိသတ်မှ တစ်ဆင့် ဩဇာသက်ရောက်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ စာပေသမား၊ သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာဆိုတာ အမျိုးသားရေးတာဝန်ကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် ထမ်းရွက်ကြရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ပါတယ်။

ဘာအာဏာ၊ ဘာလစာမှ မရှိကြပေမယ့်လည်း
အမျိုးသားရေးအကျိုးစီးပွားကို စေတနာကောင်း၊ စိတ်ရင်း
ကောင်းနဲ့ စာပေသမား၊ စာပေရေးသားကြသူများဟာ
သည်ပိုးကြရစမြဲပဲလေ။

စာအုပ်စာပေဟာ ရေးသူလက်မှ ဖတ်သူရဲ့ လက်
သို့ ကြားခံမရှိဘဲရောက်ရှိခြင်းတော့ မဟုတ်ဘူးကွဲ့။
အဆင့်ဆင့်သော ကွင်းဆက်တွေကိုဖြတ်သန်းရပါတယ်-

၁။ စာရေးသူ	Writer
၂။ သရုပ်ဖော်သူ	Illustrator
၃။ တည်းဖြတ်သူ	Editor
၄။ ပုံနှိပ်သူ	Printer
၅။ ထုတ်ဝေသူ	Publisher
၆။ ရောင်းချသူ	Distributor နဲ့
၇။ စာကြည့်တိုက်မှူး	Librarian
၈။ စာဖတ်သူ	Reader

စာဖတ်သူဆိုတာ အလွှာအမျိုးမျိုး၊ ဒေသ အမျိုး
မျိုး၊ အရွယ်အမျိုးမျိုးက ပြည်သူတွေပါပဲ။ စာရေးသူရဲ့
ပရိသတ်ဖြစ်ပါတယ်။ အားပေးကြတဲ့ စားသုံးသူ၊ စာအုပ်
ဖတ်ရှုသူ၊ သဘောထားမှတ်ချက် အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့လူ။
သူကြိုက်ရင် အောင်မြင်တယ်။ သူမဖတ်ချင်ဘူးဆိုရင်
မရှင်သန်နိုင်တော့ဘူး။ ဖတ်သူမရှိရင် ရေးနေလို့ အပိုပဲ
လေ။ ထုတ်ဝေရင်လည်း ဝယ်သူမရှိ ဈေးကွက်မှာ နှံ့မှာ

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၂၃

ပေါ့။ ရှုံးနေရင် အခါခါ ဘယ်ရိုက်နှိပ်နိုင်ပါ့မလဲ။

အထက်ပါ ကွင်းဆက်(၇)နေရာလုံးမှာ အဆင်ပြေချောမွေ့နေပါမှ စာရေးသူဆီက ပညာဗဟုသုတနဲ့ ရသ စာပေတွေဟာ စာဖတ်သူဆီသို့ ရှော့ရှော့ရှုရှု ရောက်ပေတယ်ဗျာ။ စာရေးသူမှစပြီး သရုပ်ဖော်သူ၊ တည်းဖြတ်သူ၊ ပုံနှိပ်သူ၊ ထုတ်ဝေသူ၊ ရောင်းချသူ၊ စာကြည့်တိုက်မှူးဆိုတဲ့ နေရာဌာနမှာ ပါဝင်လုပ်ဆောင်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အသီးသီးဟာ မိမိတို့သည် “ အမျိုးသားရေး အကျိုးစီးပွားနဲ့ ယှဉ်တဲ့ ပြည်သူ့အများ အသိပညာ ထွန်းကားကျယ်ပြန့်ရေးတာဝန် ” ကို လက်ဆင့်ကမ်း အပြေးပြိုင်ပွဲသဖွယ် ပါဝင်လှုပ်ရှားကြရတာပါလားဆိုတာ မြင်ကွင်းကျယ် နားလည်သိမြင်စေချင်ပါတယ်။

ကိုယ့်နေရာ ကိုယ့်အလုပ်မှာ စေတနာနဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုလေးထည့်ပြီး လုပ်ဆောင်ကြဖို့ပါပဲကွယ်။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၂၈-၆-၂၀၀၃

(၁၅)

သူလမ်းသူသွား ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွား

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

လူတွေဟာ သန်ရာသန်ရာ အားပြုကြရတာပဲ သမီး။ ဦးချိုရှိသော သတ္တဝါက ဦးချိုနဲ့ သူ့ကိုယ်သူ အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်တယ်။ အစွယ်ရှိသော သတ္တဝါက အစွယ်ဖြင့် ဘေးရန်မှ ကာကွယ်တယ်။ လက်သည်း၊ အတက် ချွန်ထက်သော သတ္တဝါများကလည်း ဓား သဖွယ်စူးရှ ချွန်မြဲတဲ့ အတက်၊ လက်သည်းတို့နဲ့ ရန်ပြု တိုက်ခိုက်တတ်ကြတယ်။

ဓမ္မနီတိ၊ ဗလကထာ (ခွန်အား ကဏ္ဍ)မှာ
'ငှက်တကာတို့ရဲ့ အားဟာ လေ ဖြစ်တယ်'
'ငါးတကာတို့ရဲ့ အားဟာ ရေ ဖြစ်တယ်' တဲ့။

လူသားတို့ရဲ့ အားကတော့ သူ့ရဲ့ ပြင်ပမှာရှိတဲ့
မြေလည်း မဟုတ်ဘူး။ ကောင်းကင်လည်း မဟုတ်ဘူး။
ဂြိုဟ်၊ နက္ခတ်၊ တာရာများလည်း မဟုတ်ဘူး။ မိမိ
ပြုလုပ်တဲ့ အပြုအမူ(ကံ)တရားသာလျှင် အကြောင်းရင်းခံ
အဟုန်အင်အား ဖြစ်ပေတယ်သမီး။ ကံဆိုတာဟာ
စေတနာဆိုတဲ့ စေ့ဆော်မှုရဲ့ အသီး၊ အပွင့် (ဝါ)ထွက်
ပေါ်လာရတဲ့ အချက်မျိုးသာမို့ အခြေခံ အရင်းအမြစ်ဟာ
စေတနာပါပဲ။

စေတနာကောင်းရင် ကံကောင်းမယ်။

စေတနာမြင့်လျှင် ကံမြင့်မယ်ဆိုတာ မုချမသွေ
မှန်ကန်တယ်။

ခွေးဟောင်ရင် လူဟာ တုတ်ဆောင်တတ်ကြ
တယ်။

လက်ထဲမှာ တုတ်တစ်ချောင်းကို ဝဲကာ ရမ်း
ကာ မိမိက ပြသလေလေ၊ ခွေးတွေက ဟောင်လေလေပဲ။
ရန်ကို ရန်ချင်း တုံ့နှင်းခြင်းအားဖြင့် ရန်ညှိုး ရန်စများ
ပြီးပြတ်ချုပ်ငြိမ်းတယ်ဆိုတာ မရှိခဲ့ပါဘူးကွယ်။ မှားသူကို
မှန်ခြင်းအား ဖြင့်သာလျှင် အောင်မြင်တယ်။ ခက်ထန်သူ
ကို သည်းခံ ခွင့်လွှတ်ခြင်းအားဖြင့်သာ အောင်နိုင်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် အဲဒီသဘောသဘာဝတွေက မမြင်သာတော့
ပညာကင်းရင် မသိနိုင်ကြပါဘူး။ ဉာဏ်နဲ့ ယှဉ်မှ ထင်ရှား
တယ်။

ကမ္ဘာပေါ်မှာ အင်အားတောင့်တင်းတာနဲ့အမျှ
မိမိရဲ့ စစ်စွမ်းရည်နဲ့ အင်ပိုင်ယာချဲ့ခဲ့ကြတဲ့ နိုင်ငံတော်ကြီး
တွေ သမိုင်းကြောင်းတစ်လျှောက်မှာ အများကြီးပဲ။
ပန်းခင်းကို မြင်းစီးကြည့်သလို ကြည့်လိုက်မယ် ဆိုပါစို့။

မဟာအလက်ဇန်းဒါးဘုရင်ရဲ့ အင်ပါယာဟာ
ယခုခေတ် နိုင်ငံပေါင်း ၁၀ နိုင်ငံ၊ ၁၂ နိုင်ငံစာလောက်
ကျယ်ဝန်းခဲ့တာပေါ့။ သို့သော် နောက်ဆုံးတစ်နေ့ ဗုန်းဗုန်း
လဲ ပြိုကွဲခဲ့တာပဲ။

ဂျင်ဂစ်ခန်၊ ကူဘလေခန် စတဲ့ မွန်ဂိုဘုရင်တို့ရဲ့
အင်ပါယာဟာ တရုတ်ပြည်၊ မွန်ဂိုလီးယားပြည်၊ အနောက်
ဘက် ဥရောပဒေသအထိ အံ့ဩစရာ ကောင်းအောင်
စစ်အင်အားနဲ့ ချဲ့ထွင် သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့တာပေါ့။ မွန်ဂိုစစ်
သည်တွေရဲ့ မြင်းတပ်တွေဟာ တစ်မြို့ပြီးတစ်မြို့၊ တစ်
နိုင်ငံပြီး တစ်နိုင်ငံ တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်သွားလိုက်တာဟာ
မှန်တိုင်းမွေ့သလား အောက်မေ့ရတယ်။ ၁၂ ရာစု၊ ၁၃ ရာစု
ကမ္ဘာပေါ်မှာ မြေဧရိယာအကျယ်ဝန်းဆုံး ဧကရာဇ်ပေ
ပေါ့။ စကြာဝတေးမင်းလို့တောင် ခေါ်ရမလောက်ပေပဲ။
မြန်မာနိုင်ငံ ပုဂံမြို့တော်ကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးလို့ တရုတ်
ပြေးမင်းလို့ အခေါ်ခံရတဲ့ နရသီဟပတေ့ဟာ ပုသိမ်ဒူးလိ

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၂၇

ဆုတ်ခွာခဲ့ရတာပဲ။ အကယ်၍သာ ဆက်ပြီးလိုက်တိုက်ရင် ဘင်္ဂလား ပင်လယ်ထဲ ဆင်းပြေးဖို့ရှိတာပဲ။ မြန်မာဆိုတာ ထိုစဉ်က မြေလှန်စနစ်နဲ့ ခွာစစ် ဆင်တတ်ခဲ့လို့ မွန်ဂိုတာ တာတပ်တွေ စားစရာမရှိ၊ ရိက္ခာပြတ်လပ်ပြီး ပြန်ဆုတ် သွားရတာဗျ။ ဥရောပထိ အရှိန်အဟုန်နဲ့ မွန်ဂိုမြင်းတပ် ကြီးတွေဟာ အလုံးအရင်းနဲ့ ချီတက်ဖျက်ဆီးသိမ်းပိုက် ခဲ့တာ၊ တောမီးလောင်သကဲ့သို့ ကြောက်ခန်း လိလိ ပေါ့သမီးရယ်။ သို့သော် အချိန်တန်တော့ အရှိန်ကုန် သွားပြီး ရပ်တန့်၊ အားပျော့၊ ပျက်ပြယ်၊ ပြိုကွဲ၊ ကျဆုံးသွား ခြင်းဖြင့် နိဂုံးချုပ်တာပါပဲ။

နဂိုလီယံဧကရာဇ်ရဲ့ ပြင်သစ်အင်ပါယာ၊ အလား တူ အင်အားမတန်တဆ ကြီးမားပြီး အဲဒီစစ်အင်အားနဲ့ ဥရောပတစ်ခွင် သိမ့်သိမ့်တုန်အောင် အောင်မြင်ခဲ့ဖူးပါရဲ့။ သို့သော် နောက်ဆုံးမှာတော့ ပြိုကွဲခြင်းနဲ့သာ ပြီးဆုံးသွား ပါတယ်။

အင်္ဂလိပ်ရဲ့ ဗြိတိသျှနေမဝင်အင်ပါယာကြီး ၁၈ ရာစု၊ ၁၉ ရာစု၊ နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ ကျော် ကမ္ဘာကြီးရဲ့ အရပ် ရှစ်မျက်နှာကို စိုးမိုးခဲ့တာပေါ့။ ခုတော့ ဂရိတ် ဗြိတိန်ဟာ အထည်ကြီးပျက်အဖြစ်နဲ့ အမေရိကန်ရဲ့ နောက်ပြီးဆွဲဖြစ် နေတာအမြင်ပဲ။

နှစ်ဆယ်ရာစု ခေတ်လယ်မှစ၍ မျက်မှောက် ခေတ်ကာလမှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ဘုန်းမီး

နေလတောက်ပတဲ့ ခေတ်ကြီးပါပဲ။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ သူ့ရဲ့ ကြည်းတပ်၊ ရေတပ်၊ လေတပ်၊ လေကြောင်းချီအမြန်တပ်၊ လေယာဉ်တင် ရေတပ်သင်္ဘောကြီးတွေနဲ့ ကမ္ဘာ့သမုဒ္ဒရာ အားလုံးကို မဟာဗျူဟာမြောက် ဖြန့်ကျက်ထားပါရဲ့။ စစ်အင်အားကြီးမားတာနဲ့သမျှ နိုင်ငံငယ်များအပေါ်မှာ တရားတာရော၊ မတရားတာရော၊ သူ့သဘောကျ စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်တာတွေ လုပ်ချင်တာ လုပ်နေတယ် ပြောရ မှာပဲ။ သူ့ဩဇာကို ခံချင်ခံ၊ မခံလျှင် ရန်သူလို သဘော ထားပြီး မျက်စောင်းထိုးတော့တာပဲ။

မာန်မာနတွေ တက်ချင်တိုင်း တက်နေတော့တာ ကိုး။ သူလုပ်သမျှ အမှန်၊ သူထင်တာမှ အမှန်၊ သူ့ဘက်က လာရပ်မှ အမှန်။ ခက်ထန်ချင်တိုင်း ခက်ထန်နေတာ ပေါ့ကွယ်။ ဒါကို တုံ့ပြန်ဖို့က သူ့ကို မုန်းဖို့မဟုတ်ဘူး။ တိုင်းရင်းသားပြည်ထောင်စုသား အချင်းချင်း စည်းလုံးကြ ဖို့သာ အဓိက ဖြစ်ပါတယ်။

သမိုင်းကို သိထားရင် သမိုင်းရဲ့ နိယာမကို နား လည်နိုင်ပါတယ်။ အကြောင်းနဲ့ အကျိုးရဲ့ ဆက်နွယ်မှု တွေက ရှိခဲ့ပြီးသားပဲ။

ထောင်လွှားမာန၊ ရှိလွန်းကလည်း လျော့ကျ နောက်ဆုံး ရှိချေ၏တဲ့။

မြင့်ဖို့ရင် နိမ့်ဖို့ပါပဲ။ တက်ပြီးလျှင် အဆုံးမှာ ဆင်းကြရမှာ မေ့တာတရား။ ဘယ်သူမှ မရှောင်လွှဲနိုင်

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၂၉

ပါဘူး။ ဘယ်သူကမှ မှန်းတီးရုံရှာပြီး တွန်းချ လှဲနေစရာ မလိုပါဘူး။ သူ့ရဲ့အထဲမှာရှိတဲ့ ပျက်စီးစေသော အကြောင်း တရားများကို သူကိုယ်တိုင် ဖန်တီးပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် သူ့ဟာသာသူ ပြိုကွဲကြရတဲ့ သဘောပါ။ ဘယ်သူမှ မရှောင် လွှဲနိုင်တဲ့ သင်္ခါရန်နိယာမပါ။ သူတပါးကို ရန်လို တိုက်ခိုက် နှိပ်စက်တဲ့ အကုသိုလ်တရားတွေက တစ်လှည့် တစ်ဖန် ပြန်ပြီး တူညီတဲ့ အကျိုးအဖြစ် တုံ့ပြန်တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

စေတနာ မကောင်းရင် ကံ မကောင်း။

စေတနာညံ့ဖျင်းရင် ကံလည်း ညံ့ဖျင်း ရရာမှာ ပါပဲ။ ဖြစ်ပေါ်လာမယ့် ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်တွေကို ၂၁ ရာစု ငွေရောင်ပိတ်ကားပေါ်မှာ ဆက်လက်ပြီး ကြည့်ရ ပါမယ်။ နိယာမဥပဒေသတွေကို ကျော်လွန်ပြီး ဘယ်သူမှ မခုန်နိုင်၊ မပျံနိုင်ပါဘူး။ ကံကောင်းချင်ရင် စေတနာ ကောင်းရတယ်။

ပျက်စီးပါစေ၊ နိမ့်ကျပါစေ၊ မွဲကြပါစေ၊ ငတ်ကြ ပါစေ၊ အတိဒုက္ခရောက်ကြလေ ရော့လဟယ်ဆိုပြီး ပြုမူ ပြောဆိုတဲ့ အကုသိုလ်ဒုစရိုက်အလုပ်ကို လုပ်ဆောင်ကြ သူများဟာ လေညာတူရူ လွင့်သည့်မြူသို့ မိမိမျက်နှာ ပေါ်သို့ ပြန်လည်ကျရောက်ရစမြဲ။ သူတို့မျက်စိထဲသို့ သဲ တွေ ဖုံးတွေဝင်ရတာဟာ တကယ်တော့ သူတို့ပက်ကျတဲ့ အပြုအမူကြောင့်ပေပဲ။

ကိုယ့်ဘက်ကတော့ စေတနာမှန်ပါစေ။

၁၃၀

လောကဇာတ်နိပါတ်မှာ

မေတ္တာမပျက်ပါလေနဲ့ကွယ်။ မေတ္တာသတ္တော
အနန္တောတဲ့။

မေတ္တာလက်နက်ဟာ အတိုင်းအဆမရှိအောင်
စွမ်းအားကြီးမားထက် မြက်ပါသတဲ့လေ။

မေတ္တာကိုဆောင်ပြီး အောင်မြင်စွာ ခရီးဆက်ကြ
ရအောင် . . .

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

နံနက်ခင်းသတင်းဂျာနယ်

၁၅-၁၀-၂၀၀၃

(၁၆)

ကလဲ့စား

**An eye for an eye will make
the whole world go blind.**

Mohandas Gandhi

“ မျက်လုံးတစ်လုံးအတွက် မျက်လုံးတစ်လုံး
ပြန်ယူကြစတမ်းဆိုရင် ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး ကန်းသွား
လိမ့်မယ် ”

မဟတ္တမဂန္ဒီ

ချစ်သမီးမေလေး၊
ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ထင်ရှားတဲ့
အဆောက်အအုံကြီးများထဲမှာ World Trade Centre

(WTC) ဆိုတာ နယူးယောက်မြို့မှာ အထင်ကရ တစ်ခုအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့တယ်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နယူးယောက်မြို့ကို လာလည်တဲ့ ဧည့်သည်ဆိုရင် ကမ္ဘာ့ ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အအုံကိုတော့ ရောက်ဖူးမှ နယူးယောက်ကို တကယ်ရောက်တာမည်တယ်။ ဂုဏ်ယူမယ်ဆိုလည်း ယူလောက်စရာပါ။ အထပ် ၁၁၀ စီရှိတဲ့ မိုးထိမျှော်စင်ကြီး ၂မ္ဘာဟာ နယူးယောက်မြို့မှာ မိုးရွာခြင်း မရှိ၊ နှင်းကျခြင်းမရှိ၊ မြင်ကွင်းကြည်လင်နေချိန်မှာ မိုင်များစွာ အဝေးဆီမှ ထင်ထင်ရှားရှား မြင်ရလောက်အောင် မြင့်မားကြီးကျယ် ခမ်းနားထည်ဝါတဲ့ အဆောက်အအုံမျိုး ဖြစ်ကြပါတယ်။

W.T.Cကို နေ့စဉ်နေ့စဉ် လာကြည့်ကြတဲ့ ဧည့်သည်ပေါင်းဟာ ၇၀၀၀၀ လောက်ရှိတယ်ဆိုပဲ။ အဲဒီ W.T.C (၁) နဲ့ (၂)မှာ အလုပ်လုပ်နေကြတဲ့ လူပေါင်းက လုပ်သားပေါင်း ၅၀၀၀၀ရှိသတဲ့။ အထပ်ပေါင်း ၁၁၀စီရှိကြပြီး ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အအုံ(၁)က ၁၃၆၂ ပေမြင့်တယ်။ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အအုံ(၂)က ၁၃၆၈ပေ မြင့်တယ်။ ယင်းအဆောက် အအုံ တစ်ခုစီမှာ ဓာတ်လျှောက်အစင်းပေါင်း ၁၀၄စင်း၊ မှန်ပြတင်းပေါင်း ၂၈၀၀ ရှိကြတယ်။

၂၀၀၁ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၁၁)ရက် နံနက် ပိုင်းမှာတော့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ စီးပွားရေး

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၃၃

အချက်အချာအကျဆုံး နယူးယောက်မြို့ရဲ့ လူအစည်ကားဆုံး မန်ဟာတန်ရပ်ကွက်အတွင်းရှိ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အအုံကြီးကို လူစီးဘိုးယင်း ဂျက်လေယာဉ်ကြီးများက ခုံးပျံလက်နက်သဖွယ် ဆင့်ကာဆင့်ကာ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် ဖြိုချလိုက်တာ အငိုက်မိပြီး အံ့သြထိတ်လန့်ခြောက်ခြားစရာဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

လူ (၉၄) ဦးစီးနင်းပါဝင်ပြီး လော့ခ်အိန်ဂျလိစ်မြို့သို့ ပျံသန်းမယ့် ဘိုးယင်း ၇၆၇ ဂျက်လေယာဉ်ကြီးကို ပြန်ပေး ၅ ဦးက အပိုင်စီးကာ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အအုံ မိုးထိုးမျှော်စင်ကြီးကို လက်နက်နဲ့ထိုးဖောက်မီးရှို့ လိုက်သလို နံနက် ၈နာရီ ၄၅မိနစ်မှာ တိုက်ချလိုက်တယ်။

မကြုံစဖူး ထူးခြားတဲ့ မြင်ကွင်းဟာ အိပ်မက်ဆိုးတစ်ခုပမာ စိတ်လှုပ်ရှားစရာ ဖြစ်ပါတယ်။ အမြင့်ပေ ၁၃၆၂ ပေ ရှိတဲ့ မျှော်စင်ကြီးဟာ မီးခိုးလုံးတွေကြားမှာ လောင်မြိုက်ပြီး ၁၀ နာရီ ၂၈ မိနစ်မှာ တော်လဲသံကဲ့သို့ တုန်ခါ မည်ဟီးကာ ပြိုကျသွားပါရော။

ဘော်စတွန်မြို့မှ လော့ခ်အိန်ဂျလိစ်မြို့သို့ သွားမယ့် ခရီးသည် ၆၉ ဦး စီးနင်းလိုက်ပါလာတဲ့ ၇၆၇ လေယာဉ်တစ်စီးကိုလည်း ပြန်ပေး (၅) ဦးက စီးနင်းပြီး ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးအဆောက်အအုံ (၂) ကို လေယာဉ်ကြီးအား ခုံးပျံလက်နက်သဖွယ် အသုံးပြုကာ နံနက် ၉ နာရီ

၃ မိနစ်မှာ ခါးလယ်လောက်ကနေ ဖောက်ဝင်သွားအောင် တိုက်ချလိုက်ပြန်ပါရော။ အထပ် ၄၀ လောက်မှာ မီးတွေ ဟုန်းဟုန်း လောင်မြိုက်သွားတာပေါ့။ လေယာဉ်တွေက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အရှေ့ဘက်ကမ်းခြေမှ အနောက်ဘက် ပစိဖိတ်ကမ်းခြေရှိမြို့များသို့ ခရီးဝေး အသွားအပြန်အတွက် လေယာဉ်ဆီ ဂါလံ ၂၀၀၀၀ လောက်ပါတာကိုး။ ဓာတ်ဆီလောင်းပက်ပြီး မီးရှို့တာ ထက်ဆိုးတာပေါ့။ ၁၀ နာရီ ၅ မိနစ်မှာ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အအုံ (၂)၊ အထပ် ၁၁၀၊ ပေပေါင်း ၁၃၆၈ ပေ မြင့်တဲ့ မျှော်စင်လည်း ပြာကျပြီး ပြိုလဲသွားတာပဲ။

ပူလောင်ပြင်းထန်လွန်းလို့ နံဘေးမှာရှိကြတဲ့ အထပ် ၄၀/၅၀ အဆောက်အအုံတွေပါရောပြီး ပြိုကျ ပျက်စီး ကုန်ကြတယ်။ ငရဲပွက်သလို လူတွေအလန့် တကြားနဲ့ အရူးမီးသိုင်းဖြစ်နေပုံတွေကို Live ရိုက်ကူး ထားတဲ့ ဗီဒီယို ကင်မရာ မျက်လုံးကတစ်ဆင့် တိုက်ရိုက် မြင်တွေ့နေကြရတယ်။ လူပေါင်း ၆၈၈၆ ဦး ပျောက်ဆုံး သေဆုံးတယ်လို့ သတင်းတစ်ခုက ဆိုတယ်။ သေတာ ၃၀၀၀ ကျော်ပါလို့ အခြားသတင်းတစ်ခုက ဆိုတယ်။ ဘယ်ဟာမှန်သလဲ မသိပါ။

၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၁၁)ရက် တစ်နေ့ ထဲမှာပင် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေး အဆောက်အအုံ(၁)နဲ့ (၂) ကို ဝင်တိုက်လိုက်တဲ့ ဘိုးယင်းဂျက်လေယာဉ် (၂)စင်း

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၃၅

အပြင် အယ်လ်အေကိုသွားမယ့် ခရီးသည် ၆၄ ဦးပါတဲ့ လေယာဉ်ကို အပိုင်စီးကာ ပြန်ပေး (၅) ဦးက ပင်တာဂွန် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးရုံး တပ်မတော်(ရေတပ်) အဆောက် အအုံကို တိုက်ပြန်ပါသေးတယ်။ ကံကောင်းလို့ လူ (၁၀၀) ကျော်ပဲ သေတယ်ဆိုရဲ့။

နယူးယောက်နဲ့ ကပ်လျက်ရှိတဲ့ နယူးဂျာစီ ပြည်နယ် နယူးအပ်ခ် လေဆိပ်မှာ ဆန်ဖရန်ဆစ္စကို မြို့သို့ ပျံသန်းမယ့် လေယာဉ်တစ်စီးကိုလည်း ပြန်ပေး (၄)ဦးက အပိုင်စီးကာ သမ္မတရဲ့ အိမ်ဖြူတော်ကို တိုက်ရန်ကြံစည်ပါ သေးတယ်။ လေယာဉ်ပေါ်မှာပါတဲ့ ခရီးသည် (၄၅)ဦး အနက်မှ ခုခံတားဆီးလို့လားတော့မသိ။ ပင်ဆီလ်ဗေးနီးယားတောအုပ်ထဲ ပျက်ကျမီးလောင်သွားလေရဲ့။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက လူတွေဟာ အံ့ဩ ထိတ်လန့်ခြင်းနဲ့အတူ သူတို့ကို ရန်လိုမုန်းတီး စက်ဆုပ် နေသူတွေ ရှိကြပါကလားဆိုတာ နားလည်သွားတယ်။ တကယ်တော့ ခုလို အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်သူတွေစိတ်ထဲ မှာလည်း သူတို့ရဲ့ သယံဇာတကို အမေရိကန်က ချုပ်ကိုင် ချယ်လှယ်တာ၊ သူတို့မြေပေါ်မှာ တပ်စွဲ လွှမ်းမိုးတာတွေ မကျေနပ်လို့ပဲ။ အသေခံ အသက်စွန့်ကြတာ။

အပြန်အလှန်မုန်းတီးရန်လိုစိတ်၊ သံသယစိတ်၊ လက်စားချေလိုစိတ်၊ ဒါတွေအခြေတည်ပြီး အာဖဂန်နစ္စတန်စစ်ပွဲ၊ အီရတ်စစ်ပွဲ စတာတွေဟာ နောက်ဆက်တွဲ

ပေါ်ပေါက်လာကြပေတာပဲ။ တကယ်တမ်းကျတော့ ကလဲ့ စားချေခြင်း၊ ရန်ကိုရန်ချင်း တုန့်နှင်းတဲ့နည်းကတော့ အမှားချည်းပါပဲ။ နှစ်ဘက်စလုံး ပျက်စီးဆုံးရှုံးရခြင်းချည်း ပါပဲ။ နိုင်သူလည်း ရှုံး၊ ရှုံးသူလည်း ရှုံး။ အမုန်းကြောင့် ဖြစ်ရတဲ့စစ်ဟာ ဘယ်သူမှ အမြတ်မရ။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာ ဘုရားက, “ **နဟိဝေရေနဝေရာနိ** ” ရန်ကိုရန်ချင်း မတုံ့ လျှင်းနှင့်ဟု ဟောကြား တော်မူခဲ့တာပဲ။ (ခုဒ္ဒကနိကာယ် ဓမ္မပဒ၊ ယမကဝဂ်၊ ၄)

**There is only one danger I find
in life- you may take too many pre-
cautions.**

Alfred Adler

“ ဘဝမှာ အန္တရာယ်တစ်ခုပဲ ကျွန်တော်တွေ့
တယ်။ အဲဒါကတော့ ကြိုတင်ကာကွယ်မှုတွေ သိပ်
အများကြီး ယူမိခြင်းပါပဲ ”

အဲဖရက်အက်ဒလာ

အနောက်နိုင်ငံကြီးတစ်ခုတွင် ကြည်းတပ်၊ ရေ
တပ်၊ လေတပ်၊ ကမ်းခြေ စောင့်တပ်၊ နှံ့ပျံကာကွယ်ရေးတပ်၊
အမြန်ချီတပ် (Rapid Deploy Force) စသည်တို့
အပြင် မြို့ပြတွေမှာ အထူးလုံခြုံရေးတပ်များချထားပြီး
မြို့ရွာ လုံခြုံရေးကို မျက်ခြေမပြတ် စစ်ဆေးကင်းလှည့်
ကာကွယ်နေရတယ်။

ဈေးဝယ်ထွက်လာတဲ့ ကလေးမအေကိုတောင် လျှို့ဝှက်ကင်မရာနဲ့ နောက်ကရိုက်ပြီး ဗီဒီယိုမှတ်တမ်းတင် ထားသတဲ့။ ဘာလွတ်လပ်ခွင့်လဲ။ ဘာ လူ့အခွင့်အရေးလဲ။

အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်နိုင်ငံများမှ လာရောက်နေ ထိုင်သူများကို မှတ်ပုံ တင်စေပြီး ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်တယ်၊ ထိန်းသိမ်းစစ်ဆေးတယ်။ အခါခါခေါ်ပြီး စိတ်ချောက်ချား အောင် နှိပ်စက်တယ်။ ဘာလူ့အခွင့်အရေးလဲ။ ဘာဒီမို ကရေစီလဲ။ သူများနိုင်ငံတွေကို ဘာသာရေးခွဲခြားဖိနှိပ် တယ်စသည်ဖြင့် စွပ်စွဲဝေဖန်နေသေးတယ်။ ငါးဖယ်လှန် က ပြောင်းပြန် ပြန်ဆိုသလိုပဲ။ လူမျိုးခွဲတယ်။ ဘာသာ ခွဲတယ်။

သူတို့ပြည်ကို နိုင်ငံခြားကလာတဲ့ သမ္မတ၊ ဝန်ကြီး ချုပ်ပင်ဖြစ်ပါစေ၊ ရှုံးဖိနပ်ကိုတောင် ချွတ်ပြီးရှာတယ်။ လက်အမြှောက်ခိုင်းပြီး ခါးကိုရှာတယ်။ အရှေ့တိုင်းက နိုင်ငံအကြီးအကဲ အချို့ကတော့ တော်တော်အော့ကြော လန်ပြီး ပြန်လာခဲ့ကြသတဲ့။ ရိုင်းလိုက်လေကွာလို့ ညည်းညူ ရှာပါရဲ့။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ အီရတ်နိုင်ငံကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်တဲ့ စစ်ပွဲကိုပဲကြည့်။ ကမ္ဘာ ကုလသမဂ္ဂနဲ့ နိုင်ငံများစွာက တားမြစ်ဆန့်ကျင်နေတဲ့ ကြားက တိုက်ဖြစ်အောင် တိုက်ခဲ့တယ်။ အမေရိကန် သမ္မတဟောင်း ဂျင်မီကာတာက “ အကယ်၍သာ အမေ

ရိကန်ပြည်ထောင်စုဟာ အီရတ်နိုင်ငံကို စစ်တိုက်မယ် ဆိုရင် မတရားတဲ့စစ် ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။ ယဉ်ကျေးတဲ့ နိုင်ငံတွေရဲ့ သမိုင်းမှာ လုံးဝမရှိသေးတဲ့ ရိုင်းစိုင်းမှုလုပ်ရပ် ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။ အဲသလို စစ်ပွဲမျိုးဟာ ယဉ်ကျေးတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုအနေနဲ့ မပြုသင့်တဲ့ အရာဖြစ်ပါတယ် ” လို့ အကျိုးအကြောင်းရှင်းပြ တားဆီးပေးမယ့် မရခဲ့ပါ။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအစိုးရဟာ ဆင်ခြင်တုံ တရား၊ တရားမျှတမှုတို့ကို ဘေးချိတ်ကာ စိတ်ဆန္ဒ မိမိ ထင်ရာ မြင်ရာကို စွတ်ရွတ်ပြီး စစ်ပွဲဆင်နွှဲခဲ့တာ အားလုံး အမြင်ဖြစ်ပေတယ်။

သူများကို ဒုက္ခပေးချင်တဲ့ဇောက မွန်နေတော့ ကိုယ့်ဝဋ်ကြွေးက ကိုယ့်ကိုပြန်ပြီး နှိပ်စက်ဖိစီးနေတာ ခံပေ ဦးပေါ့လေ။ အမြဲတစေ ထိတ်ထိတ်ပြာပြာပြုတ်ပြုတ်ကြောင် ဖြစ်နေရတာတယ်။

Always be capable of feeling any injustice committed against anyone any where in the world.

Che Guevara

“ ကမ္ဘာ့ရဲ့ ဘယ်နေရာမဆို၊ ဘယ်သူ့အပေါ် မဆို ကျူးလွန်တဲ့ ဘယ်လိုမတရားမှုမျိုးကိုမဆို ကျွန်တော် တို့ဟာ အမြဲတစေ ခံစားနားလည် နိုင်စွမ်း ရှိရမယ် ”

အာနက်စတိုချေဂွေဗား

စစ်ဆိုတာ နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။ မတရားသော ကျူးကျော်စစ်နဲ့ တရားသော ခုခံရေးစစ်ပဲ။ လူမှာတောင် မိမိကိုယ်ကို ခုခံပိုင်ခွင့်ဆိုတာ ရှိပါသေးတယ်။ တိုင်းပြည် နိုင်ငံတိုင်းဟာ သူ့ရဲ့ အချုပ်အချာအာဏာနဲ့ လွတ်လပ် ရေးကို ကာကွယ်ပိုင်ခွင့် ရှိပါတယ်။ ဒါဟာ တရားပါတယ်။

လူအများကို သေစေနိုင်တဲ့ လက်နက်တွေရှိနေ လို့ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက်နဲ့ ဝင်ရောက်ကျူးကျော် သိမ်း ပိုက်ခဲ့ပေမယ့် လပေါင်းအတော်ကြာတဲ့ တိုင်အောင် ဘာ လက်နက်မှ ရှာလို့မရတာတော့ ဒါဟာ လိမ်ညာလှည့်စား မှုလားဆိုတာ စဉ်းစားစရာပဲ။ ယူဖရေးတီးစ်နဲ့ တီးဂရစ် မြစ်ဝှမ်းနှစ်ခုကြားရှိ မေဆိုပိုတေးမီးယားပြည်ဟာ ဘူမိဗေဒ ပညာရှင်နဲ့ ကျောက်စာပညာရှင်တို့ရဲ့ သုတေသနပြု ချက်အရ ယဉ်ကျေးမှု၌ လူသားတို့ရဲ့ ရှေးအကျဆုံးဒေသ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုခဲ့ပါရဲ့။ အံ့ဩဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် ကြီးကျယ်တဲ့ ရှေးဟောင်းမြို့တော်ကြီးတွေက ယဉ်ကျေးမှု လက်ရာပေါင်းများစွာ လူ့သမိုင်းရဲ့ မှတ်တမ်းမှတ်ရာ အနေနဲ့ အီရတ်ပြတိုက်မှာ ရှိခဲ့တာပေါ့။ ယခုတော့ စစ်ပြု ကျူးကျော်တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက် သူတို့ရဲ့ မျက်နှာလွှဲခဲ့ပစ် ပျက်စီးအောင် လုပ်ဆောင်မှုများကြောင့် ပျောက်ပျက် ကွဲပြား ဆုံးရှုံးရပေပြီ။

အပြစ်မဲ့ ပြည်သူတွေ၊ ကလေးငယ်တွေ၊ အမျိုး သမီးတွေ စစ်ဘေး စစ်ဒဏ်ကြောင့် များစွာ အတိဇကွ

ရောက်နေကြရရှာလေပြီ။ နေ့စဉ်သတင်းစာတွေနဲ့ နိုင်ငံတကာစာစောင်တွေမှာ တွေ့ပါလိမ့်မယ်။

As I would not be a slave, so I would not be a master. This express my idea of democracy. Whatever differs from this to the extent of the difference, is no democracy.

Abraham Lincoln

“ ငါကျွန်မဖြစ်ချင်သလို သခင်လဲ မဖြစ်ချင်ဘူး။ ဒါဟာ ဒီမိုကရေစီနဲ့ ပတ်သက်လို့ ငါ့ရဲ့ အယူအဆပဲ။ ဒါနဲ့ ခြားနားတာမှန်သမျှ ခြားနားတဲ့ အတိုင်းအတာအရ ဒီမိုကရေစီ မဟုတ်ပေဘူး ”

အေဘရာဟမ်လင်ကွန်း

အေဘရာဟမ်လင်ကွန်းဆိုတဲ့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှ (၁၆) ဆက်မြောက် သမ္မတကြီးက အထက်ပါအတိုင်း အဆိုအမိန့် ရှိခဲ့တယ်။ သူ တစ်ပါး နိုင်ငံကို ကျူးကျော်စစ်ပြု တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ပြီး အနိုင်ကျင့်တာဟာ တကယ်တော့ ဘယ်လိုမှ ဒီမိုကရေစီ စနစ် မဟုတ်နိုင်ပါဘူး။ နယ်ချဲ့ဟာ နယ်ချဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ နှစ်ပေါင်းလေးရာကျော်မျှ ဥရောပတွေဟာ နိုင်ငံတကာကို စစ်ရေးအင်အားနဲ့ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ပြီး အနိုင်ကျင့်ခဲ့ကြတာပဲ။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၄၁

နှစ်ဆယ်ရာစုမှာမှ နိုင်ငံငယ်လေးများစွာဟာ
ရုန်းကန်တော်လှန်ပြီး လွတ်လပ်ရေး ရခဲ့ကြရှာတယ်။
မတရားသဖြင့် အင်အားကြီးနိုင်ငံတွေက ကြီးနိုင်ငံညည်း
လုပ်နေကြဦးမယ်ဆိုရင် ဟောဒီကမ္ဘာကြီးဟာ သွေးတွေ၊
မျက်ရည်တွေနဲ့သာလျှင် ဖုံးလွှမ်းပေလိမ့်မယ်။

ငြိမ်းချမ်းရေးသာလျှင် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို အေး
ချမ်းလုံခြုံစေပါတယ်။ တည်ငြိမ်ဖွံ့ဖြိုးစေနိုင်ပါလိမ့်မယ်။
အမျက်၊ ဒေါသ၊ အာဃာတ၊ ရန်လိုခြင်း၊ ရန်ညှိုးထားခြင်း၊
လက်စားချေခြင်း၊ နှိပ်စက်ဖိနှိပ်လိုခြင်း၊ မုန်းတီးခြင်း၊ ဂလဲ့
စားချေခြင်းဟူသမျှ မှားယွင်းချွတ်ချော်မှုများချည်းသာ
ဖြစ်ပါတယ်။ ရန်ကို ရန်ချင်း တုံ့နှင်းနေခြင်းဟူသမျှ သမီး
တို့၊ ဦးဦးတို့က (ဘယ်သူ့ကိုမှ အားမပေးဘူး) သဘော
မကျဘူး။ အေးချမ်းကြပါစေ၊ မေတ္တာထားနိုင်ကြပါစေ
လို့သာ ဆုတောင်းကြရမှာပါပဲ။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

ပို့ဆောင်ရေးမဂ္ဂဇင်း

၂၀၀၃ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

(၁၇)

တိုးတက်ချင်လျှင် ပြုပြင်

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

ယခုနှစ် စာဆိုတော်လရာသီအတွင်းမှာ ရွှေဘိုသို့ ဟောပြောပွဲစီစဉ်ထားတာ မသွားဖြစ်ဘူး။ ဇီးကုန်းမြို့မှာ စီစဉ်ထားတာလည်း မလုပ်ဖြစ်ဘူး။ ပျဉ်းမနားဘက်မှ ရွာတစ်ရွာက ဖိတ်ခေါ်တာလည်း မသွားရောက်နိုင်သေးပါဘူး။ နောက်အပတ်ထဲလောက်မှာ ကျောက်ဖြူမြို့သို့ သွားရောက်ဟောပြောဖို့ရာတော့ စီစဉ်ထားပါပြီ။ ဆရာချစ်စံဝင်းရယ်၊ ယခုနှစ် ကလေးစာပေဆိုင်ရာ အမျိုးသား စာပေဆုရခဲ့တဲ့ ဆရာမင်းရွှေမင်း (အင်းစိန်)ရယ်၊ ဦးဦးရယ် သုံးယောက်သွားကြမယ်။

သတင်းစာထဲမယ် တောင်ငူမြို့နယ်ကလည်း စာပေဟောပြောပွဲလုပ်မယ်။ မောင်ငြိမ်းသူ (ကြို့ပင်ကောက်)ရယ်။ ယခုနှစ်ဝတ္ထုတိုဆိုင်ရာ အမျိုးသား စာပေဆုရ ဆရာမသန်းမြင့်အောင်ရယ်။ အမျိုးသားစာပေ ဝတ္ထုတိုဆုရခဲ့ဖူးတဲ့ ဆရာမ မိချမ်းဝေရယ်။ အမျိုးသားစာပေဆုရ စာရေးဆရာလေးဦးကို ဖိတ်ကြား စီစဉ်ထားကြောင်း သတင်းထည့်ထားတယ်ဗျ။ စာရေးဆရာတွေကို သေချာအောင် ခြေချုပ်လုပ်လိုက်သလို ဖြစ်သွားတာပေါ့လေ။ ဒါပေမယ့် ဦးဦးတို့လို ဝန်ထမ်းတွေကျတော့ တာဝန်က ဦးစားပေး ပထမမို့ တောင်ငူစာပေဟောပြောပွဲသို့ မိမိအနေနဲ့ လိုက်ချင်ပေမယ့် အဲဒီအချိန်မှာ အရေးကြီးတဲ့ အခြားတာဝန် တစ်ခုခုပေါ်ပေါက်လာရင်တော့ အဲဒါကို တက်ခွင့် ရချင်မှ ရပေလိမ့်မယ်။ ဝန်ထမ်းဆိုတာ မိမိကိုယ်ကို မပိုင်ဘူးလေ။

ဒီနေ့နံနက်ပိုင်းမှာ နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေး တက္ကသိုလ်က ဂုဏ်ထူးဆောင် ပါမောက္ခအနေနဲ့ ဖိတ်ကြားတာဝန်ပေးတဲ့အတွက် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အကြောင်းရင်းခံတရားများကို သွားရောက်ပို့ချ ဆွေးနွေးရပါတယ်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ လူဦးရေ အမျိုးသားရေးစရိုက်လက္ခဏာ၊ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ စိတ်ဓာတ်တို့က အမျိုးသား အနာဂတ်အကျိုးစီးပွားကို ဘယ်လိုကြောင်းကျိုးဆက်နွှယ်မှု ရှိနေကြတယ်ဆိုတာ သင်တန်းသား အရာရှိကြီးတွေလည်း

လေ့လာဆည်းပူးပြုစုခဲ့။ မိမိလည်း ပြင်ဆင်ရေးသားခဲ့။
ကြိုတင်ထုတ်ဝေလွှာပေးပြီး မေတ္တာရပ်ခံထားတာမို့
စာသင်ခန်းမှာ သုံးနာရီလောက် ဆွေးနွေးကြတဲ့အခါ မိမိ
က ပို့ချဟောပြောတာကို သူတို့ကနားထောင်ကြစေတာ
ထက် တပ်မှူးကြီးများ ကိုယ်တိုင် စင်ပေါ်တက်ပြီး သူတို့
ဆန္ဒအလျောက် ဆွေးနွေးဟောပြောစေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

သင်တန်းသား (၅)ယောက် (၆)ယောက်လောက်
က သေသေချာချာ လေ့လာပြင်ဆင်ပြီး တက်ရောက်
ဆွေးနွေးကြတာအတော်ပဲ အားရစရာ ကောင်းလှပါ
တယ်။ မိမိကချည်း ဆရာလုပ်ပို့ချသင်ပြနေတာမျိုး
မဟုတ်ဘဲ ခေါင်းစဉ်အကြောင်းအရာ ကြိုတင်ပေးပို့
ထားပြီး သူတို့ကိုယ်တိုင် ဖတ်စေ၊ စုဆောင်းစေ၊ ရေးစေ၊
ပြောဟောစေတာက အင်မတန် ထိရောက်ကြောင်း စစ်
ဦးစီးတက္ကသိုလ်မှာ နည်းပြ ငါးနှစ်မျှ တာဝန် ထမ်း
ဆောင်ခဲ့ဖူးတဲ့ အတွေ့အကြုံအရ သိခဲ့ပါတယ်။ ဆရာ
ဆိုတာ လှုံ့ဆော်နည်းပြသူသာ ဖြစ်ရမယ်။ ရှာဖွေဆည်း
ပူး၊ သုံးသပ်၊ ထုတ်ဖော်၊ တင်ပြတာကို သင်တန်းသားက
စိတ်အားထက်သန်စွာနဲ့ ကိုယ်တိုင် လုပ်ဆောင်တာ
အကောင်းဆုံးပဲ။

သုံးချိန်၊ သုံးနာရီကို မိမိတစ်ယောက်တည်း
ဟောပြောပို့ချရင်လည်း ရပါတယ်။ ပြောစရာလည်း
ရှိပါတယ်။ စိတ်ဝင်စားအောင်လည်း ပြောနိုင်ပါတယ်။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၄၅

သို့သော် လာထိုင်ပြီး နားထောင်ရုံသက်သက်မျှသာ ခွံကျွေးတာကို မြို့ချရမယ့် အရွယ်တွေ မဟုတ်ဘူးလေ။ သင်ယူသူရဲ့ ပညာရှာဖွေလိုစိတ်ပြင်းပြခြင်းနဲ့ လက်တွေ့ ပြုမူလုပ်ဆောင်ရခြင်း အခန်းကဏ္ဍသာလျှင် အရေး အကြီးဆုံး ဖြစ်ပါတယ်ကွယ်။

စာပေသမား တစ်ယောက်အနေနဲ့ ရေးသားပြုစု ခြင်းအလုပ်တစ်ခုတည်း မပြီးဘူးဆိုတာ လက်တွေ့ သဘောသဘာဝအရ နားလည်လာရတယ်။ လူနည်းစုကို ဖြစ်စေ၊ လူထုပရိသတ်ကိုဖြစ်စေ ဟောရ၊ ပြောရ၊ ဆွေး နွေး၊ တင်ပြရတာတွေကိုပါ လုပ်ဆောင်လာရပါတယ်။ အရေးအသား အတတ်ပညာနဲ့ ဟောပြောတဲ့ အတတ် ပညာက မတူဘူး။ ဆင်တူတဲ့ အချက်တွေ ရှိပေမယ့် အသွင်မတူဘဲ ကွဲပြားခြားနားချက်တွေလည်းရှိတယ်။

ဟောပြောရတာနဲ့ ပို့ချသင်ကြားရတာဟာလည်း မတူသေးဘူး။ သိမြင်အောင် ဟောပြောရုံ သဘောနဲ့ တတ်မြောက်အောင် သင်ကြားခြင်းဟာလည်း ကွာခြား ပါသေးတယ်။ သင်ပြဆွေးနွေးရတာချင်းတူရင်တောင် လူကြီး၊ လူငယ်၊ ကျား၊ မ၊ လူမျိုး၊ တောသား၊ မြို့သား၊ ပညာအရည်အချင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနဲ့ ကာလ၊ ဒေသ မတူကြတဲ့အလျောက် ပရိသတ် သို့မဟုတ် သင်တန်းသားရဲ့ လက်ရှိအခြေအနေပေါ် မူတည်ပြီး အကျဉ်းအကျယ်၊ အနိမ့်အမြင့်၊ အလျော့အတင်း၊ အပြင်း

အပျော့၊ နည်းပရိယာယ်များစွာ ရွေးချယ် သတိထားပြီး ပြောရပါတယ်။

မြစ်ကို အလျားလိုက်ကူးရင် မဆုံးနိုင်။

စာပေရေးသားပြုစုခြင်းအတတ်နဲ့ စကားပြောဆိုခြင်းအတတ်တို့ဟာလည်း လေ့လာလေလေ ကျယ်ဝန်းလေလေ၊ ကြိုးစားလေလေ၊ မဆုံးနိုင်လေလေပဲ။ အတွေ့အကြုံအပေါ်မှာ သင်ခန်းစာယူပြီး ပိုမိုတိုးတက်လာနိုင်ပေမယ့် ပြီးဆုံးပြီ၊ ပြည့်စုံပြီရယ်လို့တော့ ဘယ်သူမှ မရောက်နိုင်ဘူးထင်တယ်။ လုံးဝဥသံ့ ပြီးပြည့်စုံအောင် မရနိုင်သေးပေမယ့် ဝါသနာပါအောင် မိမိကိုယ်ကို နှိုးဆော်ပြီး တိုးတက်အောင် လေ့ကျင့်နေသင့်တယ်လို့ ဦးဦးက ခံယူပါတယ်။ ကောင်းသည်ထက် ကောင်းအောင် ပြုပြင်နေရမှာပဲလေ။

သူများရေးသားထားတဲ့ စာတွေကို ဖတ်တဲ့အခါ မှာလည်း တိကျအောင်၊ ထိရောက်အောင်၊ သဒ္ဒါမှန်ကန်အောင် ဘယ်လိုရေးလိုက်ရရင်များ ပိုကောင်းမလဲဆိုတာ အမြဲစဉ်းစားတယ်။ စာဆိုတာ ရေးပြီးရင် ပြန်ဖတ်၊ ပြန်စစ်။ ပြန် တည်းဖြတ်၊ ပြုပြင်။ ပြန်ဖတ်။ ပိုကောင်းအောင်ပြင်။ အထပ်ထပ် စစ်လေလေ ပိုချော၊ ပိုကောင်းလေလေပဲ။ စစ်လေကောင်းလေနေ့။

စာဟာ မစစ်ဘဲ အလောသုံးဆယ်၊ စီရ၊ ရိုက်ရ ထုတ်ဝေရရင် အမှားအယွင်း အကျအပေါက် ပိုများတက်

တာ ဓမ္မတာပဲ။ စစ်ရင် အမှားနည်းတယ်လေ။

ဒေါက်တာမောင်မောင်ဆိုတာ မြန်မာလိုကော၊ အင်္ဂလိပ်လိုပါ စာရေးကောင်းတဲ့နေရာ နာမည်ကြီးပါ။ ဒေါက်တာမောင်မောင်ရေးခဲ့တဲ့ သက်ရှိရာဇဝင်၊ နိုင်ငံတော် လုပ်ကြံမှုကြီး၊ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးခရီးနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း၊ သားမောင် စစ်သည်သို့၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းသမီးနှင့်သားသို့၊ The Forgotten Army အစရှိတဲ့ စာအုပ်များဟာ စာအရေးအသား ဆွဲဆောင်ပြီး ပြေပြစ်တဲ့အကြောင်း ပညာရှိပေါင်းများစွာက ချီးကျူးခဲ့ရတဲ့ စာရေးသူတစ်ဦး ပေါ့။ သူက မန္တလေးသား။ ရုပ်ရှင်လူရွှင်တော် ဒါရိုက်တာ သန်းနွဲ့ဟာလည်း မန္တလေးသား။ သူတို့ငယ်ငယ်က မန္တလေးနန်းတွင်းထဲမှာ ကစားဘက်တွေလို့ ရေးဖူးတယ်။

အင်္ဂလိပ်လိုရေးရာမှာလည်း နိုင်ငံတကာအဆင့် စာရေးကောင်းသူ တစ်ဦးအဖြစ် ထူးချွန်ခဲ့ပါတယ်။ Ph..D ဒေါက်တာ၊ ပါရဂူဘွဲ့နှစ်ခုကို နိုင်ငံနှစ်ခု၊ တက္ကသိုလ်နှစ်ခု က ရရှိခဲ့သူပါ။

1. Doctor of Philosophy in International Law
2. Doctor of Philosophy in Juridical Science

ဒေါက်တာမောင်မောင်ဟာ အသက်နှစ်ဆယ် ကျော်လောက်ကထဲက ဂါးဒီးယန်းသတင်းစာနဲ့ ဂျာနယ်၊

မဂ္ဂဇင်းတို့မှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ ဆောင်းပါးတွေ ရေးသား
ခဲ့ပါတယ်။

သူရေးတဲ့အခါ စာတည်းက မပြင်ရအောင် သေ
သေချာချာရေးပြီး ကိုယ်တိုင်သေသေချာချာ စစ်ဆေးလေ့
ရှိပါတယ်။ သို့သော် သတင်းစာတိုက်၊ ဂျာနယ်တိုက်ကို
ရောက်တဲ့အခါ လက်ထောက်စာတည်းကြီးက ဖတ်လိုက်
တာနဲ့ တစ်လုံးနှစ်လုံး၊ တစ်ကြောင်းနှစ်ကြောင်း ပြင်တော့
တာပဲ။ သူ့စိတ်ထဲ မခံချင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် မတတ်နိုင်ဘူး။
သူပြင်လိုက်တော့ ပိုချောသွားတာ အမှန်ပဲ။ ထားတော့။

စာတည်းစားပွဲပေါ် ရောက်သွားတော့ တစ်ခါပြင်
ပြန်ရော။ လက်ထောက်စာတည်းပြင်တာထက် ပိုပြီး
ဖြုတ်တာ ဖြည့်တာတွေ လုပ်ပါလေရော။ ဒုက္ခော။ ငါ့ရဲ့
ကောင်းပြီးသားဟာလေးတွေဖြင့် ကုန်ပါပြီ ထင်မိ။ ဆရာ
ပြင်တာ ယူဖတ်ကြည့်လိုက်တော့ ပိုကောင်းလာတယ်။
ပိုပြီး ထိထိမိမိ အရသာရှိလာတယ်။ ဟုတ်ပေသားပဲ။ ဟဲ
. . ဟဲ။

ကဲ . . စာတည်းချုပ် စားပွဲပေါ်ရောက်သွား
လေပြီ။ ဒီတစ်ခါတော့ ပြင်စရာ မရှိလောက်တော့ပါဘူး။
သေချာပေါက် ယုံကြည်နေတယ်။ သို့သော် တိုးစရာတိုး၊
လျှော့စရာ လျှော့၊ ဟို စာပိုဒ်ရှေ့ပို့၊ ဒီစာပိုဒ်နောက်ဆုံး
ပြောင်း၊ စကားလုံးကို ပြောင်းရေး။ အမဲဖျက်သလို
လုပ်ပြန်ပါလေရော။ သွားပြီ၊ ပျက်ပြီ။ စိတ်ညစ်ရုံမကဘူး။

စိတ်ကုန်တယ်။ စိတ်တိုမိတယ်။ ဘယ်နှယ်ဗျာ . . ။

လက်ထောက်စာတည်းဆိုတာ နိုင်ငံခြားက ဘွဲ့ရ ပညာတတ်ကြီးပါ။ သူပြင်တာထား။ စာတည်းကလည်း မြန်မာပြည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရပါပဲ။ အနောက် နိုင်ငံ တက္ကသိုလ်မှ မဆင်းခဲ့ပေမယ့် သူလည်း အတွေ့အကြုံများတာမို့ ခံသာပါသေးရဲ့။ နောက်ဆုံးနိဂုံးချုပ် တည်းဖြတ်တဲ့ စာတည်းချုပ်ကတော့ နိုင်ငံခြား ဝေလာဝေး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကပင် အတန်းဆုံးလို့ ဘွဲ့ရအောင် မနေခဲ့ရ။ သူက ဘာကြောင့် အမြင့်ဆုံးစားပွဲမှာ ထိုင်ပြီး အခုလို မိမိစာမူကို အများကြီး တည်းထည့်နေရတာလဲ။ အစာမကျေ။ အောင့်သက်သက်နဲ့ ကြိတ်ခံခဲ့ရတယ်တဲ့။

ပုံနှိပ်စာမူလည်း တကယ်ထွက်လာရော လူတွေက တအံ့တဩနဲ့ သူ့ဆောင်းပါးကို ချီးကျူးလိုက်ကြတာ ရွန်းရွန်းဝေ။ သူပြန်ဖတ်ကြည့်တော့ ကောင်းနေတာမှ ညွှန်နေတာပဲတဲ့။ ကောင်းမှာပေါ့။ စာတည်းမှူးချုပ် တည်းဖြတ်ပြုပြင်ပေးတဲ့ ဝါကျတွေ၊ စကားလုံးတွေက တောက်ပြောင်အသက်ဝင်နေကြတာကိုး။ အခုမှ ကျေးဇူးတင်ရမှန်းသိသတဲ့။ သိပြီ။

စာတည်းမှူးချုပ်က တစ်ခြားလူမဟုတ်ဘူး။ နောင်အခါမှာ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂမှာ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်အဖြစ် နိုင်ငံအားလုံးက တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ရွေးချယ်တင်မြှောက်ကြလို့ သက်တမ်းကုလ

၂ကြိမ် (၈နှစ်) တာဝန်ထမ်းဆောင်သွားခဲ့တဲ့ ပန်းတနော် ဦးသန့်။ အင်္ဂလိပ်စာတော်လှပြီ၊ ကျော်လှပြီ ဆိုသူတွေ ရဲ့အပေါ် ခေါင်းနှစ်လုံးစာလောက် ပိုမြင့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ ဒေါက်တာမောင်မောင်က သူ့ အထင်မှားခဲ့မိကြောင်း ဝန်ခံ မိပါသတဲ့။ ဝါရင့်ဘာသာပြန် စာရေးဆရာ သတင်းစာ ဆရာကြီးတစ်ဦးက ပြောပြတာပါ။

စာပေရေးသားခြင်း အတတ်ဆိုတာက ဘွဲ့နဲ့ မဆိုင်လှဘူး။ တက္ကသိုလ် ကျောင်းထွက်မှရယ် မဟုတ် ဘူး။ ကိုယ်တိုင်စိတ်ပါဝင်စားစွာနဲ့ လေ့လာဆည်းပူးခြင်း အပေါ်မူတည်ပြီး အရည်အသွေးက တိုးတက်တာ။ အတွေ့အကြုံပေါ် အခြေခံပြီး အရည်အချင်းက မြင့်လာ တာ။ ပြုပြင်ယူရတာ။

အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့်တို့လို အယ်ဒီတာချုပ်ရဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ ရေးခဲ့ တဲ့ အသက်နှစ်ဆယ်ကျော် တက္ကသိုလ်မှ ဆောင်းပါးရှင် ဥပဒေကျောင်းသား ကိုမောင်မောင်ဟာ နောင်အခါ ဒေါက်တာဘွဲ့ ၂ဘွဲ့ရတဲ့ စာရေးသူ အကျော်အမော်ဖြစ် လာခဲ့တာဘာမှ မထူးဆန်းပါဘူး။

ပြုပြင်တည်းဖြတ်ခံရတာ ပညာရတာကိုး။

သူကဆည်းပူးနာယူတော့ ပညာတိုးတာကိုး။

ဦးဦးပြောချင်တာက ဒါပါပဲ။

များများတွေ့၊ များများရေး။

အမှားပါသလား များများ စစ်ဆေး။

ကြုံလို့ပြောရဦးမယ်။ ဦးဦးက ဘာသာပြန်
စာအုပ် တစ်အုပ်ရေးခဲ့တယ်။ အင်္ဂလိပ် မြန်မာနှစ်ဘာသာ
နဲ့ ထုတ်ဝေတော့ တော်တော်ရောင်းရတယ်။ သတင်းစာမှာ
ကြော်ငြာတစ်ကြောင်း အင်္ဂလိပ်လို ရေးထည့်လိုက်တယ်-

This Book is not only for the
professionals, but also for every citizens.

ကိုယ့်ဖာသာကိုယ် ဟုတ်တယ်ထင်ခဲ့။ ဟာ -
နောက်တစ်နေ့ကျတော့ ကျောင်းဆရာ မိတ်ဆွေတစ်
ယောက်က ဖုန်းဆက်တယ်။ “ ဆရာ every ရဲ့
နောက်က Noun မှာ citizen ဝဲ ဖြစ်ရမယ် ” တဲ့။

သေဟဲ့ နန္ဒီယ။ for every citizen
မှမှန်ပေမှာပေါ့။ ဝါကျတစ်ကြောင်းလေး ရေးထည့်တာမှာ
သတ်ပုံတစ်လုံးမှားတယ်ဆိုတော့ ပြင်စရာများ ဘယ်
လောက်များပေမလဲ။ မရေးရဲအောင်ပဲနော်။ သို့သော်
များများရေးမှသာ တကယ်တိုးတက်ပါမယ်သမီးရေ။
အမှားသိမြင် အမှန်ပြင်ရုံပေါ့။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

အပျိုမမဝွင်း

၂၀၀၄ခုနှစ်၊ မတ်လ

(၁၈)

နားထောင်ခဲ့ရသည့်အထဲက ရွှေများ

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

နီဝင်ဘာလ ၁၄ရက်(သောကြာနေ့)မှာ ဦးဦးဟာ ရန်ကုန်မှ တိုက်ကြီးမြို့နယ် ဥက္ကံမြို့သို့ နေ့ချင်းပြန် သွားရောက်ပြီး ဥက္ကံအထက်တန်းကျောင်းမှာ စာပေ ဟောပြောပွဲတစ်ခု ပါဝင်ဟောပြောခဲ့ပါတယ်။

ဥက္ကံမြို့ အထက်တန်းကျောင်းဟာ ၁၉၅၃ ခုနှစ်မှာ စတင်တည်ဆောက် ဖွင့်လှစ်ခဲ့တယ်။ အခုအခါ နှစ်ပေါင်း (၅၀)တိတိပြည့်ခဲ့ပြီ။ ရွှေရတုကာလမှာ သူတို့ရဲ့ကျောင်း ကို ပိုမိုတိုးတက်အောင် ရပ်မိရပ်ဖတွေ၊ ဆရာဆရာမတွေ၊ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေက ပိုမိုတိုးတက်ချင်တဲ့

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၅၃

စိတ်ဆန္ဒတွေ ဖြစ်ပေါ်နေကြတယ်။ ယခင်ကလည်း ဒီကျောင်းက ဆယ်တန်းအောင်သွားခဲ့ဖူးတဲ့ ဆရာ ဦးခင်မောင်ကြွယ်ရဲ့ စီစဉ်ဖိတ်ကြားပေးမှုအရ ဆရာ ဟိန်းလတ်၊ ဆရာမပုညခင်စတဲ့ စာရေးဆရာတွေ လာရောက် ဟောပြောခဲ့ဖူးကြတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ယခု အခေါက်ဟာ လေးကြိမ်မြောက်။

ဒီကျောင်းက ကျောင်းသားဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဦးခင်မောင်ကြွယ်ဟာ အမျိုးသားစာပေဆုရ စာရေးဆရာ ကောင်းသန့် ဖြစ်လာပါတယ်။ ကျောင်းဆရာဘဝမှ စာပေ နယ်သို့ ဝင်ရောက်ရာမှာ ပထမဆုံးသော ဝတ္ထုရှည်နဲ့ အမျိုးသားစာပေဆု ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့တဲ့ ရှားပါးခက်ခဲသော ထူးချွန်တဲ့ စာရေးဆရာတစ်ဦးပါ။ သူ့ရဲ့မိခင် ဥက္ကံ အထက်တန်းကျောင်းတော်ကြီးကို ကျေးဇူးဆပ်ချင်တဲ့ စေတနာအဟုန်ရဲ့ ဆွဲဆောင်စည်းရုံးမှုနဲ့ ဆရာမိုးရယ်၊ ဦးဦး ရယ်၊ သူရယ် ဥက္ကံအထကမှာ ထိုနေ့က ၁၀နာရီခွဲမှ ၁၂နာရီခွဲအထိ သုံးယောက်သား(မိနစ်၄၀စီခန့်။ မိမိက အနည်းငယ်ပိုပါတယ်) ညီညီညွတ်ညွတ်နဲ့ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေ အားတက်ပျော်ရွှင်စရာ ဗဟုသုတတွေကို အားရပါးရ ဟောပြောခဲ့ကြပါတယ်။

ပထမ မိမိက “လက်ဆောင်နဝရတ် ” ခေါင်းစဉ် နဲ့ ဟောပြောပါတယ်။ သာလွန်လှပတဲ့ မနက်ဖြန်စာအုပ် မှာ နောက်ဆုံးအပုဒ်ဆောင်းပါးပါ။

ဒုတိယဆရာမိုးက ဟောပြောတယ်။ သူက ဆရာမိုး (Follow Me) အင်္ဂလိပ်စာဆရာ အနေနဲ့ စာအုပ် ၂၀ကျော် ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးပြီ။ သူ့လိုင်း သူ့နယ်ပယ် မှာတော့ အောင်မြင်တဲ့ အင်္ဂလိပ်စာဆရာတစ်ဦးပါ။ သူက မုံရွာသား။ သူ ဘွဲ့ရခဲ့တာက ဘူမိဗေဒမဟာသိပ္ပံဘွဲ့။ M.Sc (Geology) နဲ့ အင်္ဂလိပ်စာနဲ့က မဆိုင်လှသလို ထင်ရပေမယ့် သူ့ရဲ့ စိတ်ပါဝင်စားမှုနဲ့ လေ့လာဆည်းပူးမှုအရ ကျွမ်းကျင် ပိုင်နိုင်လို့သာ အောင်မြင်ထင်ရှားလာခဲ့တာ ပေါ့ကွယ်။

ဆရာမိုး(Follow Me) ဟောပြောတာကို ဒါဟာ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် နားထောင်ရဖူးခြင်းပါပဲ။ အတူတွဲပြီး ခရီးသွားလို့ကောင်းတဲ့ မိတ်ကောင်းဆွေမွန်တစ်ဦး ဖြစ်သလို အတူတွဲဟောပြောရတာ အပေးအယူမျှတဲ့ ဆရာသမားကောင်း တစ်ဦးပါ။ သူက “ **အောင်မြင်ရေးရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်** ” ခေါင်းစဉ်နဲ့ ဟောပြောတယ်။ အောင်မြင်ခြင်းဆိုတာ ပန်းတိုင်ကို ဆိုက်ရောက်လှမ်းကိုင်နိုင်ခြင်းပါပဲတဲ့။ ဘဝမှာ ပန်းတိုင်က (၄)မျိုးရှိသတဲ့။ (၁) ပညာရေး ပန်းတိုင်၊ (၂) စီးပွားရေး ပန်းတိုင်၊ (၃) လူမှုရေးပန်းတိုင်နဲ့ (၄) ဘဝပန်းတိုင်တို့ ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ အမြော်အမြင်ရှိရမယ်၊ အမြင်ကျယ်ရမယ်၊ ဘဝကိုကန့်သတ်မထားရဘူး၊ တီထွင်တွေးဆရမယ်။ အတွေးသစ် နည်းလမ်းသစ်များ ရှာဖွေဖန်တီးရမယ် စသည်ဖြင့် ဟောပြောသွားပါတယ်။

နားထောင်ရတာ အားတက်စရာကောင်းပါတယ်။ ဆရာ
ကောင်းသန့်ရဲ့ ခေါင်းစဉ်က “ ကြည်နူးပျော်ရွှင်
အောင်မြင် ချမ်းသာ ”

ဆရာမိုး (Follow Me) ပြီးတော့ ဆရာ
ကောင်းသန့် ဟောပြောတယ်။ သူ့မိခင်ကျောင်းတော်ကြီး
ပေါ်မှာ ကျောင်းသားဟောင်းတစ်ယောက်ရဲ့ စေတနာမှန်
ကို ဘေးတိုက်မြင်ရတာ အလွန်လှတဲ့ မြင်ကွင်းတစ်ခုပေ
ပေါ့။ (၁) ဘာမဆို ကြည့်တတ်မြင်တတ်ပါစေ၊ (၂) အကြံ
ကောင်းဉာဏ်ကောင်းထုတ်ပါ၊ (၃) သောကကို စာရင်း
လုပ်ပြီး ဖြေရှင်းကြည့်ပါ၊ (၄) လဲကျပေမယ့် ပြန်ထနိုင်ပါ
တယ်။ (၅) အသက်ရှင်တာ အများအကျိုးဆောင်ဖို့စတဲ့
အချက်များကို သက်သေသာကေ ပုံပြင်ဥပမာများနဲ့
ဟောပြောသွားပါတယ်။

မိမိဟာ ဒီလို စေတနာပါပါနဲ့ တိုတိုထိထိ
ဟောပြောခဲ့ကြတဲ့ ဆရာမိုးနဲ့ ဆရာကောင်းသန့်တို့ကို
အမှန်တကယ်ပဲ လေးစားအားကျမိပါတယ်။ သူတို့က
ဟောပြောချက်ကောင်းတစ်ခုမှာ ရှိရမယ့် အက်စ်သုံးလုံး
အရည်အသွေးနဲ့ ကိုက်ညီကြတယ်သမီး -

၁။ Short တိုရမယ်၊ တိုမှ ရှင်းတယ်။

၂။ Simple လွယ်ရမယ်၊ ရိုးရမယ်။

၃။ Sweet ချိုသာ ပြေပြစ်ရမယ်။

သူတို့ရဲ့ ဟောပြောပုံပညာကို မိမိအဖို့ အတုယူ

စရာအဖြစ် လက်တွေ့လေ့လာနားထောင်ရတာ ကျေးဇူး
အလွန်တင်မိပါတယ်။

၂၀၀၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၆ရက် နေ့လည်
၁နာရီမှ ညနေ ၅နာရီအထိ ဗိုလ်ချုပ်လမ်း၊ ရန်ကုန်
သူနာပြုတက္ကသိုလ်ခန်းမကြီးမှာ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၊
နှစ်(၅၀)ပြည့်၊ ရွှေရတုအထိမ်းအမှတ်စာတမ်းဖတ်ပွဲ
ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။

စာတမ်းသုံးစောင် ဖတ်ကြားပြီး မေးသူ၊ ဆွေးနွေး
သူများရဲ့ မေးခွန်းကို စာတမ်းရှင်များက ပြန်လည်
ဖြေကြားတာ အပါအဝင် လေးနာရီကျော် ကြာပါတယ်။
သဘာပတိအဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပံပညာရှင်များ
အဖွဲ့ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဆရာကြီးဦးသန်းဦး (အခြေခံပညာ
ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ အငြိမ်းစား) က ဆောင်ရွက်ပေးပါ
တယ်။

ဒေါက်တာမတင်ဝင်းက “ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု
အစဉ်အလာနဲ့ လူမှုဝန်ထမ်း စိတ်ဓာတ် ”

ဦးဦးက “ ကမ္ဘာ့အဝန်း ဆက်စပ်ပြောင်းလဲမှုနှင့်
မြန်မာလူမှုရေးလုပ်ငန်းများ အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်မှု ”

လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနမှ အငြိမ်းစား၊ ဒုတိယ
ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးသောင်းရွှေက “ လူမှုဝန်ထမ်းလုပ်ငန်း
များ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာပုံသမိုင်းနှင့် နိုင်ငံတော်
ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူပြုလျက်ရှိသော

မြန်မာလူမှုဝန်ထမ်း လုပ်ငန်းများ ”

မိမိအပါအဝင် စာတမ်းရှင်များဟာ အချိန်နှစ်လ လောက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်လေ့လာစုဆောင်းပြီး ရေးသား ကြရတာမို့ စာမျက်နှာ ၃၀-၄၀စီလောက် ရှိကြပါတယ်။ တစ်ဦး တစ်နာရီထက် မပိုအောင် တင်ပြကြရာမှာ ချုံ့ပြီး အတိုအကျဉ်းသာ ဖတ်ကြပါတယ်။ အကြောင်းအရာတွေ က စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသမို့ နားထောင်ဖို့ တက်ရောက် ကြတဲ့ ပရိသတ် ၅၀၀ကျော်လောက်ဟာ တစ်ယောက် တစ်လေတောင် မပြန်ဘဲ အဆုံးအထိ သေသေချာချာ အာရုံစိုက်ပြီး လေ့လာနားထောင်ကြတာ တွေ့ရပါတယ်။

ဆရာမကြီး ဒေါက်တာမတင်ဝင်းက သူပိုင်နိုင်တဲ့ ဘာသာရပ်ကို ပရိသတ်ကြားမှာ အပ်ကျသံတောင် ကြား ရလောက်အောင် ဆွဲဆောင်ဟောပြောနိုင်တာပေါ့ကွယ်။ မြန်မာမှု မြန်မာ့သမိုင်းကို ဆရာမကြီး သုံးသပ်ရေးသား ခဲ့တဲ့ စာအုပ်များ ဖတ်ဖူးမှာပေါ့။ ဆရာမကြီးရဲ့ ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ စေတနာ၊ ကြီးမားတဲ့ ဝီရိယနဲ့ သတ္တိကောင်းသမှု မောင်း မောင်းနီတဲ့ ဇာတိသွေး ဇာတိမာန်ရှိသူပီပီသူ ဟောပြော တာ နားထောင်ရတာနဲ့ မျိုးချစ်စိတ် ပိုမိုနိုးကြားရတာ အမှန်ပဲ။

ဆရာဦးသောင်းရွှေကလည်း လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီး ဌာနမှာ နှစ်ပေါင်း၄၀ လောက် အရာရှိတာဝန် အဆင့်ဆင့် ဖြတ်သန်းထမ်းဆောင်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မို့ ဒီလုပ်ငန်းမှာ ကျွမ်းကျင်လှပါတယ်။ သူတင်ပြတဲ့စာတမ်းကို ပိုင်ပိုင်

နိုင်နိုင် ဟောပြောခဲ့ပါတယ်။ အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော် ဆရာမကြီးနဲ့ ဆရာကြီးများရဲ့ကြားမှာ ၅၅နှစ်ပြည့်ကာနီး မိမိဟာ ပညာငယ်သေးလို့ ကလေးပမာ စိတ်ထဲခံစားမိ ပါတယ်။ သူတို့လို အမြင်ကျယ်ကျယ်၊ ဗဟုသုတ ကြွယ်ကြွယ်နဲ့ ဟောတတ် ပြောတတ်ချင်လိုက်တာလို့ ကြိုးစားလိုစိတ်တွေ နိုးကြွလာခဲ့ပါတယ်။ အားကျ လွန်းလို့။

ဒေါက်တာမတင်ဝင်းက ဆင်ဖြူကျွန်းနဲ့ ရေနံ ချောင်းက၊ ဦးသောင်းရွှေက မကွေးက၊ ဦးဦးဇာတိ ချောက်မြို့နယ်(ကြီးနီရွာ) ဆိုတော့ စာတမ်းရှင် သုံးဦး စလုံးဟာ မကွေးတိုင်းသားတွေချည်း ဆုံစည်းနေပြန် ပါရော။ အေးလေ စီစဉ်ညွှန်ကြားခဲ့သူ လူမှုဝန်ထမ်း ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဗိုလ်မှူးကြီးစစ်မြိုင်ကလည်း ချောက်မြို့နယ်သား၊ မကွေးဖန်ခါးသီးတွေ စုပုံနေ လိုက်ပုံ များနော်။ ရယ်စရာ ပြောတာပါ။ စာတမ်းဖတ်ပွဲမှာ ဒေသစွဲ အချင်းအရာ ဘာမှ မပါပါဘူး။ သို့သော် - မိမိ ဇာတိမြို့ကို ချစ်မှ အမျိုးချစ်တယ်၊ နိုင်ငံချစ်တတ်တယ်လို့တော့ မိမိ ခံယူတယ်။ ကိုယ့်ရပ် ကိုယ့်ရွာကိုတောင်မှ မခင်ချင်တဲ့ လူကတော့ တိုင်းပြည်ချစ်စိတ် ရှိပါ့မလား ဆိုတာ သံသယ ရှိစရာပဲ။ မပြောတတ်ဘူး။

ဦးသောင်းရွှေ ပြောသွားတဲ့ထဲမှာ ဝါကျ တစ်ကြောင်း သိပ်ကြိုက်မိတယ်- ကျွန်တော်တို့လူမျိုးက

ချစ်နိုင်(မိတ်ပညာ)

၁၅၉

လူအိုလူမင်းကို လေးစားတန်ဖိုးထားတတ်ကြပါတယ်။
Old is Gold ဆိုတော့ ဂျပန်တို့ စင်္ကာပူတို့ နိုင်ငံက
လူတွေက သိပ်ပြီးချီးကျူးတာပဲတဲ့။ သိပ်ကောင်းတဲ့
ယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာပဲနော်တဲ့။

လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနရဲ့ တာဝန်တွေကို အတို
ချုပ်ရင် -

- (၁) ရွှေတွေကို အမှိုက်မဖြစ်ရဖို့တဲ့။ လူငယ်တွေ
မူးယစ်၊ အရက် စသည်တို့နဲ့ မပျက်စီးရ
လေအောင် ကာကွယ်တားဆီးရေး။
- (၂) အမှိုက်တွေကို ရွှေဖြစ်ဖို့တဲ့။ မိဘမဲ့ ကလေး
ငယ်များ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ ချို့တဲ့သူများ၊ စိတ်ဓာတ်
ချို့တဲ့ရှာတဲ့သူများကို ဆင်းရဲ ဒုက္ခတွင်းမှ
ကယ်တင်ကူမပြီး တန်ဖိုးရှိတဲ့ လူသား အဖြစ်
ဘဝကို ရင်ဆိုင်နိုင်အောင် ပြုပြင်ပျိုးထောင်
ရေး။ ဪ - လှလိုက်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်
တွေ။ ရင်ထဲကို စွဲညီစေပါတယ်။ ဒီ လုပ်ငန်း
တွေ ကျယ်ပြန့်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင်မြင်
ကြပါစေ . . . ။

ချစ်နိုင်(မိတ်ပညာ)

၁၆-၁၁-၂၀၀၃

(၁၉)

ဥက္ကံ အထက ရွှေရတုအကြို

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

နိဝင်ဘာလလယ်ရောက်လာပြီ။ တန်ဆောင်မုန်း
လဆုတ်ကာလဟာ ဆောင်းဦးပေါက်ဆိုပါတော့။ မိုးနှောင်း
နိဂုံးချုပ်သွားပြီ။ အညာဆီ၊ ရှမ်းပြည်နယ်ဆီတွင် အေးစပြု
လောက်ပြီ။ ရန်ကုန်မှာတော့ နှင်းလည်း မကျသေး။ အေး
လည်း မအေးသေး။

၁၃၆၅ခု၊ နတ်တော်လမှာ ကျရောက်မယ့် စာဆို
တော်နေ့ကလည်း နီးသည်ထက် နီးလာပြီ။ အဲဒီ အချိန်
ကာလရောက်ရင် စာရေးဆရာတွေဟာ အနယ်နယ်

အရပ်ရပ်ကို ထွက်ခွာပြီး စာပေနဲ့စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့နဲ့ ဒေသ
အာဏာပိုင်တွေ ဖိတ်ကြားရာ မြို့ရွာများဆီသို့ စာပေဟော
ပြောပွဲတွေ သွားရောက်ဟောပြောလေ့ ရှိကြပါတယ်။
၂၀၀၃ခုနှစ်၊ စာဆိုတော်ရာသီမှာ ဦးဦးအတွက် အစဦးဆုံး
စာပေဟောပြောပွဲ ကွင်းဖွင့်ရတာကတော့ ရန်ကုန်တိုင်း၊
တိုက်ကြီးမြို့နယ်၊ ဥက္ကံအခြေခံ အထက်တန်းကျောင်းမှာ
ကျောင်းရဲ့ ရွှေရတုသဘင်အကြံပွဲ ဆိုပါစို့။

ဥက္ကံမြို့ဆိုတာ တိုက်ကြီးမြို့နယ်ထဲမှာ ပါဝင်
တယ်။ တိုက်ကြီးမြို့နဲ့ ပြည်လမ်းအတိုင်း (၁၇) မိုင်ဝေး
တယ်။ ဥက္ကံဟာ အုပ်ချုပ်ရေးဖွဲ့စည်းပုံအရ မြို့နယ်
မဟုတ်သော်လည်း မြို့တစ်မြို့ကဲ့သို့ စည်ကားဖွံ့ဖြိုးတဲ့
မြို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကံမြို့မှာ ၁၉၅၃ ခုနှစ်က အင်္ဂလိပ်စာ
အိမ်စာလုံး အကြီးပုံစံ ဆောက်လုပ်တဲ့ အထက်တန်းကျောင်း
အဆောက်အအုံကို ပြည်တော်သာ စီမံကိန်းအနေနဲ့
စတင်တည်ဆောက်ခဲ့တယ်။ ယခုအခါမှာ နှစ်ပေါင်း ၅၀
ပြည့်လာပြီမို့ ရွှေရတု အချိန်ခါပေါ့။

ဥက္ကံအထက်တန်းကျောင်းက ထွက်ခဲ့ကြတဲ့
ပညာရေးတက္ကသိုလ် ဘွဲ့ရ ဆရာ၊ ဆရာမတွေတောင်
ဒီကျောင်းမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြပြီ။ ကောင်းသန့်
စာပေထုတ်ဝေသူ၊ **The Best English** မဂ္ဂဇင်း
ဦးစီးစီမံထုတ်ဝေသူ၊ စာရေးဆရာကောင်းသန့် ခေါ်
ဦးခင်မောင်ကြွယ်ဟာ ဥက္ကံသားပဲ။ ဥက္ကံမြို့မှာ မွေးဖွား

ခဲ့တယ်။ ဥက္ကံအထကမှ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်
ခဲ့တယ်။ သူက ကျောင်းဆရာအဖြစ်မှ စာပေနယ်သို့
ဝင်ရောက်ခဲ့ရာ အမျိုးသားစာပေဆု (ဝတ္ထုရှည်)ရခဲ့တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါတယ်။

သူ့ရဲ့ ဇာတိမြို့မှ ဆယ်တန်းအောင်ခဲ့ပြီးကတည်း
က ထွက်ခွာသွားလိုက်တာ ပညာရေးတက္ကသိုလ်တက်၊
ဘွဲ့ရ၊ ကျောင်းဆရာအဖြစ် အမြို့မြို့ အနယ်နယ် ပြောင်း
ရွှေ့ရောက်ရှိ၊ ချင်းတောင်အထိ နေခဲ့တာပဲ။ နောက်ဆုံး
တော့ ရန်ကုန်လာပြီး အောင်မြင်တဲ့စာရေးဆရာအဖြစ်
အခြေချနိုင်လာတယ်။ သူ့ရဲ့ စာပေဝါသနာထက်သန်မှုနဲ့
စိုက်လိုက်မတ်တတ် ကြိုးစားမှုဟာ လေးစားအားကျစရာ
ပါပဲ။

အမျိုးသားစာပေဆု ရတဲ့အခါမှာတော့ ဆရာ
ဦးခင်မောင်ကြွယ်၊ ကလောင်အမည် “ကောင်းသန့်”ဟာ
မိမိမြို့၊ မိမိမွေးဖွားခဲ့ရာ အထက်တန်းကျောင်းတော်ကြီး
တို့ကို ကျေးဇူးဆပ်ဖို့ အချိန်တိုင်ပြီလို့ စာပေဟောပြောပွဲ
တွေ လုပ်ပေးတယ်။ စာရေးဆရာတွေကို ဖိတ်ခေါ်ပြီး
စာပေဟောပြောပွဲတွေ လုပ်ပေးတယ်။ စာရေးဆရာ
ဟိန်းလတ်တို့၊ စာရေးဆရာမ ပုညခင်တို့လည်း ရောက်ဖူး
ခဲ့ပြီလို့ သိရပါတယ်။ စာကြည့်တိုက်လည်း ထူထောင်
ပေးတယ်။

အနှစ်(၅၀)ပြည့်ပြီဖြစ်တဲ့ ဥက္ကံမြို့ အထကရဲ့

သားကောင်း၊ သမီးကောင်း များစွာထဲမှာ “ စာရေးဆရာ ကောင်းသန့် ” ဟာလည်း တစ်ဦးတစ်ယောက် အပါအဝင် ပေါ့ သမီးရယ်။

လူဆိုတာ ကျေးဇူးတရားကို သတိရ အမှတ်ရ တတ်တဲ့လူက ရှားပါတယ်။ မသိကျိုးကျွံ မေ့မေ့လျော့ လျော့တွေသာ များပါတယ်။ ကျေးဇူးသိတတ်တဲ့ လူ အနည်းအပါးတော့ ရှိတတ်ပါတယ်။ သို့သော် သိတော့ သိပါရဲ့ သူ့မှာ ကိုယ့်ပြဿနာနဲ့ကိုယ်၊ ကိုယ့်ဒုက္ခနဲ့ ကိုယ်၊ ကျေးဇူးတင်ရပါတယ်ဆိုတဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ မွေးရပ်ဇာတိမြို့၊ စာသင်ခဲ့လို့ တိုးတက်မြင့်မားစေခဲ့တဲ့ ကျောင်း၊ ဆရာ ဆရာမ တို့ကို မပူဇော် မပေးဝေနိုင်။ အဲသလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေ လည်း ရှိတတ်တာပေါ့။ စိတ်ရှိပေမယ့် လက်မပါနိုင်ရှာ။

ကျေးဇူးရှိတာလည်းသိ။

သိတဲ့အလျောက်လည်း ထောက်ပံ့၊ ပေးလှူ ပူဇော်၊ အကျိုးပြုနိုင်တဲ့ စွမ်းအားလည်းရှိ။

ရှိတဲ့အလျောက်လည်း တကယ်အကျိုးပြု ကျေးဇူး ဆပ်သူ ပုဂ္ဂိုလ်များ။ အဲဒီအထဲမှာ ဥက္ကံအထက ခေတ္တ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးလုပ်နေတဲ့ ကျောင်းတာဝန်ခံဆရာ ဦးစိုးမြင့် တစ်ဦးအပါအဝင်ပေါ့ကွယ်။

ဒီပွဲဖြစ်မြောက်တာဟာ သူ့ရဲ့ အားထုတ်မှု တစ်ခု။ ဒီပွဲအောင်မြင်တာ သူ့အနေနဲ့ အထူးဝမ်းသာ ဂုဏ်ယူတယ်။

အင်္ဂလိပ်စာ ဘာသာရပ်စာအုပ်ပေါင်း (၂၀) ကျော် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့ ဆရာမိုး (Follow Me) ဆိုတဲ့ ကျောင်းဆရာ၊ စာရေးဆရာတစ်ဦး ရှိတယ်။ ဘူမိဗေဒနဲ့ မဟာသိပ္ပံဘွဲ့ရ မုံရွာသားတစ်ဦးပါ။ အင်္ဂလိပ်စာဆရာ။ သူက အင်္ဂလိပ်မဂ္ဂဇင်းတွေမှာ ရေးလေ့ ရှိသူပါ။ သူရယ်၊ ဆရာကောင်းသန့်ရယ်၊ ဦးဦးရယ်။ သုံးယောက်သားဟာ ၁၄-၁၁-၂၀၀၃ (သောကြာနေ့)မှာ ဆရာကောင်းသန့်ရဲ့ သားတော်မောင် မောင်းနှင်တဲ့ ကားလေးနဲ့ ရန်ကုန်မှ ဥက္ကံသို့ နေ့ချင်းပြန် သွားရောက် ဟောပြောခဲ့ကြပါတယ်ဗျာ။

နံနက် ၇နာရီထွက်၊ ဥက္ကံသို့ ၁၀နာရီရောက်။ ၁၀နာရီ၁၅မှ ၁၂နာရီ အထိ ဟောပြော၊ ဆုပေးပွဲပြုလုပ်၊ ၁၂နာရီခွဲလောက် ဥက္ကံမှ ပြန်ထွက်၊ ညနေ ၂နာရီခွဲမှာ ရန်ကုန်သို့ ပြန်ရောက်။ ၂နာရီကျော်ကျော်တော့ ကားမောင်းရတယ်ကွဲ့။ ရန်ကုန်နဲ့ မိုင် ၆၀-၇၀ ကျော် လောက် ရှိပေမှာပေါ့။

စကားစပ်မိလို့ ပြောရရင် လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်နှစ် ကျော်က ဦးဦးဟာ စစ်ဦးစီးတက္ကသိုလ်မှာ စစ်နည်းဗျူဟာ ဘာသာရပ်များနဲ့ မဟာဗျူဟာ ခံစစ်ဘာသာရပ် တို့ကို တာဝန်ခံနည်းပြတာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့စဉ်က ရန်ကုန် နေပြည်တော်ကို မြောက်ဘက်မှ ရန်သူတွေ သမားရိုးကျ ထိုးစစ်ကြီးများနဲ့ တိုက်စစ်ဆင်လာခဲ့ရင် ဘယ်လို ခံစစ်ဆင်

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၆၅

ရမယ်ဆိုတဲ့ သင်ခန်းစာလေ့ကျင့်ခန်းတွေ ပြုစုခဲ့ဖူးတယ်။ ဒါကြောင့် ဥက္ကံမြို့ ပတ်ဝန်းကျင်မြေပြင် အခြေအနေတွေကို လက်တွေ့မြေပြင် အခြေအနေ ကွင်းဆင်းလေ့လာခြင်းရော၊ မြေပုံလေ့လာခြင်းရော ထဲထဲဝင်ဝင် ထိတွေ့ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒီဥက္ကံမြို့ဟာ ဦးဦးအနေနဲ့ သင်ခန်းစာအရ ရင်းရင်းနှီးနှီး ရှိခဲ့တာကြာပြီလို့ ဆိုပါစို့။ ဒါကတော့ ပဋ္ဌာန်းဆက်ဖြစ်ခဲ့ပုံ ကြုံကြိုက်လို့ ပြောပြတာပါ။

ဟော - ဒီနေ့မှာတော့ ဥက္ကံမြို့အထက်တန်းကျောင်းရဲ့ (၁၉၅၃-၂၀၀၃) ရွှေရတုအကြို စာပေဟောပြောပွဲတွင် ဆရာမိုး(Follow Me) ၊ ဆရာကောင်းသန့်တို့နဲ့အတူ ဥက္ကံမြို့မှာ စာပေဟောပြောပွဲ၌ ပါဝင်ဟောပြောခွင့်ရသူ ဖြစ်နေပါတော့တယ်။

“ ဥက္ကံ၊ သုံးဆယ် အပျိုချောတွေပေါတယ်၊ လှိုင်ဘောလယ် ” ဆိုတဲ့ ဆိုရိုးစကား ရှိတယ်သမီးရဲ့။ ကြားဖူးမလား မသိဘူး။ ဥက္ကံမြို့၊ သုံးဆယ်မြို့နဲ့ လှိုင်ဘောလယ်၊ ဖလုံ၊ ဥတိုစတဲ့ ဒီဒေသတစ်ဝိုက်က မိန်းကလေးတွေ ချောကြတယ်။ လှကြတယ်လို့ နာမည်ကြီးတာပဲ။ ဦးဦးကတော့ အဲဒီအရပ်က အမျိုးသမီးများဟာ လှသလား၊ အကျည်းတန်သလား သတိမထားမိခဲ့ပါဘူး။ အဲဒီအဆို မှန်သလား၊ မမှန်ဘူးလား မပြောတတ်ပါဘူး။ ပြောနိုင်တာတစ်ခုကတော့ ဥက္ကံ၊ တိုက်ကြီးတစ်ဝိုက်က လူတွေဟာ ရိုးသားဖြူစင်ကြတယ်။ စိတ်ရင်းစိတ်ကား

လှကြတယ်။ အဲဒီအချက်ကိုတော့ သတိပြုမိခဲ့ပါတယ်။

နှစ် ၅၀၊ ရွှေရတုအချိန်ကာလမှာ ဥက္ကံသား ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးရဲ့ သားမြေး၊ နိုင်ငံခြားမှာ ချမ်းသာကြွယ်ဝ နေတဲ့ လူတစ်ယောက်က ဥက္ကံအထကအတွက် သိန်း ပေါင်းထောင်နဲ့ချီပြီး အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းမယ်ဆိုတဲ့ သတင်းတစ်ခု (အတည်တော့ အပြု ရသေးဘူး၊ မြေအကျယ်အဝန်း လုံလောက်မှု ရှိမရှိ ကိုယ်စားလှယ်လွှတ်ပြီး လေ့လာတိုင်းတာသွားတုန်း အခြေအနေ) ကြားသိရတော့ ဝမ်းမြောက်ကြည်နူးမိပါ တယ်။ အဲသလိုသာ မိမိချက်မြှုပ်ဇာတိ အရပ်ဒေသကို မိမိစွမ်းအားရှိသလောက် ထောက်ပံ့ ပြုစုပေးကြမယ် ဆိုရင်ဖြင့် ဦးဦးတို့နိုင်ငံရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဟာ ပိုမို အရှိန်အဟုန်ကောင်းလာမှာ သေချာတယ်။

တိုးတက်နေကြတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ အရာရာအစိုးရ ကိုချည်း မှီခိုအားထား နေတာမဟုတ်ဘူး။ ယခုလို ပြည်သူမှ ပြည်သူသို့၊ တတ်နိုင်သူတွေက မပြည့်စုံသေးတဲ့ လူတွေအဖို့ ဆေးရုံ၊ ကျောင်း၊ ဘိုးဘွားရိပ်သာအစရှိတဲ့ လူမှုရေး လိုအပ်ချက်တွေကို ဖြည့်ဆည်းပေးပြီး ကိုယ့်ရဲ့ ဇာတိကို ကျေးဇူးဆပ်ကြတာ။ အဲဒီစေတနာတရားဟာ သိပ်လှတာပေါ့ မေလေးရာ။

စေတနာဆိုတာ အလှတရားတစ်ခု မဟုတ်လား။

ဦးဦးတို့ဟာ စာရေးဆရာကောင်းသန့်ရဲ့ ဇီဝင်္ဂ

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၆၇

စိတ်ခေါ်မှုနဲ့ သူ့ရဲ့ မွေးမိခင် အထကဥက္ကံကျောင်း တော်ကြီးမှာ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူ ၄၀၀ ကျော်ကို ၁၀နာရီခွဲမှ ၁၂နာရီအထိ စိတ်အားထက်သန်စွာ ဟောပြောခဲ့ကြပါတယ်။ ခန်းမထဲမှာ အဲသလောက်ပဲ ဆုံပါတယ်။

၁။ ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)၊ လက်ဆောင်နဝရတ်

၂။ ဆရာမိုး(Follow Me)၊ အောင်မြင်ခြင်း

ရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်

၃။ ဆရာကောင်းသန့်၊ ချမ်းမြေ့ပျော်ရွှင်
အောင်မြင်ကြီးပွားချမ်းသာ

ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေဟာ စိတ်ပါဝင်စားမှု အပြည့်အဝရှိကြတယ်။ စည်းကမ်းလည်း ရှိကြတယ်။ ဟောပြောရတာ သိပ်အသက်ဝင်တာပဲ။ ရယ်စရာကို ပြောလိုက်ရင် ကျောင်းတစ်ခုလုံး ပွင့်ထွက်သွားလုမတတ်၊ တသောသော ရယ်မောကြတာ ပြောရတဲ့လူမှာ အလွန်ပြောအားရှိတာပဲ။

ကျောင်းသားဟောင်းအချို့က ဟောခန်းမထဲသို့ လာရောက်နားမထောင် ကြရတဲ့ အခြားအတန်းခန်းများမှ ဆရာနဲ့ ကျောင်းသားအားလုံးပါ နားထောင်ခွင့်ရအောင် အသံချဲ့စက်၊ ဆောင်းဘောက်တွေကို တစ်ကျောင်းလုံး အနှံ့ ကြိုတင်တပ်ဆင် ပေးထားတာကိုး။ သူတို့ရဲ့ ထောက်ပံ့ကူညီအားပေးမှုက သိပ်ပြီး ထိရောက်အကျိုးရှိတာပဲ။ နားထောင်ကြရတဲ့ လူငယ်အားလုံးကို စိတ်ဝင်စားစရာ

စည်းကမ်း၊ စေတနာ၊ ပညာစတဲ့ အရာများအပေါ် တန်ဖိုးထား လေးစားတတ်အောင် အောင်အောင်မြင်မြင် (သုံးယောက်သား တက်ညီလက်ညီ) ဟောပြောနိုင်တဲ့ ပွဲလို့ သုံးသပ်ရပါတယ်။ ဥက္ကံမြို့ အထကရွှေရတုအကြို၊ စာပေဟောပြောပွဲဟာ အမှန်ပဲ သိပ်လှတယ်လို့ အမှတ်တရ ရှိရပါတော့တယ်။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

ဥက္ကံ အထက ရွှေရတု မဂ္ဂဇင်း
(၁၉၅၃-၂၀၀၃)

(၂၀)

**စာပေဟောပြောပွဲ
ကျောက်ဖြူ ရမ်းဗြဲ၊ တောင်ကုတ်
သံတွဲ**

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

စာရေးသူဘဝမှာ စာပေတာဝန် ထမ်းဆောင်
ရတဲ့ လုပ်ငန်းများတွင် စာပေဟောပြောပွဲများ လိုက်ပါပြီး
စာဆိုတော်နေ့ ဂုဏ်ပြုဟောပြောခွင့်ရတာဟာ တော်တော်
ကြီးကို ကြည်နူးကျေနပ်စရာ ကောင်းလှတယ် သမီးရာ။
ခရီးထွက်ရတာ ပျော်ရွှင်တတ်တာမို့ အနယ်နယ် အရပ်
ရပ်သို့ ခရီးသွားရတာ ဗဟုသုတ တိုးတယ်။ မသိဖူးသေး
တဲ့ အသိမိတ်ဆွေသစ်တွေနဲ့ ခင်မင်ရင်းနှီးရတာကြောင့်
ဆက်ဆံရေးနယ်ပယ် ပိုမိုကျယ်ဝန်းလာတယ်။

ယခုနှစ်စာပေဟောပြောပွဲကို ရွှေဘိုမြို့၊ ဇီးကုန်း
မြို့နယ် လမ်းပျဉ်မနားတို့က ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ပေမယ့် အကြောင်း
မညီညွတ်လို့ မသွားနိုင်ခဲ့ပါ။ စာဆိုတော် ရာသီမှာ ဦးဦး
အဖို့ ပထမဦးဆုံးစာဆိုတော်နေ့ ဂုဏ်ပြုစာပေဟောပြောပွဲ
သွားရောက်ခဲ့ရတာကတော့ ရခိုင်ပြည်နယ်တောင်ပိုင်းက
မြို့နယ် (၄)မြို့ဆီသို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ် -

၁။ ကျောက်ဖြူမြို့ - ၁၂-၁၂-၂၀၀၃နေ့ပွဲ
ကျောက်ဖြူ
အလက(၂)။

၂။ ကျောက်ဖြူမြို့ - ၁၂-၁၂-၂၀၀၃ ညပွဲ
ကျောက်ဖြူမြို့နယ်
ခန်းမ။

၃။ ရမ်းဗြဲမြို့ - ၁၃-၁၂-၂၀၀၃ ညပွဲ
ရမ်းဗြဲမြို့နယ်ခန်းမ။

၄။ တောင်ကုတ်မြို့ - ၁၄-၁၂-၂၀၀၃ ညပွဲ
တောင်ကုတ်မြို့နယ်
ခန်းမ။

၅။ သံတွဲမြို့ - ၁၅-၁၂-၂၀၀၃ နေ့ပွဲ
သံတွဲမြို့နယ်ခန်းမ။

အတူသွားခဲ့ကြတဲ့ စာရေးဆရာများကတော့
ဆရာချစ်စံဝင်း(ဦးချစ်စံ)နဲ့ ဆရာမင်းရွှေမင်း(အင်းစိန်)
(ဦးရွှေမင်း) တို့ဖြစ်ကြပါတယ်။ (၅)ပွဲဟောခဲ့ကြတယ်။

ဦးဦးရဲ့ သားလေးက လေယာဉ်ပျံ မစီးဖူးဘူး။
 ပင်လယ်ကမ်းခြေ ငပလီကို မရောက်ဖူးဘူး။ အဖေခေါ်
 ရင် သားလည်း လိုက်ချင်တယ်ဆိုလို့ တက္ကသိုလ် ဒုတိယ
 နှစ် သိပ္ပံ(ဘူမိဗေဒ)ကျောင်းသား၊ အသက် (၁၈)နှစ်ပြည့်
 ပြီ။ သားကို အတူခေါ်သွားခဲ့ပါတယ်။ သူ့အတွက်
 လေယာဉ်ခ အသွားအပြန်ဝယ်ပြီး ကျခံခဲ့ပါတယ်။ သူက
 စာရေးဆရာမှ မဟုတ်ဘဲကိုး။ ဖိတ်ခေါ်သူက မကျခံ
 စေရ။ သားအဖနှစ်ယောက် ခရီးအတူသွားခဲ့လှတာမို့
 အခုလို ငါးရက်ခရီးကို သွားခဲ့ကြတာ ကြည်နူးစရာကောင်း
 လှပါတယ်။ မရောက်ဖူးတဲ့ ဒေသ၊ ထူးခြား တဲ့ရှုခင်းမြင်
 ကွင်းတွေကြောင့် သားလေး မောင်ကောင်းထိုက်ဟာ
 ပျော်ရွှင်နေတယ်။ ရောက်ရန်ပေါက်ရန် ခက်ခဲ့လှတဲ့
 ဘုရားတွေလည်း ဖူးခဲ့ရပေတယ်။

ဟောပြောခဲ့တဲ့ အကြောင်းအရာတွေက ဆရာ
 ဦးချစ်စံ(ချစ်စံဝင်း)က ပညာရဲ့ တန်ဖိုးနဲ့ အရည်အသွေး
 ကောင်းမွန်ရေးတွေအကြောင်း၊ ဆရာဦးရွှေမင်း(မင်းရွှေ
 မင်း-အင်းစိန်)က စာဆိုနဲ့ စာဆိုရဲ့ ကဗျာအလင်္ကာကို
 မှတ်ကောင်နဲ့ပုလဲပမာ ဖြစ်ကြောင်း ကဗျာအကြောင်း၊ စာ
 အကြောင်း ဟောပြောကြပါတယ်။ ဦးဦးက ခေါင်းစဉ်
 သုံးခု ဟောပြောခဲ့တယ် သမီး -

၁။ ကျောက်ဖြူမြို့ အလက(၂)မှာ -

“စေတနာကောင်းလျှင် ကံကောင်းမည်”

၂။ ကျောက်ဖြူမြို့နယ်ခန်းမမှာ -

၁၂-၁၂-၂၀၀၃ ည -

“ လူဖြစ်ရတဲ့ ရည်ရွယ်ချက် ”

၃။ ရမ်းဗြဲမြို့၊ ကျောက်တော်မြို့နဲ့ သံတွဲမြို့၊

မြို့တော်ခန်းမများတွင်

“ လက်ဆောင်နဝရတ် ”

အခြေအနေ၊ ကာလ၊ ဒေသ၊ ပရိသတ်ရဲ့ လိုလားချက်ကို လေ့လာ အကဲခတ်ပြီး ဖွဲ့နွဲ့တဲ့အချက်အလက်ကို အတိုးအလျှော့ လုပ်ရတာပေါ့။ မာတိကာကြောရိုးကိုတော့ သေသေချာချာပြင်ဆင်ပြီး မှတ်စုရေးသားပြုစုသွားတာမို့ မူလဦးတည်ချက် မပျက်စေရပါ။

ဟောပြောပွဲတွေမှာ ဦးဦးက ရှေ့ဦးဆုံး တက်ဟောပါတယ်။ ဆရာ မင်းရွှေမင်း(အင်းစိန်)က အလယ်မှာနေပြီး ဟောရတာ သဘောကျတယ်။ ဆရာ ချစ်စံဝင်းက နောက်ဆုံးနေပြီး ပြောဖို့ရာ သဘောကျတယ်။ ဦးဦးကတော့ ဘယ်နေရာမှာ နေရနေရ၊ ကျေနပ်ပြီးသားပါ။ သူတစ်ပါး မယူချင်တဲ့ နေရာက ဖြည့်ပေးရတာ ဝမ်းသာပါတယ်။ ဒီအဖွဲ့မှာ ဦးဦးက ခေါင်းဆောင်တာဝန်ဖြစ်နေတော့ ကျရာနေရာမှာ ဝင်ရတာ ဦးစီးခေါင်းဆောင်ရဲ့ အလုပ်တာဝန်ပါပဲ။ ယခင်ကပင် ချစ်ခင်လေးစားပြီးသား ဆရာသမားတွေမို့ ဘာမှ ပြဿနာမရှိပါ။ စည်းစည်းလုံးလုံးနဲ့ ပျော်စရာကောင်းပါတယ်။

ဆရာမင်းရွှေမင်း (အင်းစိန်) ဟောပြောတာလည်း နားထောင်လို့ ကောင်းပါတယ်။ သူက အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးပါ။ ၂၀၀၂ ခုနှစ် ကလေးစာပေဆိုင်ရာ အမျိုးသားစာပေဆုလည်း ပူပူနွေးနွေး ရထားခဲ့သူပါ။ စာပေနယ်မှာ နှစ်ပေါင်း ၂၀ကျော် ဖြတ်သန်းခဲ့ပြီး ကဗျာတွေ၊ ဝတ္ထုတွေ ရေးခဲ့တဲ့သူပါ။ သူ့ကို ရွေးချယ်ပြီး ဒီခရီးကို မိမိက ခေါ်လိုက်တာကိုး။ သူဟာ ရခိုင်လူမျိုး။ မင်းပြားမြို့ဇာတိ စာရေးဆရာ။ ဒီနှစ် အမျိုးသားစာပေဆုရ ပုဂ္ဂိုလ်မို့ ရခိုင်ပြည်နယ် စာဆိုတော်နေ့ ဟောပြောပွဲတွေနဲ့ အဆီလျော်ဆုံးလို့ ထင်မြင်တဲ့အတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ပြည်နယ်အဖို့ အမျိုးသားစာပေဆုရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဂုဏ်ယူစရာ မဟုတ်လား။ ဝမ်းသာစရာ မဟုတ်လား။ သူ့ အတွက်လည်း နှစ်ပေါင်း ၄၀ခန့် ဝေးကွာခဲ့တဲ့ မိခင်ပြည်နယ်ကို အောင်ပွဲနဲ့အတူ ပြန်လည်တွေ့ဆုံခွင့် ရရင် အပျော်ရွှင်ဆုံးဖြစ်မယ် မဟုတ်ပါလား။ အစိုးရ ဝန်ထမ်း အနေနဲ့ အထက်အကြီးအကဲကလည်း ဦးဦးကိုယ်တိုင်က တင်ပြမေတ္တာရပ်ခံ ခေါ်ခဲ့တာဆိုတော့ တာဝန်ခရီးအဖြစ် ခွင့်ပြုပေးလိုက်ပါတယ်။ ဆရာချစ်စံဝင်း၊ ဆရာမင်းရွှေမင်း(အင်းစိန်)တို့နဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ကျောက်ဖြူရမ်းဗြဲ၊ တောင်ကုတ်နဲ့ သံတွဲမြို့များသို့ စာဆိုတော်နေ့ ဂုဏ်ပြုစာပေဟောပွဲတွေ သွားရောက်ခဲ့ရတာ ကံကောင်းတယ်လို့ဆိုရမှာပဲ သမီးရယ်။ ခရီးစဉ်တစ်ခုလုံး အဆင်ပြေ

ချောမွေ့ပြီး အဖုအထစ် တစ်ခုမှ မတွေ့ရဘူးကွယ်။ အပြန်အလှန် လေးစားရုံသေပြီး ချစ်ခင်ကြင်နာကြတာ ကြောင့်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မယ်။ အစမှ အဆုံးအထိ စိတ် ချမ်းသာမှု အပြည့်အဝ ရခဲ့ပါတယ်။

ကျောက်ဖြူမြို့ဆိုတာ ရမ်းဗြဲကျွန်းပေါ်မှာ တည် ရှိတယ်။ အလျားမိုင် ၅၀ ကျော်၊ အနံ ၁၅မိုင်ကျော် ကျယ် ဝန်းတဲ့ ရမ်းဗြဲကျွန်းကြီးဟာ မြန်မာပြည်ရဲ့ အကြီးမားဆုံး ကျွန်းတစ်ခုဖြစ်သလို အရှေ့တောင်အာရှမှာ အလွန်တရာ ကောင်းမွန်လှတဲ့ “ **ရေနက်ဆိပ်ကမ်း** ” ရှိတာကြောင့် နောင်အနာဂတ်မှာ ထင်ရှားကျော်ကြားဖို့ရာ ရှိပါတယ်။ ကျောက်ဖြူဟာ သဘာဝအရ သာယာလှပတဲ့ မြို့ပါ။ သို့ပေမယ့် တိုင်းရင်းသားများအဖို့ ဝန်ထမ်းအချို့မှအပ ရောက်ခဲ့ပါမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဦးဦးကတော့ ယခင် နှစ်ခေါက် သုံးခေါက် ရောက်ဖူးတယ်။ ယခုတစ်ခေါက်က စတုတ္ထအကြိမ်မြောက်ဖြစ်လောက်တယ်။ ဆောင်းရာသီ မှာ အပန်းဖြေလာရောက်ဖို့ကောင်းတဲ့ ပင်လယ်ကမ်းခြေ ခရိုင်မြို့။ သပ်ရပ်သန့်ရှင်းပြီး စည်ကားလှပါတယ်။

ကျောက်ဖြူမြို့မှ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၂၀ကျော်က လူရည်ချွန်ဆု အကြိမ်ကြိမ် ရခဲ့တဲ့ အထက်တန်း ကျောင်း သူလေး မနုမြေဟာ ယခုအခါ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနမှာ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ပြတိုက်မှူးကြီး ဖြစ်နေပါပြီ။ ကျောက်ဖြူ ခရိုင် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၇၅

ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးလှတင့်၊ ခရိုင်အဖွဲ့ဝင် ဦးဉာဏ်လင်း၊
မယကဥက္ကဋ္ဌ ဦးမြင့်လှိုင် အစရှိတဲ့ အာဏာပိုင်အဖွဲ့
အစည်းများဟာ ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် ပြည်သူ
လူထုရဲ့ အသိအမြင် ဗဟုသုတဟာ အခြေခံအကျဆုံးပဲ
ဆိုတာ ကောင်းစွာ သိမြင်ကြပါတယ်။ ပြည်သူလူထု
အပေါ် စေတနာအလွန်တရာ ထက်သန်ပြည့်ဝကြတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေပါ။ ချီးကျူးစရာ၊ ကျေးဇူးတင်စရာ ကောင်းလှ
ပါတယ်။

တောင်တောရယ်သာလို့ ခဏခဏဆိုတော့
မြောက်တောကကော မသာယာဘူးလား ခွတိုက်မေး
သလို အခြား မြို့နယ်များ ခရိုင်များက မမေးလောက်ဘူး
တင်တာပဲ။ အခြား ခရိုင်များနဲ့ မြို့များမှ အာဏာပိုင်
အဖွဲ့အစည်းများ၊ စာပေအဖွဲ့ဝင်များ၊ ဌာနဆိုင်ရာများ၊
ပြန်ကြားရေးဝန်ထမ်းများ အားလုံးပဲ စေတနာ ထက်သန်
စွာ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင် အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ကြ
တာပါပဲ။

ရမ်းဗြဲမယကဥက္ကဋ္ဌ၊ တောင်ကုတ် မယကဥက္ကဋ္ဌ
နဲ့ သံတွဲမယကဥက္ကဋ္ဌများဟာ ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းမှ
ဤဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့ရောက်ရှိလာကြတာ လပိုင်းမျှသာ
ရှိကြပေမယ့် ဒေသကို အရှိန်အဟုန်နဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်
အောင် အစွမ်းကုန် ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေကြတာကို
တွေ့မြင်ကြားသိခဲ့ရပါတယ်။ စိတ်ကောင်းစေတနာကောင်း

ရှိကြသူများပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒေသတစ်ခု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုတာ အခြေခံ အဆောက်အအုံတွေ ကောင်းမွန်အောင် ပထမဦးဆုံး ဖြည့်ဆည်းကြရတယ် -

၁။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး

၂။ ရေကောင်းရေသန့်

၃။ ပညာရေး

၄။ ကျန်းမာရေး

၅။ စီးပွားရေးနှင့် ထုတ်ကုန်မြှင့်တင်ရေး

၆။ ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ရေး

၇။ လျှပ်စစ်မီး လုံလောက်စွာ ရရှိရေး

လက်တွေ့ကြိုးပမ်းအကောင်အထည် ဖော်နေ ကြတာ လေ့လာသိရှိခဲ့ ရပါတယ်။ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ တံတိုင်းကြီးကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခိုင်မာအောင် တက်ညီ လက်ညီ ရွက်ဆောင်နေကြရပါရဲ့။

ရမ္မာဝတီ၊ ဒွာရာဝတီဒေသလို့ခေါ်ရမယ့် ဦးဦးတို့ ရောက်ခဲ့ကြတဲ့ဒေသဟာ အိမ်နီးနားချင်းနိုင်ငံနဲ့ နီးကပ်တဲ့ အရပ်ဒေသပါ။ သို့ပေမယ့် ယဉ်ကျေးမှု ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုကို မခံကြပါ။ အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်နဲ့ မိမိတို့ရဲ့ အစဉ် အလာ ကြီးမားခဲ့တဲ့ ယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာကို လေး စားမြတ်နိုးတတ်ကြတာ လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ရတယ်။ ပြည်သူ တွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်ရေးရာ တံတိုင်းကြီးဟာ သိပ်ကောင်း

တာပဲ။

အုပ်ချုပ်ရေးတံတိုင်း၊ အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ် တံတိုင်းတို့မှာ ဤဒေသ၌ အတော်ခိုင်မာ အားကောင်း ကြပါရဲ့။ ဖွံ့ဖြိုးရေးတံတိုင်းကိုတော့ ယခင်ကထက် အဆများစွာ အရှိန်အဟုန်မြှင့်ပြီး ကြိုးပမ်းအကောင် အထည်ဖော်ကြရဦးမှာပါ။

ဒီခရီးမှာ ဦးဦးက မြို့နယ်စစ်မှုထမ်းဟောင်း အဖွဲ့ဝင်များနဲ့လည်း ထိတွေ့မေးမြန်းလေ့လာခဲ့ပါသေး တယ်။ သူတို့ဟာ အရွယ်အားဖြင့် အသက် ၅၀၊ ၆၀ ကျော်ကြပြီ။ အရွယ်အိုမင်းသော်လည်း သတ္တိနဲ့ သစ္စာ ကတော့ ဟောင်းနွမ်းအိုမင်းမသွားကြသေးပါဘူး။ သစ္စာ လေးချက် ဦးထိပ်ရွက်ပြီး ပြည်သူကြားမှာ ပြည်သူ့စစ် မဟာဗျူဟာအရ ပေးအပ်လာမယ့် ကာကွယ်ရေးတာဝန်၊ လုံခြုံရေးတာဝန်မျိုးတွေကို စည်းစည်းလုံးလုံးနဲ့ ပါဝင် လှုပ်ရှားနိုင်ကြမယ့် အနေအထားတွေ ရှိကြတယ်။ လေး စားချီးကျူးစရာပေပဲ။ သူတို့နဲ့ စကားပြောကြည့်တဲ့အခါ နိုင်ငံတော်အစိုးရရဲ့ ရွေ့လုပ်ငန်းစဉ်နဲ့ မူဝါဒတွေကို ကောင်းစွာ သဘောပေါက်ကြပြီး ထပ်ချပ်မကွာ ထောက်ခံ အားပေးရင်း အောက်ခြေအထိ ကျယ်ပြန့်စွာ ထိတွေ့ စည်းရုံးနိုင်ကြတာကိုလည်း သိမြင်ခဲ့ရပါတယ်။ ချစ်စရာ ကောင်းတဲ့ စစ်မှုထမ်းဟောင်း၊ စစ်မှုထမ်းကောင်း ရခိုင် သားများပေပဲ။

စာအုပ်စာပေ ဖတ်ရှုရတာ ဗဟုသုတရစေတယ်။
 ကောင်းပါတယ်။ ယခုလို ခရီးသွားရတာဟာလည်း
 မျက်စေ့အမြင်၊ နားအကြား ကျယ်ဝန်းစေတာမို့ သဘော
 ကျစရာ ကောင်းပါတယ်။ မြင်ရတာတွေဟာ သူတစ်ပါး
 ရေးတာကို ဖတ်ရတာထက်ပိုပြီး တိုက်ရိုက်ထိတွေ့ရာ
 ကျပါတယ်။ စာပေဟောပြောပွဲ ၅ ရက်ခရီးဟာ မိမိ
 အတွက် လေ့လာဆည်းပူးစရာ၊ မှတ်သားစရာ ပညာဗဟု
 သုတတွေလည်းများစွာ တိုးပွားခဲ့လို့ ဝမ်းသာကြည်နူး
 မိပါတယ်လို့ ဖော်ပြချင်ပါရဲ့။

ဖိတ်ကြား၊ စီစဉ် အစစအရာရာ သွားလာရေး
 များပါ အဆင်ပြေအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ကြတဲ့
 ကျောက်ဖြူခရိုင် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး
 ကောင်စီ၊ သံတွဲ ခရိုင်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး
 ကောင်စီ၊ ရမ်းဗြဲနဲ့ တောင်ကုတ် မြို့နယ်အေးချမ်းသာယာ
 ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၊ ထိုမြို့များမှ စာပေမြတ်နိုးသူများ
 အားလုံးသို့ အမှတ်တရ ကျေးဇူးတင်လျက်ရှိပါကြောင်း
 လှိုက်လှဲစွာ ပြောပါရစေ။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၂၀-၁၂-၂၀၀၃

(၂၁)

စာရေးဆရာဆိုသူများ

“အခုခေတ်ကြီးမှာ မတရားမှုတွေ၊ ရက်စက်မှုတွေ မိုးမွန်နေတယ်။ နေရာများများမှာ တိုက်ကြခိုက်ကြနဲ့နို့ ဘယ်သူတွေ ဘယ်လိုဆိုးဆိုး၊ ငါတို့ကတော့ ကောင်းတာမှန်တာ၊ မြင့်မြတ်တာတွေ အခုလို လူငယ်ဘဝမှာက တည်းကစပြီး လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြ။ အဲဒါပါရမီဖြည့်တာပဲလို့ မှတ်ပြီး ဆက်ကောင်း ဆက်တော် ဆက်မှန်ကန်ကြပေတော့ ”

တတ်တိုး
(ကောင်းဖို့ တော်ဖို့ ကြိုးစားကြ၊
လုံမလေးမဝူဇင်း၊ ၂၀၀၃ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ)

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

အသက် ကိုးဆယ်အရွယ် ရှိနေပြီဖြစ်တဲ့ ဆရာ
ကြီးတက်တိုး(ဦးအုန်းဖေ)က ကောင်းတာ၊ မှန်တာ မြင့်
မြတ်တာတွေကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြပါလို့ လုံမလေး
မဂ္ဂဇင်းမှာ ရေးသားခဲ့တာကို ဖတ်ပြီး ဦးဦးရဲ့ ရင်ထဲမှာ
ဆိုဆိုနှင့်နှင့် ခံစားလာရတာ အမှန်ပဲ။ ဆရာကြီးတို့ လူငယ်
ဘဝမှာ လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှု ဒီရေစီးကြောင်းကြီးထဲမှာ
မျောပါခဲ့ကြတာပေါ့။ သူတို့ လူလတ်ဘဝ ရောက်တော့
လွတ်လပ်စနိုင်းသစ်တစ်ခုကို စာပေနယ်မှာ တက်တက်
ကြွကြွ ပါဝင်ရုန်းကန်ကြပြန်တာပေါ့။ လွတ်လပ်ရေးနဲ့
အတူ နိုင်ငံရေးဝါဒတွေ အုပ်စုကွဲပြီး ပြိုကွဲကြလို့ ဆိုရှယ်
လစ်ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးဆိုပြီး တစ်ပါတီစနစ်နဲ့
ဦးတည်ချီတက်ကြပြန်တော့ သတင်းစာဆရာ၊ ဝါရင့်
စာရေးဆရာနဲ့ စာပေကဏ္ဍများ ပါဝင်ခဲ့ပြန်ရော။ လက်ရှိ
ကာလ စည်းကမ်းပြည့်ဝသော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော်
ထူထောင်ရေး၊ ပါတီစုံစနစ်ဆီသို့ ဦးတည်နေတဲ့ အချိန်
မှာလည်း အသက် ၇၀ မှ ၉၀ အထိ ပညာရှိကဝိစာဆို
တစ်ဦးအနေနဲ့ မဂ္ဂဇင်းအတော်များများမှာ အဆက်မပြတ်
ရေးသားပေးနေဆဲပဲ။

ဆရာကြီးတက်တိုး အသက် ၂၀ လောက်၊
မကွေးမှာ အောက်တန်းစာရေးလေးလုပ်နေစဉ် ရန်ကုန်
မြို့သို့ ရောက်သခိုက် လူထုကိုလှနဲ့ တွေ့တော့ ပီမိုးနင်း
ဆီသွားတွေ့၊ ကန်တော့ချင်တယ်ဆိုလို့ လူထုဦးလှက
လိုက်ပို့ခဲ့တယ်။ ဆင်းဆင်းရဲရဲ စုတ်စုတ်ခြာခြာနဲ့ နေရရှာ
တဲ့ စာရေးဆရာ ပီမိုးနင်း ပြောလိုက်တဲ့စကား တစ်ခွန်း
ဟာ ဆရာတက်တိုးဘဝတစ်လျှောက် အသည်းမှာ သံမှို
စွဲသလို ခိုင်မြဲနစ်ဝင်သွားခဲ့တယ်။ ဒီအကြောင်းအရာကို
ဆရာကြီးတက်တိုးဟာ အကြိမ်ကြိမ်ပဲ ရေးခဲ့ပြောခဲ့ဖူးပါ
တယ်။ စာရေးဆရာအလုပ်ဟာ ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့လူ
ရှိကောင်းရှိခဲ့မယ်။ သို့ပေမယ့် ချမ်းသာကြွယ်ဝစေတဲ့
အလုပ်အကိုင် အမျိုးအစားတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဒါဟာ
သေချာတယ်။

စာရေးဆရာရဲ့တာဝန်နဲ့ ဦးတည်ချက်က
ဘာလဲ။

“ ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးရှိသော ရိုင်းပျသော
အင်အားစုများ၏ လိမ်လည်မှုများမှ လွတ်မြောက်ရေးဟာ
မိမိရဲ့ ရည်မှန်းချက်ပဲဖြစ်တယ်။ အကယ်၍ ကျွန်တော်သာ
ကြီးကျယ်တဲ့ အနုပညာရှင်ဖြစ်လာခဲ့သော် အဲဒါဟာ ကျွန်
တော်ရဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်ပါပဲ ”

ရုရှားစာရေးဆရာ ဒေါက်တာအင်တွန်ဖက် ပလို
ဗစ်ချက်ကော့ဗ်(၁၈၆၀-၁၉၀၄)က အထက်ပါအတိုင်း

ပြောဆိုခဲ့တယ်။ လောကကြီးမှာ မတရားမှုနဲ့ တရားမှု၊ တရားမမျှတမှုနဲ့ တရားမျှတမှု၊ အဓမ္မနဲ့ ဓမ္မဟာ အမှန် တရားနဲ့ တရားမျှတမှုဘက်ကနေ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ စွန့်စွန့်စားစား ရပ်တည်ပြီးတော့ ရေးသားတော့တာပါပဲ။

ဘဝဆိုတာ ဇာတ်ခုံပမာ တင်စားကြမယ်ဆိုရင် စာရေးဆရာဟာ ဇာတ်ကောင်အမျိုးမျိုးနဲ့ ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက်အထွေထွေကို ဖန်ဆင်းတဲ့ ဘဝဇာတ်ဆရာပေါ့ ကွယ်။

ဘဝဆိုတာ တိုက်ပွဲလို့ တင်စားကြမယ်ဆိုရင် တော့ အနိုင်မခံ အလံမလွဲ သဲသဲမဲမဲ ဇွဲကြီးကြီးနဲ့ သေသည့် တိုင်အောင် တိုက်ခိုက်သွားသူတွေကတော့ စာရေးဆရာ ဆိုတဲ့ လူစားတွေပဲ။ သူရဲကောင်းတွေလား၊ လူမိုက်တွေ လား စဉ်းစားသာကြည့်ပေတော့။ သူတို့ယုံကြည်ရာကို တော့ အရာရာကို စွန့်လွှတ်ပြီး ကိုင်စွဲတိုက်ပွဲဝင်တတ် တယ်။ ဒီတော့ ဆင်းရဲကြတာများတယ်။ မွဲကြ၊ ငတ်ကြ ရတာ များတယ်။ ကြွယ်ဝချမ်းသာသောသူ၊ ရာထူးရာခံ ရတဲ့ လူဆိုတာ အင်မတန် ရှားပါးတယ်။

စာရေးဆရာမှာ တာဝန်တွေရှိတယ်။ ဘယ်လို တာဝန်တွေလဲ။ အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်လို့ စာရေးဆရာမ ခင်နှင်းယု ရေးဖူးတာတစ်ခု သတိရတယ်။

“ကျွန်မတို့ ကလောင်ကိုင် စာရေးဆရာဖြစ် ကတည်းက စာရေးဆရာဟူသော ဘွဲ့အမည်”

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၈၃

ကလောင်ကို ဘယ် 'ပြန်တမ်း' ကမှ ဂေဇက်ထွက်၍
ဘယ်သူကမှ ချီးမြှင့်သည်မဟုတ်။ ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိ
များလို ရရှိသော ရာထူးလည်း မဟုတ်ပါ။

ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကြိုးစား၍ ဖြတ်နိုးလွန်းလို့ ရယူ
သော ကလောင်ဖြစ်သည်။ ကိုယ့်အတိုင်းအတာနှင့်ကိုယ်
ကလောင်တစ်ချောင်း ရယူထားဖို့ မည်မျှကြိုးပမ်းရသည်
ကို စာရေးဆရာတိုင်း သိသည်။

ဒါကြောင့် ကျွန်မတို့ ကလောင်သည် တာဝန်ရှိ
သည်။ တန်ဖိုးရှိသည်။ အင်အားရှိသည်။ အပျော်ဖတ်
ဝတ္ထုရေးသည်ဆိုသူတွေတောင်မှ တာဝန်ရှိတာအမှန်။
ကျွန်မတို့၏ ကလောင်သည် ကြီးမားသောတာဝန်ကို
ထမ်းဆောင်နေကြသည် ”

ခင်နှင်းယု (၁၉၂၅-၂၀၀၃)

ဘဝင်မကျလေသောအခါ

(၂၀၀၂ခုနှစ်၊ ဇွန်)မှ

စာရေးဆရာဆိုတဲ့ လူတွေဟာ ထူးလည်း ထူး
တယ်။ ရူးလည်း ရူးတယ်ဆိုရမလိမ့်။ သူက လူတကာ
ထက် ဘာများ ကွာခြားလို့လဲ။

“ စာရေးဆရာဖြစ်မည့်လူနဲ့ ကျန်တဲ့သူတွေနဲ့
ဘာ ကွာသလဲ။ စာရေးဆရာဖြစ်မည့်သူက တခြားသူတွေ
ထက် ထူးပြီး ဉာဏ်ကောင်းတဲ့သူ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျန်တဲ့
သူတွေရဲ့အထက်မှာရှိတဲ့ လူလည်း မဟုတ်ဘူး။ သူလည်း

လူထဲက လူပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ကျန်တဲ့လူတွေနဲ့ ဘာကွာ
 ခြားသလဲဆိုတော့ အင်္ဂလိပ်လိုတော့ Sensitivity
 ခေါ်တယ်။ စာရေးဆရာဖြစ်မယ့်သူက Very Sensi-
 tive ဖြစ်တယ်။ မြန်မာလိုပြောရရင်တော့ သူ့ရဲ့ အာရုံ
 တရားတွေ တခြားသူတွေထက် ထက်မြက်တတ်တယ်။
 သူများ နားမထောင်မိတာကို သူက နားထောင်မိ
 တတ်တယ်။ လူများ မမြင်မိတာကို မြင်မိတတ်တယ်။ သူ
 များ မခံစားတတ်တာကို ခံစားတတ်တယ်။ ဒါကို ဆရာ
 တို့က အာရုံတရား ထက်မြက်တယ်လို့ ခေါ်တယ် ”

တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင် (၁၉၃၀-၂၀၀၂)

ပေဖူးလွှာမဂ္ဂဇင်း ၁၉၈၅ ဇွန်၊ ဇူလိုင် မှ

စာရေးဆရာတစ်ဦးဖြစ်ဖို့ရာ ပါရမီအနေနဲ့
 အောက်ပါ သုံးရပ်ပြည့်စုံအောင် ဖြည့်ဆည်းရမယ်
 ထင်တယ်-

- (၁) ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ခြင်း Sincerity
 အမှန်တရားကို မြတ်နိုးခြင်း
- (၂) စေတနာ ဆန္ဒထက်သန်ခြင်း
 Good-Will အများအကျိုးကို သည်ပိုး
 လိုခြင်း
- (၃) စာပေရေးသားခြင်း၊ ရသဖန်တီးမှု အတတ်
 ပညာ ထူးချွန်ခြင်း၊ ပရိသတ်ကို ဆွဲဆောင်
 ဖမ်းစားနိုင်စွမ်းရှိခြင်း

ဦးဦးက ယခုအချိန်အထိ စာရေးဆရာတော့
မဖြစ်သေးဘူး။ ဆောင်းပါးရှင်တော့ ခေါ်နိုင်တာပေါ့။
ဆောင်းပါးရှင် ဖြစ်ချင်ရင် ဒါတွေလိုမယ်ထင်ရဲ့။

ဆောင်းပါးရေးသားနည်း အခြေခံလိုအပ်ချက်

(က) ဖတ်ချင်စဖွယ် ရှိရမည်။

(ခ) ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရှိရမည်။

(ဂ) စိတ်ကောင်းစေတနာ ပါရမည်။

(ဃ) အချက်အလက် တိကျရေရာရမည်။

(င) အကြောင်းအကျိုး ခိုင်လုံရမည်။ လိုအပ်
လျှင် အထောက်အထားပါ ရှိရမည်။

(စ) မတိုမရှည်၊ မပိုမလို အနေအထား အလော
တော်ဖြစ်စေရမည်။

(ဆ) စကားလုံးဝေါဟာရသည် စာဖတ်သူနှင့်
ဆီလျော်ရမည်။

(ဇ) ဝါကျများ မရှည်လျားလွန်းစေရ။

(ဈ) အသံထွက် ဖတ်ကြည့်ပြီး ရှင်း မရှင်း၊ ချော
မချော စစ်ဆေးပြုပြင်ရမည်။

(ည) စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံနှင့် အဖြတ်အတောက်
မှန်ကန်ရမည်။

မတရားမှုတွေ အနိုင်ကျင့်ခြင်းတွေ၊ ငါနဲ့မတူ
ငါ့ရန်သူ၊ ကျူးကျော်ရန်စ၊ ဖိနှိပ်မှုတွေကို ခိုင်ခိုင်မာမာနဲ့
ရပ်တည်တွန်းလှန်နိုင်ဖို့ရာ **‘အမှန်တရား ဘက်’**

သား ' တွေရဲ့ ခွန်အားနဲ့ စွမ်းအင်တွေ များစွာလိုအပ်
တယ်လို့ မြင်ပါတယ်။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

ဂန္ထဝင် ရသစုံမဂ္ဂဇင်း
၂၀၀၃ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

(၂၂)

ရင်လှိုင်းခတ်သံ

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

ကျွန်မ စာရေးဆရာမဖြစ်ချင်တယ်။ ကျွန်တော်
စာရေးဆရာ လုပ်ချင်တယ်။ စာရေးနည်း ပြောပြပေးပါ။
စာဘယ်လို ရေးရသလဲ ဖော်ပြပေးပါ။ မေးလာကြတယ်။
စာရေးပြီး မေတ္တာရပ်ခံတတ်ကြတယ်။ ကျောင်းသား၊
ကျောင်းသူ လူငယ်တွေလည်း ပါတယ်။ သံဃာတော်
ဦးဇင်းငယ်များလည်း တွေ့ရဖူးတယ်။ စာရေးတာကို
ဝါသနာ ထုံချင်ပုံရတယ်။

ဆရာကြီး ဒဂုန်တာရာက ဝတ္ထုရေးနည်းဆိုတာ
ရှိသလားဆိုရင် မရှိဘူးလို့ သူက ယူဆကြောင်း ဒါရိုက်
တာ မောင်မောင်ညိုရဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ် အမှာစာ ရေးပေး
ရာမှာ ဖော်ပြခဲ့တယ်။ ဆိုလိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်က ဝတ္ထုရေးဖွဲ့
တယ်ဆိုတာ ပုံသေနည်းနဲ့ ဖော်စပ်ရတဲ့ အတတ်ပညာ

ရပ်လို အသေမဟုတ်ဘူး။ ရပ်မနေဘူး။ မပြီးဆုံးနိုင်ဘူး။
 ခေတ်နဲ့အညီ အချိန်အခါနဲ့ တစ်ပြေးညီစွာ ရှင်သန်
 စီးဆင်းနေတာ။ ဒါကြောင့်မို့ ဝတ္ထုရှည် (နော်ဗယ်လ်)ရေး
 နည်းရယ်လို့ ပုံသေ၊ မူသေ နည်းနိသျှ မရှိပါလို့ ယုံကြည်
 ကြောင်း သူခံယူတဲ့အတိုင်း ပွင့်ပွင့် လင်းလင်းပဲ ရေးသား
 ခဲ့ပါရဲ့။ ဦးဦးတို့ အထက်တန်း ကျောင်းသားဘဝက
 ရန်ကုန်ဘွဲ့တွေရဲ့ “ **ပန်းသွင်သီကုံး ရေနည်းထုံးကား**
 ” တို့ “ သီကုံးပန်းသွင် ရေဖွဲ့ချင်သော် ” တို့ စာအုပ်တွေကို
 မက်မက်မောမော ဖတ်တယ်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား
 ဖြစ်လာတော့ သော်တာတွေရဲ့ “ **ဝတ္ထုရေးနည်း** ”
 ဇာတ်ကောင်မွေးနည်း စာအုပ်မျိုးတွေကို မြတ်မြတ်နိုးနိုး
 ဖတ်တယ်။

သို့သော် ယခုအချိန်အထိ ဦးဦးဟာ စာဖတ်သူ၊
 စာပေမြတ်နိုးသူပဲ ဖြစ်နေပြီး ဝတ္ထု၊ ကဗျာ၊ ပြဇာတ်စတဲ့
 အနုပညာ တစ်ခုခုကို ဖန်တီးသူတော့ ဖြစ်မလာနိုင်သေး
 ပါ။ အနုပညာဆိုတာ အမြင်လွယ်ပေမယ့် တကယ်လုပ်
 ရင်တော့ အဟုတ်ခက်တယ်ဗျ။ အထူးသဖြင့် စာပေ အနု
 ပညာနယ်ပယ်မှာ စာဖတ်ပရိသတ် အသိအမှတ်ပြု
 လောက်အောင် မှတ်တိုင်စိုက်ဖို့ဆိုတာ မလွယ်ပါဘူး။

စာရေးဆရာဖြစ်လာဖို့ဆိုတာ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး
 လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့တော့ မရနိုင်တာ သေချာရဲ့။ ၁၉၈၇
 ခုနှစ်၊ ဇွန်လထုတ် ပေဖူးလွှာမဂ္ဂဇင်းမှာ ဆရာဝင်းဦး

အင်တာဗျူးမေးတဲ့အခါ ဆရာကြီး တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင် (၁၉၃၀-၂၀၀၂) ဖြေကြားခဲ့တဲ့ စကားလေးတွေ မှတ်သားစရာ ကောင်းတယ် မေလေးရေ။

“ စာရေးဆရာဖြစ်မည့်လူနဲ့ ကျန်တဲ့သူတွေနဲ့ ဘာကွာသလဲ၊ စာရေးဆရာဖြစ်မည့်သူက တခြားသူတွေထက် ထူးပြီးဉာဏ်ကောင်းတဲ့သူ မဟုတ်ပါဘူး။ သူလည်း လူထဲက လူပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ကျန်တဲ့လူနဲ့ ဘာကွာခြားသလဲဆိုတော့ အင်္ဂလိပ်လိုတော့ Sensitivity ခေါ်တယ်။ စာရေးဆရာဖြစ်မယ့်သူက Very Sensitive ဖြစ်တယ်။ မြန်မာလို ပြောရရင်တော့ သူ့ရဲ့ အာရုံတရားတွေက တခြားသူတွေထက် ထက်မြက်တတ်တယ်။ သူများနားမထောင်မိတာကို သူက နားထောင်မိတတ်တယ်။ သူများမမြင်မိတာကို မြင်မိတတ်တယ်။ သူများမခံစားတတ်တာကို ခံစားတတ်တယ်။ ဒါကို ဆရာတို့က အာရုံတရားထက်မြက်တယ်လို့ ခေါ်တယ် ”

စာရေးဆရာဖြစ်ချင်ရင် အမြင်စူးရှရမယ်။ အကြားထက်မြက်ရမယ်။ အမြင်အကြားမှာ သူတစ်ပါးထက် အာရုံခံစားနိုင်ဖို့ဆိုတာ အာရုံစူးစိုက်မှု၊ စိတ်ပါဝင်စားမှု၊ စိတ်အားထက်သန်မှု အရေးကြီးတာပေါ့။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို စိတ်ဝင်စားရပါလိမ့်မယ်။ မြင်အောင်၊ ကြားအောင် သတိဝီရိယ ရှိရပါလိမ့်မယ်။

အကောင်းဆုံး လေ့ကျင့်ခန်းကတော့ ဂန္ထဝင်က

ကောင်းပေကောင်းတွေကို ဖတ်ရှုခြင်းပဲ။ ဒီအခါမှာ ကမ္ဘာ
ကျော် စာပေတွေထဲတွင် စာရေးဆရာကြီးတွေ ဘယ်လောက်
ကောင်းအောင် ရေးဖွဲ့ခဲ့ကြတယ်ဆိုတာ နမူနာယူစရာ
အသိအမြင် ရလာမယ်။ မူရင်းဖတ်နိုင်ရင်လည်း မူရင်း
ပေါ့။ အနှစ်ချုပ် ဖတ်နိုင်ရင် အနှစ်ချုပ်ပေါ့။ ဘာသာပြန်
ဖတ်ရရင်လည်း ဘာသာပြန်ပေါ့။ စာရေးချင်တဲ့ လူဟာ
အောက်ပါ အခြေခံ လိုအပ်ချက်တွေကို (ပါရမီ) ဖြည့်
ဆည်းရမယ်လို့ ဦးဦးယူဆမိပါတယ် -

- (၁) စာဖတ်ဝါသနာ ပါရမယ်။
- (၂) စာများများ ဖတ်ရမယ်။ သတင်းစာ၊
ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ရုပ်ပြစာစောင်၊ မှတ်
တမ်း၊ ဝတ္ထု စသည်တို့ကို ကျယ်ကျယ်
ပြန့်ပြန့် ဖတ်လေလေ ဗဟုသုတနဲ့ အမြင်
ကျယ်လေလေ၊ စာပေဖန်တီး ရေးသား
ရာမှာ အထောက်အကူ ရလေလေပဲ။
- (၃) ဖတ်သမျှထဲက ကောင်းနိုးရာရာတွေကို
ထပ်ခါ၊ ထပ်ခါ မှတ်မိနေအောင် မှတ်စု
ကူးယူထားရမယ်။ အချက်အလက်
ကုန်ကြမ်း စုဆောင်းထားရမယ်။ (စု)
- (၄) စိတ်ကူးဉာဏ် ထုတ်လို့ရတာနဲ့ ကျက်မှတ်
ထားတာတွေ စုပေါင်းပြီး အတုယူ ရေး
သားရမယ်။ (တု)

- (၅) အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် ရေးသား၊ ပြင်ဆင်၊
ထပ်မံရေးသား၊ မွမ်းမံ၊ ပြုစုရေးသားနေရ
မယ်။ (ပြု)
- (၆) ရေးစရာ အကြောင်းအရာ ရှိရမယ်။
- (၇) ထိုအကြောင်းအရာကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိရ
မယ်။
- (၈) ဖတ်စေလိုတဲ့ ပရိသတ်တိတိကျကျ ရည်
မှန်းထားရှိရမယ်။
- (၉) ရေးရတဲ့ ရည်ရွယ်ချက် ခိုင်ခိုင်မာမာ ရှိရ
ပါမယ်။ ဦးတည်ချက်ပေါ့။
- (၁၀) အကြိမ်ကြိမ်လေ့လာ အခါခါရေးသား၊
အရေအတွက်များစွာ လေ့ကျင့်တဲ့
အသေဝနပစ္စယ သတ္တိနဲ့ အင်အားကို
အသုံးပြုရတယ်။ အချဉ်းအနှီး မဖြစ်ဘူး။
အခြားနည်း ဖြတ်လမ်းမရှိဘူး။

ချစ်သမီးမေလေး

စာရေးဆရာ ဖြစ်ပြီဆိုပါတော့ (ဟင် . . ဖြစ်လည်း
တကယ်မဖြစ်သေးဘဲနဲ့) အထက်ပါ ဆယ်ချက်ပြည့်စုံ
ရင်တော့ ဖြစ်မှာ သေချာပါတယ်လေ။ အဲဒီအခါမှာ
တာဝန်လည်း ပါလာပြီခင်ဗျ။ စာရေးဆရာမကြီး ခင်နှင်း
ယု (၁၉၂၅-၂၀၀၃)ရေးခဲ့တဲ့ ၂၀၀၂ ဇွန်လထုတ် ဘဝင်
မကျလေသောအခါ စာအုပ်ပါ အရေးအသား တစ်ခုကို

ကောက်နှုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါရစေ။

“ကျွန်မတို့ ကလောင်ကိုင် စာရေးဆရာဖြစ်
ကတည်းက စာရေးဆရာဟူသော ဘွဲ့အမည်နှင့်
ကလောင်ကို ဘယ်ပြန်တမ်းကမှ ကဏ္ဍကတ်၍ ဘယ်သူ
ကမှ ချီးမြှင့်သည်မဟုတ်။ ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိများလို
ရရှိသော ရာထူးလည်းမဟုတ်ပါ။

ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကြိုးစား၍ ဖြတ်နိုးလွန်းလို့ ရယူ
သော ကလောင်ဖြစ်သည်။ ကိုယ့်အတိုင်းအတာနှင့်ကိုယ်
ကလောင်တစ်ချောင်း ရယူထားဖို့ မည်မျှ ကြိုးပမ်းရသည်
ကို စာရေးဆရာတိုင်းသိသည်။

ဒါကြောင့် ကျွန်မတို့ ကလောင်သည် တာဝန်ရှိ
သည်။ တန်ဖိုးရှိသည်။ အင်အားရှိသည်။ အပျော်ဖတ်
ဝတ္ထုရေးသည် ဆိုသူတွေတောင်မှ တာဝန်ရှိတာ အမှန်။
ကျွန်မတို့၏ ကလောင်သည် ကြီးမားသော တာဝန်ကို
ထမ်းဆောင်နေကြသည်။ ”

စာရေးဆရာဖြစ်လာတဲ့အခါ သူ့ရဲ့အတွေးဟာ
စာပေထဲမှာ အကောင်အထည်ပေါ်လာတာ ဖြစ်ပါတယ်။
သူ့ရဲ့အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆ၊ တိုက်တွန်းချက်၊
လှုံ့ဆော်မှု၊ ဦးတည်ချက်၊ တန်ဖိုး၊ အားပေးမှု၊ ရှုံ့ချချက်၊
ဝေဖန်မှု၊ တိုက်ခိုက်မှု အစရှိတဲ့ စိတ်ကူးစိတ်သန်းတွေဟာ
အာကာသ ဟင်းလင်းပြင်ကို လွတ်လပ်စွာပဲ ဖန်တီးနိုင်
စွမ်း ရှိသွားတယ်။

ချစ်နိုင်(မိတ်ပညာ)

၁၉၃

ဘယ်သူကမှ ချုပ်ချယ်လို့ မရဘူး။ တားမြစ် ပိတ်လှောင်လို့ရမှာလဲ။ ရှင်းနေတာပေါ့။ လွတ်လပ်ခွင့် အပြည့်အဝရတာပဲပေါ့။ အဲသည်လို အကြွင်းမဲ့ လွတ်လပ် တဲ့အတွက် မိမိကိုယ်ကို ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းဖို့ တာဝန်ကြီး တယ် ဆိုကြရတာပဲ။

စာရေးဆရာ ကြီးငယ်များစွာက စာရေးဆရာရဲ့ ရပိုင်ခွင့်နဲ့ တာဝန်တွေ အကြောင်း မရေမတွက်နိုင်အောင် ရေးခဲ့ပေါင်းများပါပြီ။ ဦးဦးက ကိုယ်ခံယူသလို တင်ပြ ချင်တယ်။

(၁) သစ္စာ။ မှန်ကန်မှုဘက်က ရပ်တည် ရမယ်။ မိမိကိုယ်တိုင် လိပ်ပြာရှင်းရမယ်။ ဖြူစင်ရိုးသားရမယ်။ ပြောမတ်နေရမယ်။ ဒါမှ စာရေးဆရာရဲ့ ဝိညာဉ်အပေါ် စာဖတ် ပရိသတ်က အားကိုးတယ်။

(၂) ဓမ္မ။ တရားမျှတတဲ့ဘက်က ရှိရမယ်။ မသမာမှု၊ လိမ်ညာမှု၊ လှည့်စားမှု၊ မတရား မှု၊ အနိုင်ကျင့်မှု၊ ညှဉ်းဆဲမှုတွေရဲ့ဘက်က မရှိနေရဘူး။ မတရားတာကို ဆန့်ကျင်ရ မယ်။ ငြိမ်ခံနေလို့ မရဘူး။ တာဝန်ရှိတယ်။

(၃) ဝီရိယ။ အားထုတ်မှု ရှိရမယ်။ ခက်ခက် ခဲခဲ စုဆောင်းလေ့လာတာတွေ လုပ်သင့် ရင် လုပ်ရမယ်။

(၄) စာဂ။ ကိုယ်ကျိုးထက် လူမျိုး၊ နိုင်ငံ၊
လူသား၊ ကမ္ဘာမြေအကျိုးအတွက် ပိုမို
ဦးစားပေးတဲ့ ခံယူချက်၊ စွန့်လွှတ်နိုင်တဲ့
သဘောထား၊ မြင့်မြတ်တဲ့စိတ်ထား ရှိရ
မယ်။ ဒီတာဝန်ကို ယူရပေလိမ့်မယ်။

ဒါကတော့ ဦးဦးခံယူတဲ့ တာဝန်နမူနာပဲ။ နှလုံး
သားနဲ့ တည်ဆောက် ထားတဲ့ စာရေးဆရာရဲ့ ဝိညာဉ်ဟာ
အထက်ပါတာဝန်(၄)ရပ်ကို အနည်းဆုံး ကျေပွန်ရလိမ့်
မယ်။ စာရေးဆရာ စာရေးသူဖြစ်ချင်သူအတွက် အခြေခံ
ပေါ့။

ဝတ္ထုရှည် ရေးနည်း၊ ဝတ္ထုကို ရေးနည်း၊ ကဗျာ
ရေးနည်းများကိုတော့ ဦးဦးမပြောတတ်တာ အမှန်ပဲ။
ဆောင်းပါးရေးနည်းကတော့ စာရေးသက် (၁၈) နှစ်
အတွင်း ဆောင်းပါးပုဒ်ရေ(၁၂၉၆)ပုဒ် ရေးခဲ့ဖူးလို့ အကင်း
မျှ ဖော်ပြလို့ရတယ်။ လွယ်လွယ် မှတ်လို့ရအောင် တိုတို
ပြောကြစို့-

- (၁) ဖတ်ချင်စဖွယ်ရှိရမယ်။
- (၂) ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရှိရမယ်။
- (၃) အချက်အလက် ရေရာတိကျရမယ်။
- (၄) အကြောင်းအကျိုး ခိုင်လုံရမယ်။
- (၅) မတိုမရှည်၊ မပိုမလို့ အနေအထား
အလောတော် ဖြစ်ဖို့လိုတယ်။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၉၅

- (၆) စကားလုံးဝေါဟာရဟာ စာဖတ်သူနဲ့ အံဝင်ရမယ်၊ ဆီလျော်ရမယ်။
- (၇) ဝါကျများ မရှည်လျားလွန်းစေရ။ မြန်မာ သဒ္ဒါရေးထုံးနဲ့ ကိုက်ညီရမယ်။
- (၈) အသံထွက်ဖတ်ကြည့် (စစ်ဆေး) ပြီး ရှင်း မရှင်း၊ ချော မချော စိစစ်ပြုပြင် ရမယ်။
- (၉) စိတ်ကောင်းစေတနာပါရမယ်။
- (၁၀) စာလုံးပေါင်း၊ သတ်ပုံ၊ အဖြတ် အတောက် မှန်ကန်ရမယ်။

စာရေးတယ်ဆိုတာ အနုပညာလည်း ဟုတ်တယ်။ အတတ်ပညာဆိုလည်း မှန်တယ်။ လေ့လာရင် တိုးတက်မယ်။ လေ့ကျင့်ရင် တတ်မြောက်တယ်။ ဝါသနာ တော့ပါပါတယ်။ ဇွဲတော့ မရှိဘူးဆိုရင်စာပေရေးသားသူ ဖြစ်ဖို့ရာ စိတ်ကူးယဉ်ရုံမျှသာ ဖြစ်မှာပဲ။ စုခြင်း၊ တုခြင်း၊ ပြုခြင်းများကို တစ်လှမ်းပြီး တစ်လှမ်း တက်လာရင် မခက်ခဲပါဘူး။ စမ်းကြည့်ပါ။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

အပျိုမ မဂ္ဂဇင်း၊

၂၀၀၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ

(၁၈)

မုဒိတာပန်းခင်း

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

မနေ့ကညရော တမြန်မနေ့က ညပါ သွားကိုက်
တဲ့ ဝေဒနာကို နာကျင်စွာ ခံစားနေရတာကြောင့် ဦးဦးဟာ
လူးလူး လိမ့်လိမ့်နဲ့ ဟိုတွေးသည်တွေး မိုးလင်းခဲ့ရပါ
တယ်။ နှစ်ညစလုံး အိပ်စက်လို့မရပါ။ အတွေးတွေ တစ်ပုံ
ကြီး တစ်ခုပြီးတစ်ခု အစီအရီ ပေါ်လာခဲ့တာတွေထဲက
သွားကိုက်တာ သက်သာတဲ့အခါ အခု စာရွက်ပေါ်မှာ
အချို့တဝက်ရေးချလိုက်တာပဲ သမီးရေ။ အိပ်လို့ မရတဲ့
ညတွေထဲမှ အတွေးဂယက်များလို့ ခေါ်ရပေမှာပဲ။
အိပ်ရေးပျက်လို့တော့ နုံးနေသေးတယ်။

စာရေးဆရာမ မစန္ဒာ အမျိုးသားစာပေဆုရ တယ်လို့ သတင်းစာမှာ ဖတ်ရတယ်။ အောက်တိုဘာလ (၂၉)ရက်နေ့ထုတ် သတင်းစာများမှာ ပထမဆုံး စာမျက်နှာ၌ စာအုပ်အဖုံးပုံများနဲ့ပါ ဝေဝေဆာဆာ သတင်းဖော်ပြထားတာကို အားရစရာ တွေ့မြင်ရတယ်။ ဆုရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် (၁၁)ဦးအတွက် အထူးပဲ ဂုဏ်ယူ ဝမ်းသာပါတယ်။

“ **ဘေ** ” ဝတ္ထုကို ရေးသားခဲ့တဲ့ စာရေးဆရာကြီး မောင်ထင်လည်း တစ်သက်တာ စာပေဆုရတယ်။ အသက် ၉၀ကျော်မျှ ရှိပေရောပေါ့။ တိုင်းကျိုးပြည်ဆောင် ကလောင်တစ်ခုဆိုရင် မမှားပါဘူးကွယ်။ မျိုးချစ် စာဆိုတော်ကြီးပါ။ “ **မိုးပေါ်ကို လိမ့်ကျခြင်း** ” ဆိုတဲ့ သူ့ရဲ့ သိပ္ပံဝတ္ထုတိုများ စာအုပ် (မုံရွေးစာစဉ်ထုတ်) အမှာစာမှာ သူ့ရဲ့နိုင်ငံနဲ့ လူမျိုး အပေါ်ထားတဲ့ စေတနာကို ဖတ်ကြည့်လိုက်ပါ။

မစန္ဒာဆိုတဲ့ ဒေါ်ချိုချိုတင်ရဲ့ “ **ဆဋ္ဌဝံ** ” ဝတ္ထုဟာ စတင်ထွက်ရှိစဉ်ကပင် ဖတ်ရတဲ့ ပရိသတ်က လက်ဖျားခါအောင် ချီးမွမ်းကြတဲ့ စာအုပ်ပါ။ ကိုယ်ဝန်သည်တို့ရဲ့ ဘဝကို အကန့်လိုက်၊ အလွှာလိုက် ယက်ယှယ်ပြီး သရုပ်ဖော်ရာမှာ စိတ်ဝင်စားစရာ အနုပညာမြောက်လွန်းလို့ စာဖတ်သူများရဲ့ တခဲနက် ကျေနပ်အားရမှုရတဲ့ စာအုပ်။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့က ဆုပေးခဲ့ပေမယ့် စာဖတ်ပရိသတ် သတိမထားမိတဲ့စာအုပ်မျိုး

တွေလည်း ရှိတတ်တယ်။ စာဖတ်ပရိသတ်က အသိအမှတ်ပြုရန် အင်တင်တင် စာအုပ်မျိုးတွေလည်း ရှိတတ်ခဲ့တယ်။ ဘယ်မှာ အလုံးစုံ တစ်ထပ်တည်း ကျနိုင်ပါ့မလဲ။ ဒါဟာ သဘာဝပါပဲ။

မစန္ဒာရဲ့ ဆဌဂံမြန်မာဝတ္ထုရှည်ကတော့ သူထုတ်ဝေတဲ့ နှစ်ကာလ ဝတ္ထုရှည်တွေထဲမှာ ဒီစာအုပ်လောက် ဂုဏ်ပြုထိုက်တဲ့စာအုပ်မျိုး မသိနိုင်၊ မယှဉ်နိုင်အောင် ထင်ရှားတဲ့ စာအုပ်ပါ။ စာဖတ်ပရိသတ်နဲ့ ဆုရွေးအဖွဲ့တစ်ထပ်တည်း ကျတဲ့ စာအုပ်ဆိုတာ ခိုင်မာလှပါတယ်။

ဝတ္ထုတိုဆုရတဲ့ သန်းမြင့်အောင်ဆိုလည်း လူသစ်တန်း စာရေးဆရာမပေမယ့် ပရိသတ်က လေးလေးစားစား အသိအမှတ်ပြုခဲ့ရတဲ့ ကလောင်ပါပဲ။ သူ့ရဲ့ မဂ္ဂဇင်း ဝတ္ထုတိုလေးတွေမှာ ရိုးဂုဏ်ရှိတယ်။ သူ့ရဲ့ ပရဟိတ စိတ်ဓာတ်နဲ့ အများအကျိုးကို မမောနိုင်၊ မပန်းနိုင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်တတ်တဲ့ စေတနာကို ပေါ်လွင်တယ်။ ချီးကျူးစရာကောင်းပါတယ်။ စာပေနယ်က စာပေဝါသနာရှင်အားလုံးဟာ မစန္ဒာနဲ့ သန်းမြင့်အောင်တို့ ဆုရရှိခြင်းအတွက် အလွန်ပဲ ဝမ်းသာကြတာ တွေ့ရှိရပါတယ်။

(အချို့နှစ်တွေမှာ ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ကသာ ဆုပေးလိုက်တာ အပြင်မှာတော့ အဲဒီစာရေးဆရာဟာ သူတိုယ်တိုင် ရေးခဲ့တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဂိုဏ်းရှိက် တားခေါ်

ချစ်နိုင်(မိတ်ပညာ)

၁၉၉

ရဲခိုးပါလို့ ပြောသူက ပြောခဲ့ကြပါတယ်။) အချို့စာအုပ်များဟာ ဆုသာရတယ် အပြင်မှာ ဝယ်သူဘယ်လောက်မှ မရှိဘူး။ ဆုရတယ်ဆိုပေမယ့် ရောင်းလည်းမရောင်းရဘူး။ ဆုရခြင်းနဲ့ စာဖတ်ပရိသတ် အားပေးခြင်းတို့ဟာ တစ်ခါတစ်ရံ တစ်ထပ်တည်း မကျတာမျိုးလည်း (ချွင်းချက်အနေနဲ့) ရှိဖူးတယ်လို့ ဆိုလိုတာပါ။ ယေဘုယျအားဖြင့်တော့ ပြည်သူလူထု ကြိုက်ပြီးသား စာအုပ်တွေပဲ ဆုရကြတယ်။ ဆုရတဲ့ စာအုပ်တွေကလည်း ပြည်သူလူထု လေးစားနှစ်သက်တဲ့ စာအုပ်တွေပါပဲ။

ယခုနှစ် ဆုရစာအုပ်များ အများစုကတော့ စာပေနယ်က စာပေဝါသနာရှင်အားလုံး ကျေနပ် ဝမ်းသာကြည်နူးကြရတဲ့ စာအုပ်များချည်းပဲဖြစ်တာ အကဲခတ်မိပါတယ်။ ပြည်သူနဲ့ အစိုးရ တစ်ထပ်တည်းကျလှတဲ့ ကြိုက်လည်း ကြိုက်၊ ကောင်းလည်းကောင်း စာအုပ်တွေပါပဲ။ လေ့လာမိသမျှ ဘာတီးတိုး ဝေဖန်သံမှ မကြားရတဲ့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မုဒိတာစကားတွေချည်း ကြားရတဲ့ အခြေအနေပါ။ အလွန်တရာပဲ ကြည်နူးစရာ ကောင်းလှပါတယ်။

ဝတ္ထုရှည်ဘာသာပြန်မှာ “ ကာရာမာဇော ညီအစ်ကိုများ ” ဘာသာပြန်နဲ့ အမျိုးသားစာပေဆုရတဲ့ ဆရာနတ်နွယ်ကိုလည်း အထူးပဲ ဂုဏ်ပြုမိပါတယ်။ ဟိုးလွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် ၂၀က ကျွန်တော် ဆရာအိမ်သို့ စာပေ ဝါသနာ

ရှင် တစ်ယောက်အနေနဲ့ ရောက်စဉ်တိုင်းမှာ ဆရာဟာ ကရာမာဇောညီနောင်များကို အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ဘာသာပြန်နေတာ တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ ဆရာရဲ့ စေ့စပ်စွာ ဇွဲနဲ့ပဲကြီးစွာ ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေမှုကို ချီးမွမ်းအားကျခဲ့ရ ပါတယ်။ စာအုပ်ကိုတော့ မဖတ်ရသေးပါ။ အဖုံးပန်းချီဆွဲ တဲ့ ဇော်မောင်ကတော့ တအံ့တဩ နှစ်သက်ရတယ်ဆိုပဲ။ နှစ်တွဲတန်ဖိုးလေးထောင်ကျော်ဆိုတော့ တော်တော် အချိန်ပေးပြီး ဖတ်ကြရပါလိမ့်မယ်။ ဆရာနတ်နွယ်ရဲ့ စကားပြေကတော့ အပြာ၊ ဝက်ပါ၊ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း စတဲ့ ဝတ္ထုများလို လက်ကမချနိုင်အောင် ဆွဲဆောင် လှပါတယ်။ ရေးသူက ရေး၊ ပြန်သူက ပြန်၊ ထုတ်သူက ထုတ်၊ ဆုပေးသူက ပေးထားမှတော့ ဖတ်သူဘက်က အားပေးရပေမှာပဲ။ ကမ္ဘာ့စာပေရတနာသိုက်က အမွန် အမြတ် စာပေရတနာအမျိုးအစားတွေပဲလေ။

ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး ဇော်မင်းဦး ကဗျာဆုရတာ လည်း ဝမ်းသာတယ်။ ဗိုလ်မှူးကြီးဖေငြိမ်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီး ကိုကို(လေ) တို့လို ဗိုလ်မှူးကြီးဇော်မင်းဦး(ရေ) ဆုရတာကို အထူးပင် ကြည်နူးပျော်ရွှင်စွာ ဝမ်းသာရပါတယ်။ စာဆို စစ်သည် တစ်ဦးကို လှိုက်လှဲစွာ ကြိုဆိုမိပါတယ်။ သူ့ ကဗျာလေးတွေက ချိုလည်း ချို၊ လှလည်း လှပါတယ်။ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ စာဆိုတစ်ဦးပါ။

မြန်မာစာ ပါမောက္ခ ဆရာကြီးဒေါက်တာမင်း

အေးရဲ့ စာအုပ်စာပဒေသာဆုရတာကိုတော့ ဦးဦးက ဘယ်လောက် ဝမ်းသာသလဲ မပြောပြတတ်တော့ပါ။ ဆရာကြီးရဲ့ စာအုပ်ကို အမီပြုပြီး ဆောင်းပါးသုံးပုဒ် တောင် ဂုဏ်ပြု ရေးသားခဲ့ပြီးပါပြီ။ တသိမ့်သိမ့် တစိမ့်စိမ့် နဲ့ ကောင်းတဲ့ ရသသုတ စာအုပ်မျိုးပါ။ ရွာမှရွားတဲ့ အရေးအသား စံနမူနာပါပဲခင်ဗျာ။

ဘာသာပြန်(သုတ) ဆုရတဲ့ ဆရာဟိန်းလတ် ကိုတော့ သူ့စာအုပ် ထွက်စမှာပင် ဦးဦးက သူ့ဆီကို ဖုန်းလှမ်းဆက်ပြီး ကွန်ဂရက်ကျူးလေးရှင်း လုပ်မိပါတော့ တယ်။ ဆရာမင်းလူ၊ ဆရာမဂျူး၊ ဆရာတက္ကသိုလ် စိန်တင် ဆရာကြီးနတ်မောက်ဘုန်းကျော် (လူကြီးလူ ကောင်း)တို့ကို သူတို့ရေးတဲ့ စာအုပ်ကို ဖတ်လက်စ မဆုံး သေးခင်မှာပင် သူတို့ထံ ချီးကျူးစာတွေ ရောပို့ဖူးပါတယ်။ ဆရာဟိန်းလတ်ရေးခဲ့တာ စာအုပ်ပေါင်း ၄၀-၅၀ ရှိချင် ရှိပါလိမ့်မယ်။ ဒီစာအုပ်ကတော့ ဆရာဟိန်းလတ်အဖို့ စာရေးဆရာ ဖြစ်ရကျိုးနပ်တဲ့ မှတ်တိုင်စာအုပ်ပါပဲကွယ်။ တိုင်းပြည်နဲ့လူမျိုးကို မျက်စေ့ဖွင့်ပေးတဲ့ ကျေးဇူးဟာ တကယ့်သမိုင်းဝင် လုပ်ဆောင်ချက်ပဲ။ ဆုရတာဟာ တကယ်ပဲ ထိုက်ထိုက်တန်တန် လက်ခံရရှိတာလို့ ဆိုရပါ မယ်။

လူငယ်စာပေဆုရတဲ့ ရေနံမြေ မောင်မောင် ကြည်အတွက် ဝမ်းသာကြတဲ့လူတွေထဲမှာလည်း မိမိဘာ

နံပါတ်(တစ်)ကနေ တစ်ထစ်မှ မလျော့နိုင်ပါ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အဲဒီစာအုပ်မှာ မိမိက အမှာစာ ရေးသားခွင့်ရခဲ့တဲ့ လူမို့ လို့ပါ။ ဆရာရဲ့ စာပေဝါသနာ၊ စာပေစိတ်၊ စာပေချစ်စိတ်ကို ကိုယ်တိုင် ထွင်းဖောက်ပြီး မြင်တယ်။ သူနဲ့ မိမိတို့ဟာ အထက်တန်းကျောင်း ချောက်မြို့ အ. ထ. က (၁) တစ်ကျောင်းထဲထွက်မို့ သူငယ်စဉ်ကပင် စာလှပိုးဖြစ်တာ မြင်ခဲ့တွေ့ခဲ့ရတယ်။ နှစ်ပေါင်း ၄၀ကို ဖြတ်သန်းကူးခတ်ပြီး ဒီဆုကို သူရတာ အထူး ဝမ်းသာကြည်နူးမိပါတယ်။ မြဝတီစာပေတိုက်မှာ မိမိတို့ သုံးနှစ် ကြာမျှလက်တွဲ အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြတဲ့ ရဲဘော်ရဲဘက်တွေ ပေါ့ကွယ်။ စိတ်ရင်းဖြူတဲ့ စာပေသမားတစ်ဦးပါ။

ကိုယ်သိတဲ့၊ ခင်မင်တဲ့၊ လေးစားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဆုအသီးသီးရရှိကြတာ ကြားရတော့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မှုဒီတာပွားရပါတယ်။ သွားကတော့ ငန်းဝင်သွားလို့ သွားဖုံး နီရဲဖူးရောင်ပြီး တအားကို ကိုက်တယ်။ သွား အခြေအနေ တစ်စစ်စစ်ကိုက်ခဲနာကျင်မှု ဝေဒနာကြားက ဝမ်းသာကြည်နူးစရာ အတွေးတွေနဲ့ ချေပတွန်းလှန်ပြီး ပြုံးနေရတယ်။ ဆရာဝန် ညွှန်ကြားတဲ့ အယ်မိုဆလင်ကို လေးလုံး လောက်သောက်ပြီးမှ နာကျင်ကိုက်ခဲနေတဲ့ ဝေဒနာမှ သက်သာရာရပေတော့တယ်။

ရုပ်ရှိရင် ဝေဒနာ ရှိမှာပဲ။

လူတွေရှိနေသမျှ ပြဿနာဆိုတာ ရှိနေတယ်

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၂၀၃

တာပဲ။ နာကျင်တဲ့ ရုပ်ဝေဒနာကြားမှပဲ သူတစ်ပါးဆုရရှိ
တာကို ကြည်နူးဝမ်းသာမိတဲ့ မုဒိတာ စေတသိက်ကြောင့်
အနာဟာ လျင်မြန်စွာ ပျောက်ကင်းချမ်းသာသွားပုံရပါ
တယ်။ ခုတော့ ကိုက်ခဲတာ မရှိသလောက် ပျောက်သွား
ပြီ။

ခန္ဓာကိုယ်မှာ ကိုက်ခဲနာကျင်တဲ့ စူးရှပြင်းထန်သော
ဝေဒနာ ကင်းပျောက်သွားတဲ့ အခါမှပဲ “ **အရောဂျာ
မရမာလာဘာ** ” ရောဂါကင်းခြင်းဆိုတဲ့ ဆုလာဘ်ဟာ
မြတ်လှပေတယ်ဆိုတဲ့ စကားကို ကိုယ်တိုင်ခံစား နား
လည်ရပါတော့တယ်။ ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းဟာ ကုသ
ခြင်းထက် ပိုမိုကောင်းမွန်ရဲ့။ ရုပ်ဝေဒနာကို ကျော်လွန်
အောင် ကောင်းသော မုဒိတာကုသိုလ် စိတ်က အားသာ
လို့ သွားနာခြင်းကို မေ့လျော့ပြီး စိတ်မှာ ကြည်နူးဝမ်း
သာဖြစ်ရပါတယ်ကွယ်။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

ပေါ်ပြူလာဂျာနယ်

၂၅-၁၁-၂၀၀၃

(၂၄)

နတ်မတောင်မှ ချောတီသို့

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

ရင်ထဲမှာ လှိုင်းခတ်လှုပ်ခါလာလို့ ဒီစာကို ရေးမိတယ်။ တကယ်တော့ ဦးဦးဟာ အနုပညာပါရမီနည်းတဲ့ လူတစ်ဦးပါ။ သာမန်မျှသာ ခံစားနားလည်တတ်တဲ့ လူပြီနဲ့ တစ်ယောက်ပါ။ ကဗျာလဲ မဖွဲ့တတ်ဘူး၊ ဂီတလဲ မတီးခတ် မစပ်ဆိုတတ်ဘူး၊ ပန်းချီလဲ မဆွဲတတ်ခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအနုပညာတွေကိုတော့ ခံစားပြီး အများနည်းတူ လောက် မြတ်နိုးတတ်တယ် ထင်တာပဲ။

ရန်ကုန်မြို့ ပြည်လမ်း အမျိုးသားပြတိုက် ပထမ ထပ် ခန်းမဆောင်ကြီးထဲမှာ နိုင်ဘာလ ၂၀ရက်မှ ၃၀ ရက်အထိ ပြည်သူလူထုကို အခမဲ့ကြည့်ရှုခွင့် ပေးထားတဲ့ ‘နတ်မတောင်မှ ညေဝတီသို့’ ဆိုတဲ့ ဓာတ်ပုံပြပွဲ၊ ပန်းချီ ပြပွဲကိုတော့ သမီးမေလေးတို့ လူငယ်တွေ သွားဖြစ်အောင် သွားပြီး ကြည့်ဖြစ်အောင် ကြည့်လိုက်စမ်းပါလို့ တိုက်တွန်း ပါရစေကွယ်။

အနုပညာဆိုတာ အံ့သြစရာကောင်းအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်တယ်။ မြန်မာပြည်က ပန်းချီဆရာ၊ ဓာတ်ပုံ ဆရာ၊ ပညာရှင်တွေ ဖန်တီးဆောင်ရွက်ထားတဲ့ ပန်းချီ ကားကြီးများ၊ ဓာတ်ပုံကားကြီးများကို တစ်မိမ့်မိမ့်ကြည့်လိုက် မိရင် ချင်းပြည်နယ်က သဘာဝရှုခင်းနဲ့ အလှအပတွေ၊ ဖြူစင်ရိုးသားတဲ့ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားတွေ၊ နတ်မတောင် (ယခင်-ဝိတိုရိယလို့ ဗြိတိသျှအုပ်စိုးစဉ်အချိန်က ခေါ်ခဲ့ ဖူးရဲ့) ပတ်ဝန်းကျင်မှ နှင်းမြူတွေကြားက မြင်ရခဲလှတဲ့ ရှုကွင်းမြင်ကွင်းတွေ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မှ ရှေးကာလ နှစ် ပေါင်းများစွာ၏ လက်ရာမြောက်လှတဲ့ အနုပညာ လက်ရာ တွေ စတဲ့အမြင်အာရုံတွေက သမီးတို့ကို မုချဖမ်းစားဆွဲ ခေါ်သွားလိမ့်မယ်။

ပြပွဲမှာ ခင်းကျင်းထားတဲ့ ပန်းချီကားတွေဟာ ကြည့်ရင်း ကြည့်ရင်းနဲ့ အသက်ဝင်လာလိုက်ပုံများ တကယ် မိမိရှေ့ကို ရောက်နေတဲ့ သဘာဝ ရေမြေဘေး

တောင်နဲ့ လူတွေကို ဓာတ်ပုံရိုက်ခါနီး ကြည့်နေရသလို ပါလား။

ပြပွဲမှာ ပြသထားတဲ့ ဓာတ်ပုံတွေက အကြီးကြီး တွေပဲ။ ခေတ်ကာလ နည်းပညာတိုးတက်လာလေတော့ ကင်မရာမှန်ဘီလူး မျက်လုံးထဲက ထွက်ပေါ်လာတဲ့ ဓာတ်ပုံကားချပ်ကြီးတွေဟာ ဧရာမ မြင်ကွင်းကျယ်ကြီး တွေ ဖြစ်လာရတယ်လေ။ နည်းပညာကို အတတ်ပညာ ရယ်၊ အနုပညာရယ် သုံးလွန်းတင် ပေါင်းစပ်လိုက်တော့ ပန်းချီကားများကဲ့သို့ အနုပညာမြောက်လှတဲ့ မြင်ကွင်း တွေ ဖြစ်နေပါလေရော။

အံ့ဩစရာ လက်ဖျားခါရလောက်တဲ့ အဲဒီဓာတ် ပုံကားတွေ၊ ပန်းချီကားတွေကို ရိုက်ကူးရေးဆွဲခဲ့သူများ ကတော့ နိုင်ငံကျော် ပညာရှင်ကြီးတွေ၊ ပါရမီရှင်ကြီး တွေပါ။

၁။ ပန်းချီမောင်ညိုဝင်း အသက်၆၀ကျော်ပြီး ပန်းချီကားအလွန် အရေးနည်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပန်းချီဆရာ ဦးဘရင်ကလေးရဲ့ သား၊ မန္တလေးဇာတိ၊ ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ လက်ရာရှင်။

၂။ ပန်းချီဇော်မင်း ဧရာဝတီတိုင်း မော်ကျွန်း ဇာတိ၊ ၁၉၄၉ခုနှစ်ဖွား၊ ပန်းချီအနုပညာ ကျောင်းက ၁၉၆၇ဆင်း။

- ၃။ ပန်းချီနဲ့ ဓာတ်ပုံ စိန်မျိုးမြင့် ၁၉၄၈ခုနှစ်ဖွား၊
စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ဘုတလင်ဇာတိ။
- ၄။ ပန်းချီကျော်ရှိန် ၁၉၅၈ခုနှစ်ဖွား၊ ရန်ကုန်
တိုင်း၊ ကော့မှူးဇာတိ၊ ရန်ကုန်ပန်းချီအနု
ပညာကျောင်းက ၁၉၈၁ဆင်း။
- ၅။ ပန်းချီမင်းဝေအောင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်ဖွား၊
ဧရာဝတီတိုင်း၊ ဓနုဖြူဇာတိ၊ ရန်ကုန်ပန်းချီ
အနုပညာကျောင်းဆင်း၊ ၁၉၈၁-၈၂။
စင်ကာပူ၊ ဂျပန်၊ ဗီယက်နမ်၊ နယ်သာလင်း၊
ဟောင်ကောင်၊ အင်္ဂလန်(လန်ဒန်) အမေရိ
ကား စသည်တို့မှာ ၁၉၉၃ မှ ၂၀၀၃အထိ
ပြပွဲများ ပြသအောင်မြင်နေတဲ့သူ။
- ၆။ ပန်းချီသိန်းရွှေကြည် ၁၉၆၂ခုနှစ်ဖွား၊ ဧရာ
ဝတီတိုင်း၊ ပန်းတနော် ဇာတိ၊ ရန်ကုန်
ပန်းချီအနုပညာကျောင်းဆင်း၊ ၁၉၈၁၊
၁၉၈၃။
- ၇။ ဓာတ်ပုံ စိန်မင်းနိုင် ၁၉၈၀ပြည့်နှစ်ဖွား၊ ပဲခူး
တိုင်း၊ သနပ်ပင်ဇာတိ၊ မြန်မာနိုင်ငံဓာတ်ပုံ
အသင်းဝင်။

လူစွမ်းကောင်း ခုနှစ်ယောက်လို့ ဖော်ပြရရင်
မြောက်ပြောရာမရောက်ပါဘူး။ သူတို့ရဲ့ လက်ရာတွေဟာ
ကြည့်လို့မဝအောင် အနုပညာရသမြောက်ကြတာပဲ။

ဖန်တီးနိုင်စွမ်းအား အလွန်တရာမြင့်မားကြတဲ့ အနုပညာရှင်တွေမို့ပါ။ အနုပညာထွန်းကားတာဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ စွမ်းအားပဲ။ အနုပညာ အဆင့်မြင့်မားတာဟာ နိုင်ငံရဲ့ ဂုဏ်ဒြပ်လဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ၉၆" x ၄၆" အကျယ်ရှိတဲ့ ပန်းချီကားကြီးရဲ့ အနုစိတ်လက်ရာတွေဟာ နိုင်ငံတကာပန်းချီဆရာများရဲ့ လက်ရာများနဲ့ အတန်းဝင်လောက်ပါပေတယ်။ ဆရာမောင်ညိုဝင်းရဲ့ လက်ရာ ကြည့်ရခဲ မြင်ရခဲ လှတယ်။ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်ဘူး။

ပန်းချီမင်းဝေအောင်ရဲ့ ၆၀" x ၇၂" ရှိတဲ့ အဘွားနဲ့ သူရဲ့မြေး၊ အဘွားစတဲ့ ပန်းချီကားကြီးများဟာ စကားလုံးပေါင်း တစ်ထောင်တစ်သောင်းကို ဖော်ပြနေကြတယ်။ သမီးကြားလိုက်အောင် နားစိုက်ထောင်ရင်း ကြည့်စေလိုပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ ထိုင်နေပုံနဲ့ မျက်နှာကို သေသေချာချာ ဖတ်ရှုကြည့်ရင် သူတို့ရင်ထဲက စကားတွေ သမီးမေလေးရဲ့ ရင်ထဲကို ရိုက်ခတ်လာကြလိမ့်မယ်။

ဓာတ်ပုံ စိန်မင်းနိုင်ရဲ့ ၂၀" x ၃၀" ဓာတ်ပုံတွေကို ကြည့်ရင်းနဲ့ နတ်မတောင်ဆီသွားတဲ့ ခရီးကြမ်းမှာ နှင်းမြူတွေ ဝေနေတဲ့ တောင်စောင်း တောတန်းကို မြင်ရလိမ့်မယ်။ ဆွတ်ပျံ့ကြည်မောဖွယ်။

တိုင်းပြည်ရဲ့ နေရာအနှံ့ကို မြန်မာပန်းချီ ဆရာတွေ ခရီးခြေဆန့်ပြီး ပန်းချီကားတွေ များစွာ များစွာ ဆွဲခဲ့ကြဖူးပါတယ်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် မဖြစ်မီအချိန် ကာလ

ချစ်နိုင်(မိတ်ပညာ)

၂၀၉

ကတည်းက ဆရာဦးဘဉာဏ်၊ ဦးအမ်ထွန်းလှစတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပေါ့ကွယ်။ ဝေးလံခက်ခဲတဲ့ဒေသတွေအထိ သွားရောက်ပြီး ရေးဆွဲခဲ့ကြပါတယ်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးတဲ့ နောက်လဲ မြန်မာပန်းချီဆရာကြီးတွေဟာ ခရီးဝေး၊ ခရီးရှည် ထွက်ကြပြီး ပုံတွေဆွဲခဲ့ကြတာပါပဲ။ ဆရာကြီးဦးငွေကိုင်း၊ ဦးဘရင်ကလေး၊ ရန်ကုန်ဘအေ၊ ဦးဘလုံ၊ မောင်ငွေထွန်း စသည် စသည်။

ရှုခင်းတွေ၊ တိုင်းရင်းသားရိုးရာဓလေ့တွေ၊ သဘာဝ နေထိုင်ကြပုံတွေကို မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြတာ ကျေးဇူးအထူးတင်စရာ ကောင်းတာပေါ့ကွယ်။

၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်အထိ အဲဒီလို ခက်ခက်ခဲခဲ ခရီးဝေး၊ ခရီးကြမ်းတွေသွားပြီး ပန်းချီဆရာများက ရေးဆွဲမှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြတာ အများကြီးပါ။ ဒီဘက် နှစ်ပေါင်း ၃၀ လောက်မှာတော့ သိသိသာသာ နည်းပါးသွားခဲ့ကြပါတယ်။ ၁၉၉၀ ပြည့်လွန်ကာလရောက်လာမှ မြန်မာ့ပန်းချီကားတွေဟာ နိုင်ငံတကာအထိ တန်ဖိုးမြင့်မားစွာ ထိုးဖောက်လာနိုင်တာကြောင့် ဆန်းသစ်တဲ့ရှုကွင်း ရှုကွက်တွေ ရှာဖွေရေးဆွဲလာကြပြန်ပါတယ်။

အမိမြန်မာပြည်ရဲ့ တစ်နံတစ်လျားဟာ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတွေ မကြားဘူးသေးတဲ့ ကျေးသံ၊ ငှက်သံ၊ မမွှေးမြဲဘူးသေးတဲ့ တောပန်းတောင်ပန်းရနံ့၊ မမြင်ဘူးသေးတဲ့ တောတောင်ရေမြေ၊ မသိသေး မတွေ့သေးတဲ့ တိုင်းရင်း

သားများရဲ့ နေထိုင်သွားလာဝတ်စားဆောင်ရွက်ကြပုံတွေ၊
မကုန်နိုင် မခမ်းနိုင်တဲ့ သဘာဝ အလှရတနာသိုက်ကြီး
ပေပဲကွယ်။

ယခုပန်းချီနဲ့ ဓာတ်ပုံပညာရှင်ခုနစ်ဦးတို့က ဝိတို
ရိယတောင်ထိပ်(ခေါ်) နတ်မတောင်မှ ညေဝတီ ရခိုင်
ပြည်နယ်အထိ ခရီးရှည် သွားရောက်ကြည့်ရှု ကွင်းဆင်း
လေ့လာပြီး ပန်းချီတွေဆွဲ၊ ဓာတ်ပုံတွေရိုက်ကူးခဲ့ကြတယ်။
၂၀၀၃ခုနှစ် နှစ်ဦးပိုင်းကာလဆီကပေါ့။ ယခုတော့ အဲဒီ
ဝေးကွာခက်ခဲလှတဲ့ ချင်းပြည်နယ်နဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်က
ပန်းချီတွေ၊ ဓာတ်ပုံတွေကို စုစုဝေးဝေး တစ်နေရာတည်း
မှာ ကြည့်မြင်ခွင့်ရတာမို့ အခွင့်အရေးပဲ ဆိုရမယ်လေ။

ဒီမြင်ကွင်း၊ ဒီရှုခင်းတွေကို ပန်းချီဆရာ၊ ဓာတ်ပုံ
ဆရာများနဲ့ အတူတကွ လိုက်ပါပြီး ဝမ်းသာရင် ဝမ်းသာ
ရပုံ၊ အားတက်ရင် အားတက်ရပုံ၊ စိတ်ပျက်ရင် စိတ်ပျက်
မိပုံ၊ ကြည်နူးရင် ကြည်နူးရပုံ အစရှိတဲ့ ခံစားချက်တွေကို
အနုပညာမြောက်စွာ လှစ်ဟမျှဝေထားတယ် သမီးရယ်။

အချို့နိုင်ငံများမှာ ဒီလိုပြပွဲမျိုး ကြည့်ရဖို့ ပိုက်ဆံ
ငွေကြေးတော်တော်ပေးမှ ဝင်ခွင့်ကြည့်ခွင့်ရတာမျိုး ဖြစ်ပါ
တယ်။ အလွန်တန်ဖိုးမြင့်လှပါတယ်။ ကြည့်ရဖို့ ခက်ခဲကြ
သတဲ့လေ။

ငွေကြေးအရင်းအနှီး၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲမှုခရီးဒဏ်
ခံစားရတဲ့ အရင်းအနှီး၊ အချိန်နဲ့ ဖန်တီးရမှု၊ အပျင်း

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၂၁၁

အနီးများစွာ ပေးဆပ်ပြီး ပြည်သူပရိသတ်ကို အခမဲ့ ပြသခင်းကျင်းထားတဲ့ ဒီပြပွဲကြီးဟာ ကြုံတောင့်ကြုံခဲ အခွင့်အရေးတစ်ခုပဲ သမီးရေ။

လူငယ်တွေဟာ ကိုယ့်ရေ ကိုယ့်မြေကို ချစ်ခင် မြတ်နိုးတန်ဖိုးထားတတ် ရပါတယ်။ အဲဒီတိုင်းချစ်ပြည်ချစ်စိတ်ဆိုတာ အလိုလို ထိုင်နေရင်းတော့ မထက်သန် မနိုးကြားဘူးဗျ။ ယခုလို အနုပညာမြောက်လှတဲ့ ပန်းချီ၊ ဂီတ၊ စာပေ စသည်တို့ကို ထိတွေ့ရပါမှ ရေထိတဲ့ပန်းလို လန်းဆန်းလာကြရပါတယ်။ နိုင်ငံတကာက လူငယ်တွေနဲ့ ယှဉ်ရင် သမီးတို့ လူငယ်တွေမှာ ကိုယ့်ရေကိုယ့်မြေကို ဂုဏ်ယူတတ်တဲ့ သဘောထား အမြင်ရှိနေမှ ဖြစ်မယ်။ ဒီပြပွဲကြည့်ပြီးသူတွေရဲ့ မှတ်တမ်းကိုလဲ ဖတ်ဖြစ်အောင် ဖတ်ကြည့်ခဲ့ပါ။ သမီးတန်ဖိုးကို သိမြင်နားလည်ရပါလိမ့်မယ်။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ

၂၅-၁၁-၂၀၀၃

(၂၅)

ချစ်စရာဂီတ အနုပညာ

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

သမီးဆီကို ဒီစာရေးနေစဉ် မြန်မာ့အသံ ရေဒီယို
က အဆိုတော် အမျိုးသမီးတစ်ဦးက ချစ်မိုးကြီးအပါ
အဝင် အမျိုးသားဆိုခဲ့တဲ့ သီချင်းအချို့ကို တော်တော်
နားထောင်ကောင်းအောင် ဆိုသွားတာ ကြားလိုက်ရပါ
တယ်။ ချစ်ဦးမောင့်ထံ ပြန်လာပါလားကွယ် သီချင်းကို
လည်း ချစ်ဦးမေ့ထံ ပြန်လာပါလားကွယ်ဆိုပြီး ပြောင်းဆို
ထားပါသေးတယ်။ ဟိုးလွန်ခဲ့ နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်ကျော်
ဦးဦးတို့ ကာလသားအရွယ်က လမ်းလျှောက်ရင်း အသံ

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၂၁၃

ကုန်တင်ပြီး ဟစ်ဆိုခဲ့တဲ့ တေးမျိုးတွေပေါ့။ တစ်ကျော့ ပြန်ပြီး သီဆိုနေတာကြားရတာ ကြည်နူးစရာ ကောင်းပါတယ်။

ပြန်လည်ဆန်းသစ်ခြင်းလို့ပဲ အမည်ပေးပေး၊ ဘယ်လိုပဲ အမည်တပ်တပ်၊ မရိုးနိုင်တဲ့ သီချင်းဟောင်း၊ သီချင်းကောင်းတွေဟာ အချိန်ကာလ အကန့် အသတ်ကို ဖြတ်သန်းကျော်လွန်ပြီး တည်တံ့ခေတ်စားနေစမြဲပါပဲ။ ဒါဟာ ဂီတရဲ့ တာရှည်ခံခြင်း သဘောပေါ့လေ။

နေ့လည်က ဦးဦးဟာ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနက ခင်းကျင်းပြသတဲ့ မြန်မာ့ရိုးရာ တူရိယာပစ္စည်းပြပွဲကြည့်ပြီး ဂီတအနုပညာအကြောင်း တစ်သိတစ်တန်းကြီး တွေးတော လွင့်မြောနေမိပါတယ်။ အမှတ် ၆၆/ ၇၄၊ ပြည်လမ်း၊ အမျိုးသားပြတိုက် ပထမထပ်မှာ ဩဂုတ်လ ၉ ရက်မှ ၂၂ရက်အထိ နံနက် ၁၀နာရီမှ ညနေ ၅နာရီအထိ နေ့စဉ် အခမဲ့ ဖွင့်လှစ်ပြသထားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြပွဲ၊ ပြတိုက်များနဲ့ စာကြည့်တိုက်များဟာ ဗဟုသုတ တိုးပွားစေလို့ သွားထိုက်တဲ့ နေရာမျိုးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာ့ရိုးရာ တူရိယာပစ္စည်းပြပွဲမှာ ပြကွက် (၁၀)ခု ခင်းကျင်းထားတာ ကြည့်ရှုခဲ့ရပါတယ်-

- (၁) မြန်မာ့ဆိုင်းဝိုင်းကြီး
- (၂) မြန်မာ့တူရိယာသမိုင်းကြောင်း
- (၃) ကြေးတူရိယာများ

- (၄) ကြိုးတူရိယာများ
- (၅) သားရေတူရိယာများ
- (၆) လေတူရိယာများ
- (၇) လက်ခုပ်တူရိယာများ
- (၈) ထင်ရှားကျော်ကြားသော ပညာရှင်ကြီးများ၏ တူရိယာများ
- (၉) မြန်မာတူရိယာဆိုင်ရာ စာအုပ်စာတန်းများ
- (၁၀) အသုံးပြု၍ရသော အသံပစ္စည်းများ

ဂီတနဲ့ ပတ်သက်လို့ တူရိယာပစ္စည်းအမျိုးမျိုးကို ဂုဏ်တူစွာခွဲမယ်ဆိုရင် ကြေး၊ ကြိုး၊ သားရေ၊ လေ၊ လက်ခုပ်ဆိုတဲ့ ရှေးရိုးအစဉ်အလာနဲ့ ယခုခေတ်ပေါ် အီလက်ထရောနစ် အော်ဂင်လို လျှပ်စစ်နဲ့ပြုလုပ်တဲ့ တူရိယာလို့ ခြောက်မျိုး တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

- (၁) **ကြေး။** ကြေးစည်၊ ခေါင်းလောင်း၊ မောင်း၊ လင်းကွင်း၊ ကြေးနောင်၊ ကြေးပတ္တလား စတဲ့ တူရိယာ ပစ္စည်းများ။
- (၂) **ကြိုး။** တယော၊ မိကျောင်း၊ စောင်းစတဲ့ တူရိယာမျိုး တွေပေါ့ကွယ်။
- (၃) **သားရေ။** ဗုံ၊ အိုးစည်၊ ခိုးပတ်၊ စည်တော်
- (၄) **လေ။** နံ၊ ပုလွေ၊ တိုင်းရင်းသားပုလွေ

(၅) **လက်ခုပ်**။ဝါးလက်ခုပ်၊ သစ်သားစသည်

(၆) **အိလက်ထရာနစ် ဂီတပစ္စည်းများ**

ဖားစည်များဟာ ကယား၊ ကရင်များရဲ့ ရိုးရာ တူရိယာအဖြစ် တွေ့ရတယ်။ ယိုးဒယားနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း ဒေသပြည်နယ်များမှာလည်း ဖားစည်ကိုတွေ့ ရတတ်တယ်။ လော၊ ဗီယက်နမ် နိုင်ငံတို့မှာလည်း ဖားစည် မဟုတ်တောင် ဖားစည်ကဲ့သို့သော Drum တစ်မျိုးကို ရိုးရာအဖြစ် တီးခတ်လေ့ရှိကြောင်း သိဖူး မှတ်ဖူးတယ်။ ပြပွဲမှာ လာကြည့်တဲ့ ယိုးဒယားသံအမတ်ကြီးက သူတို့ တိုင်းပြည်မှာလည်း ဖားစည်လို Drum မျိုး ရှိတယ်လို့ ဦးဦးကို ပြောပြတယ်။ ဗီယက်နမ် ယဉ်ကျေးမှု သံဃာကြီး ကလည်း ဗီယက်နမ်လူမျိုးအချို့မှာ ဖားစည်လို Drum ကို သုံးကြတာပဲလို့ ဆိုပါတယ်။ အရှေ့တောင်အာရှဒေသ လူမျိုးများမှာ တူညီကြတဲ့ ဂီတအနုပညာနဲ့ အကအခုန် တွေ အပြန်အလှန် ကူးစက်ပြန့်ပွားကြတာဟာ မထူးဆန်း လှပါဘူးနော်။ ယဉ်ကျေးမှုဟာ နီးစပ်တာပေါ့။

သို့သော် - တရုတ်ပြည်မြောက်ပိုင်း၊ အထူးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လှတဲ့ ရှန်ဟဲ စီးပွားရေးမြို့တော်ကြီးရဲ့ ယဉ်ကျေး မှု ပြတိုက်ထဲမှာ ဖားရုပ်သုံးထပ်ပါတဲ့ ဖားစည်ကြီးကို ရှေးဟောင်းပစ္စည်းအဖြစ် ခင်းကျင်းပြသထားတာ တွေ့ရ တော့ အတော်အံ့သြခဲ့မိတယ်။ ထိုယဉ်ကျေးမှုပြတိုက်ကို ၁၉၉၆ခုနှစ်က တစ်ကြိမ်၊ ၁၉၉၉ခုနှစ်က တစ်ကြိမ်၊ ဦးဦး

ဟာ ၂ကြိမ် လေ့လာကြည့်ရှုခဲ့ရဖူးပါတယ်။ နှစ်ခေါက်စလုံးပဲ တရုတ်ပြည်တောင်ပိုင်းအစွန် (ဗီယက်နမ်နဲ့ နယ်နိမိတ်ချင်းကပ်နေတဲ့) ဒေသမှ ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာ အသုံးပြုခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ ဖားစည်ကို သေသေချာချာ ကြည့်ရှုမိပါတယ်။ တကယ့် ကရင်ဖားစည်လိုပါပဲလား။

ထိုင်း၊ လာအို၊ ဗီယက်နမ်၊ မလေးရှား၊ အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံများမှ ဂီတများ၊ အကများဟာ အရှေ့တောင်အာရှ မိသားစုကြီးထဲက မိတ်ဆွေ ညီအစ်ကို များဖြစ်တဲ့အတိုင်း ယဉ်ကျေးမှုတွေဟာ ဆင်တူတာပေါ့။ အပြန်အလှန် အတူယူပြီး စီးဆင်းရောက်ရှိသွားကြတာပေါ့။ အပြန်အလှန် လေးစားချစ်ခင်မှုနဲ့ သွေးစည်း ညီညွတ်အောင် ပျိုးထောင်မြှင့်တင်ရမှာပဲ။

အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှ လူမျိုးများထက် မိမိနိုင်ငံအတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုမောင်နှမများကြားမှာ ပိုမိုကျစ်လျစ်သိပ်သည်းတဲ့ စည်းလုံးညီညွတ်မှု၊ ချစ်ခင်လေးစားမှု ရှိဖို့လိုတာပေါ့ကွယ်။

မြန်မာတူရိယာပြပွဲကြည့်ပြီး တေးပြုစာဆိုဟင်္သာတမြင့်ငွေ့နဲ့ စကားပြောဖြစ်တယ်။ ဆရာဦးမြင့်ငွေ့က ပတ်စာပိုးဆိုတာကို ရှင်းပြတယ်။ အနောက်တိုင်းဂီတသံ၊ စီသံကို မြန်မာက သံမှန်လို့ ခေါ်တာပေါ့။ တစ်ပေါက်လို့လည်း ခေါ်ရဲ့။ စီသံဟာ မြင့်တယ်။ စူးတယ်။ စီတယ်။ ကြည်တယ်။ စီသံကို ငုံ့မှာ ပတ်စာ

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၂၁၇

ပုံမှန်ထက် ထပ်ပိုးပြီး ကပ်လိုက်တဲ့အခါ ပိုပြီး မြင့်သွားစေတယ်။ တစ်ပေါက်ခွဲ ဆိုပါစို့။ အသံက ပိုပြီး လွင်လာတာပေါ့။ ဆိုင်းဆရာတွေဟာ ပတ်စာပိုး တီးပြီး နားဆင်သူအရသာရှိအောင် တီးတာ ဧည့်ခံပွဲမှာ ဖျော်ဖြေလေ့ရှိတယ်။ ဦးဦးဖြင့် ပတ်စာပိုးတီးတယ်ဆိုတာ ခုလို မသိခဲ့ပါဘူးကွယ်။

မြန်မာ တူရိယာတွေရဲ့ သံစဉ်က (၇)မျိုးရှိကြတယ် သမီးရဲ့။ ဒါကို ကမ္ဘာသုံး အသံနဲ့ ယှဉ်တွဲဖော်ပြလိုက်မယ်။ ဗဟုသုတ မှတ်ထားနော်-

- ၁။ တစ်ပေါက် (သံမှန်) = C
- ၂။ နှစ်ပေါက် = bB
- ၃။ သုံးပေါက် = A
- ၄။ လေးပေါက် = G
- ၅။ ငါးပေါက် = F
- ၆။ ခြောက်ပေါက် = bE
- ၇။ ခုနစ်ပေါက် = D

ဒီသံစဉ် (၇) မျိုးကို အခြားအခေါ်အဝေါ်နဲ့ တိရစ္ဆာန်အသံအနေနဲ့ ရှိသေးတယ်-

- ၁။ သံရိုး (ဝါ) ညှင်းလုံး(D) ဆင်သံ၊ ပါဠိလို နိသာဒ
- ၂။ ခြောက်သွယ်ညွန့် (E) မြင်းသံ၊ ပါဠိလို ဓေဝတ

၃။ မြင်စိုင်း (F) ဆိတ်သံ၊ ပါဠိလို ဂန္ဓာရ
 ၄။ လေးပေါက်အောက်ပြန် (G) ဥဩသံ၊
 ပါဠိလို ပဉ္စမ
 ၅။ ပြည်တော်ပြန် (A) နွားသံ၊ ပါဠိလို ဥဿဘ
 ၆။ ဒူရက (B) ဥဒေါင်းသံ၊ ပါဠိလို ဆဇ္ဇ
 ၇။ ပုလဲ (C) ကြိုးကြာသံ၊ ပါဠိလို မဇ္ဈိမာ
 စောင်းကို ကြိုးညှိတဲ့အခါ မြန်မာသံ ခုနှစ်
 ပေါက်ကို မူတည်ပြီး ကြိုးညှိလေ့ရှိတယ်။ မူတည်သံ ဒီ
 (D)ဆိုရမှာပေါ့။ တေးသွားကို ကြိုက်သလို ဖွဲ့စည်းကြတာ
 ပေါ့။

ဗဟုသုတ မှတ်သားဖူးတာတွေ ရေးပြတာပါ။
 ဘာတူရိယာမှ မတီးတတ်ပါဘူး။ ကီးလဲ မသိပါဘူး။

ဦးဦးဟာ ဂီတကို ဝါသနာတော့ ပါတယ်။ ဘာမှ
 တော့ ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် မရှိဘူး။ လူပျိုပေါက်အရွယ်
 က အသံချဲ့စက်နဲ့ သူငယ်ချင်းတတွေ မယ်ဒလင်၊
 တယော၊ ဗုံတို့ကို တီးခတ်ပြီး သီချင်းဆိုတာတော့ တော်
 တော် လုပ်ခဲ့ဖူးတယ်။ တောမှာတော့ ကိုယ်တစ်ရွာလုံးဟာ
 အရီးလေး၊ ဒွေးလေး၊ ဆွေမျိုးတွေချည်းပဲဆိုတော့ ကောင်း
 တယ်ဟေ့၊ ကောင်းတယ်ကွနဲ့ အားပေးကြတာပေါ့။ တော
 ရွာက ရှားရှားပါးပါး တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားတွေမို့ သည်း
 ခံပြီး နားဆင်ကြတာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာပါ။ မယ်ဒလင်နဲ့
 သုံးပေါက်ခွဲ အသံတည်ပြီး ဆိုလေ့ရှိတယ်။

ခုခေတ်မှာ ကာရာအိုကေခေတ်စားတာ သိပ်
ကောင်းတယ်။ အမျိုးသားဂီတကို ပိုမိုအားကောင်း စေပါ
တယ်။ ကျေးရွာတွေမှာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် နှစ်သက်ကြ
တာက မြန်မာ့သံစဉ်ပဲ။

လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀နှစ်ကျော်က မလေးရှားနိုင်ငံမှာ
ကာရာအိုကေခေတ်စားတာတွေ့ခဲ့ရတယ်။ ဟိုတယ်ကြီး
တိုင်း၊ ဘားတိုင်းမှာရှိတယ်။ တေးသီချင်းကတော့ အင်္ဂလိပ်
သီချင်းတွေပဲ များပါတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ ၅ နှစ်ကျော်က တရုတ်နိုင်ငံ၊ ယူနမ်ပြည်
နယ်၊ ကွေမင်းမြို့မှာ ကာရာအိုကေ ခေတ်စားနေပုံကို
တအံ့တဩ မြင်တွေ့ခဲ့ရတယ်။ အဲဒီမှာတော့ တရုတ်
သီချင်း၊ အင်္ဂလိပ်သီချင်းအပြင် ဒေသခံ တိုင်းရင်းသား
သီချင်းတွေပါ တွေ့ခဲ့ရတယ်။

ယနေ့လက်ရှိ မြန်မာပြည်အနှံ့ ကျယ်ပြန့်နေတဲ့
ကာရာအိုကေတွေမှာ မြန်မာတေးများ အချိုးအစား
တော်တော်များများ ဆိုနေကြတာကြောင့် မြန်မာတို့ရဲ့
အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုကို မြတ်နိုးထိန်းသိမ်းမှုဟာ
လေးစားလောက်ပါတယ်။ **တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုးကို ပြုဖျက်**
ကြတဲ့ နေရာမှာ ယဉ်ကျေးမှုဘက်က လှိုက်စားပြီးထိုးနှက်
တာကြောင့် အားပျော့ပြိုလဲကြရတာ မျက်မြင်သင်ခန်းစာ
များစွာရတာမို့ မိမိတို့ ယခုလို ခိုင်မြဲစွာ တည်တံ့နိုင်တာ
အထူးပဲ ဂုဏ်ယူစရာ ကောင်းပါရဲ့။

အခြေခံ မြန်မာ့ဂီတယဉ်ကျေးမှုကို နားယဉ်
အောင်၊ နိုင်ငံခြားရောက်ရင်လည်း မြန်မာသီချင်း၊ မြန်မာ
သံစဉ်၊ မြန်မာဂီတနဲ့ ဆိုတတ်၊ ကတတ် ဂုဏ်ယူစွာဖြင့်
ဖော်ပြတတ်အောင် ဆောင်ရွက်ထားပါလို့ သမီးလေးကို
တိုက်တွန်းပါတယ်ကွယ်။ ဒါဟာ နိုင်ငံနဲ့ လူမျိုးရဲ့ ဂုဏ်ကို
ဆောင်နိုင်စေပါတယ်။ ကြည်နူးစရာ ကောင်းပါတယ်။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၉-၈-၂၀၀၃

(၂၆)

သူတကာ ပျော်ပါစေ

“ ဘဝအလွမ်းအမောတွေကို ဟာသအရွန်း
အသောတွေနဲ့ အရည်ဖျော်၊ အငွေပါယုံစေသော်ရယ်လို့
ပျော်စရာ ညတွေဖန်ဆင်းနိုင်ခဲ့ကြတယ်။ ဘဝဒုက္ခတရား
တွေကို ပျော်ရွှင်စွာ ခံစားခြင်းနဲ့ လောကရဲ့ အပြီး
အမောက် မတည့်မှုကို သရော်နိုင်ခြင်းဟာ ဟာသရဲ့
လျှို့ဝှက်ချက်ပဲ ”

ချာလီချက်ပလင်
(ကမ္ဘာကျော်ဟာသရုပ်ရှင်
သရုပ်ဆောင်နှင့် ဖါရိုက်တာ)

ချစ်သမီးမေလေး
ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

ဒီစာမှာ ဂုဏ်ပြုဖော်ပြချင်တာကတော့ ပွဲကြည့်
ပရိသတ်ပြည်သူလူထုကို ပျော်ရွှင်ရယ်မောစေအောင်

ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိခဲ့တဲ့ တစ်ခေတ်တစ်ခါက မန္တလေး
အငြိမ့်လူရွှင်တော်ကြီး အချို့ရဲ့ အကြောင်း။

သူများရေးတာကိုပဲ ဖတ်ပြီး တစ်ဆင့်ကောက်နှုတ်
ဖောက်သည်ချရတာဆိုတော့ ဖော်ပြမှာက မိမိဖတ်ခဲ့ရတဲ့
စာအုပ်နှစ်အုပ်ထဲက အသိအမြင်လောက်ပဲ။ အခုဖတ်မိ
တဲ့ စာအုပ်၂အုပ်က ဆရာနေဝင်းမြင့်ရေးတဲ့ “ ပလ္လင်
အငြိမ့်၊ ခုတင်အငြိမ့်၊ စင်အငြိမ့်၊ မန္တလေးအငြိမ့် လူရွှင်
တော်ကြီးများနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း ” (ဟဲဟဲ . . . စာအုပ်
နာမည်ကပင်လျှင် ရယ်စရာ ကောင်းလောက်အောင်
တော်တော်ရှည်လျား နေတော့တာဗျ) လူထုဒေါ်အမာ
ကလည်း အမှာထဲမှာ ထည့်ရေးထားခဲ့ပါတယ်။ ဒီစာအုပ်
ကို ကျွန်မသာရေးဖြစ်ရင် “ အငြိမ့်သဘင်က အငြိမ့်
လူပြက်များ ” လို့ပဲ ခေါင်းစဉ် တပ်မှာတဲ့။ အသက်
ရှစ်ဆယ်ကျော် စာရေးဆရာမကြီးက ခေတ်မီတိုရှင်းပြီး
အသက်ငါးဆယ်အောက်က စာရေးဆရာက ဘာကြောင့်
ရှည်လျားနက်နဲချင်တာလဲဆိုတာတော့ မတွေးတတ်ပါ။
စာအုပ်အမည်ထဲမှာ အငြိမ့်စာလုံး လေးကြိမ်လေးခါ
ပါဝင်တာက လေးနက်အောင် ထင်ပါရဲ့။

ဖတ်မိရင်တော့ လက်ကမချနိုင်ဘူးဗျ။ အတော်
အရသာရှိလှတဲ့ စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ်ပါ။ ဂျွန်ဆိုတဲ့
ထိပ်သီးတွေကို ဂေါင်ခေါက်ရွေးပြီး အမေးအဖြေ လုပ်
ထားတော့ စံမတူ ရှာမှ ရှားပေါ့။ မေးဖြစ်အောင် အားပေး

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၂၂၃

တဲ့ တူဒေးစာအုပ်တိုက်ရော၊ ရေးဖြစ်သူ ဆရာနေဝင်းမြင့်
ရော လေးစားချီးကျူးထိုက်ပါတယ်။ တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုး
ကို အကျိုးပြုတဲ့ စာကောင်းပေကောင်းကို မှတ်တမ်းတင်
မိလိုက်တာမို့ စေတနာကိုရော၊ စွမ်းရည်ကိုပါ ဂုဏ်ပြုပါ
တယ်။ အေးဗျာ။ ဒါမျိုးဖြင့် နောက်ထပ်မပေါ်နိုင်လောက်
ဘူး ထင်မိပါရဲ့။ သူ့ထက်သူ လူစွမ်းကောင်းတွေ ရှိသမျှ။

မန္တလေးအငြိမ့်လောကမှာ လူရွှင်တော်တွေ
အလွန် ဩဇာကြီးတဲ့ ခေတ်ကောင်းချိန်မှာ အငြိမ့်စင်ပေါ်
က အောင်မြင်ထင်ရှားတဲ့ လူရွှင်တော်တစ်ဦးကိုယ်တိုင်က
သူဖြတ်သန်းခဲ့ရတဲ့ “ ကျွန်တော်သိမိသော လူရွှင်တော်
ကြီးများနှင့် ကျွန်တော်နှင့် ခေတ်ပြိုင်လူရွှင်တော်များ ”
ဆိုပြီး မှတ်တမ်းတင် ပြုစုရေးသားလိုက်တော့ ပါးစပ်မစေ့
အောင် ရယ်ရင်း၊ ရယ်ရင်း ရင်တွင်းမှာ စာနာမှု၊ ကြင်နာမှု၊
နားလည်မှု တစ်စုံစီမံ ခံစားစေခဲ့ပါတယ်။ လူရွှင်တော်၊
စာရေးဆရာ၊ ဆရာချစ်စရာ ရေးတာလေ။ တော်လိုက်
တာနော်။

သူ့အဖေက လူရွှင်တော် ဦးတက်စိန်။

သူ့ဆရာက မြို့တော်သိန်းအောင်၊ ပေါ်စံ၊ မြို့တော်
သိန်းဆူနဲ့ ဦးပေါက်စတဲ့။

မန္တလေးရှိအငြိမ့်ပေါင်းများစွာမှာ နှစ်ပေါင်း
သုံးဆယ်ကျော် ကျင်လည်ခဲ့လေတော့ သူ့ရဲ့ အပိုင်နိုင်ဆုံး၊
အရင်းနှီးဆုံး ဘာသာရပ်နဲ့ အကြောင်းအရာ ဖြစ်နေတာ ြး။

ရေးတဲ့ကလောင်ဖျားမှာ ခံစားချက်က ကပ်ပါနေတော့ အရသာပိုရှိတာပေါ့။ အကောင်းတကယ့်ထိပ်တင်၊ အယဉ်တကာတို့ရဲ့ ထိပ်တန်း။ နောင်လာနောက်သား လူရွှင်တော်ပညာရပ်ကို အလွယ်တကူ တတ်ပါစေဆိုတဲ့ စေတနာအမွန်အမြတ်ထားပြီး ရေးသားလေတော့ လူရွှင်တော်ကြီးများကြောင်းတင်မကတော့ဘူး။ သဘင်ပညာ၊ ဟာသပညာ၊ လူရွှင်တော်တို့ရဲ့ တတ်အပ်တဲ့ ပရိယာယ်၊ နည်းဗျူဟာ၊ အကင်း၊ မချွင်းမချန် ပေးထားတာကိုး။

အတော်ကောင်းတဲ့ စာအုပ်နှစ်အုပ်ကို အခါခါ အခေါက်ခေါက် ဖတ်ကြည့်ပြီး အရသာရှိတဲ့ အစားအစာ စားရတဲ့အခါ မိမိခင်မင်ချစ်ခင်သူများကိုပါ စားပါစေ ပေးဝေချင်သလိုပဲ။ အဲဒီစာအုပ်ထဲက မှတ်မိ၊ ဖတ်မိသမျှကို ပြန်လည်ဖောက်သည်ချ ချင်လာတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီစာကို ရေးတာပဲဧဝ။ အဲသည်လို မှတ်တမ်းမှတ်ရာ ခိုင်ခိုင်မာမာ ရှိသွားရအောင် ရေးဖြစ်ဖို့ အားပေးတဲ့ ကာတွန်းဆရာ၊ ဆရာကံချွန်ကိုလည်း စီစဉ်သူအနေနဲ့ ကျေးဇူးတင်လိုက်မိပါရဲ့။

ချစ်စရာမြို့တော်ဇာတ်အဖွဲ့ထဲမှာ ပထမဦးဆုံး လူရွှင်တော်ဘဝ၊ တောင်ရှည်စဝတ်၊ ခေါင်းပေါင်း စပေါင်းတဲ့ မြစ်သားဇာတ်ရုံမှာ သူလူရွှင်တော်အားလုံးကို ကန်တော့စဉ် ရယူခဲ့တဲ့ ဩဝါဒတွေရေးပြထားပါတယ်- ဘဋ္ဌေးလို့ခေါ်တဲ့ မင်းသားမြို့တော်သိန်းအောင်

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၂၂၅

က “ လူ့ရွှင်တော်ဆိုတာ နေရာစုံ၊ စကားစုံ၊ လူစုံကို လေ့လာရတယ်။ မတတ်အပ်တာ မရှိဘူး။ မလုပ်အပ်တာ သာ ရှိတယ် ” တဲ့။

ဦးကြယ်နီကတော့ - “ ပွဲ က, ခါနီးတိုင်း အနန္တော၊ အနန္တငါးပါးကို ကန်တော့ပေါ့ကွာ ”

ကိုဟန်ညွန့်က “ အကင်းပါးဘို့ အရေးကြီးတယ်ကွ။ ငါတို့လုပ်ငန်းက ကျက်စာချည်း အားကိုးလို့မရဘူး။ လေကင်း၊ မျက်နှာကင်း၊ အလုံးအကင်းပါးထားမှ၊ အမေမှာတဲ့ ဆန်တစ်ခွဲဆိုရင် မင်း သာမန် သာမန်ပဲ ဖြစ်နေမှာ ”

ကိုသိန်းဆုက “ ပေါ်လစီကို အမြဲတမ်းလေ့လာပါကွာ၊ ဘာဖြစ်နေလဲ၊ ဘာလုပ်နေလဲ၊ ဘာပြောရမလဲ၊ ဒါဆို မင်းခေတ်မီတဲ့ လူပြန်ဖြစ်ပြီ ”

ချစ်စရာရဲ့ ဖခင် ဦးတက်စိန်က သားဖြစ်သူကို “ ဒီတစ်နေရာ ဒီတစ်ယောက်နဲ့တင် ငါတို့အလုပ်က ပညာစုံတာ မဟုတ်ဘူး။ စင်ပေါင်းစုံ၊ လူပေါင်းစုံဆီက အတတ်ပေါင်းစုံကို လေ့လာရမယ်။ ပွဲကြည့်မပျင်းတာဟာ ပညာယူခြင်းတစ်မျိုးပဲ။ ကိုယ်က သူများကို လိုက်ကြည့်မှ သူများကလည်း ကိုယ့်ကိုလာကြည့်တော့မှာပေါ့ ” လို့ သင်ကြားခဲ့သတဲ့။ သူ့အဖေက-

“ ကျားသေရင် တန်ဘိုးရှိတဲ့ ကျားရေ အရေခွံ ကျန်ရစ်သလို လူသေရင်လည်း ဂုဏ်ရှိတဲ့နာမည် ကျန်ရစ်ရမယ်ကွ။ ကိုဩဘာကိုကြည့်။ အများကိစ္စ ဝေယျာဠနဲ့

ကိစ္စအခက်အခဲတွေကို ပြေရှင်းပေးပြီး သေသွားတာ။ ဒီလို လူမျိုးဟာ နာမည်ဘယ်တော့မှ မသေဘူး။ လူရှင်ပြီး နာမည် သေမသွားစေနဲ့။ အနုပညာသည်တစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝမှာ နာမည်ကျတာက ပြန်ကြိုးစားအဖတ်ဆည် လို့ရတယ်။ နာမည်သေတာ သွားရော ” တဲ့။ သတိပေးသတဲ့။

“ သဘင်သည်များ နာမည်ရလာရင် ကိုယ့်ကိုယ် ကို မပိုင်တော့ဘူး။ ပရိသတ်က ပိုင်သွားပြီ။ ပရိသတ် ဆန္ဒ ရှိသရွေ့၊ မေတ္တာထားသရွေ့ လိုက်လျောလုပ်ကိုင်ရတော့ တာကွ ” လို့ ဆိုတယ်။

ချစ်စရာ လူပြက်ပေါက်စ ဖြစ်ချိန်မှာ မြို့တော် ဇာတ်ရုံထဲကို ဦးအောင်စိန်နဲ့ ပွဲနားတဲ့ ည၊ မန္တလေး ထီးရိုး ဝင်း ရှိနေတဲ့ အချိန်မှာ -

“ မင်းကို ဒီနေ့ည မျက်နှာသင်ပေးရဦးမယ် ” ဆိုတော့ ချစ်စရာက - “ ဟုတ်ကဲ့ အဘ၊ သင်ပေးပါ ”

“ လူရွှင်တော်ဆိုတာ မျက်နှာလေးကို ချိုထား တတ်ရတယ် ”

“ ဘယ်လို ချိုထားရမှာလဲ အဘ ” ဆိုတော့ သူ့မျက်နှာဖောင်းဖောင်းပြည့်ပြည့်ကြီးကို အားရပါးရ ပြုံးပြီး မေးကို တဆတ်ဆတ် ထိုးပြနေတုန်း ဇာတ်ဆရာ ဘဒ္ဒေမင်းသား မွေးထားတဲ့ အင်းခွေးကြီးက ကုတင်ပေါ် ဗြန်းခနဲ တက်လာပြီး သူ့မျက်နှာကြီးကို တပုပ်ပုပ်နဲ့ လျက်ပါလေရော။ အဲဒီမှာ ခွေးကိုမမောင်းဘဲနဲ့ -

“ မြင်တယ်မဟုတ်လား၊ မျက်နှာချိုလွန်းလို့ ခွေးတောင် အလျက်ခံလိုက်ရပြီ ” တဲ့။

xxxx xxxx xxxx

သတိရလို့ ပြောရဦးမယ် ဟိုတုန်းက မန္တလေးက ဇာတ်တွေ၊ အငြိမ့်တွေ စုပေါင်းပြီး ရန်ပုံငွေပွဲတွေ ရုံသွင်း ကခဲ့တာ။ များသောအားဖြင့်တော့ ဆိုင်းတန်း (ယခု နေပြည်တော်)ရုံပေါ့။ အဲဒီမှာ ကတဲ့ဇာတ်ထုပ်က “ မိဘကျေးဇူး ” တဲ့။ ဆင်းရဲတဲ့ ထင်းခွေသမားလုလင်က မျက်မမြင်မိခင် ကို လုပ်ကျွေးရင်း ဘီလူးစားတတ်တဲ့ ညောင်ပင်အောက် ကို အသပြာတစ်ထောင်နဲ့ သွားပြီး စားမြိန်ပို့ရတဲ့ ဇာတ်။ အဲဒီမှာ “ ဘီလူးတွေ. ” ပြက်လုံးတွေပြက်ရတာ။ လူပြက်နဲ့ ဘီလူးနဲ့ တွေ့တဲ့ ဟာသပေါ့။ လူပြက်တွေက ကိုလိမွှော်၊ ကိုမြမန်း၊ ကျီးညို၊ ပေါက်စ တကယ့်ဒိတ်တွေ။ အဲဒီမှာ ကိုလိမွှော်တို့က တိုင်ပင်ပြီး ပေါက်စကို “ နှောက် ” ချင်တာနဲ့ ရှေ့ကနေ အကုန်ပိတ်ပြီး အလုံးအစဉ် ကုန်အောင် လုပ်ပစ်ကြရော၊ ဘီလူးနဲ့တွေ့တော့ လူပြက်ကုတ် ကိုဆွဲပြီး-

‘ ဟိတ်ကောင် မပြေးနဲ့ နင့်ကို ငါစားမယ် ’

‘ ခင်ဗျားက ဘယ်သူတုန်း ’

‘ ငါဘီလူးကွ . . . တစ်ရာလာလည်း မညှာ

မတာ၊ တစ်ထောင်လာလည်း မရှောင်သာအောင် စားကွ’

ဘီလူး။ ဆာနေတာနဲ့ အတော်ဘဲ ’

‘ ကျွန်တော့်ကို စားရင်း ဘယ်ကစ၊ စားမှာ
လည်းဟင် ’ (ငိုသံပါနှင့်)

‘ ခေါင်းကစပြီး ဂျွတ် ဂျွတ် ဂျွတ် ဂျွတ်နဲ့
စားမယ်ကွ ’

‘ ခေါင်းပြီးတော့ရောဗျာ ’

‘ ရင်ဘတ်ကို ဂျွတ် ဂျွတ် ဂျွတ် ဂျွတ်နဲ့ စားမယ်’

‘ ရင်ဘတ် ပြီးတော့ရောဗျာ ’

‘ ဗိုက်ကိုစားမယ်ကွ ဟား ဟား ဟား ’

‘ ဗိုက်ပြီးတော့ရောဗျာ ’

ဘီလူးငိုသွားတယ်၊ နည်းနည်းစဉ်းစားပြီးမှ -

‘ ပေါင်ကိုစားမယ်ကွ ’

‘ ဟေ့ဆရာ အစဉ်အတိုင်းစားပါ။ ဘူတာကျော်
မခုတ်ပါနဲ့ ’

အဲဒါတစ်ယောက်၊ နောက်တစ်ယောက်ကတော့
သူက အရင်ဦးအောင် -

‘ သင်ဘာလဲ ’

‘ ကျွန်တော်ဘီလူးပါခင်ဗျာ ’

‘ အတော်ဘဲ သင့်ကိုငါစားမယ်၊ ဘီလူးပုတ်ပုတ်
ငရုပ်စပ်စပ်တဲ့ ’

အဲသလိုမျိုး နောက်တစ်ယောက်က - ဘီလူးဆွဲ
ဆွဲခြင်း

‘ အမလေး အမေရဲ့ အမေပြောတုန်းက ဒီ
နေရာလေးမှာ ဦးလေးရှိတယ်ဆို ’

‘ ဟဲ့ကောင် ဘာငိုနေတာလဲ ဘာဦးလေးလဲ ’

‘ အမေကပြောတာဗျ ဟီး ဟီး ဒီမှာ နင့်ဦးလေး
ရှိတယ်တဲ့ဗျ။ ဟီး ဟီး ’

‘ ဟဲ့ မင်းက ဘယ်သူ့သားတုန်း ’

‘ ကျွန်တော်က ခွေးမသားပါခင်ဗျာ ’

‘ ဟဲ့ - ခွေးမဆိုတာ ငါနှစ်မအရင်းဟဲ့။ နင့်အမေ
နေကောင်းရဲ့လား ’

‘ ကောင်းပါတယ်ဗျ။ ဦးလေးကို လွမ်းလွန်းလို့တဲ့
အခုထိ ငိုတုန်း ဟီး ဟီး ’

‘ ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ ခွေးမရယ်။ ကိုင်း ငါတူ
မင့်ကိုတော့ ဆွေမျိုးအရင်းဖြစ်တဲ့အတွက် ဦးလေးမစား
တော့ပါဘူးကွယ်။ သွားရော သွားရော ’

‘ ဟီး ဟီး အမေက နင့်ဦးလေးဆီက အဖိုးတန်
ပစ္စည်းမပါရင် ပြန်မလာရဘူးတဲ့။ ကျွန်တော်ကို ရိုက်မှာ
ဦးလေးရ ဟီး ဟီး ’

‘ ရော ငါတူ ဒါ ဦးလေးပိုင်တဲ့ နာရီ လက်စွပ်၊
မင့်အမေကို ဦးလေးပေးတယ် ပြောနော် သွားရောငါတူရေ’
အဲဒီမှာ အစဉ်ကုန်ပြီ နောက်ဆုံးလူအတွက် ဘာမှမကျန်
တော့ဘူး။ ပွဲကြည့်တွေကလည်း ပေါက်စကို “ မဲတင်း
” နေပြီ။ သူ ဘာပြန်မလဲပေါ့။ အဲဒီမှာ ပေါက်စက ဘီးလူး

ကို လှည့်မကြည့်သေးဘဲ သူ့တန်ဆာပလာတွေကိုနောက်
ပြန် စမ်းကြည့်နေတယ်။ ကလေးတစ်ယောက်မတွေ့ဘူး
တဲ့ ပစ္စည်းတွေရသလိုကို ပျော်နေတာ။ အဲဒီကတည်းက
ပရိသတ်က တအုံးအုံး ပွဲကျနေပြီ။ အဲဒီကနေ တဖြည်း
ဖြည်း အပေါ်ကို စမ်းလာရင်း စမ်းလာရင်း ဘီလူးနဲ့
မျက်နှာချင်းဆိုင် ဆုံမိတော့

ပေါက်စမျက်နှာဟာ ပြောရအခက်၊ နေရအခက်၊
မျက်နှာပေးကြီးဖြစ်ပြီး ချွေးတွေ တပေါက်ပေါက်ကျ၊
ခူးတွေကတုန်၊ မျက်နှာကလည်း ဘီလူးကို ဖျော်ရည်ပက်
(မျက်နှာချိုသွေး) နေရဆိုတော့ တရုံလုံး အုံးခနဲ၊ အုံးခနဲပဲ။
ရှေ့က လူပြန်တွေ ပိတ်ခဲ့၊ ဆို့ခဲ့သမျှ အကုန်ရေ ဖြစ်သွား
တာ။ ပေါက်စက အဲဒီလောက် မျက်နှာတတ်တာ။ ကြည့်
နေတဲ့ ပရိသတ်ကိုက “ ဒါမှ ပေါက်စကွ ” လို့ ရယ်ရင်း၊
အော်ရင်း၊ လက်ခုပ်တီးရင်း အားပေးကြတာ။

xxxx xxxx xxxx

သောင်းတန်နဲ့ ဂျော်နီဟာ သူတို့ (ကျီးညို
ပေါက်စ) အတွဲကို လိုက်ကြည့်ပြီး အတုခိုး ထားကြတာ။
သောင်းတန်က ကျီးညိုနဲ့တူတယ်။ ဂျော်လီက ပေါက်စနဲ့
တစ်ထပ်တည်း။ ဒါပေမယ့် ပေါက်စက သူ့လူရွှင်တော်
သက်တမ်း တစ်လျှောက်လုံးမှာ ဆိုးဝါးကြမ်းတမ်းတဲ့ ပြက်
လုံးကို မပြက်သလောက်နီးပါး ရှောင်သွားခဲ့တယ်။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၂၃၁

တွေးလုံးလေး ဘာလေးလောက်တော့ ပြက်ကောင်းပြက်မိ
မှာပေါ့။ သူများပြက်နေရင်လည်း မျက်နှာကလေးနဲ့ ကာ
ပေး ထိန်းပေးခဲ့တာ။ အတူလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ချင်း အမျက်
မတိုက်(ရန်မလုပ်) ဖူးဘူး။ မန္တလေးပရိသတ်ရော သဘင်
ပညာရှင်တွေကပါ သိပ်ချစ်ပြီး သိပ်အလိုလိုက်ခံရတဲ့
အတွဲပေါ့ကွာ။ ဒါပေမယ့် သက်တမ်းတိုရှာကြတယ်။

နဂါးပေါက်ဘက် ကပွဲကပြီး အပြန်မှာ ကိုကျီးညို
ဆုံးသွားတယ်။ တို့သဘင်သည်တွေ အားလုံးရောက်သွား
တော့ ကိုကျီးညိုအလောင်းဘေးမှာ ပေါက်စမျက်ရည်
တွေနဲ့ ထိုင်လို့ အကုန်လုံးစိတ်မကောင်းကြဘူးပေါ့ကွာ။
အရူးတစ်ယောက်လို ပါးစပ်ကလည်း တွတ်တွတ် တွတ်
တွတ်နဲ့ ပြောနေတာ။

“မြမောင်ရေ၊ သူငယ်ချင်း အစောကြီး ရှိပါသေး
တယ်ကွာ။ ဘာဖြစ်လို့ မင်းအခုလို သွားရတာတုန်း။ မင်း
ငါ့ကို စိတ်မဆိုးတော့ဘူးလား။ ရန်ထလုပ်ပါဦးကွာ။
ကြည့်ကြပါဦးဗျာ။ ကျုပ်သူငယ်ချင်းက သေတာတောင်
ပြုံးပြုံးလေး။ မင်းအဲဒီလို အပြုံးပေးတာ ငါနှစ်လုံးအေး
သွားတာပဲ။ နှစ်လုံးအေးမှာပေါ့။ ငါက ဗွက်ထဲထိုင်
နေတာကိုး။ အဲဒါကို မင်းနဲ့ငါပြန်ခဲ့တဲ့ ပြက်လုံး ” ဆိုပြီး
ငိုပြန်ရော။

“ဘိနပ်တောင် တစ်ဖက်တည်းဆိုရင် စီးမရ
ပါဘူးကွာ။ အခုမင်းမရှိတော့ ငါဘက်ပဲ့သွားပြီ။ မြမောင်

အစောကြီးရှိသေးတယ်ကွ ” ထပ်ငိုပြန်ရော။ ပြီးတော့ ဘယ်သူမှ စကားမပြောတော့ဘဲ ငိုငိုကြီး ဖြစ်နေတယ်။ အားလုံးက သူ့ကိုကြည့်ပြီး သနားနေကြတယ်။ နောက် ဆုံး အချိန်တန်လို့ အလောင်းလည်းသယ်ရော ဗြုန်းခနဲ ထပြီး အော်ငိုလိုက်တာ။

“ မြမောင်ရေ သွားနှင့်တော့ဟေ့။ ငါ အရိမေတ္တယျပ္ပဋ်ရင် လိုက်ခဲ့မယ်ဟ ” တဲ့ အကုန် ပြုံးစေ့စေ့တွေ ဖြစ်ကုန်တာပေါ့။

xxxx xxxx xxxx

တစ်ချိန်တုန်းက မန္တလေး ညခင်းတွေဟာ အလွန်ပျော်စရာကောင်းပါတယ်။ ညဆယ့်နှစ်နာရီထိုးတာနဲ့ သုံးဆယ့်ငါးလမ်းနဲ့ ရှစ်ဆယ့်လေးလမ်းထောင့်က ရွှေတောင်လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ ပွဲသိမ်းပြီး ပြန်လာကြတဲ့ လူရွှင်တော်တွေ ဆုံနေကျ။ သူ့ပြက်လုံး၊ ကိုယ့်ပြက်လုံးတွေ ဖလှယ်ကြ။ အတွေ့အကြုံတွေ ပြောကြတာ။ ပွဲရာသီဆိုရင် အဲဒါဟာ ထုံးစံတစ်ခုလို ဖြစ်နေတော့တာ။ အဲဒီမှာ ဦးဘလှိုင်လည်းပါတာပေါ့။ သူ့လာရင် သီချင်းလေးတအေးအေးနဲ့ ကျွန်တော် တစ်စွန်းတစ်စ မှတ်မိသေးတယ်။ “ အော် မိန်းမ မိန်းမ မင်းတို့ကတော့ မိန်းမ ရှင်ဘုရင် ဘယ်လိုထင်ထင် တစ်နေ့တော့ ဘလှိုင်အောက်ကိုဝင် ” တဲ့။ သူ့ကို မခင်တဲ့သူ၊ မလေးစားတဲ့သူ မရှိဘူး။

အသက်ခုနစ်ဆယ်ကျော်ထိ အဲသလို သွားလာနေတာ။

ကျွန်တော် ကိုဒီပါနဲ့ တွဲကတဲ့နှစ်မှာ ရုံတော်ကြီး နှစ်ဆယ့်ရှစ်လမ်းက လျှမ်းစိန်ဟိုတယ်မှာ မကြာခဏ သွားပြီးစားသောက်ဖြစ်ကြတယ်။ ပြီးရင် အဲဒီက တရုတ်ကြီး ကိုခေါ်ပြီး အကိုရေ ထုံးစံအတိုင်း ဆိုတော့ ပြုံးပြုံးကြီး ခေါင်းညိတ်ပြတယ်။ သောက်တိုင်း၊ စားတိုင်း အကြွေး ချည်းမှတ်နေရတာကို သူတို့မယ် စိတ်မဆိုးဘူး။ ကြာတော့ ကျွန်တော် တွေးကြည့်မိရော။ ဒီလောက် အကြွေးယူပြီး နှိပ်စက်နေတာကို ခင်ဗျားတို့ တောင်းလည်းမတောင်း၊ စိတ်လည်း မဆိုးဘူး။ ကျုပ်ဖြင့် အံ့ဩတယ်ဆိုတော့။

“ ဒီပါ နှိပ်စက်တာ ဘာဟုတ်သေးလည်း။ သူ့အဖေဘာလှိုင်ကြီးက ကျွန်တော့်အဖေကို နှိပ်စက်တာမှ ပိုဆိုးတာ။ တော်ကြာပန်းအိုးနဲ့ သစ်ပင်တွေထည့်လာ အဖေ့ကို စီးပွားဂမုန်း ပြောပြီးပေးသွား ခဏနေတော့ ပြန်လာ ပိုးတိုက်ပုံနဲ့ လုံချည်ပူဆာ။ အဖေကလည်း ချစ်နေတော့ ဝယ်ပေး။ အိမ်လည်းပြန်ရော ဝက်ခြံထောက်တွေ နံကင်တွေအကုန် ခြင်းထဲထည့်ယူသွားရော။ ဒါမကြာမကြာလုပ်နေကျ အလန့်တကြားလာပြီး ပိုက်ဆံ ချေးတာတွေ ပါသေးတယ်။ ဘယ်တော့မှလည်း ပြန်မရဘူး။ အဖေကလည်း အမှတ်မရှိဘူး။ ပေးမြဲပေးတာပဲ။ သေခါနီးတော့ကို မှာသွားသေးတယ် ဘာလှိုင်ကြီး သားလေးကို စောင့်ရှောက်ရမယ် ဆိုတာနဲ့ ”

ကျွန်တော်မှတ်မှတ်ရရ ရှိနေတာ တစ်ခုက ကျွန်တော်တို့ ရပ်ကွက်ဘုရားပွဲညမှာ မိုးတွေအုံနေတော့ အရပ်က ကျွန်တော့အဖေကို မိုးလွှဲပေးဖို့ပြောတာ။ အဖေက ကျွန်တော့်ထက် သမာဓိကောင်းတဲ့ ဆရာဦးဘလှိုင် ရှိပါတယ်ဆိုလို့ သွားပင့်တော့ ပုတီးကြီးလည်ပင်းချိတ်ပြီး လိုက်လာတယ်။ ကန်တော့ပွဲတွေ ဖယောင်းတိုင်တွေ ထွန်းပြီး ဘုရားရှိခိုး၊ ပုတီးစိတ်တော့တာဘဲ။ ဖြစ်ချင်တော့ သူပုတီးစိတ်လေ မိုးကသည်းလေ။ သူကလည်း ဖယောင်းတိုင်တွေ ထပ်ထွန်း ထပ်စိတ် မိုးကလည်း ဝုန်းဝုန်း ခိုင်းခိုင်း ကိုရွာ။ သူကလည်း ပုတီးစိတ်ရင်း ပြုံးလိုက်၊ ခေါင်း တညိတ်ညိတ်နဲ့ လုပ်ရင်း အဖေဘက်ကို လှည့်ပြီး

“ မောင်တက်စိန်ရေ ”

“ ခင်ဗျာ ဆရာ လိုတာကို အမိန့်ရှိပါဆရာ ”

“ အေး ဆရာဖို့ မိုးကာအင်္ကျီနဲ့ ထီးလေးသာ ငှားပေးပါတော့ကွာ ”

xxxx xxxx xxxx

“ ငါ့ညီများ . . . ငါတို့ဘဝဟာ . . . နယ်စုံ လမ်းစုံကိုသွားနေရတာ။ ဘယ်အချိန်မှာ ဘယ်လိုဖြစ်မယ် ဆိုတာ ဘယ်သူမှ မပြောနိုင်ဘူး . . . ကားတိုက်မှန်းမသိ၊ မြွေကိုက်မှန်းမသိ၊ သွားရင်းလာရင်း သောင်ပြင်မှာ မြှုပ်ခဲ့ရတဲ့သူတွေ . . . ဆူးခက်အုပ်ပြီး ထားရစ်ခဲ့ရတဲ့သူ

တွေ နည်းရောလားကွာ။ ဒါကြောင့်မို့ ငါတို့တာဝန်တစ်ခု ပြီးသွားအောင် လုပ်ချင်လို့ပါ . . . ”

သုဿန်ဇရပ်ပေါ်မှာ ကျွန်တော်တို့ကို စောင့်နေကြဦးဆိုပြီး ခဏထွက်သွားတယ်။ ပြန်လာတော့ ဆရာတော် တစ်ပါးနဲ့အတူ ပြန်လာတာ . . . သူ့ချိုင်းကြားမှာ ဖျာလိပ်ညှပ်ပြီး လက်ထဲမှာ ဖလားနှစ်လုံးနဲ့ ဇရပ်ပေါ်မှာ လည်း ခင်းပြီးရော . . .

“ ကိုင်း . . . ပက်လက်လှန်အိပ်ကြကွာ . . . သရဏဂုံတင်ရအောင် ”

ကျွန်တော်တို့ နိမိတ်တွေ နမာတွေ အယူမရှိကြပါဘူး။ သူစီစဉ်ထားတာကို အဆင်ချောအောင် သူ့အလိုကျ လိုက်လုပ်ပေးကြတာပဲ။ သရဏဂုံတင်၊ ရေစက်ချ အမျှဝေလည်းပြီးရော ဆရာတော်ကို ဝိုင်းကန်တော့ကြတဲ့ အခါ ဆရာတော်က . . .

“ တကာကြီးတို့ရာ ကျုပ်သက်တမ်းမှာ မသေခင် အကြိုသရဏဂုံတင်တာ ဒီတစ်ခါပဲ တွေ့ဖူးပါတယ်။ အင်းလေ ဘဝတာဝန် ထုံးစံတစ်ခုတော့ ပြီးသွားတာပေါ့ ” လို့ မိန့်တော်မူရာ ကိုဒီပါက သူ့ထုံးစံအတိုင်း ခပ်ရွှင်ရွှင်လေသံနဲ့

“ ပြီးတယ်ရှိသွားအောင်လို့ဘုရား . . . နောက်ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ မိသားစုလည်း ဒုက္ခမရောက်တော့တာပေါ့ ” တဲ့။ တစ်ခုထူးတာက အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့

သုံးယောက်လုံး တစ်ယောက်မှ အရက်သောက် မထားကြ
ပါဘူး။ အပြန်ကျမှ ဝင်ပြီးနှိပ်ကြတော့တာ . . .
သေအောင်သောက်လို့ရပြီကွ . . . လုပ်စရာရှိတာ
လုပ်ပြီးပြီတဲ့။

“ ငါအရင်တုန်းက အထက်ဂိုဏ်း လိုက်ပြီး
ပယောဂတွေ ဘာတွေ ကုသေးတာ ”

“ဟင် . . . အခုလိုသောက်နေတော့ ခင်ဗျား
ကို ဒဏ်မခတ်ဘူးလား . . . ” ဆိုတော့ ပြုံးပြီးပြီးနဲ့

“ အဟဲ . . . ငါက ပညာယူကတည်းက စနေ
သားအရှုံးကြီးပါ အမှားအယွင်းရှိရင် ဒဏ်မခတ်ပါနဲ့ဆိုပြီး
တောင်းပန်ထားပြီးသားကွ . . . ဆရာလောကမှာ
အတော်နာမည်ရလာပြီကွ . . . ပျက်ချင်လာတော့
အိမ်ပေါ်တင်ထားတဲ့ ကန်တော့ပွဲ ခွေးတက်စားတာပဲ။
အဲဒီနှစ်မှာ မင်းသမီးတစ်ယောက်နဲ့ ဖောက်ပြီး ကျင့်စဉ်
တွေ အကုန်ပျက်တော့တာ . . . ကိုကြီးတိုး (မန္တလေး
ဦးတက်တိုး) ကပြောဖူးတယ်။ ငါတို့လူရွှင်တော်အလုပ်နဲ့
အဲဒီကိစ္စတွေနဲ့ သိပ်ရောလို့ မရဘူးကွ . . . တို့က မြင်ရာ
ဖမ်းပြောရတဲ့အလုပ်။ အဲဒီအလုပ်က တကယ့်ကို
တည်တည်တန့်တန့်တွေ ပြောရ ကျင့်ရတာ အမှားမခံဘူး
တဲ့ . . . ။

ကိုဒီပါ ပညာအရည်အချင်းက စတုတ္ထတန်းပါ။
ဒါပေမယ့် သူ့စိတ်ဓာတ်က ဘယ်အလုပ်မဆို လက်တွေ့

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၂၃၇

မဟုတ်ရင် စွတ်ပြီးယုံတတ်တဲ့ အလေ့အကျင့် မရှိတာ တော့ အမှန်ပဲ။ ဒါပေမယ့် အလိုက်သင့် အလျားသင့် တော့ ပြောတတ် နေတတ်တဲ့သူပါ။ တစ်ခါက အငြိမ့် ဆရာ ကိုးကွယ်တဲ့ နတ်ကတော်ကြီးက သူ့ကို လက်ညှိုး ထိုးပြီး

“ မင်းမှာ အစာအပင်းသွင်းခံထားရတယ် . ”

လို့ ပြောတော့ သူက

“ ကျွန်တော် အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော်ပါပြီ အမေရယ် . . . ဘယ်သူကများ ချစ်လို့ပါလိမ့် ”

“ ဟဲ့ . . ချစ်လို့ မဟုတ်ဘူး မုန်းလို့လုပ်ထားတာ . . မင်း ဘယ်သူကျွေးတာစားမိတုန်း . . ”

“ သမီးတွေ ချက်ကျွေးတာ စားတာပဲ အမေရဲ့။ သူတို့ကို အမွေခွဲမပေးသေးလို့ ဆော်ပြီထင်ပါရဲ့ . . ”
“ အဲဒီမှာ နတ်ကတော်ကြီးက ရေတစ်ခွက်ကို မန်းမှုတ် သောက်ခိုင်းပြီး -

“ မင်းစိတ်ထဲမယ် အခု ဘယ်လိုဖြစ်နေတုန်း ”

“ ရယ်ချင်နေသလိုလိုကြီးပါခင်ဗျ . . ”

“ အဲဒါ နတ်သူငယ် မြူနေတာကွဲ့ . . . ”

“ ဟာ . . အမေကလဲ ကလေးမဟုတ် ဘာ မဟုတ်နဲ့ . . ဘယ်နှယ် . . ”

“ နင့်ကို အရူးတိုက်မလို့ လုပ်နေတာ။ ငါ့ရေးငင်

ကြောင့် ရှေ့မတိုးနိုင်တော့ပါဘူး။ နှင့်မွေးနေ့မယ် အုန်းသီး
စိမ်းကို ပေါက်ပေါက်ထည့်၊ ဖယောင်းသက်စေ့ . . ယပ်နီ
သက်စေ့၊ ပန်းကိုးမျိုးနဲ့ ပူဇော်လိုက် ”

“ ကောင်းပါပြီ ခင်ဗျာ . . . အမေအသိဦးပေ
လို့သာပေါ့ . . . နို့မို့ဖြင့် ကျွန်တော်သွားပြီ။ အဲဒါတွေ
လှူဘို့ ငွေကမရှိသေးဘူး ” ဆိုတော့ အငြိမ့်ဆရာက
ထုတ်ပေးရရော . . သူကလည်း ရှိရှိသေသေ ကန်တော့
ပြီး နှစ်ယောက်သားအပြင်ကို ရောက်တော့ -

“ ဒက်ရပြီကွာ . . လာအရက်သွားသောက်
ရအောင် . . . ” တဲ့ ကျွန်တော်က

“ ခင်ဗျား လှူစရာတွေ ဝယ်ဘို့ ပေးလိုက်တာ
မဟုတ်ဘူးလား ” ဆိုတော့ -

“ ဟ . . မန်းရ သူ့ပြီးနေတာတွေ ငါအကုန်
သိတာပေါ့ . . နတ်ကတော်လှည့်စားတာလောက်တော့
ပယောဂဆရာ အပြုတ်က ရီတာပေါ့ကွာ . . . ငါလို
ကောင် ဘယ်တော့မှ မရူးဘူး။ ငါပို့ပစ်ခဲ့လို့ ဒင်းတို့ရူးသွား
ဖို့ပဲ ရှိတယ် . . ”

“ အဖွားကြီးက မှင်တော့ အကောင်းသားဗျ ”

“ ငါ့အရပ်ထဲက မိုးဝွဲ (နတ်ကတော်) ကြီးပါ
ကွာ . . အရင် မနုတ်(လင်)က ရပ်သွားပြီ (သေသွားပြီ)
ဒါနောက်မနုတ်ကွာ။ ငါဖော်လိုက်ရင် သူ့ငယ်ကျိုးငယ်နာ
တွေ ပေါ်ကုန်မှာစိုးလို့ ငါ့ကို ဒက်ပါဖန်ပေးလိုက်တာ။ မင်း

မြင်တဲ့အတိုင်းပဲ။ လာစမ်းပါ အ,တဲ့သူ ခံလိမ့်မပေါ့ .
 . . ခံရတဲ့အထဲ ကိုယ်မပါဘို့ဘဲ အရေးကြီးတယ် . . ”

သူ့ဇနီးကွယ်လွန်ခဲ့တာ ဆယ့်လေးနှစ် ရှိသွားပြီ။
ဇနီးမဆုံးခင်မှာ သူ့သမီး အပျိုပေါက်ကလေး အရင်ဆုံး
သွားခဲ့တာ။ နှစ်စဉ်အဲဒီနေ့တွေတိုင်း ဆွမ်းကျွေး။ ဆွမ်း
ကပ်၊ ကုသိုလ်အမြဲလုပ်တာ။ တစ်နှစ်မှ မပျက်ခဲ့ဘူး။ သူ့
အငြိမ့်ဆရာ ဒေါ်မြင့်မြင့်သန်းဆိုတာ အရက်လုံးဝ ခွင့်မပြု
ပေမယ့် အဲဒီနေ့တွေကိုတော့ သူ့သောကကို စာနာစိတ်နဲ့
သောက် ခွင့်ပြုပါတယ်။ သူကလည်း အဲဒီတစ်ရက်ကနေ
ဆယ်ရက်လောက် ဆက်တိုက်သောက်ဖြစ်သွားတာ။

xxxx xxxx xxxx

ထင်ပေါ်ရဲ့ ထူးကဲတဲ့ လက္ခဏာထဲမှာ . .
အရက်သောက်နိုင်တာလည်း ဂုဏ်တစ်ခုအဖြစ် ထည့်ရ
မှာ။ ဘယ်လိုသောက်လို့မှ မူးတယ် မထင်ရဘူး။ အဲ
သူမူးပြီဆိုရင်လည်း မှောက်ပြီသာ အောက်မေ့ပေတော့
ဆိုတဲ့ အစား။ ရုံးစင်မှာ ပွဲကတော့ ကျွန်တော်နဲ့သူနဲ့
ပွဲသိမ်းမနက်ငါးနာရီလောက်ကတည်းက သောက်လိုက်
ကြတာ။ ခုနစ်နာရီထိုးထိ မပြီးသေးဘူး။ မူးလည်း အတော်မူး
နေကြပြီ။ ဒါလည်း သူကမဝသေးဘူး။ ထပ်သောက်ဦး
မယ်ဆိုတော့ ကျွန်တော်ကလည်း ချကွာပေါ့။ အဲလိုနဲ့
ထပ်သောက်တော့ ကျွန်တော်က မသောက်နိုင်တော့ဘူး။

သူကတော့ စကားတွေဖောင်နေတုန်း။ ကျွန်တော်က အိန္ဒြေမပျက် အင်းလိုက်ရင်း သူ့အလစ်မှာ စားပွဲအောက် ကို သွန်သွန်ပစ်နေရတာ။ သူကလည်း စကားတွေ နင်းကန် ပြော ကျွန်တော်ကလည်း ငဲ့လိုက်၊ အလစ် သွန်လိုက်နဲ့ လေးငါးခါလောက် ရှိတော့ သူ့စကားကို ရပ်ပြီး

“ မန်း . . မင်းမသောက်နိုင်ရင် မသောက် နိုင်ဘူးပြောကွာ . . ”

“ ဟ . . သောက်နိုင်ပါတယ် . . . ဘာပြုလို့ လဲ . . ” ဆိုတော့

“ မင်းသောက်နိုင်တာက ငါ့ခြေထောက်တွေ ပဲကြီးရေစိမ် လိုက်နေပြီ ” တဲ့ မူးမူးနဲ့ ကျွန်တော်သွန်သမျှ ဟာ သူ့ခြေထောက်ပေါ်ချည့် ကျနေတာကိုး။

xxxx xxxx xxxx

ငါတော့ အတုနဲ့ အလှည့် တွက်မနေပါဘူးကွာ။ ဘယ်ဘလပ် နေထိုင်မကောင်းကောင်း သွားလိုက်တာ ပါပဲ။ နာရေးဆိုလည်း ပို့လိုက်တာပါပဲ။ ကိုယ့်မျက်နှာ မြင် ရတော့ လူနာဆိုလည်း အားရှိ၊ မသာဆိုလည်း လူပြည့် ပေါ့။ ခဏထိုင် ကူစရာရှိတာကူပြီး သူ့အကြောင်းပြော၊ မျက်ရည်လေး နည်းနည်းကျပြ ငိုပြ ထပြန်ပေါ့ . . ”

မန္တလေး အငြိမ့်လောကမှာ သူ့ကို မျက်ရည် အလွယ်ဆုံး လူလို့ပြောစမှတ်ပြုကြပါတယ်။ “ ဝီဟို

မျက်ရည်က သေးထက်လွယ်သေး ” လို့ ကွယ်လွန်သူ ဦးရွှေမျိုး အမြဲပြောလေ့ရှိပါတယ်။ တစ်ရက်က ကျွန်တော် နဲ့ ဆုံမိတော့-

“ မန်း . . . ရေ ရာဇဝင် ရှိင်းသွားပြီကွာ ”

“ ဘာပြုလို့လဲ ကိုထွန်းအောင်ရ . . . ဘာ ရာဇဝင် ရှိင်းတာလဲ ”

“ ငါ့မျက်ရည်ကျခွင့် မရခဲ့တဲ့ ရပ်(ဈာပန) ကြုံခဲ့ရ လို့ကွ ” ဆိုပြီး အကြောင်းစုံကို ပြောပြပါတယ်။

ငါ့အိမ်ရဲ့ မြောက်ဖက်ကွာ နှစ်အိမ်ကျော်က ဓာတ်ဆီ ရောင်းတဲ့လူ သိတယ်မဟုတ်လား။ သူက အတော် စုမိထားတော့ အလှူ လှူတို့ ဖိတ်စာတွေရှိက်ပြီး မြို့ထဲကို ဖိတ်စာသွားဖိတ်တုန်း သူမိန်းမက ဆီအဝယ်လာတော့ အခန်းထဲဝင်ပြီး ဆီပုံးအယူပေါ့။ အပူရှိန်နဲ့ ဆိုတော့ အဖုံး က ဖောင်းကနဲ့လွင့်ပြီး ကန်အထွက် ဆီတွေက မီးဖိုဘက် စီးပြီး မီးလောင်ပါလေရော။ ကလေးနှစ်ယောက် အခန်း ထဲမှာ ပိတ်မိနေတော့ မအေက ဝင်အဆွဲ မီးလုံးက အခန်း ပေါက်က ပိတ်လောင်လိုက်တာ။ အရှင်လတ်လတ် မီး သဂြိုဟ်ပြီးသားဖြစ်ရော။ အဲဒီလူလည်း ရူးကိုသွားတော့ တာဟေ့။ အဲ သူမှတ်မိ နေတာဆို . . . ငါတစ်ယောက် ထဲရယ်။ ဈာပန ချမယ့်နေ့ ဆေးရုံက အလောင်းတွလည်း ယူလာလို့ အရပ်ထဲကနေ သုဿန်ကိုလည်း ပို့ရော သူက ငါ့ကို -

“ ဒီမယ် . . ကိုဒီပါ . . ”

“ ခင်ဗျာ . . ”

“ ကျွန်တော့် အလှူကြီး မစည်ကားဘူးလားဗျာ
. ”

“ စည်ကားပါတယ်ဗျာ . . စည်ကားပါတယ်
. ”

“ အလှူလှည့်တော့မှာဗျ။ ကြေးစည်တောင်
ရိုက်ပြီ။ အလှူလှည့်တော့မှာ . . ”

“ ဟုတ်ကဲ့ . . ခင်ဗျားအလှူလှည့်တော့မှာလေ
. . ”

“ ကိုင်း ဒါဖြင့် . . ကျုပ်အလှူကို ဂုဏ်ပြုတဲ့
အနေနဲ့ ခင်ဗျား ‘ က ’ ဗျာ ‘ က ’ . . . ”

“ မင်းစဉ်းစားကြည့်ပါ မန်းရာ . . . ငါတို့
“ ဟား ” များဘဝ သူများစိတ်ချမ်းသာမှုကို ဘယ်လောက်
လိုက်လျောရသလဲဆို အသုဘကားနောက်မှာ သူက
လက်ခုပ်တီးပေးလို့ ငါက ကွေးနေအောင် က,လို့ ”

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၁၂-၁၀-၂၀၀၃

(၂၇)

တစ္ဆေခြောက်သလား

ချစ်သမီးမေလေး

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ . . .

တစ္ဆေတကယ်ရှိသလားလို့ သမီးကမေးလာတော့
ဦးဦးသိသမျှ ပြောရရင် ရှိချင်ရှိမယ်။ မရှိချင် မရှိဘူး။ ဦးဦး
တော့ တစ်ခါမှ မတွေ့ရ မမြင်ရဖူးဘူးလို့ ပြောပါရစေ။
အေးဗျာ - ရှိရင်ရှိတယ်၊ မရှိရင် မရှိဘူး။ Yes or No
တိတိကျကျ ပြောရမယ့် မေးခွန်းမှန်း သိပါတယ်။ သို့သော်
ဦးဦးအမှန်တကယ် မပြောတတ်။

တစ္ဆေအလိုက်ခံရဖူးတယ်ဆိုတဲ့ အတွေ့အကြုံ
ကို အဖေဟာ ဦးဦးတို့ ငယ်စဉ်က ဆောင်းညရဲ့ မီးလှုံ
နေကြတဲ့ လူကြီးတွေ စကားဝိုင်း၊ ရေနွေးကြမ်းဝိုင်းမှာ

မကြာခဏ ပြောနေကျပေါ့။ ဆောင်းရာသီမှာ စောင်တွေ
ခြုံကာ မီးဖိုခုံဘေးမှာ ဝိုင်းထိုင်ပြီး ရေနွေးကြမ်းသောက်
ရင်းအိမ်နားနီးချင်း၊ ဆွေမျိုးတစ်စုဟာ မီးလှုံလှေ့ ရှိကြ
ပါတယ်။ ညနေ ၆ နာရီလောက်မှ ၈ နာရီလောက်အထိ
ဆွေမျိုးသားချင်းတစ်စု ရောက်တတ်ရာရာ စကားဝိုင်းဖွဲ့
ကြတဲ့ တောရွာသဘာဝတစ်ခုပေါ့ မေလေးရာ။ အဲဒီတုန်း
က ဦးဦးတို့က အသက်ဆယ်နှစ်၊ ကိုးနှစ် ကလေးငယ်
လေးတွေပါ။ အဖေနဲ့ အမေရဲ့ကြားမှာ နွေးထွေးအောင်
ကပ်ပြီး ထိုင်ရင်းသူတို့ လူကြီးတွေ ပြောကြတဲ့ ရယ်စရာ
မောစရာတွေ၊ လွမ်းစရာ ဆွေးစရာ အတွေ့အကြုံ၊ အဖြစ်
အပျက်တွေ နားထောင်ရတာပေါ့။ တစ္ဆေအကြောင်း
ပြောတာကြားရတော့ ကျောထဲကစိမ့်တဲ့ ခံစားမှုရရှိတယ်။

အဖေ လူပျိုကာလသားအရွယ်လောက်က ရွာ
အပြင် ၁ မိုင်ခွဲလောက် ဝေးတဲ့ ရှားတောမှာ အမဲပေါ်ပြီး
အမဲသားတစ်ပိဿာတွဲကို ဆွဲကာ ညနေ၊ နေဝင်ရီတရော
ရွာထဲပြန်လာခဲ့တာ။ ရှားတောမှ ရွာအထိနောက်က
နေပြီး မဲမဲ သဲသဲ အသက်ရှိ သတ္တဝါကြီးဟာ တဟဲဟဲ
တရုန်းရုန်းအသံပေးပြီး ကပ်လျက် လိုက်ပါလာသတဲ့။
သွေးလန့်စရာကောင်းတဲ့ အဖြစ်အပျက်ပဲ။ ကြောက်စိတ်
ဝင်ရင် အမဲသားတွဲကို မြေကြီးပေါ် ပစ်ချခဲ့ပြီး ဖနောင့်နဲ့
တင်ပါးတစ်သားတည်းကျအောင် ရွာဆီသို့ ပြေးခဲ့မိမှာပဲ။
အဖေကတော့ တစ္ဆေဆိုတာ သိတယ်။ တစ္ဆေဟာ ခြောက်

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၂၄၅

ရုံလှန့်ရုံကလွဲလို့ လူကို ပိုပြီး ဒုက္ခပေးနိုင်လောက်တဲ့ အဆင့်မရှိဘူး။ လူသားထက် ပိုနိမ့်တဲ့ ပြိတ္တာ၊ အသူ ရကားဝတ်တဲ့ အပယ်ဘုံက သက်ရှိတွေ။ ကြောက်စရာ မလိုဘူးလို့ ခံယူတယ်။ တစ္ဆေဟာ နောက်ကနေ လမ်းတစ် လျှောက်လုံး တစ်ကောက်ကောက်လိုက်လာပြီး ငြင်းငြင်း ငြန်းငြန်း သဲနဲ့ပက်လိုပက်- ဟီးဟီး ဟားဟား အသံနက် ကြီးနဲ့ အော်ဟစ်ပြီး ထိတ်လန့် ခြောက်ခြားအောင် လှန့်လို လှန့် လုပ်ပေမယ့် အဖေကတော့ ခပ်သုတ်သုတ်ပဲ လမ်းမ အတိုင်း လျှောက်လာခဲ့တယ်။ သူ့ငါ့ကို ခြောက်လှန့်ရုံက လွဲလို့ မထိရဲပါဘူးလို့ ယုံကြည်သတဲ့။

ရွာက အိမ်ထဲ ပြန်ရောက်လာတော့ မိမိကိုယ်ကို ပြန်ပြီး သတိထားမိတယ်။ မကြောက်ပါဘူး။ မကြောက် ပါဘူး။ စိတ်က တင်းနိုင်ခဲ့ပေမယ့် အင်္ကျီတစ်ထည်လုံး ချွေးတွေရွှဲနစ်၊ ညှစ်ယူရလောက်အောင် စိုနေသတဲ့။ ခပ်သုတ်သုတ် သွက်သွက်ပြေးလာခဲ့မိတာကြောင့်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာပေါ့။

အဖေဟာ တစ္ဆေကြောင်း၊ သူရဲကြောင်း သူများ တကာက စကားဝိုင်းမှာ ကြုံကြိုက်လို့ ပြောကြတဲ့အခါ တိုင်း ကျပ်တော့ တစ်ခါအခြောက်ခံခဲ့ရဖူးတယ်ဆိုပြီး အဲဒီ အဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြလေ့ ရှိပါတယ်။ စာရေးသူ ငယ်ငယ်က အဖေ ပြောလေ့ပြောထရှိတဲ့ သူရဲကိုယ်တွေ ပေါ့။ အမေကတော့တစ္ဆေသူရဲ မမြင်ဘူး မကြားဘူးခဲ့ပါ။

ရွာထဲက ဦးကြီး ဦးလေး၊ ဒေါ်ကြီး ဒေါ်လေးတွေက ဘယ်
ယာခင်းမှာ ထန်းပင်ပေါ်က ဗုန်းဆိုအရာဝတ္ထု တစ်ခုခု
ကျလာတာ ကြည့်လိုက်တော့ ဆံပင်ဖားလျားနဲ့ မျက်လုံး
ပြူးပြူးလျှာကြီးတွဲလောင်းနဲ့ အရောင်မည်းမည်း သူရဲကြီး
ထလာတယ် စသည်ဖြင့် ဘယ်သူမြင်ခဲ့ရတာ၊ ဘယ်ဝါ
ကြုံခဲ့ဖူးတာ၊ ပြောပြကြတာတွေ အစုံပါပဲ။ ဟုတ်ချင်ဟုတ်
မယ်။ ဟုတ်ချင်မှလည်း ဟုတ်မယ်။

စုန်း၊ ကဝေ၊ မှော်ဆရာ၊ တစ္ဆေ၊ သူရဲအကြောင်း
စာအုပ်တွေလည်း ၁၉၅၀-၆၀ ကာလတစ်ဝိုက်က အတော်
ထွက်ခဲ့ကြသေးတယ်။ ဦးဦးတို့ ငယ်ငယ်က ဖတ်ခဲ့ဖူး
တယ်။ ဖတ်ပြီးရင်ကြောက်လို့ ညအချိန်အိမ်အပြင်ထွက်
ပြီး အပေါ့အပါးတောင် မသွားရဲတော့ဘူး။ ကြောက်ရွံ့
စေတဲ့ရသဟာ အနုပညာရသ ကိုးမျိုးထဲမှာ တစ်ခုအပါ
အဝင်ပဲ။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၄၀ ကျော်လောက်က စုန်း၊
ကဝေ၊ သူရဲ၊ တစ္ဆေ အကြောင်းတွေပါတဲ့ ရုပ်ရှင် ဇာတ်
ထုတ်၊ ဇာတ်လမ်းတွေ ရိုက်ကူးပြသခဲ့ဖူးသေးတယ်။
လူကြမ်းတာတေကြီးဆိုတာ နာမည်ကြီးပေါ့။ ဒေါ်မြလေး
ဆိုတာ စုန်းမကြီးလုပ်တဲ့ နေရာမှာ သရုပ်ဆောင် သိပ်
ကောင်းခဲ့တာပေါ့။ ယခုတော့ တာတေကြီးတို့၊ ဒေါ်မြလေး
တို့ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်တွေ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ကြတာ
ကြာပါပြီ။ မြန်မာသူရဲကားသာ မရှိတော့တာ။ ဗီဒီယိုဂေါ်ဖ

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၂၄၇

ဟိုးလွန်ခဲ့တဲ့ ၁၅ နှစ်ကျော်ကာလ မလေးရှားစုန်းကား၊ သူရဲကားတွေ အများကြီး ကြည့်ခဲ့ရဖူးတယ်။ မလေးရှား(ခေါ်) မာလာယု၊ အင်ဒိုနီးရှားနဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံရှိ တိုင်းရင်းသားတွေဟာ တစ္ဆေ သူရဲကို မြန်မာလူမျိုးတွေလိုပဲ ရှိတယ်လို့ ခံယူတယ်။ နာနာဘာဝ၊ ဝိနာဘာဝ၊ တစ္ဆေသူရဲတွေက မြွေယောင်ဖန်ဆင်းတတ်တယ်။ လူယောင်ဖန်ဆင်းပြတတ်တယ် စသည်ဖြင့် ယူဆကြတယ်။

အမျိုးသမီးတစ်ဦး ကြီးဆွဲချ သေသွားခဲ့ဖူးတယ်ဆိုတဲ့ အိမ်ကြီးတစ်အိမ်ကို ဧည့်ရိပ်သာ လုပ်ထားရာမှာ လာသမျှ ဧည့်သည်တွေကို ခုတင်ပေါ်က ဆွဲဆွဲချလို့ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ပြီး ထွက်ပြေးခဲ့ကြရတယ်ဆိုတဲ့ အတွေ့အကြုံတွေကို ရုပ်ရှင်အနုပညာသမားတွေ ရေးသားတာ ဖတ်ရဖူးတယ်။ ဟုတ်ချင်ဟုတ်မယ်၊ ဟုတ်ချင်မှလည်း ဟုတ်မယ်။

စာရေးဆရာမကြီး ဒေါက်တာမတင်ဝင်းက သူလည်း တစ္ဆေခြောက်တာ ခံရဖူးတယ်တဲ့။ ဒါပေမယ့် အသေးစိတ်မမေးဖူးပါဘူး။ သူ အဲဒီအတွေ့အကြုံကိုရေးပြတာကိုလည်း မိမိမဖတ်ရဖူးသေးဘူး။ သူ့ကိုယ်တွေ့ဆိုတော့ တစ္ဆေဆိုတာ ရှိပုံရတယ် ပြောရမှာပေါ့နော်။

ဦးဦးနေထိုင်တဲ့ တိုက်ခန်းမှာ ဦးဦးခရီးဝေးသုံးလေးရက် ထွက်ခွာသွားတဲ့အခါတိုင်း ခြေသံတွေ၊ ရေချိုးသံတွေ၊ စားပွဲကုလားထိုင်ရွှေ့သံတွေ၊ ညညမှာ အမြဲကြား

ရတယ်လို့ အောက်ထပ်က ညစောင့်လုပ်တဲ့ လူငယ်
လေးက ပြောတယ်။ သူက သေချာအောင်ဆိုပြီး အိမ်နီး
ချင်း သုံးလေးဦးပါခေါ်ပြီး နားထောင် ကြည့်စေခဲ့တယ်။
ဟုတ်တယ်။ အားလုံးက ဒါဟာ တစ္ဆေခြောက်နေတာလို့
လက်ခံကြတယ်။

ဦးဦးရှိတဲ့ညမှာ ဘာမှ မကြားရဘူး။ ဦးဦး နယ်
အဝေး ခရီးသွားပြီဆိုရင် အဲဒီအထပ်မှ တစ္ဆေက ညစဉ်
ညတိုင်း အသံအမျိုးမျိုးပေးပြီး ခြောက်ပြီ။ ညစောင့်
လူငယ်ရော အိမ်နားနီးချင်းတွေကပါ ဒါကို အခိုင်အမာ
ပြောနေကြတော့ တစ်စုံတစ်ရာကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုပြီး
အမျှဝေပေးလိုက်ရင် ကောင်းမယ်။ ကုသိုလ် အကျိုးကို
သာဓုခေါ်စေရင် အဲဒီတစ္ဆေလည်း ကောင်းကျိုးရပြီး
ကျွတ်လွတ်သွားပေမှာပဲဆိုပြီး ဆရာတော်၊ သံဃာတော်
ငါးပါးပင့်ဖိတ်၊ ဆွမ်း၊ ခဲဖွယ်၊ ဘောဇဉ်၊ သင်္ကန်း၊ ဝတ္ထု၊
အစုစုတို့ကို လှူဒါန်းဆက်ကပ်ပြီး ပရိတ်တရားနာကြ
တယ်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုအတွက်လည်း အမျှဝေပေး
လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီနောက် ဦးဦးနယ်ကို ခရီးထွက်တဲ့အခါ
ယခင်ကလို တစ္ဆေခြောက်တဲ့ အသံဗလံမျိုးတွေ မကြားရ
တော့ဘူး။

ဘာအနှောက်အယှက်မှ မရှိကြတော့ဘူးလို့
ပြောကြတယ်။ ယုံတာ မယုံတာ အပထား။ ကောင်းမှု
ကုသိုလ်၊ ဒါန၊ သီလ၊ တရားဓမ္မ နာကြားကြရတဲ့ အကျိုး

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၂၄၉

ကိုတော့ ချက်ချင်းခံစားရတယ်။ ဘေးဥပါဒ် အန္တရာယ် ကင်းစေတာ အမှန်ပဲ။

တစ္ဆေ သူရဲစတဲ့ အရာတွေဟာ ရှိချင်ရှိမယ်။ စိတ်ရဲ့ ထင်မှတ်ချက်၊ လှည့်စားချက်တွေလည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မယ်။ တကယ်တွေ့တာ ဟုတ်ချင်မှလည်း ဟုတ်မယ်။ အမှောင်ထဲမှာ ကြိုးခွေကို မြွေလို့ ထင်မိခဲ့တာလည်း ဖြစ်ချင် ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် နေ့စဉ် နေ့စဉ် ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေ ဂရုတစိုက်နဲ့ ပြုလုပ်ပြီး မိမိကိုယ်ကို ဖြူစင်အောင်၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဆိုတဲ့ သိက္ခာသုံးပါး ပိုမိုမြင့်မားအောင် ကြိုးစားမြှင့်တင် ထူထောင်နေရင် တစ္ဆေ သူရဲတို့လို အပါယ်လေးဘုံက ဒုက္ခိတ သတ္တဝါတို့ကို ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်စရာ မလိုပါ။ မေတ္တာ ပို့သခြင်း အားဖြင့် အန္တရာယ် ကင်းဝေးပါတယ်။ ရတနာသုံးပါးရဲ့ ဂုဏ်တော်ကြောင့်လည်း ဘယ်လိုအခြောက်အလှန့်ကို မဆို အောင်မြင်ပါစေ . . . ။

ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)

၃၀-၁၁-၂၀၀၃

“လူငယ်လူရွယ်တွေကြားမှာ ဤကဲ့သို့ ဖတ်၍ကောင်းသောပေးစာဟန်ဖြင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းရေးသားခြင်းသည် ကောင်းလှပါသည်။ အခက်အခဲကို ရင်ဆိုင်ရဲအောင် ဇွဲလုံ့လပြည့်ဝသော ပညာရှာသူများဖြစ်အောင် အလေးထား၍ ရေးသားတိုက်တွန်းချက်။”

ဒေါက်တာတင်ထွန်းဦး

၁၇-၅-၉၆

(ချစ်လို့ပြောတာမှတ်ပါ အမှာစာ)

“ဆရာချစ်နိုင်သည် ပျင်းမသွားအောင်၊ ငြီးငွေ့ မသွားအောင် တစ်လှမ်းပြီးတစ်လှမ်း ဆက်လက်ပြီး လျှောက်လှမ်းလာအောင် လက်တွဲပြီး ဆွဲဆောင်ခေါ်ယူသွားပါသည်။ ထိုအတတ်ပညာနှင့် ဗဟုသုတတို့ကို ကျွန်ုပ်မသည် ချီးကျူးမိသည်နှင့်အမျှ အားလည်းကျွမ်းပါသည်။”

မစန္ဒာ

၂၃-၄-၂၀၀၃

(သာလွန်လှပတဲ့ မနက်ဖြန် အမှာစာ)

“လိုက်နာဆောင်ရွက်သင့်သည်များ၊ ဆင်ခြင်ရှောင်ကြဉ်ရမည်များ၊ သတိထားရမည့် သင်ခန်းစာများ၊ စံပြအတုယူသင့်သည်များ၊ သိမှတ်စရာဗဟုသုတများ စုံလင်စွာ စုစည်းထားပါသည်။ စေတနာကောင်းနှင့်ရေးသော စာကောင်းကိုဖတ်ရခြင်းဖြင့် ကောင်းကျိုးများစွာ ရရှိနိုင်ကြပါစေ။ ”

လယ်တွင်းသာစာချစ်

၂၅-၄-၂၀၀၃

(သာလွန်လှပတဲ့ မနက်ဖြန် အမှာစာ)